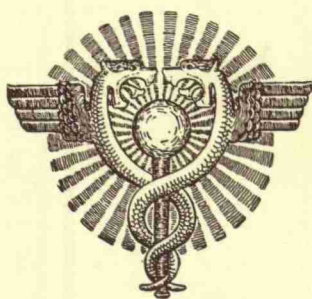

KAUPPA- KORKEAKOULU

1968 — 1969

HELSINGISSÄ 1969

V

KAUPPAKORKEAKOULUN
KIRJASTO

KAUPPA-
KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA

1968—1969

Oy Weilin + Göös Ab
TAPIOLA 1969

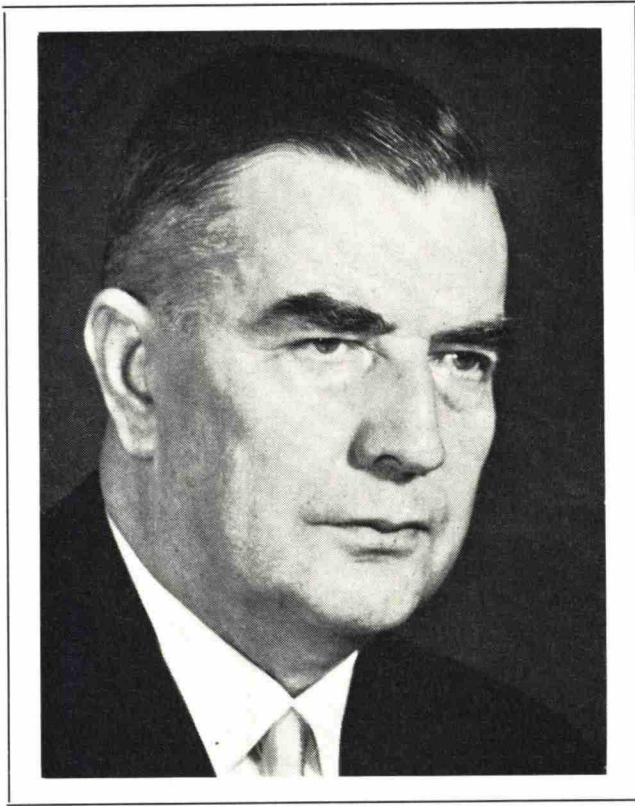
KAUPPA- KORKEAKOULU

KERTOMUS LUKUVUODESTA
1968 — 1969

TOIMITTANUT
KORKEAKOULUN REHTORI

HELSINGISSÄ 1969

KAUPPAKORKEAKOULUN
KIRJASTO

VUORINEUVOS UUNO KRISTIAN TAKKI

Kauppakorkeakoulun valtuuskunta on jälleen menettänyt Tuonen saaliina jäsenen, joka on osallistunut tämän hallintoelimen toimintaan sen perustamisesta lähtien. Kertomusvuoden syyskuun 15 päivänä päättyi Uuno Kristian Takin elämäntaival kestätyään sitä ennen runsaat 67 vuotta. Noihin vuosiin kytkeytyy hänen kohdallaan rikas ja monipuolinen elämäntyö, joka käsitti aktiivista opiskelua ja opetustyötä, kauaksi näkyvää toimintaa sekä kunnallishallinnon piirissä että eduskunnan ja valtioneuvoston jäsenenä, mutta enimmältä osaltaan sittenkin moniulotteista työtä maamme talouselämän kentällä.

Uuno Takki oli opillisesti hyvin valmentautunut hänelle uskottuihin tehtäviin. V. 1927 hän suoritti korkeakoulussamme kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon ja yhdeksän vuotta myöhemmin Helsingin yliopistossa lakitieteen kandidaatin (lakitieteen lisensiaatin) tutkinnon. Kun hänet 1942 kutsuttiin Lahden kaupunginjohtajan virasta OTK:n hallinnollisen johtajan toimeen, alkoi hänen virkauransa osuustoiminnallinen linja voimakkaasti nousta huipentuen saman keskusliikkeen pääjohtajan vastuulliseen tehtävään. Ja samanaikaisesti alkoi myös hänen pitkään jatkunut toimintansa valtiollisen elämän sektorilla. Vaikeina sotavuosina ja niiden jälkeen hän oli maan hallituksessa lähes yhtäjaksoisesti noin kahdeksan vuotta, pääasiassa kauppa- ja teollisuusministerinä, ja suoritti silloin mittavan työn koko talouselämämme hyväksi. Toisena ulkoasiainministerinä ollessaan hän hoiti menestyksellisesti maallemme niin tärkeän kauppasopimuspolitiikan sekä itään että länteen. ”Ja tuloksena on ollut, että nälkä on maasta kaikonnut, liiketointa vaurastunut ja kansamme taloudellinen ja sen mukana yleinen kulttuuritaso noussut.” Näin O. W. Louhivuori luonnehti ministeri Uuno Takin toiminnan merkitystä promootiopuheessaan v. 1950 vihkiessään hänet kauppatieteiden kunniatohtoriksi. Täten korkeakoulu halusi kohdistaa häneen, entiseen oppilaaseensa, suurimman mahdollisen kunnianosoituksensa.

Vuorineuvos Uuno Takki kuului valtuuskuntamme aktiivisimpiin jäseniin ja hän oli ollut myös vuosina 1947—50 hallituksemme jäsen, joten hänen toimintansa korkeakoulun hallinnon piirissä kesti runsaat kaksi vuosikymmentä. Kauppakorkeakoulu tuntee suurta kiitollisuutta häntä kohtaan ja säilyttää kauniin muiston hänestä, humanista ihmisestä ja uskollisesta ystävästään.

I Hallinto, opettajat sekä viran- ja toimenhaltijat 31. 5. 1969

Hallinto

Kauppakorkeakoulun kansleri

WARIS, KLAUS HENRIK, FT. 14; 67.

Valtuuskunta

Puheenjohtaja: WALDEN, JUUSO WALFRID, ekon., vuorineuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 07; 50.

Varapuheenjohtaja: VIHMA, EERO JALMARI, KTM, vuorineuvos, Helsingin kauppakamarin valitsema. 07; 57.

AHLSTRÖM, BÖRJE BERTEL, ekon., johtaja, Kotkan kauppakamarin valitsema. 11; 58.

AHLSTRÖM, KAUKO KALERVO, ekon., kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 14; 63.

ANGERVO, TAUNO PIETARI, LaL, VT, toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 60.

ARO, EINO JOHANNES, MH, kauppaneuvos, Pohjois-Karjalan kauppakamarin valitsema. 09; 59.

HALLE, KAARLO PENTTI, DI, vuorineuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 69.

HEINÄNEN, PEKKA BERNHARD, FT, professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 04; 57.

HIRVONEN, EINO, KTK, KTT h.c., Liikesivistysrahaston valitsema. 02; (48) 51.

HONKAJUURI, PAAVO MIKKO, DI, vuorineuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 14; 66.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT, professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 22; 63.

HULKKO, VIHTORI OLAVI, ekon., kauppaneuvos, Oulun kauppakamarin valitsema. 04; 64.

HÄYRINEN, ENSIO, ekon., kaupunginjohtaja, Mikkelin kauppakamarin valitsema. 11; 59.

JAANTI, ERIK VOLTER, MH, pankinjohtaja, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 23; 67.

KAUPPINEN, AULIS PIETARI, KTM, kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 03; 50.

KOSKELO, AARNE KAARLO, KTM, pääkonsuli, Liikesivistysrahaston valitsema. 00; 61.

KOSKINEN, URHO VIHTORI, ekon., johtaja, Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin valitsema. 09; 64.

KUUSINEN, KALLE JUHO PETTER, Kauppakorkeakoulun kunniajäsen, kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 89; 56.

KUUSTERÄ, ANDERS GUSTAF, ekon., toimitusjohtaja, Kanta-Hämeen kauppakamarin valitsema. 05; 59.

LAPPALAINEN, ESKO, KTM, toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 20; 63.

LIPSANEN, ERKKI AUGUST, ekon., kauppaneuvos, Porin kauppakamarin valitsema. 11; 50.

MÄLKÄ, AARNE, toimitusjohtaja, Länsi-Uudenmaan kauppakamarin valitsema. 00; 53.

PARTANEN, ERKKI JOHANNES, LaL, vuorineuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 15; 67.

PENTTILÄ, ONNI ANTERO, ekon., VT, vuorineuvos, Lahden kauppakamarin valitsema. 15; 62.

PORANEN, ANTTI IISAKKI, KTM, toimitusjohtaja, Lapin läänin kauppakamarin valitsema. 29; 68.

RAADE, TAUNO UOLEVI, ekon., DI, vuorineuvos, Turun kauppakamarin valitsema. 12; 61.

RAIKKALA, ARMAS ARVI WILHO, ekon., kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 96; 50.

RUOHO, VIILJO KALEVI, ekon., toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 16; 67.

SALOJÄRVI, PEKKA TAPANI, ekon., apulaisjohtaja, Keski-Suomen kauppakamarin valitsema. 40; 69.

SALOVAARA, EERO ILMARI, ekon., pääjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 18; 68.

SWANLJUNG, KAJ TORSTEN, KTM, konsuli, toimitusjohtaja, Vaasan kauppakamarin valitsema. 16; 65.

TIIVOLA, CARL MIKAEL (MIKA), LOK, VTM, Pohjoismaiden Yhdyspankin toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 22; 67.

VAINIO, EERO RAIMO, ekon., toimitusjohtaja, Keski-Pohjanmaan kauppakamarin valitsema. 29; 65.

VAINIO, VALDE ANTON, KTM, konsuli, toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 01; 59.

VARANKO, ERKKI VILHO PERTTELI, KTM, kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 04; 54.

VARTIAINEN, OSMO JOHANNES, ekon., kauppaneuvos, Kuopion kauppakamarin valitsema. 10; 50.

VIRKKUNEN, LAURI VEIKKO, DI, konsuli, toimitusjohtaja, Tampereen kauppakamarin valitsema. 20; 65.

VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT, FT h.c., KTT h.c., Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja, Turun Yliopiston kunniajäsen, Liikesivistysrahaston valitsema. 08; 50.

WIRO, PAULI JULIUS, KTM, toimitusjohtaja, Liikesivistysrahaston valitsema. 07; 64.

VÄYRYNEN, TAUNO VEIKKO, kauppaneuvos, Liikesivistysrahaston valitsema. 11; 59.

YLIJOKI, YRJÖ ENSIO, DI, toimitusjohtaja, Kaakkois-Suomen kauppakamarin valitsema. 15; 63.

YRJÖNEN, KAARLO SAKARI, VT, toimitusjohtaja, Keskuskauppakamarin valitsema. 23; 66.

Hallitus

Puheenjohtaja: VIRKKUNEN, MATTI SAMULI, VT, FT h.c., KTT h.c., Kansallis-Osake-Pankin pääjohtaja. 08; 50.

Varapuheenjohtaja: KIRVES, LAURI KALERVO, KTM, toimitusjohtaja. 14; 50.

HEIKKILÄ, PENTTI REINO, ekon., vuorineuvos. 15; 67.

HEINÄNEN, PEKKA BERNHARD, FT, professori, Kauppakorkeakoulun rehtori. 04; 57.

HIRVONEN, EINO, KTK, KTT h.c. 02; (46) 50.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT, professori, Kauppakorkeakoulun vararehtori. 22; 63.

NURMELÄ, ILMO OLAVI, KTM, vuorineuvos. 03; 54.

SAARINEN, SEVERI MIKAEL, ekon., kauppaneuvos. 05; 50.

SOHLBERG, JORMA OLAVI, VT, vuorineuvos. 08; 60.

Rehtori

HEINÄNEN, PEKKA BERNHARD

Professori

Opettajaneuvoston, laajennetun opettajaneuvoston ja opettajakunnan puheenjohtaja.

Rehtori kesäkuun 1 p:stä 1963.

Vararehtori

HONKO, JAAKKO OLAVI

Professori

Vararehtori kesäkuun 1 p:stä 1963.

Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiö**Johtokunta**

Puheenjohtaja Alwar Niklander, jäsenet herrat Eino Hirvonen, Matti Virkkunen, Lauri Kirves, Severi Saarinen, Ilmo Nurmela, Olavi Sohlberg, Pekka Heinänen ja Jaakko Honko.

Opettajakunta**Varsinaiset professorit**

SAARIO, MARTTI KAARLO, KTT, (Liiketaloustiede I). 06; 48.

HEINÄNEN, PEKKA BERNHARD, FT, (Tavaraoppi ja teknologia). 04; 50.

KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT, (Liiketaloustiede, opetus-
alana markkinointi ja jakelutalous). 19; 59.

HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT, (Liiketaloustiede, opetus-
alana laskenta-
toimi). 22; 60.

MATTILA, KAARLO SAKARI, FT, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 15; 60.

TELARANTA, KAARLO ARMAS, LaT, Helsingin yliopiston dosentti,
(Oikeustiede). 15; 62.

VAIVIO, FEDI LENNART, KTT, (Kansantaloustiede). 27; 63.

PAAKKANEN, JOUKO SAKARI, KTT, (Kansantaloustiede). 28; 63.

MUUKKONEN, PERTTI JUHANI, LaT, Helsingin yliopiston dosentti, (Oikeustiede). 27; 63.

LEIVO, VEIKKO ARMAS ILMARI, TkT, (Liiketaloustiede). 25; 68.

LEPONIEMI, ARVI KALEVI, VTT, (Kansantaloustiede, erikoisalana ekonometria). 26; 69.

Liiketaloustieteen professorin virka (organisaatio ja henkilöhallinto) on täyttämättä. Sitä ovat hoitaneet omien virkojensa ohella KASKIMIES, MAURI MIKA KULLERVO, KTT, professori ja LEIVO, VEIKKO ARMAS ILMARI, TkT, professori.

Liiketaloustieteen professorin virka (kvantitatiivinen suunnittelu) on täyttämättä. Sitä on hoitanut oman virkansa ohella HONKO, JAAKKO OLAVI, KTT, professori, avustajanaan puolen viran osalta ARTTO, EERO VEIKKO, KTT, lehtori, 1. 9.—31. 12. 1968 ja KELOHARJU, RAIMO JYRKI JUHANI, KTT, DI, 1. 1.—31. 5. 1969.

Perustutkimuksen laitoksen johtajana toimivan professorin virka on täyttämättä. Sitä on hoitanut NYBERG, AARNI VEIKKO JUHANI, VTT, Taloudellisen Tutkimuskeskuksen johtaja, 27; 66, avustajanaan puolen viran hoidon osalta LEHTOVUORI, JOUKO TUOMAS, KTL, lehtori.

Julkisoikeuden professorin virka on täyttämättä. Sitä on hoitanut KILPI, LASSI TOPIAS TAAVETTI VOLTER, LaT, hallintoneuvos, 20; 67.

Talousmaantieteen professorin virka on täyttämättä. Sitä on hoitanut JAATINEN, STIG TYRGIL HJALMARSSON, FT, professori, 18; 68, avustajinaan SHIRILÄ, SEPPO ILMARI, FT, ja VUORISTO, KAI-VEIKKO, FT, dosentti.

Henkilökohtainen ylimääräinen professori

TARKIAINEN, TUTTU VILJO, FT, (Valtio-oppi). 12; 65.

Apulaisprofessorit

PENTTILÄ, ERKKI AULIS, FT, Helsingin yliopiston dosentti, (Englannin kieli). 08; 64.

KUNZE, ERICH EMANUEL, FT, professori, Helsingin yliopiston dosentti, (Saksan kieli). 05; 65.

MANNINEN, JOUKO JUHA, FT, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 28; 66.

HAKAMIES, REINO SEVERI, FT, (Ranskan kieli). 17; 66.

LOUHIJA, JARL ALBIN, FT, (Suomen kieli ja tyylioppi). 08; 67.

JÄÄSKELÄINEN, VEIKKO SAKARI, KTT, (Liiketaloustiede I). 31; 69. Virasta vapaa 1. 1.—31. 5. 1969.

Liiketaloustieteen apulaisprofessorin virka (organisaatio ja henkilöhallinto) on täyttämättä. Sitä on hoitanut LAAKSONEN, OIVA JOHAN, VTT, avustajanaan AHLSTEDT, KARL LEO, KTL, lehtori.

Liiketaloustieteen apulaisprofessorin virka (markkinointi) on täyttämättä. Sitä on hoitanut SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI, KTT, dosentti.

Sosiologian apulaisprofessorin virka on täyttämättä. Sitä on hoitanut SEPPÄNEN, PAAVO ANTERO, VTT, professori, avustajanaan VALKONEN, YRJÖ TAPANI, VTL.

Dosentit

KAITILA, ESA HEIKKI, FT, (Liiketaloustiede I). 09; 46. Vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta.

ROSSI, TARU REINO KAI, FT, (Kansantaloustiede). 19; 58.

LINDGREN, KAJ BRYNOLF, FT, Helsingin yliopiston professori, (Saksan kieli ja kirjallisuus). 22; 58.

ERÄMETSÄ, ERIK HARALD, FT, Jyväskylän yliopiston professori, (Saksan kieli ja kirjallisuus). 19; 62. Vapautettuna luennoimisvelvollisuudesta.

ALHO, KEIJO OLAVI, FT, (Taloushistoria). 07; 64.

AALTIO, ERKKI AULIS, TkT, (Tavaraoppi ja teknologia). 22; 65.

LASSILA, JAAKKO SAKARI, KTT, (Kansantaloustiede). 28; 66.

SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI, KTT, lehtori, (Liiketaloustiede, markkinointi). 28; 68.

Lehtorit

TERÄS, JALMARI JOHANNES (HANNU), FM, (Saksan kieli). 07; 49.
VON WILLEBRAND, CARL-AUGUST JOSEPH CURTSON, FK, (Saksan kieli). 23; 53.

BINHAM, PHILIP FRANK, MA, (Englannin kieli). 24; 53.

SEVELIUS, MARTIN, FM, (Ruotsin kieli). 13; 55.

VIERIKKO, ERKKI, FK, (Espanjan kieli). 24; 56.

JUTILA, JUKKA HELJO, FM, (Tavaraoppi ja teknologia). 23; 57.

KALLIONIEMI, SOLMU OUTERI, FM, (Pikakirjoitus). 13; (36) 57.

AHLSTEDT, KARL LEO, KTL, (Liiketaloustiede II). 29; 61. Virasta vapaa. Virkaa ovat hoitaneet JANHUKAINEN, IIRO AUGUST, KTM, lehtori, 38; 68 ja MYLLYNIEMI, OSSI OLAVI, KK.

SAARSALMI, MEERI MARJATTA, KTL, DBA, (Liiketaloustiede II). 23; 61. Virasta vapaa l. 1. 1969 lukien. Virkaa on hoitanut GUSTAFSSON, KAJ MAURITZ, KTM.

VON VOLBORTH, DOROTHEA, FK, (Venäjän kieli). 25; 62.

ARTTO, EERO VEIKKO, KTL, (Liiketaloustiede I). 30; 63.

HOMI, MARTTA ELISABETH, FM, (Ruotsin kieli). 07; 63.
 HAVUKKALA, JAAKKO MARTTI, FL, (Talousmaantiede). 23; 64.
 LAUTSILA, ERKKI ILMARI, FM, (Saksan kieli). 30; 64.
 NORKO-TURJA, ELVI SIRKKA-LIISA, FM, (Englannin kieli). 11; 64.
 VUORINEN, ELSA MARIA, FM, (Englannin kieli). 08; 64.
 SÄRKISILTA, MARTTI SAKARI, KTT, (Liiketaloustiede II). 28; 65.

Virasta vapaa.

RIISTAMA, VEIJO OLAVI, KTL, (Liiketaloustiede I). 32; 66.
 PULKKINEN, KYÖSTI JOHANNES, KTL, (Liiketaloustiede II). 21; 66.
 SAARIO, HILKKA MIRJA INKERI, FM, (Englannin kieli). 20; 66.
 LEHTOVUORI, JOUKO TUOMAS, KTL, (Liiketaloustiede I). 33; 67.
 MURRAY, JAMES, MA, (Englannin kieli). 36; 67.
 TEVAJÄRVI, TUOMO MATIAS, FM, (Ruotsin kieli). 27; 68.
 LARMOLA, EERO ANTERO, KTM, (Tietojenkäsittelyoppi). 37; 68.

Opettajat

RANINEN, HUUGO VALTTER, KTL, LaT, professori, (Liiketaloustiede II). 99; 39 (67).

PEITSO, JUKKA TAPANI, FM, MA, (Portugalin kieli). 17; 51.

NENONEN, AARRE VILHO, FL, (Ruotsin kieli). 17; 53.

LAINNE, NAIMI, FM, (Saksan kieli). 04; 55.

NIKOLOWSKI, FERODORO MAX OTTO, FT, Helsingin yliopiston saksan kielen lehtori, (Saksan kieli). 19; 57.

NURMINEN, LAILA MARIA, FM, (Englannin kieli). 11; 59.

KAREOJA, SIRKKA-LIISA, FM, (Ranskan kieli). 28; 59.

SAVINEN, SEPPO TAPIO, ekon., (Suomen kieli ja tyylioppi). 33; 61.

GOLDTHWAIT-VÄÄNÄNEN, HELEN MARY, BA, (Englannin kieli). 05; (49) 62.

PENTTI, LAURI JOHANNES, FM, (Liiketaloustiede II). 31; 62.

FIELDS, DONALD, MA, (Talousmaantiede ja englannin kieli). 37; 63.

VENTO, REINO RAIKAS, KTM, (Liiketaloustiede I). 19; 63.

KYLÄKALLIO, REINO JUHANI, OTT, professori, (Oikeustiede). 30; 63.

SALO, EIJA, FM, (Englannin kieli). 28; 64.

PORKO, LEENA, FM, ekon., (Liiketaloustiede II). 23; 65.

MOISIO, TEUVO, YTM, (Liiketaloustiede II). 28; 65.

KETTUNEN, RAUHA RAAKEL, FK, (Ruotsin kieli). 31; 65.

VUORISTO, KAI-VEIKKO, FT, dosentti, (Talousmaantiede). 33; 66.

KUOSA, AARNO, KTL, (Liiketaloustiede I). 32; 66.

PITKÄNEN, EERO KALERVO, KTL, (Liiketaloustiede I). 30; 66.

HELLEVUO, TAUNO KAARLO, FM, (Liiketaloustiede II). 06; 66.

- AIRIKKALA, REINO KALEVI, KTM, (Kansantaloustiede). 40; 66.
 WILENIUS, REIJO VALFRID, VTT, (Filosofia). 30; 66.
 VAHERI, ANNA KAARINA, FM, (Englannin kieli). 39; 66.
 POUTANEN, KIRSTI TUULA AULIKKI, FM, (Ranskan kieli). 40; 66.
 CZARNECKI, NICOLE, (Ranskan kieli). 42; 67.
 KONTTINEN, RAIJA AINO SISKI, FM, kirjeenvaihtaja, (Suomen kieli ja tyylioppi). 33; 67.
 LAAKSONEN, OIVA JOHAN, VTT, (Liiketaloustiede II). 24; 67.
 PITKÄNEN, HANNU AUKUSTI, FM, (Saksan kieli). 32; 67.
 RETA, JOSÉ ALFONSO, LF, yliopiston lehtori, (Espanjan kieli). 36; 67.
 ROMERÓ, JOSÉ, LF, korkeakoulun lehtori, (Espanjan kieli). 31; 67.
 AHO, REIJO GUST., MA, (Kansantaloustiede). 33; 68.
 BLÅFIELD, MARI, BA, (Englannin kieli). 42; 68.
 BRADLEY, DAVID JOHN, BA, MD, (Englannin kieli). 15; 68.
 HUHTALA, MARJA-LEENA, HuK, (Englannin kieli). 39; 68.
 JUTILA, HELMI JOHANNA, KTM, (Englannin kieli). 33; 68.
 JYRÄNKI, VELI ORKO ANTERO, OTT, (Oikeustiede). 33; 68.
 JÄRVINEN, RISTO ANTERO, KTL, (Liiketaloustiede I). 34; 68.
 KIVINEN, SEPPO KALEVI, FI., (Filosofia). 33; 68.
 LAMPIKOSKI, KARI AHTI ARMAS, FL, (Sosiologia). 39; 68.
 SIUKOSAARI, ASKO EERO ILMARI, ekon., (Liiketaloustiede II). 32; 68.
 SLOTTÉ, KRISTIAN, HuK, (Ruotsin kieli). 40; 68.
 TURUNEN, KARI ARMAS, kirjastonhoitaja, (Filosofia). 35; 68.
 VALKONEN, YRJÖ TAPANI, VTL, (Sosiologia). 41; 68.
 MYLLYNIEMI, OSSI OLAVI, KK, (Liiketaloustiede II). 33; 69.
 PÄRNÄNEN, MAURI HEIKKI ILMARI, VTL, (Liiketaloustiede II). 33; 69.
 SIIRILÄ, SEPPO ILMARI, FT, (Talousmaantiede). 37; 69.
 VALKONEN, TIMO KALERVO, VTK, (Pikakirjoitus). 39; 69.
 WHO, OSMO ANTERO, YTT, (Liiketaloustiede II). 28; 69.

Assistentit

- KETTUNEN, PERTTI EEMIL, KTL, (Liiketaloustiede I). 35; 62.
 WOIVALIN, PENTTI KALEVI, FK, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 38; 64.
 OJANEN, LASSE ILMARI, OTL, HuK, (Oikeustiede). 40; 65.
 LEHTINEN, UOLEVI VALDEMAR, KTK, (Liiketaloustiede II). 41; 65.
 VISAPÄÄ, MARKKU TAPANI, KTK, (Talousmaantiede). 41; 65.
 HAAVISTO, KARI, KTK, (Kansantaloustiede). 41; 66.
 HALLAMAA, TIMO UOLEVI, KTK, (Liiketaloustiede I). 43; 66.
 LARMOLA, ANNA-LEENA, KTK, (Liiketaloustiede I). 40; 66.

- VIRTANEN, KALERVO ENSIO, KTK, (Liiketaloustiede I). 41; 66.
 HARJULA, MARKKU SAKARI, KTK, (Kansantaloustiede). 43; 67.
 NUUTINEN, VEIKKO JUHANI EMIL, VT, (Oikeustiede). 38; 67.
 KOKKONEN, URPU PÄIVIKKI HELINÄ, MMK, (Tavaraoppi ja teknologia). 38; 67.
 PRIHTI, AATTO EERO MATIAS, KTK, (Liiketaloustiede I). 39; 67.
 TELARANTA, KAIJU KATRIINA, KTK, (Liiketaloustiede I). 44; 67.
 NIEMI, EERO JUHANI, FM, (Talousmatematiikka ja tilastotiede). 42; 68.
 SEPPÄLÄ, VESA JUSSI, KK, (Sosiologia). 41; 68.
 SHIMESTÖ, ORVO KALERVO, KTK, (Liiketaloustiede II). 43; 68.
 TAKALA, LIISA ANNELI, KTK, (Liiketaloustiede II). 44; 68.
 Vt. VARJONEN, MATTI TAPANI, ekon., (Liiketaloustiede II). 43; 67.
 Vt. HUHTALA, JUKKA AARNE ANTERO, ekon., (Liiketaloustiede II). 41; 67.
 Vt. KYTÖHONKA, SIRKKA ANNELI, ekon., (Liiketaloustiede II). 42; 67.
 Vt. HEIKKILÄ, MARKKU ANTERO, ekon., (Liiketaloustiede II). 44; 68.
 Vt. MALMIO, JYRKI SAKARI, ekon., (Kansantaloustiede). 44; 68.
 Vt. SAARIKOSKI, JUSSI MATTI, ekon., (Liiketaloustiede II). 42; 68.
 Vt. SILLBERG, ERKKI OLAVI, ekon., (Kansantaloustiede). 43; 68.
 Vt. LINNASALMI, LEENA ANNELI, ekon., (Kielet ja sihteeriaineet). 44; 69.
 Vt. PREPULA, EERO ANTTI, ekon., (Liiketaloustiede I). 43; 69.

Perustutkimuksen laitoksen tutkijat

- LAULAJAINEN, RISTO ILMARI, KTL. 37; 67.
 LUOSTARINEN, REIJO KALEVI, KTK. 39; 67.
 KORPELA, ASKO JUHANI, KTM. 37; 68.
 SAARSALMI, MEERI MARJATTA, KTL, DBA. 23; 69.
 RUUHELA, REIJO TUOMAS, KTL. 35; 69.

Eläkkeellä olevat opettajat

- FORSBERG, NAIMA VIKTORIA, englannin kielen lehtori. 84; täysinpalv. 48.
 HILDEN, BROR ERIK, FM, saksan kielen lehtori. 84; täysinpalv. 54.
 KIVIKOSKI, ERNST ENSIO, FT, talousmatematiikan professori. 91; täysinpalv. 58.
 HANGASJÄRVI, RUTH ANNA KATARIINA, konekirjoituksen opettaja. 99; täysinpalv. 66.
 RANINEN, HUUGO VALTTER, KTL, LaT, liiketaloustieteen professori. 99; täysinpalv. 67.

Virkailijat ja toimenhaltijat

Korkeakoulun sihteeri ja taloudenhoitaja

TARPILA, OLLI PERTTI, VT. 19; 51.

Apulais- ja tiedotussihteeri

SARAKONTU, MATTI VELI, KTM. 33; 66.

Opintosihteeri

VANHANEN, MATTI JUHANI, ekon. 44; 69.

Kanslerin virasto

SARAKONTU, MATTI VELI, KTM, kanslerin sihteeri. 33; 64.

KARHU, TUULA-MARJA, kirjeenvaihtaja. 40; 68.

Kanslia

TASKINEN, ELLI MARIA, VTM, kamreeri. 06; 50.

MÄKIPÄÄ, SYLVI ANNA-KRISTIINA, kanslisti. 05; 50.

BORG, TAIMI ELINA, kanslisti. 25; 50.

KAARTOTIE, ARJA AINIKKI, kanslisti. 19; 52.

LUUKKANEN, LISA MARITA SOFIA, kanslisti. 20; 59.

KAINULAINEN, HELKA TUULIKKI, kanslisti. 15; 61.

HALME, KERTTU TELLERVO, kassanhoitaja. 22; 62.

LAHONEN, LEA REGINA, kanslisti. 24; 65.

JÄRVI, KAIJA MARJATTA, kanslisti. 43; 68.

Kirjasto

NURKKALA, AINO LEMPI LAHJA, VTM, kirjastonhoitaja. 04; (27) 60.

TAMMINEN, KAISA KYLLIKKI, FM, nuorempi alikirjastonhoitaja. 22; 60.

RUOKONEN, KYLLIKKI AINO ANNELI, FM, nuorempi alikirjastonhoitaja. 33; 60.

WEGELIUS, PIRKKO ONERVA, FK, kirjaston amanuenssi. 29; (51) 60.

VAISTO, ERKKI YRJÖ, HOK, kirjaston amanuenssi. 35; 61.

ETELÄPÄÄ, LEENA, kirjastoavustaja. 42; 65.

KEMPPINEN, TYYNE, konekirjoittaja. 03; 63.

SIMONEN, SEIJA KAARINA, kirjastoapulainen. 47; 65.

ATK-laitos

KORHONEN, JARMO AULIS, ekon., käyttöpäällikkö. 41; 66.
 OHRANEN, JYRKI KALLE ILMARI, kauppat.yo., suunnittelija. 37; 67.
 SALO, HELVI HELENA, ekon., ohjelmoija. 43; 68.
 HARMA, GLENN JOHN, B. Sc., ohjelmoija. 38; 68.
 LEPPÄNEN, RAIMO OLAVI, kauppat. yo., ohjelmoija. 48; 68.

Tavaraopin ja teknologian laitos

KAINULAINEN, YRJÖ, laboratoriomestari. 16; 53.
 MYLLYRINNE, SULO KULLERVO, laborantti, kuvalaitoksen hoitaja.
 36; 51.

Talousmaantieteen laitos

KALLIONIEMI, EEVA ESTERI, kartografi. 26; 61.

Vahtimestarit

LAINEN, NILO ORVO, ylivahtimestari. 17; 65.
 SUNDSTRÖM, JOHAN EDVIN, vahtimestari. 15; 53.
 LAUKKANEN, KEIJO TAPIO, vahtimestari. 44; 62.
 HELMINEN, LEO, vahtimestari. 19; 65.
 HERTTELI, PENTTI ANTERO, lähetti. 50; 68.

Puhelinkeskus

TÖTTERMAN, KAARINA ELISABETH, keskuksenhoitaja. 19; 50.

Konemestari ja talonmies

TÖTTERMAN, JOHAN GUNNAR, konemestari. 16; 50.
 LINDSTRÖM, KNUT VILHELM, talonmies. 31; 62.

Eläkkeellä olevat virkailijat ja toimenhaltijat

VIRTANEN, NILO PAAVO, FM, kirjastonhoitaja. 05; sai eläkkeen 56.
 NURMI, AARNE ANSHELM, ylivahtimestari. 96; täysinpalv. 65.

II Yleisiä tietoja

Kanslerin ja rehtorin toimet

Kanslerina on koko lukuvuoden ajan toiminut FT *Klaus Waris*.

Rehtorina on toiminut professori *Pekka Heinänen* ja vararehtorina professori *Jaakko Honko*.

Sen johdosta, että rehtorin ja vararehtorin toimikaudet päättyivät toukokuun 31 päivänä 1969, laajennettu opettajaneuvosto kokoontui huhtikuun 10 päivänä suorittamaan ehdollepanon toimien täyttämiseksi kolmivuotiskaudeksi 1. 6. 1969—31. 5. 1972. Rehtori *Pekka Heinänen* ilmoitettua kokouksessa kieltäytyvänsä ehdokkuudesta perussääntöjen 22 §:n 4 mom:n suoman oikeuden perusteella laajennettu opettajaneuvosto asetti ensimmäiselle ehdokassijalle professori *Jaakko Hongon*, toiselle sijalle professori *K. A. Telarannan* ja kolmannelle sijalle professori *Jouko Paakkasen*. Kansleri on huhtikuun 16 päivänä nimittänyt rehtoriksi professori *Jaakko Hongon* ja vararehtoriksi professori *K. A. Telarannan* kesäkuun 1 päivänä 1969 alkavaksi kolmivuotiskaudeksi.

Kauppakorkeakoulun hallintoa koskevia tapahtumia

Valtuuskunta

Korkeakoulun valtuuskunta on kertomusvuoden aikana kokoontunut kaksi kertaa.

Syyskokouksessaan marraskuun 28 päivänä 1968 valtuuskunta hyväksyi talousarvion vuodelle 1969. Erovuorossa olleet korkeakoulun hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja *Lauri Kirves*, vuorineuvos *Olavi Sohlberg* ja pääjohtaja *Matti Virkkunen*, valittiin uudelleen hallituksen jäseniksi kolmivuotiskaudeksi 1969—71. Virallisten asioiden käsittelyn päätyttyä rehtori kertoi valtuuskunnan edellisen kokouksen jälkeen tapahtuneista virkanimityksistä ja erinäisistä muista korkeakoulua koskevista seikoista. Kokouksen päätteeksi Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan puheen-

johtaja, ekonomi *Lauri Noreila* kertoi Finnfocus-68-vientinäyttelyn toimeenpanemisesta ja tuloksista.

Vuosikokouksessaan maaliskuun 27 päivänä 1969 valtuuskunta valitsi puheenjohtajakseen vuodeksi 1969 uudelleen vuorineuvos *J. W. Waldenin* ja varapuheenjohtajakseen samoin uudelleen vuorineuvos *Eero Viiman*. Hallituksen vuosikertomus hyväksyttiin, korkeakoulun tilinpäätös vahvistettiin ja hallitukselle myönnettiin yksimielisesti vastuuvapaus. Vuoden 1969 tilejä tarkastamaan valittiin uudelleen entiset tilintarkastajat: professori *Martti Saario*, johtaja KTM, KHT *Tyko Vanhala*, sekä KTM, KHT *Olle V. Salmi*, jonka tehtävänä on toimia myös valvontatarkastajana. Varatilintarkastajiksi valittiin kauppaneuvos *Aulis Kauppinen* ja toimitusjohtaja *Pauli J. Wiro*. Rehtori *Pekka Heinänen* esitti selonteon korkeakoulun toiminnasta valtuuskunnan syyskokouksen jälkeiseltä ajalta. Kokouksen päätteeksi vararehtori *Jaakko Honko* kertoi korkeakoulun tutkintojen uudistamissuunnitelmista ja KTK *Erkki Rissanen* selosti Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan piirissä esilläolleita opinto-demokratian soveltamisajatuksia.

Valtuuskunnan kokoonpanossa on tapahtunut toimintavuoden aikana seuraavat muutokset. Niistä jäsenistä, jotka tammikuun 1 päivänä 1969 joutuivat erovuoroon, ovat asianomaiset järjestöt valinneet uudelleen valtuuskunnan jäseniksi kolmivuotiskaudeksi 1969—71 seuraavat: toimitusjohtaja *Tauno Angervo* (Liikesivistysrahasto), KTT h.c. *Eino Hirvonen* (Liikesivistysrahasto), kauppaneuvos *Kalle Kuusinen* (Liikesivistysrahasto), toimitusjohtaja *Esko Lappalainen* (Liikesivistysrahasto), vuorineuvos *Onni Penttilä* (Lahden kauppakamari), kauppaneuvos *Osmo Vartiainen* (Kuopion kauppakamari), toimitusjohtaja *Yrjö Ylijoki* (Kaakkois-Suomen kauppakamari) ja toimitusjohtaja *Sakari Yrjönen* (Keskuskauppakamari). Keski-Suomen kauppakamari on valinnut jäseneksi apulaisjohtaja *Pekka Salojärven* KTM *Erkki Enervin* tilalle ja Liikesivistysrahasto vuorineuvos *Pentti Hallen* edesmenneen vuorineuvos *Uuno Takin* tilalle hänen 1. 1. 1968 alkaneen toimikautensa loppuajaksi.

Hallitus

Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut viisi kertaa. Perussääntöjen 20 §:n mukaisesti se on käsitellyt pääasiallisesti korkeakoulun hallintoon kuuluvia taloudellisia asioita. Kokouksessaan helmikuun 12 päivänä 1969 hallitus valitsi puheenjohtajakseen edelleen vuodeksi 1969 pääjohtaja *Matti Virkkusen* ja varapuheenjohtajakseen toimitusjohtaja *Lauri Kirveksen*.

Opettajaneuvosto

Opettajaneuvosto on lukukausien aikana kokoontunut eräitä poikkeuksia lukuunottamatta joka toinen perjantai. Lisäksi on pidetty tarvittaessa muina aikoina kokouksia, mm. elokuussa uusien oppilaiden valitsemiseksi. Päätökset, joita kokouksissa on tehty, ja toimenpiteet, joita on suoritettu, tulevat suurelta osalta selostetuiksi eri asiain yhteydessä tässä kertomuksessa.

Virat ja toimet

Professorin virat

Avoinna olleen kansantaloustieteen professorin viran, jonka opetusalan kansleri joulukuun 20 päivänä 1967 tekemällään päätöksellä oli muuttanut olemaan kansantaloustiede erikoisalana ekonometria, ainoalle hakijalle VTT, dosentti *Arvi Leponiemi*lle myönnetty lisäpätevyöitymisaika päättyi helmikuun 12 päivänä 1969. Asiantuntijoiksi pyydettyjen professori *J. J. Paunio*n ja professori *Pentti Pöyhösen* annettua lausuntonsa opettajaneuvosto hyväksyttyään hakijan ekonometrian dosentin tointa varten helmikuun 9 päivänä 1968 pitämän näyteluennon nyt kysymyksessä olevaa professorin virkaa koskevaksi julisti kokouksessaan huhtikuun 25 päivänä VTT, dosentti *Arvi Leponiemi*n kelpoiseksi kansantaloustieteen professorin virkaan erikoisalana ekonometria ja asetti hänet siihen ehdolle. Päätöksellään toukokuun 27 päivänä 1969 kansleri nimitti dosentti *Leponiemi*n kesäkuun 1 päivästä 1969 lukien kansantaloustieteen professorin virkaan erikoisalana ekonometria. Virkaa ovat yhdessä hoitaneet kuluneen lukuvuoden ajan dosentit *Jaakko Lassila* ja *Arvi Leponiemi*.

Avoinna olevan perustutkimuksen laitoksen johtajana toimivan professorin viran hakijoille myönnetty lisäpätevyöitymisaika päättyi helmikuun 26 päivänä 1969. Ennen lisäpätevyöitymisajan päättymistä peruuttivat hakijat KTL *Jouko Lehtovuori* ja YTT *Ilari Tyrni* hakemuksensa. Opettajaneuvosto on pyytänyt asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa jäljelläolevien hakijoiden, professori *Pekka Ahtialan*, KTT, DI *Raimo Keloharjun* ja VTT *Aarni Nybergin*, tieteellisestä pätevyydestä hakemaansa virkaan professori *J. J. Paunio*n ja professori *Leo Törnqvistin*. Virkaa on hoitanut kuluneen lukuvuoden ajan VTT *Aarni Nyberg* avustajanaan puolen viran hoidon osalta KTL *Jouko Lehtovuori* 1. 1.—31. 5. 1969.

Avoinna olevan liiketaloustieteen professorin viran, jonka erikoisalana on kvantitatiivinen suunnittelu, hakijoille myönnetty lisäpätevyöitymisaika päättyi toukokuun 20 päivänä 1969. Ennen lisäpätevyöitymisajan

päättymistä peruutti KTT *Eero Artto* hakemuksensa. Opettajaneuvosto on pyytänyt asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa jäljelläolevien hakijoiden, apulaisprofessori, KTT *Veikko Jääskeläisen* ja KTT, DI *Raimo Keloharjun*, tieteellisestä pätevyydestä hakemaansa virkaan professori *Curt Kihlstedtin* Lundista, professori *Olli Lokin* ja professori *Lars Wahlbeckin*. Virkaa on hoitanut kuluneen lukukauden ajan oman toimensa ohella ja ilman luennoimisvelvollisuutta professori *Jaakko Honko* avustajanaan puolen viran osalta KTT *Eero Artto* 1. 9.—31. 12. 1968 ja KTT *Raimo Keloharju* 1. 1.—31. 5. 1969. Virkaa hoitamaan on määrätty apulaisprofessori *Veikko Jääskeläinen* 1. 7. 1969—30. 6. 1970 väliseksi ajaksi avustajanaan puolen viran osalta KTT *Raimo Keloharju*.

Avoinna olevan julkisoikeuden professorin viran hakijoille myönnetty lisäpäätevöitymisaika päättyi lokakuun 23 päivänä 1968. Opettajaneuvosto on pyytänyt asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa viran hakijoiden, OTT *Antero Jyrängin* ja OTT *Jaakko Voipion*, tieteellisestä pätevyydestä hakemaansa virkaan professori *Edward Anderssonin*, professori *Veli Merikosken* ja hallintoneuvos, vt. professori *Lassi Kilven*. Virkaa on hoitanut kuluneen lukukauden ajan hallintoneuvos, LaT *Lassi Kilpi*, joka on määrätty edelleen hoitamaan virkaa 1. 6. 1969 lukien siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään 31. 5. 1970 saakka.

Avoinna olevan liiketaloustieteen professorin viran, jonka erikoisalana oli organisaatio ja yrityksen hallinto, hakijoille myönnetty lisäpäätevöitymisaika päättyi helmikuun 26 päivänä 1969. Ennen sen päättymistä peruuttivat kaikki hakijat, KTL *Leo Ahlstedt*, VTT *Oiva Laaksonen*, KTT *Jorma Pasanen* ja KTL *Kyösti Pulkkinen* hakemuksensa. Kanslerin muutettua päätöksellään maaliskuun 18 päivänä opettajaneuvoston esityksestä viran opetusalan olemaan liiketaloustiede, erikoisalana organisaatio ja henkilöhallinto, julistettiin virka uudelleen haettavaksi maaliskuun 28 päivänä. Huhtikuun 28 päivänä päättyneenä määräaikana sitä hakivat KTL *Leo Ahlstedt*, KTL *Kyösti Pulkkinen*, YTT *Osmo A. Wiio* sekä kaksi henkilöä, jotka eivät halua nimiään mainittavan julkisuudessa. Kaikki hakijat olivat pyytäneet vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämiseksi. Kokouksessaan toukokuun 9 päivänä 1969 opettajaneuvosto myönsi hakijoille lisäpäätevöitymisaikaa huhtikuun 28 päivään 1970 saakka. Virkaa ovat hoitaneet kuluneen lukuvuoden ajan professorit *Mika Kaskimies* ja *Veikko Leivo* omien toimiensa ohella ja puoliksi kumpikin. Virkaa hoitamaan on määrätty dosentti, TkT *Sauli Häkkinen* 1. 9. 1969 lukien toistaiseksi ja enintään siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, avustajanaan puolen viran osalta YTT *Osmo A. Wiio*.

Professori *Stig Jaatisen* tultua nimitetyksi Helsingin yliopiston maan-

tieteen ruotsinkielisen professorin virkaan heinäkuun 26 päivänä 1968 myönsi kansleri hänelle anomuksesta eron Kauppakorkeakoulun talousmaantieteen professorin virasta 1. 9. 1968 lukien. Avoimeksi tullut virka julistettiin haettavaksi syyskuun 20 päivänä. Lokakuun 21 päivänä päättyneenä määräaikana sitä hakivat FT *Reijo Helle*, FT *Juhani Hult*, FT, dosentti *Kalevi Rikkinen*, FT *Seppo Siirilä*, FT, dosentti *Kai-Veikko Vuoristo* sekä kaksi henkilöä, jotka eivät halua nimiään mainittavan julkisuudessa. Muiden hakijoiden paitsi FT *Helteen* ja toisen niistä hakijoista, jotka eivät halua nimiään mainittavan julkisuudessa, pyydettyä vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämistä varten opettajaneuvosto kokouksessaan marraskuun 1 päivänä myönsi kaikille hakijoille lisäpätevoitymisaikaa lokakuun 21 päivään 1970 saakka. Virkaa on hoitanut kuluneen lukuvuoden ajan professori *Stig Jaatinen* avustajanaan FT, dosentti *Kai-Veikko Vuoristo* 1. 9. 1968—31. 12. 1968 sekä FT *Vuoristo* ja FT *Seppo Siirilä* yhdessä 1. 1.—31. 7. 1969. Virkaa hoitamaan on määrätty FT *Vuoristo* 1. 8. 1969 lukien siksi, kunnes se vakinaisesti täytetään, enintään kuitenkin 31. 7. 1970 saakka.

Kansleri on myöntänyt professori *Tuttu Tarkiaiselle* virkavapautta sairauden takia 10. 11. 1968—9. 2. 1969 väliseksi ajaksi. Opettajaneuvosto määräsi kokouksessaan marraskuun 15 päivänä 1968 VTT, vt. professori *Martti Noposen* hoitamaan valtio-opin ylimääräisenä opettajana professori *Tarkiaisen* opetustehtäviä mainittuna aikana.

Apulaisprofessorin virat

Avoinna olleen liiketaloustiede I:n apulaisprofessorin viran hakijoille myönnetty lisäpätevoitymisaika päättyi, kuten edellisessä vuosikertomuksessa jo mainittiin, joulukuun 5 päivänä 1967. Asiantuntijoiksi pyydettyjen professori *Sven-Erik Johanssonin* Tukholman kauppakorkeakoulusta ja professori *Eino Niinin* annettua lausuntonsa ja jäljelläolevan hakijan KTT *Veikko Jääskeläisen* pidettyä toukokuun 17 päivänä 1968 näyteluentonsa opettajaneuvosto kokouksessaan marraskuun 15 päivänä julisti KTT *Veikko Jääskeläisen* kelpoiseksi liiketaloustiede I:n apulaisprofessorin virkaan ja asetti hänet siihen ehdolle. Päätöksellään joulukuun 16 päivänä 1968 kansleri nimitti KTT *Jääskeläisen* tammikuun 1 päivästä 1969 lukien liiketaloustiede I:n apulaisprofessorin virkaan. Virkaa oli hoitanut professori *Martti Saario* oto. avustajinaan 1. 9.—31. 12. 1968 välisen ajan KTL *Veijo Riistama* ja KTL *Pertti Kettunen*. Kanslerin myönnettyä päätöksellään tammikuun 29 päivänä 1969 apulaisprofessori *Jääskeläiselle* virkavapautta ulkomaisen opinto- ja luennoimismatkan takia 1. 1.—30. 6. 1969 väliseksi ajaksi määrättiin kyseistä virkaa edelleen

hoitamaan professori *Martti Saario* apulaisprofessori *Jääskeläisen* virkavapauden ajaksi avustajinaan KTL *Veijo Riistama* ja KTL *Pertti Kettunen*.

Avoinna olevan liiketaloustieteen apulaisprofessorin viran, jonka opetusalanana on organisaatio ja henkilöhallinto, hakijoille myönnetty lisäpätevyitymisaika päättyi huhtikuun 22 päivänä 1969. Ennen lisäpätevyitymisajan päättymistä peruuttivat kaikki hakijat, KTL *Leo Ahlstedt*, VTT *Oiva Laaksonen*, KTL *Kyösti Pulkkinen* ja TeL *Aarno Suvanto*, hakemuksensa. Kokouksessaan toukokuun 9 päivänä opettajaneuvosto päätti esittää kanslerille, että viran uudelleen haettavaksi julistaminen saataisiin siirtää viimeistään syyslukukauden 1969 alussa tapahtuvaksi. Tähän kansleri antoi suostumuksensa päätöksellään toukokuun 16 päivänä. Virkaa on hoitanut kuluneen lukuvuoden ajan VTT *Oiva Laaksonen* KTL *Leo Ahlstedtin* avustamana.

Avoinna olevan liiketaloustieteen apulaisprofessorin viran, jonka opetusalanana on markkinointi, hakijoille myönnetty lisäpätevyitymisaika päättyi toukokuun 20 päivänä 1969. Kokouksessaan toukokuun 23 päivänä opettajaneuvosto päätti pyytää asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijoiden, KTL, DBA *Meeri Saarsalmen* ja KTT, dosentti *Martti Särkisillan*, tieteellisestä pätevyydestä hakemaansa virkaan professori *Eino Niinin*, professori *Huugo Ranisen* ja professori *Karl-Erik Wärnerydin* Tukholman kauppakorkeakoulusta. Virkaa on hoitanut puolen viran osalta kuluneen lukuvuoden ajan KTT, dosentti *Martti Särkisilta*. Virkaa hoitamaan on määrätty professori *Mika Kaskimies* 1. 9.—31. 12. 1969 väliseksi ajaksi puolen viran hoidon osalta oman toimensa ohella ja dosentti *Särkisilta* samaten puolen viran hoidon osalta edelleen toistaiseksi. TeL *Hannu Hirvelä* on määrätty avustamaan dos. *Särkisiltaa* kyseisen viran hoidossa 1. 1.—30. 6. 1970 väliseksi ajaksi puolen viran hoidon osalta.

Professori *Paavo Seppäsen* tultua nimitetyksi Tampereen yliopiston sosiologian professorin virkaan 18. 5. 1968 myönsi kansleri hänelle anomuksesta eron Kauppakorkeakoulun sosiologian apulaisprofessorin virasta 1. 8. 1968 lukien. Kokouksessaan syyskuun 20 päivänä opettajaneuvosto päätti esittää kanslerille, että viran haettavaksi julistaminen saataisiin siirtää siksi, kunnes kysymys viran opetusalan mahdollisesta tarkistamisesta saataisiin opettajaneuvostossa käsitellyksi, kuitenkin enintään vuoden 1969 alussa tapahtuvaksi. Tähän kansleri antoi suostumuksensa päätöksellään syyskuun 25 päivänä 1968. Kokouksessaan tammikuun 17 päivänä 1969 opettajaneuvosto päätettyään olla ryhtymättä viran opetusalan muuttamista koskeviin toimenpiteisiin julisti viran haettavaksi. Helmikuun 17 päivänä päättyneenä määräaikana virkaa hakivat YL *Raimo Blom*, kansak. opettaja *Kirsti Piekkari*, VTT,

dosentti *Paavo Piepponen*, FT, apulaisprofessori *Kalevi Piha*, VTL (väit.) *Paavo Uusitalo* ja VTL *Tapani Valkonen*. Muiden hakijoiden paitsi kansakopettaja *Kirsti Piekkarin* ja VTL *Uusitalon* pyydettyä lisäaikaa pätevyytensä täydentämiseksi opettajaneuvosto kokouksessaan helmikuun 27 päivänä myönsi kaikille hakijoille lisäpätevoitymisaikaa helmikuun 17 päivään 1970 saakka. Virkaa on hoitanut kuluneen lukuvuoden ajan professori *Paavo Seppänen* avustajanaan VTL *Tapani Valkonen* ja sitä on määrätty edelleen hoitamaan professori *Seppänen* avustajinaan 1. 8. 1969 lukien toistaiseksi ja enintään siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, FL *Kari Lampikoski* ja VTL *Juhani Tauriainen*.

Opettajaneuvoston esityksestä ja hallituksen kokouksessaan maaliskuun 19 päivänä 1969 annettua suostumuksensa kansleri vahvisti maaliskuun 26 päivänä tekemällään päätöksellä korkeakouluun perustettaviksi 1. 9. 1969 lukien liiketaloustieteen, opetuslana laskentatoimi, ja talousmaantieteen apulaisprofessorin virat. Molemmat virat julistettiin haettaviksi maaliskuun 28 päivänä 1969. Liiketaloustieteen apulaisprofessorin virkaa, jonka opetuslana on laskentatoimi, hakivat huhtikuun 28 päivänä päättyneenä määräaikana KTT *Eero Artto*, KTL *Pertti Kettunen*, KTL *Jouko Lehtovuori*, KTL (väit.) *Eero Pitkänen* ja KTL *Veijo Riistama*, joista KTT *Artto* oli pyytänyt puolen vuoden ja muut hakijat vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan toukokuun 9 päivänä opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille lisäpätevoitymisaikaa huhtikuun 28 päivään 1970 saakka. Virkaa hoitamaan on määrätty apulaisprofessori *Veikko Jääskeläinen* oman toimensa ohella 1. 9. 1969—30. 6. 1970 väliseksi ajaksi avustajanaan 1. 9. 1969—31. 1. 1970 KTL *Veijo Riistama* ja 1. 2.—30. 6. 1970 KTL *Jouko Lehtovuori*. Talousmaantieteen apulaisprofessorin virkaa hakivat FL (väit.) *Lauri Hautamäki*, FT *Juhani Hult*, KTL *Risto Laulajainen*, FT, dosentti *Kalevi Rikkinen*, FT *Seppo Siirilä* ja FT, dosentti *Kai-Veikko Vuoristo*, joista FT:t *Rikkinen* ja *Vuoristo* olivat pyytäneet yhden kuukauden, FT *Siirilä* 11 kuukauden ja FT *Hult* sekä KTL *Laulajainen* yhden vuoden lisäaikaa pätevyytensä täydentämistä varten. Kokouksessaan toukokuun 9 päivänä opettajaneuvosto myönsi kaikille hakijoille lisäpätevoitymisaikaa huhtikuun 28 päivään 1970 saakka. Virkaa hoitamaan on määrätty professori *Stig Jaatinen* KTL *Risto Laulajaisen* avustamana 1. 9. 1969 lukien siksi, kunnes virka vakinaisesti täytetään, kuitenkin enintään 31. 8. 1970 saakka.

Dosentin toimet

Kuten edellisessä vuosikertomuksessa jo mainittiin, esitettiin opettajaneuvoston kokouksessa toukokuun 30 päivänä 1968 KTT *Martti Särki-*

sillan anomus, että hänet nimitettäisiin liiketaloustieteen dosentiksi. Asiantuntijoiksi pyydettyjen professori *Mika Kaskimiehen* ja professori *Huugo Ranisen* annettua lausuntonsa ja hakijan pidettyä marraskuun 1 päivänä näyteluentonsa sekä muutettua kirjelmällään marraskuun 5 päivänä aikaisempaa anomustaan siten, että pyysi tulla nimitetyksi liiketaloustieteen dosentiksi erikoisalana markkinointi, opettajaneuvosto kokouksessaan marraskuun 15 päivänä julisti KTT *Särkisillan* kelpoiseksi liiketaloustieteen dosentin toimeen erikoisalana markkinointi. Päätöksellään marraskuun 25 päivänä 1968 kansleri nimitti KTT *Martti Särkisillan* liiketaloustieteen dosentiksi erikoisalana markkinointi.

Opettajaneuvoston kokouksessa tammikuun 31 päivänä 1969 esitettiin KTT *Eero Arton* anomus, että hänet nimitettäisiin liiketaloustieteen dosentiksi erikoisalana laskentatoimi. Hakijan tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan pyydettiin professorit *Axel Grandell* ja *Martti Saario*. Asiantuntijoiden annettua lausuntonsa ja hakijan pidettyä toukokuun 30 päivänä näyteluentonsa sekä muutettua kirjelmällään toukokuun 30 päivänä aikaisempaa anomustaan siten, että pyysi tulla nimitetyksi liiketaloustieteen dosentiksi erikoisalana laskentatoimi, rahoitus, opettajaneuvosto samana päivänä pitämässään kokouksessa julisti KTT *Arton* kelpoiseksi dosentin toimeen aineeseen liiketaloustiede: laskentatoimi erikoisalana rahoitus. Päätöksellään kesäkuun 18 päivänä 1969 kansleri nimitti KTT *Arton* dosentiksi aineeseen liiketaloustiede: laskentatoimi erikoisalana rahoitus.

Opettajaneuvoston kokouksessa toukokuun 30 päivänä 1969 esitettiin YTT *Osmo A. Wiion* anomus, että hänet nimitettäisiin viestinnän dosentiksi Kauppakorkeakouluun. Hakijan tieteellistä pätevyyttä arvostelemaan päätettiin pyytää professorit *Kullervo Rainio*, *Raino Vehmas* ja *Karl-Erik Wärneryd* Tukholman kauppakorkeakoulusta.

Lehtorin virat, muut opettajan tehtävät ja assistentin toimet

Lehtori *Outeri Kallioniemelle* on myönnetty sairauden takia virkavapautta 24. 1.—30. 4. 1969 väliseksi ajaksi. Hänen tehtäviään on virkavapauden aikana hoitanut pikakirjoituksen ylimääräisenä opettajana VTK *Timo Valkonen*.

Lehtori *Philip Binhamille* on myönnetty virkavapautta lukuvuodeksi 1969—70 ulkomaisen opinto- ja luennoimismatkan takia. Hänen virkaansa hoitamaan myönnetyn virkavapauden ajaksi on määrätty Mr. *Allen Belkind*, Ph.D.

Lehtori *Eero Artolle* on myönnetty virkavapautta toisen viran hoidon

takia lukuvuodeksi 1969—70. KTK *Leena Larmola* on määrätty hoitamaan vt:nä kyseistä virkaa lehtori *Arton* virkavapauden ajan.

KTL *Risto Järvinen* on määrätty hoitamaan vt:nä liiketaloustiede I:n lehtorin virkaan kuuluvia tehtäviä 1. 1.—31. 7. 1969.

DI, ekonomi *Alpo Salo* on määrätty ajaksi 1. 9.—31. 12. 1968 ja KK *Ossi Myllyniemi* ajaksi 1. 1.—31. 5. 1969 hoitamaan yhdessä KTM *Iiro Jahnukaisen* kanssa liiketaloustiede II:n lehtorin virkaa, josta KTL *Leo Ahlstedt* on vapautettu toisen viran hoidon takia. Samaa virkaa on määrätty 1. 6.—30. 11. 1969 välisen ajan vt:nä hoitamaan YTM *Teuvo Moisio* ja 1. 12. 1969—31. 5. 1970 välisen ajan KK *Ossi Myllyniemi* samoin vt:nä.

KTM *Jarmo Granfelt*, YTM *Teuvo Moisio*, FM *Lauri Pentti* ja VTL *Heikki Pärnänen* on määrätty 1. 1.—31. 5. 1969 väliseksi ajaksi hoitamaan yhdessä liiketaloustiede II:n lehtorin virkaa, josta dosentti *Martti Särkisilta* on vapautettu toisen viran hoidon takia. Samaa virkaa on määrätty vt:nä hoitamaan KTM *Jarmo Granfelt* ajan 1. 6.—30. 11. 1969 ja ekon. *Eero Auvinen* ajan 1. 12. 1969—31. 5. 1970.

Lehtori *Meeri Saarsalmelle* on myönnetty virkavapautta 1. 1. 1969—30. 6. 1970 väliseksi ajaksi perustutkimuksen laitoksen tutkijana toimimisen takia. Hänen virkaansa on määrätty vt:nä hoitamaan KTM *Kaj Gustafsson*.

KTK *Kalervo Virtanen* on määrätty vt:nä hoitamaan liiketaloustiede I:n lehtorin virkaan kuuluvia tehtäviä 1. 9. 1969—31. 1. 1970 väliseksi ajaksi.

Ekonomi *Eero Prepula* on määrätty liiketaloustiede I:n vt.assistentiksi 1. 9.—31. 12. 1968 väliseksi ajaksi ja sittemmin 30. 6. 1970 saakka. Ekonomi *Markku Heikkilä* on määrätty liiketaloustiede II:n vt.assistentiksi 1. 8.—31. 12. 1968 väliseksi ajaksi ja sittemmin 30. 6. 1970 saakka. Ekonomien *Antero Huhtalan* ja *Matti Varjosen* liiketaloustiede II:n vt.-assistentteina toimimismääräyksiä on samaten jatkettu 30. 6. 1970 saakka. Ekonomi *Jyrki Malmio* on määrätty kansantaloustieteen vt.-assistentiksi 1. 9.—31. 12. 1968 väliseksi ajaksi ja sittemmin 30. 6. 1970 saakka.

KTK *Eero Kallio* on saanut pyynnöstään vapautuksen kansantaloustieteen vt.assistentin tehtävistä 1. 9. 1968 lukien ulkomaisen opintomatkan takia. KTK *Matti Urrila* on pyynnöstä saanut eron liiketaloustiede II:n assistentin toimesta 1. 7. 1968 lukien. FK *Olli Uotila* on saanut pyynnöstä eron talousmatematiikan ja tilastotieteen assistentin toimesta 1. 8. 1968 lukien ja tätä tointa hoitamaan määrättiin FM *Eero Niemi* aluksi 1. 9.—31. 12. 1968 väliseksi ajaksi ja sittemmin kolmivuotiskaudeksi 1969—71.

KTK *Aatto Prihti* on määrätty liiketaloustiede I:n vt. assistentiksi

toistaiseksi 1. 1. 1969 lukien, enintään kuitenkin kolmivuotiskaudeksi 1969—71. KTK:t *Uolevi Lehtinen* ja *Liisa Takala* on määrätty liiketaloustiede II:n assistenteiksi kolmivuotiskaudeksi 1969—71. Oikeustieteen assistentiksi on määrätty OTL *Ilmari Ojanen* ja talousmaantieteen assistentiksi KTK *Markku Visapää*, molemmat kolmivuotiskaudeksi 1969—71. KTK *Kari Haavisto* on määrätty kansantaloustieteen assistentiksi kolmivuotiskaudeksi 1969—71, KTK *Eero Kallio* saman aineen assistentiksi kaudeksi 1. 9. 1969—31. 12. 1971 ja ekonomi *Olavi Sillberg* saman aineen vt.assistentiksi ajaksi 1. 1.—31. 8. 1969. KTM *Timo Hallamaa* ja KTK *Kalervo Virtanen* on määrätty liiketaloustieteen (laskentatoimi) assistenteiksi kolmivuotiskaudeksi 1. 8. 1969—31. 7. 1972. KTK *Virtanen* on samalla vapautettu assistentin toimen hoidosta lehtorin viran hoidon takia 1. 9. 1969—31. 1. 1970 ja ekonomi *Olavi Sillberg* on määrätty liiketaloustieteen (laskentatoimi) vt.assistentiksi täksi ajaksi. Ekonomi *Hilkka Lindqvist* on määrätty liiketaloustieteen (systeemit) vt.assistentiksi 1. 9. 1969—31. 7. 1970 väliseksi ajaksi. KTK *Tytti Oukari-Hannonen* on määrätty talousmaantieteen assistentiksi kolmivuotiskaudeksi 1. 9. 1969—31. 7. 1972.

KTL *Pertti Kettuselle* on myönnetty pyynnöstä ero liiketaloustieteen (laskentatoimi) assistentin toimesta 1. 8. 1969 lukien. Tätä tointa on määrätty vt:nä hoitamaan KTK *Kaiju Telaranta* ajaksi 1. 8. 1969—31. 7. 1970. KTK *Leena Larmolalle* myönnettiin äitiyslomavirkavapautta ajaksi 17. 3.—21. 5. 1969. Täksi ajaksi määrättiin liiketaloustieteen (laskentatoimi) vt.assistentiksi ekonomi *Olli Kääriäinen*.

Ekonomi *Leena Linnasalmi* on määrätty kielten ja sihteeriaineiden tuntiassistentiksi 1. 3. 1969 lukien. Kauppat.yo. *Seppo Arteva* on määrätty liiketaloustieteen opetukseen kuuluvien yrityspeliharjoitusten tunti-assistentiksi ajaksi 1. 5. 1969—31. 5. 1970.

FL *Erkka Maulalle* on hänen pyynnöstään myönnetty vapautus filosofian ylimääräisen opettajan tehtävistä 23. 10. 1968 lukien. FL *Seppo Kivinen* ja kirjastonhoitaja *Kari Turunen* on määrätty avustamaan vt.professori *Reijo Wileniusta* filosofian opetuksessa 1. 11. 1968 lukien toistaiseksi.

Ylimääräisiksi opettajiksi on määrätty HuK *Kristian Slotte* 1. 9. 1968 lukien toistaiseksi, ekonomi *Asko Siukosaari* avustamaan dosentti *Martti Särkisiltaa* liiketaloustieteen (markkinoinnin) opetuksessa 1. 10. 1968 lukien toistaiseksi, FL *Kari Lampikoski* (sosiologia) 1. 10. 1968—31. 5. 1969 väliseksi ajaksi, MA *Reijo G. Aho* (kansantaloustiede) kevätlukukaudeksi 1969 ja YTT *Osmo A. Wiio* (liiketaloustiede) pitämään kevätlukukauden 1969 aikana luentosarja aiheesta ”Viestintä yritystoiminnassa”.

Ylimääräisiksi opettajiksi on 1. 9. 1969 lukien määrätty OTT *Toivo Holopainen* (oikeustiede) 31. 5. 1970 asti, Mrs. *Francine Belkind*, MA, (englannin kieli) 31. 5. 1970 asti, KTK *Helka Harlio* (ruotsin kieli) toistaiseksi, FM *Seppo Kahila* (suomen kieli ja tyylioppi) toistaiseksi, yo.merkonomi *Eeva Tuominen* (konekirjoitus) 31. 5. 1970 asti, KTL *Risto Järvinen* (liiketaloustiede, laskentatoimi) toistaiseksi, KTM *Panu Haapala*, ekonomisti *Eero Helme*, KTK *Markku Lahdenpää*, KTM *Paavo Lindholm* ja KTK *Taisto Sulonen* (liiketaloustiede, markkinointi) toistaiseksi, KTK *Erkki Lampén* (kansantaloustiede) toistaiseksi ja Mrs. *Helen Goldthwait-Väänänen*, BA, (englannin kieli) toistaiseksi.

Virkailijat

Opintosihteeri *Tapio Sipponen* on pyynnöstään saanut 15. 2. 1969 lukien vapautuksen toimestaan. Tointa on hoitanut ekonomisti *Matti Vanhanen* ajan 16. 2.—31. 5. 1969. 1. 6. 1969 lukien tointa on määrätty hoitamaan ekonomisti *Kari Lilja*.

Kokouksessaan marraskuun 6 päivänä 1968 korkeakoulun hallitus antoi suostumuksensa siihen, että korkeakoulun neljästä kirjaston amanuenssin virasta saadaan kaksi muuttaa nuoremman alikirjastonhoitajan viroiksi. Koska kaikki neljä amanuenssin virkaa olivat vakinaisesti täytettyjä, julistettiin muutettavat virat vain mainittujen amanuenssin virkojen haltijain haettaviksi. Kaikki neljä amanuenssia, FM *Kyllicki Ruokonen*, FM *Kaisa Tamminen*, HOK *Erkki Vaisto* ja FM *Pirkko Wegelius* hakivat alikirjastonhoitajan virkoja joulukuun 10 päivänä 1968 päättyneenä määräaikana. Kokouksessaan joulukuun 13 päivänä 1968 opettajaneuvosto päätti pyytää asiantuntijoiksi antamaan lausuntonsa hakijain kelpoisuudesta professori *Gunvor Kerkkosen* ja DI *Eeva Wartiovaaran*. Asiantuntijoiden annettua lausuntonsa opettajaneuvosto kokouksessaan helmikuun 14 päivänä julisti kaikki hakijat kelpoisiksi nuoremman alikirjastonhoitajan virkaan ja asetti molempiin virkoihin ehdolle ensimmäiselle sijalle FM *Kyllicki Ruokosen*, toiselle sijalle FM *Kaisa Tammisen* ja kolmannelle sijalle FM *Pirkko Wegeliuksen*. Tästä opettajaneuvoston päätöksestä FM *Pirkko Wegelius* valitti kanslerille. Kanslerin pyydettyä valituksesta lausunnon opettajaneuvostolta ja FM *Kyllicki Ruokosen* sekä FM *Kaisa Tammisen* annettua vastineensa valitukseen opettajaneuvosto kokouksessaan toukokuun 9 päivänä yksimielisesti katsoi, ettei valitus anna aiheutta opettajaneuvoston helmikuun 14 päivänä tekemän ehdollepanon muuttamiseen. Tämän jälkeen kansleri päätöksellään toukokuun 30 päivänä 1969 hylkäsi valituksen ja muutettuaan kaksi kirjaston amanuenssin virkaa nuoremman alikirjastonhoitajan viroiksi

nimitti näihin virkoihin FM *Kyllikki Ruokosen* ja FM *Kaisa Tammisen* kesäkuun 1 päivästä 1969 lukien.

Amanuenssi, FM *Pirkko Wegelius* on saanut pyynnöstään eron amanuenssin toimesta 9. 6. 1969. Kirjastoharjoittelijoina ovat toimineet yliopp. *Tauno Etelä* 21. 2.—31. 8. 1968 välisen ajan ja valtiot. yliopp. *Pentti Rautiainen* 16. 2.—15. 9. 1968 välisen ajan. Tuntiapulaisina ovat toimineet HuK *Helly Kiviholma-Haikara* koko lukuvuoden, HuK *Marjatta Katajisto* 1. 1. 1968—14. 9. 1968 välisen ajan, HuK *Helka Mälkki* 1. 6. 1968 lähtien, HuK *Marjatta Pirilä* 16. 9. 1968 lähtien ja LuK *Marjatta Heinänen* 1. 11. 1968 lähtien. Kurssikirjaosaston hoitajana on toiminut kauppat.yo. *Seppo Koivula* 1. 9.—31. 12. 1968.

Kanslistiksi on 1. 12. 1968 lukien nimitetty merkonomi *Kaija Järvi*.

Valtion apurahat tieteenharjoittajille

Varttuneita tieteenharjoittajia varten osoitettiin korkeakoululle kolmi-vuotiskaudeksi 1969—71 kaksi apurahaa. Hakemusten perusteella kansleri on antanut mainitut apurahat professori *Tuttu Tarkiaiselle* ja professori *Fedi Vaiviolle*.

Nuoria tieteenharjoittajia varten osoitettiin korkeakoululle vuodeksi 1969 kolme apurahaa. Hakemusten perusteella kansleri opettajaneuvoston ehdotuksen mukaisesti antoi apurahat OTL *Ilmari Ojaselle*, KTK *Kari Haavistolle* ja KTK *Uolevi Lehtiselle*.

Valtion opintotakaukset ja ylioppilaiden opintolainarahaston lainat

Lukuvuonna 1968—69 on 16. 1. 1959 korkeakouluissa opiskelevien ja niissä loppututkinnon suorittaneiden henkilöiden opintolainojen valtion takauksesta annetun lain mukaisesti myönnetty valtion takauksia opintolainoille.

Korkeakoulun opintotakauslautakunnassa, joka käsittelee sekä valtion opintotakauslautakunnalle osoitetut takausanomukset että ylioppilaiden opintolainarahastolle osoitetut laina-anomukset, ovat opettajakunnan edustajina lukuvuoden 1968—69 aikana toimineet prof. *Jouko Paakkanen* puheenjohtajana sekä leht. *Jaakko Havukkala* ja leht. *Hilkka Saario* jäseninä. Ylioppilaskunnan edustajina ovat olleet kauppat.yo:t *Kari Asp* ja *Ari Koskivaara*, varalla *Ilari Rantakari*. Lautakunnan sihteerinä ovat

toimineet ekon. *Tapio Sipponen* (1. 6. 1968—15. 2. 1969) ja ekon. *Matti Vanhanen* (16. 2.—31. 5. 1969).

Ylioppilaiden opintolainarahaston neuvottelukunnassa on Kauppakorkeakoulua edustanut prof. *Pekka Heinänen*. Hänen varamiehenään on ollut prof. *Fedi Vaivio*.

REHTORI PEKKA HEINÄSEN MUOTOKUVA

Joulukuun 10 päivänä 1968 paljastettiin Kauppakorkeakoulun rehtorin, professori *Pekka Heinänen* muotokuva, jonka on maalannut taiteilija, fil.tri *Erkki Tilvis*. Paljastustilaisuudessa oli läsnä professori ja rouva Heinänen ohella Kauppakorkeakoulun hallintoelinten edustajia, opettaja- ja virkailijakunta sekä korkeakoulun entisten ja nykyisten oppilaiden järjestöjen edustajia. Tilaisuudessa lauloivat Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Laulajat. Paljastuspuheen piti muotokuvan maalauttaneen Kauppakorkeakoulun hallituksen puheenjohtaja, pääjohtaja *Matti Virkkunen* lausuen mm. seuraavaa:

Kun Pekka Heinänen valmistui filosofian kandidaatiksi v. 1928, hänen edessään näytti avautuvan "normaali" matematiikan maisterin ura, opettajan ja kasvattajan velvoittava ja vaativa tie. Hän toimikin aluksi kotikaupungissaan Hämeenlinnassa ja sittemmin Helsingissä useissa eri kouluissa matematiikan, fysiikan ja kemian opettajana. Opettajan ja kasvattajan tehtäviin liittyi Pekka Heinänen kohdalla jo varhain myös tiedemieskutsumus, joka johti väitös-

kirjaan 1938 ja sittemmin pitkään ja yhä vieläkin aktiivisena ja toimeliaana jatkuvaan akateemisen opettajan uraan. Hän on itse eräässä Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaispuheessaan luonnehtien hyvän opettajan käsitettä todennut sen merkitsevän pedagogisen lahjakkuuden ja tietojen rikkauten ohella koko persoonallisuuden mukanaoloa, jotta opettajalla olisi tiedon jakamisen lisäksi myös kasvattavaa, innostavaa ja kestäväää vaikutusta. Professori Heinänen toteaaakin mainitussa puheessaan, että kasvatusta on hyvin vaikea kokonaan irroittaa opetuksesta ja toisaalta taas akateeminen opetus voi muodostua hyvinkin voimakkaaksi kasvatustekijäksi.

Professori Pekka Heinänen tuli Kauppakorkeakoulun kemian ja tavaraoiin apulaisprofessoriksi 1943 ja saman aineen — nykyisen tavaraoiin ja teknologian — varsinaiseksi professoriksi 1950. Opettaja, kasvattaja ja tiedemies Heinänen on viimeisten runsaan kymmenen vuoden aikana joutunut näiden tehtävien lisäksi pukeutumaan hänen kyvyilleen ja taidoilleen myös erittäin hyvin sopivaan hallintomiehen haarniskaan. Hänet valittiin Kauppakorkeakoulun vararehtoriksi 1957 ja rehtoriksi 1. 6. 1963. Käytännössä hän oli joutunut hoitamaan korkeakoulun rehtorin tehtäviä jo syksystä 1962 lähtien rehtori Virkkusen vaikean sairauden aikana.

Rehtori Heinänen tähänastisen toimikauden aikana Kauppakorkeakoulu on kokenut voimakkaan ja tuloksellisen kehitysvaiheen. Korkeakoulu on todella ollut muuttuva ja kasvava, elävä ja uusiutuva korkeakoulu muuttuvassa ja kehittyvässä yhteiskunnassa rehtorin erään lukuvuoden avajaispuheen teemaa lainatakseni. Rehtori Heinänen johdolla työskennelleen Kauppakorkeakoulun kehittämistä tutkineen komitean mietinnössä vuodelta 1967 on korkeakoulun tulevalle kehitykselle luotu selkeät, johdonmukaiset ja kaukonäköiset suuntaviivat, joiden mukaisesti korkeakoulun toimintaa on jo muutaman vuoden ajan taitavasti ohjattu. Rehtori Heinänen aikana on Kauppakorkeakoulun vaikea lisätilantarveys saatu ratkaistuksi tavalla, joka pitkiksi ajoiksi eteenpäin turvaa korkeakoulun toiminnan ja kehityksen ulkoiset puitteet. Jo nämä merkittävät saavutukset ovat rehtori Heinänen aktiivisen ja tarmokkaan toimikauden näkyviä ja pysyviä muistomerkkejä.

Korkeakoulun rehtorin henkilöhaamoon, rector magnificus—rooliin liitetään mielikuvissa hyvin usein aimo annos arvovaltaa, ehkä hiven mahtipontisuuttakin. Pekka Heinänen persoonallisuus ei oikein tunnu viihtyvän tällaisessa magnificus—viitassa. Hänen toverillinen, kannustava, tasapainoinen ja sydämellinen olemuksensa on erittäin ratkaisevana tekijänä ollut ja on edelleenkin luomassa sitä poikkeuksellisen lämmintä, avointa ja miellyttävää ilmapiiiriä, joka on tunnusomaista Kauppakorkeakoululle ja siellä opetuksena ja opiskeluna tapahtuvalle yhteistyölle.

Kauppakorkeakoulun hallitus on kiitollinen Teille, Herra Rehtori, kaikesta siitä Kauppakorkeakoulun hyväksi suorittamastanne työstä, jota edellä olen muutamain lausein lyhyesti yrittänyt kuvata, sekä siitä, että Te olette antanut suostumuksenne nyt paljastettavan muotokuvan maalauttamiseen.

Te, taiteilija Erkki Tilvis, olette nyt nähtävissä olevassa työssänne erittäin onnistuneesti tuonut esiin rehtori Pekka Heinänen persoonallisuuden, hänen valoisan, avoimen ja samalla rehdin ja tinkimättömän perusluonteensa. Kauppakorkeakoulun hallituksen puolesta pyydän saada esittää Teille, tohtori Tilvis, lämpimät kiitoksemme tästä mittavasta ja mestarillisesta työstänne.

Rehtori Pekka Heinänen kiitti Kauppakorkeakoulua ja sen hallitusta osakseen tulleesta huomionosoituksesta ja muotokuvan maalannutta taiteilija Erkki Tilvistä miellyttävästä ja antoisasta yhteistyöstä.

KAUPPAKORKEAKOULUN TOIMIKUNNAT

A. Suunnittelutoimikunta

Kauppakorkeakoulun kehittämistä tutkineen komitean 10. 3. 1967 valmistuneessa mietinnössä¹⁾ tehdyn ehdotuksen mukaisesti korkeakoulun opettajaneuvosto perusti 20. 10. 1967 pysyvän suunnitteluelimen ”suunnittelemaan korkeakoulun kehittämistä pitkällä tähtäimellä yhteiskunnan kehitystrendit huomioonottaen”. Tämän suunnitteluelimen, nykyisin suunnittelutoimikunnan, puheenjohtajaksi valittiin rehtori *Pekka Heinänen* ja jäseniksi kauppat. tri *Eino Hirvonen*, professorit *Jaakko Honko* ja *Pertti Muukkonen* sekä dosentti *Martti Särkisilta*. Lokakuussa 1968 suunnittelutoimikuntaa täydennettiin Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan valitsemalla jäsenellä, joksi tuli KTK *Erkki Rissanen*. Toimikunnan sihteeriksi kutsuttiin KTM *Matti Sarakontu*.

Kartoittaessaan aluksi tehtäväkenttäänsä ja harkitessaan sitten eri tehtäviensä painavuutta ja kiireellisyysjärjestystä suunnittelutoimikunta katsoi koko tutkintojärjestelmän ja siinä erityisesti perustutkintojen — kauppatieteiden kandidaatin ja ekonomin tutkintojen — uudistamisen kaikkein kiireellisimmäksi korkeakoulun kehittämiskysymyksistä. Tämän kannanoton perusteluina olivat ennen kaikkea maan koko korkeakoululaitoksen ja erityisesti korkeakoulujen tutkintojärjestelmän uudistamiseen ja osittaiseen yhdenmukaistamiseen tähtäävät komiteamietinnöt ja niissä esitetyt suositukset sekä se, että ekonomin tutkinnon vaatimustasoa ei ole täysin selvästi määritelty esim. pohjoismaista tasoa tai kilpailevia yliopisto- ja korkeakoulututkintoja vastaa- vaksi.

Suunnittelutoimikunta on tähänastisessa työskentelyssään keskittynyt ekonomin tutkinnon uudistamiskysymykseen ja teki jo lukuvuoden 1968—69 alkuun mennessä periaateratkaisunsa uusitun perustutkinnon tasosta, rakenteesta ja sisällöstä. Näitä ratkaisuehdotuksia on selostettu mm. siinä puheessa, jonka rehtori *Pekka Heinänen* piti lukuvuoden 1968—69 avajaisissa, ja ne esitettiin myös korkeakoulun opettajaneuvostolle suunnittelutoimikunnan muistiossa 15. 11. 1968. Tämän jälkeen suunnittelutoimikunta kehitti uudistamissuunnitelmaa edelleen. Tällöin alunperin ekonomin tutkinnon uudistamiseen pitäytynyt työ laajeni sekä ekonomin että kauppatieteiden kandidaatin tutkinnot käsittäväksi

¹⁾ Tätä mietintöä on selostettu Kauppakorkeakoulun vuosikertomuksessa lukuvuodelta 1966—67, ss. 38—40.

tutkintojärjestelmän rakenteen uudistamis- ja rationalisointiehdotukseksi. Suunnittelutoimikunta sai ehdotuksensa valmiiksi huhtikuussa 1969 ja jätti 22. 4. 1969 korkeakoulun opettajaneuvostolle mietintönsä Kauppakorkeakoulun tutkintojärjestelmän rakenteen uudistamisesta kauppätieteiden kandidaatin ja ekonomin tutkintojen osalta.

Mietinnössä ehdotetaan, että tutkinnon rakentamisessa siirryttäisiin ns. suorituspistejärjestelmään ja että uusittu tutkinto täsmennettäisiin 160 suorituspisteen tasoiseksi tutkinnoksi. Näin tutkinto tulisi samalla paremmin vertailukelpoiseksi toisten akateemisten tutkintojen kanssa. Mietinnössä todetaan ehdotuksen merkitsevän edelleen sitä, että nykyiset kauppätieteiden kandidaatin ja ekonomin tutkinnot sulautuvat yhdeksi tutkinnoksi. Tämän uuden tutkinnon nimikysymys on mietinnössä jätetty avoimeksi.

Suunnittelutoimikunnan mietinnöstä on pyydetty lausunnot mm. muilta kauppakorkeakouluilta sekä oman korkeakoulun entisten ja nykyisten oppilaiden järjestöiltä, Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistykseltä, Ekonomiliitolta ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnalta. Mietintö on lisäksi lähetetty tiedoksi mm. korkeakouluneuvostolle, korkeakouluviranomaisille sekä Kauppakorkeakoulun valtuuskunnalle ja hallitukselle. Opettajaneuvosto ryhtyy käsittelemään tutkinnonuudistamis-kysymystä syyslukukauden 1969 alussa lausuntojen saavuttua.

B. Opetustoimikunta

Korkeakoulun opettajaneuvosto perusti 3. 3. 1967 samaten Kauppakorkeakoulun kehittämistä tutkineen komitean mietinnön ehdotuksen mukaisesti opetustoimikunnan valvomaan, kehittämään ja koordinoimaan korkeakoulun eri tutkinnoissa annettavaa opetusta ja tutkintojen sisältöä. Opetustoimikunnan tehtäviä on päättyneen lukuvuoden aikana toimikunnan ohjesäännön tultua vahvistetuksi täsmennetty siten, että niihin kuuluu mm. seuraavaa:

- tehdä esityksiä tutkintojen kehittämisestä sekä koordinoida ja tasapainottaa kuhunkin tutkintoon sisältyviä eri oppiaineita,
- seurata taloustieteellisessä opetuksessa tapahtuvaa kehitystä kotimaisissa ja ulkomaisissa korkeakouluissa ja tehdä esityksiä uudistusten soveltamiseksi Kauppakorkeakoulussa,
- seurata opetusmenetelmissä tapahtuvaa kehitystä ja tehdä esityksiä ja päätöksiä menetelmien soveltamisessa opetukseen Kauppakorkeakoulussa ja

- tehdä esityksiä opintoneuvonnan järjestämisestä ja suunnitella Kauppakorkeakoulun opiskelijoille tarkoitettuja yleissivistäviä luentoja ja kursseja.

Opetustoimikunnan tehtävänä on edelleen käsitellä opettajaneuvoston toimikunnalle siirtämät asiat, jollaisia ovat mm. muut kuin uusien oppilaiden valintaan liittyvät opiskelun aloittamis-, keskeyttämis-, aineyhdistelmien vahvistamis- ja muutosasiat, kuulusteluiden järjestelyyn liittyvät asiat jne.

Opetustoimikunnan puheenjohtajana on lukuvuoden 1968—69 aikana ollut professori *Sakari Mattila*, varapuheenjohtajana ja kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon valvojana professori *Fedi Vaivio*, ekonomin tutkinnon valvojana KTT *Eero Artto*, akateemisen sihteerin tutkinnon valvojana apulaisprofessori *Erkki Penttilä* sekä muina jäseninä KTK *Kaiju Telaranta*, kauppat.yo. *Tauno Pesola* ja opintosihtööri, joka on samalla toimikunnan sihtööri. Tässä tehtävässä oli ekon. *Tapio Sipponen* 1. 6. 1968—15. 2. 1969 ja ekon. *Matti Vanhanen* 16. 2. —31.5. 1969.

C. Tutkimustoimikunta

Kolmantena pysyvänä toimikuntana on tutkimustoimikunta, joka perustettiin myöskin Kauppakorkeakoulun kehittämistä tutkineen komitean mietinnössä tehdyn ehdotuksen mukaisesti 20. 10. 1967 koordinoimaan ja suunnittelemaan Kauppakorkeakoulussa suoritettavaa tutkimustyötä ja tekemään opettajaneuvostolle tutkimustoimintaa koskevia ehdotuksia. Kuluneen lukuvuoden aikana vahvistetun ohjesääntönsä mukaisesti tutkimustoimikunta käsittelee tehtävänsä puitteissa yleisten ja ainekohtaisten laitosten, perustutkimuksen laitoksen ja Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimustoimintaan liittyviä kysymyksiä. Tutkimustoimikuntaan kuuluvat perustutkimuksen laitoksen johtaja ja kolmeksi vuodeksi kerrallaan nimettyinä yleisten instituuttien edustaja, opettajaneuvoston vahvistama määrä ainelaitosten edustajia sekä LTT:n tutkimuslautakunnan jäsen. Toimikuntaa asetettaessa on otettava huomioon, että edustettuina ovat sekä varttuneet että nuoremmat tutkijat.

Tutkimuslautakunnan puheenjohtajana on lukuvuoden 1968—69 aikana ollut professori *Jaakko Honko*, varapuheenjohtajana professori *Mika Kaskimies* ja jäseninä professori *Jouko Paakkanen*, vt.professori *Aarni Nyberg*, lehtori *Eero Larmola* ja KTK *Orvo Siimestö*. Toimikunnan sihteerinä on ollut KTK *Uolevi Lehtinen*.

D. Muut toimikunnat ja komiteat

Mainittujen kolmen pysyvän toimikunnan ohella on korkeakoulussa kuluneen lukuvuoden aikana työskennellyt eräitä muita, useimmiten määrätyn asian tai kysymyksen ratkaisemiseksi tai valmistelemiseksi perustettuja toimikuntia ja komiteoita, jotka ovat käsitelleet mm. opetusteknologiaa, jatkokoulutuksen järjestämistä, assistenttiohjesääntöä, laitoskirjastojen kehittämistä, kuulustelujen suorittamisjärjestystä jne.

Lisäksi on korkeakoulun opettajaneuvosto asettanut 13. 12. 1968 komitean tutkimaan korkeakoulun organisaatiota ja nimenomaan sitä, miten eri ryhmien osallistuminen korkeakoulun toiminnan valmisteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon organisaation eri tasoilla olisi järjestettävä, sekä tekemään esityksen tarpeellisiksi katsomistaan muutoksista. Tämän *Kauppakorkeakoulun osallistumiskomitean* puheenjohtajaksi valittiin professori *Pertti Muukkonen* ja jäseniksi lehtori *Veijo Riistama*, KTL *Reijo Ruuhela* Kauppakorkeakoulun Assistentit r.y.:n valitsemana ja kauppat.yo. *Ilari Rantakari* Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan valitsemana. Komitean sihteerinä on ollut Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan pääsihteeri, kauppat.yo. *Kari Ravilo* ja lakimiessihteerinä OTL *Ilmari Ojanen*. Osallistumiskomitea jätti 19. 5. 1969 opettajaneuvostolle ensimmäisen osamietintönsä, jossa komitea on käsitellyt ja tehnyt ehdotuksensa lähinnä ainelaitosten hallinnon uudistamisessa ja kehittämisessä noudatettavista periaatteista. Opettajaneuvosto on suhtautunut periaatteessa myönteisesti eri ryhmien osallistumisen lisäämistä koskeviin komitean ehdotuksiin ja on päättänyt jatkaa ehdotusten käytännöllisten toteuttamismahdollisuuksien tutkimista tulevan syyslukukauden alussa.

Mainittakoon vielä, että Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan hallitus asetti 14. 1. 1969 toimikunnan selvittämään lähinnä opiskelijoiden oikeusturvan puutteita ja tekemään tarvittavat parannusehdotukset. Tässä ns. *oikeusturvakomiteassa* on ollut Kauppakorkeakoulun opettajakunnan valitsemana jäsenenä professori *K. A. Telaranta* ja Kauppakorkeakoulun Assistentit r.y.:n edustajana KTK *Markku Visapää*. Toimikunnan mietintö valmistui ja jätettiin opettajaneuvostolle 10. 4. 1969. Opettajaneuvosto on asettanut ns. väliaikaisen järjestystoimikunnan, jonka muodostavat prof. *K. A. Telaranta*, vt.prof. *Lassi Kilpi*, varatuomari *Olli Tarpila* ja KY:n nimeämä edustaja, valmistelemaan mietinnön ehdotuksista aiheutuvia muutoksia ja täydennyksiä korkeakoulun säännöksiin ja toisen toimikunnan, jonka muodostavat professorit *K. A. Telaranta* ja *Sakari Mattila* sekä lehtori *Eero Larmola*, valmistelemaan ns. koodijärjestelmän kokeilemista opintusuoritusten arvostelussa.

Lisätilaa Kauppakorkeakoululle

Kauppakorkeakoulun nykyisen rakennuksen valmistuessa 1950 korkeakoulun oppilasmäärä oli 750. Rakennus oli mitoitettu n. 1200—1400 oppilasta varten ja sen uskottiin tyydyttävän korkeakoulun laajenemistarpeen pitkälle tulevaisuuteen. 1200 oppilaan määrä saavutettiin kuitenkin jo v. 1961 ja korkeakoulun kasvu on sen jälkeen jatkunut niin voimakkaana, että nykyinen oppilasmäärä on jo n. 2600 eli n. 3,5-kertainen vuoteen 1950 verrattuna. Korkeakoululaitoksen kehittämislain asettamiin rajoihin mukautettuna Kauppakorkeakoulun opiskelijamäärä tulee v. 1981 olemaan n. 3750.

Mainitun kehittämislain käyttämin suhteellisen tiukoin normein laskettuna Kauppakorkeakoulun nykyisen rakennuksen maksimikapasiteetti on 2100 opiskelijaa. Tämäkin määrä on nyt jo ylitetty n. 500 opiskelijalla. Kaikkein suurin puute on lukusalipaikoista, tutkijanhuoneista, ainelaitosten tarvitsemista ja myös seminaari- ym. pienryhmätyöskentelyyn soveltuvista tiloista. Tämä aiheutuu siitä, että nykyinen rakennus on suunniteltu lähinnä perustutkintotason opetuksen tarpeita varten kun taas korkeakoulun kehityksen mukana yhä suurempi osa opetuksesta ja opiskelusta tapahtuu post-graduate-tasolla.

Tilantarveongelman vaihtoehtoisista ratkaisutavoista on osoittautunut parhainmaksi nykyrakennuksen lähellä olevan ja sen kanssa kiinteän kokonaisuuden muodostavan kiinteistön hankinta. Kun Tyttönormaalilyseon muuttosuunnitelmat tulivat tunnetuiksi, oli luonnollista, että Kauppakorkeakoulu anoi vuoden 1965 lopulla tätä välittömässä läheisyydessään olevaa koulukiinteistöä valtioneuvostolta omaan käyttöönsä. Valtioneuvosto siirsi asian opetusministeriölle, joka puolestaan asetti keväällä 1966 erityisen toimikunnan kansliapäällikkö *Heikki Hosian* johdolla tutkimaan kysymystä ja tekemään esityksen ministeriölle. Tämän Kauppakorkeakoulun tilantarvetoimikunnan mietintö valmistui 22. 9. 1966 ja siinä ehdotettiin Tyttönormaalilyseon kiinteistön luovuttamista Kauppakorkeakoululle, joka vastineeksi rakennuttaisi vastaavan koulukiinteistön kouluviranomaisten tarkoituksenmukaiseksi katsomaan paikkaan. Mietinnön saatuaan opetusministeriö jatkoi asian käsittelyä pyytämällä lausunnot eri koulu- ja korkeakouluviranomaisilta. Ministeriön esityksestä valtioneuvosto teki sitten 7. 3. 1968 periaatepäätöksen Tyttönormaalilyseon kiinteistön luovuttamisesta kiinteistöjen vaihtona Kauppakorkeakoululle ja antoi asiassa tarvittavat toimet opetusministeriön tehtäväksi. Vaihtamiseen liittyvien yksityiskohtien tultua selvitettyiksi hallitus on huhtikuussa 1969 antanut eduskunnalle esityksen laiksi valtioneuvoston oikeuttamisesta luovuttamaan valtion oikeus Tyttönormaalilyseon kiinteistöjen luovuttamisesta Kauppakorkeakoululle.

lyseon koulukiinteistöön. Eduskunta hyväksyi lakiesityksen keväällä 1969 ja Tasavallan Presidentti vahvisti sen 4. 7. 1969. Lopullinen vaihtosopimus valtion kanssa tulee allekirjoitetuksi kesän 1969 aikana.

Kauppakorkeakoulun tehtävänä on siten koulutontin hankkiminen osoitetulta Laajasalon Yliskylän alueelta, Tyttönormaalilyseon kiinteistöä käyttöarvoltaan vastaavan koulurakennuksen rakennuttaminen tälle tontille ja sen vaihtaminen Tyttönormaalilyseon rakennukseen. Lisäksi tulee vielä Tyttönormaalilyseon rakennuksen saneeraaminen ja muuntaminen korkeakoulutarkoituksiin sopivaksi. Näitä tehtäviä hoitamaan Kauppakorkeakoulun hallitus asetti keväällä 1968 rakennustoimikunnan, johon ovat kuuluneet vuorineuvos *Pentti Heikkilä* puheenjohtajana, professori *Pekka Heinänen* ja varatuomari *Olli Tarpila*. Rakennustoimikunta on kutsunut asiantuntijajäsenekseen 1. 1. 1969 lähtien dipl. ins. *Heino Leskelän*.

Rakennustoimikunta on talvella ja keväällä 1969 kartoittanut korkeakoulun eri laitosten ja yleisten opetustilojen lisätarvetta ja laatinut näin kertyneen materiaalin perusteella ehdotuksensa Tyttönormaalilyseon tilojen alustavaksi käyttösuunnitelmaksi. Toimikunta on antanut arkkitehtien *Toimi Hämäläisen* ja *Heikki Sysimetsän* tehtäväksi Tyttönormaalilyseon muutos- ja rakennustöiden suunnittelun tehdyn käyttösuunnitelman pohjalla. Lisäksi kirjaston tilojen suunnittelusta vastaa asiantuntijana arkkitehti *Maija Suurla*. Suunnitelman mukaan rakennuksen kellarikerrokseen tulee ravintola ja kirjaston kirjavaraisto, I kerros jää pääasiassa kirjaston käyttöön, II ja III kerros tulevat sisältämään yleiset opetustilat sekä liiketaloustieteen laitokset ja IV sekä V kerros muut rakennukseen tulevat laitokset. Kirjastosta jäisi vain laajennettu kurssikirjaosasto lukusaleineen nykyiseen korkeakoulurakennukseen. Rakennus- ja muutostyöt päästäneen aloittamaan syksyllä 1969.

Vienninedistämisurssi kehitysmaiden stipendiaateille

Kauppakorkeakoulussa järjestettiin syyslukukaudella vienninedistämisurssi (Special Course for Export Trade Promotion) Suomen hallituksen GATT-järjestön International Trade Centre'lle antaman kahden kehitysapustipendin turvin Suomessa opiskelleelle afrikkalaiselle stipendiaatille. Stipendiaatteina olivat Mr. *Felix Mosha* Tansaniasta ja Miss *Margaret Kambwali* Sambiasta.

Kurssin suunnittelijoina ja johtajina olivat professorit *Mika Kaskimies* ja *Fedi Vaivio*, kurssisihteerinä vt.assistentti *Jyrki Malmio* ja kurssin opettajina joukko Kauppakorkeakoulun opettajia ja tutkijoita. Kurssin

ohjelma oli pyritty rakentamaan siten, että se soveltuisi mahdollisimman hyvin stipendiaattien aikaisempaan koulutukseen ja kokemukseen sekä heidän tuleviin tehtäviinsä maittensa ulkomaankaupan palveluksessa. Ohjelma kesti kaikkiaan 14 viikkoa ja käsitti mm. luentosarjat kansainvälisen kaupan ja viennin ongelmista, tuotannon ja viennin suunnittelusta, vientimarkkinoinnista ja viennin edistämiskeinoista, tutustumiskäyntejä, ryhmätyöskentelyä ja ohjattua alan kirjallisuuden lukemista. International Trade Centre'n johtaja Mr. H. L. Jacobson kävi Suomen-matkansa aikana 15. 10. 1968 tutustumassa stipendiaattien kurssiohjelmaan ja piti sitä onnistuneena ja tarkoituksenmukaisena.

Aloitettua kurssitoimintaa tullaan jatkamaan siten, että syyslukukaudella 1969 Kauppakorkeakoulussa tulee opiskelemaan vastaavanlaisen ohjelman läpikäyden 8 ITC-stipendiaattia Suomen kehitysapuvarojen turvin.

Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien kokous

Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien yleinen neuvottelukokous pidettiin 21. 2. 1969 Helsingissä Eläinlääketieteellisen korkeakoulun ollessa isäntäkorkeakouluna ja sen rehtorin, professori *Lars Reiniuksen* toimiessa puheenjohtajana. Kokoukseen osallistuivat lisäksi rehtorit *Erkki Kivinen* Helsingin yliopistosta, *Tauno Nurmela* Turun yliopistosta, *Jaakko Uotila* Tampereen yliopistosta, *Ilppo Louhivaara* Jyväskylän yliopistosta, *Markku Mannerkorpi* Oulun yliopistosta, *Nils-Erik Enqvist* Åbo Akademista, *Torsti Verkkola* Teknillisestä korkeakoulusta, *Pekka Heinänen* Kauppakorkeakoulusta, *Ilmari Hustich* Svenska Handelshögskolanista, *Veikko Halme* Turun Kauppakorkeakoulusta ja *Erkki Wänninen* Handelshögskolan vid Åbo Akademista, vararehtorit *Mauri Palomäki* Vaasan Kauppakorkeakoulusta ja *Kaarlo Kallela* Eläinlääketieteellisestä korkeakoulusta sekä opetusministeriön korkeakoulu- ja tiedeosaston päällikkö, professori *Martti Takala*. Kokouksen sihteerinä toimi varatuomari *N. G. Fellman*.

Kokouksen alustuksissa ja keskusteluissa kosketeltiin mm. korkeakoulujen kesäopetukseen ja kesäyliopistojen toimintaan liittyviä kysymyksiä, korkeakoulujen lehtorikysymystä ja korkeakoulujen opettajien palkkauskysymystä kokonaisuudessaan, opiskelijavalinnan keskittämisen mahdollisuuksia ja assistenttiosuushesäntöä. Lisäksi vielä kansliapäällikkö *Heikki Rauramo* Helsingin yliopistosta selosti yliopistonsa sääntöuudistusta.

Kokouksessa keskusteltiin myös korkeakoulujen hallinnon uudistami-

sesta ja demokratisoimisesta, josta yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorit myöhemmin (8. 3. 1969) pitämänsä kokouksen perusteella antoivat 12. 3. 1969 julkisuuteen saatetun yhteisen lausunnon.

Kauppakorkeakoulujen rehtorien kokoukset

Kauppakorkeakoulujen rehtorien varsinainen kokous pidettiin 5. 2. 1969 Turun Kauppakorkeakoulun ollessa isäntäkorkeakouluna. Kokoukseen osallistuivat Turun Kauppakorkeakoulun rehtori *Veikko Halme*, joka toimi kokouksen puheenjohtajana, ja vararehtori *Väinö Luoma*, Kauppakorkeakoulun rehtori *Pekka Heinänen*, Handelshögskolan vid Åbo Akademin rehtori *Erkki Wänninen*, Svenska Handelshögskolanin vararehtori *Lars Wahlbeck*, Vaasan Kauppakorkeakoulun vararehtori *Mauri Palomäki* sekä Tampereen yliopiston taloudellis-hallinnollisen tiedekunnan dekaani, professori *Pekka Ahtiala*. Kokouksessa oli läsnä myös hallitussihteeri *Matti Nuutila* kauppa- ja teollisuusministeriöstä. Kokouksen sihteerinä toimi varatuomari *Arno Leino*.

Kokouksessa käsiteltiin useita kauppakorkeakouluille yhteisiä ja ajankohtaisia kysymyksiä, mm. ekonomin tutkinnon uudistamista, lehtorien palkkauskysymystä, kauppakorkeakoulujen budjettisysteemiä sekä kauppakorkeakoulujen asioiden käsittelyä korkeakouluneuvostossa.

Kauppakorkeakoulujen rehtorit pitivät lisäksi ylimääräisen kokouksen Kauppakorkeakoulussa 9. 10. 1968. Kokoukseen osallistuivat Kauppakorkeakoulun rehtori *Pekka Heinänen*, joka toimi kokouksen puheenjohtajana, Svenska Handelshögskolanin rehtori *Ilmari Hustich*, Turun Kauppakorkeakoulun rehtori *Veikko Halme*, Handelshögskolan vid Åbo Akademin rehtori *Erkki Wänninen*, ja Vaasan Kauppakorkeakoulun rehtori *Tryggve Saxén*. Kokouksen sihteerinä toimi varatuomari *Olli Tarpila*. Kokouksessa käsiteltiin mm. lehtorien palkkauksen ja opetusvelvollisuuden tarkistamiskysymystä, ekonomien kysyntä- ja tarjontaennusteen laadintaa sekä mahdollisuuksia siirtyä opiskelemaan toisesta kauppakorkeakoulusta toiseen.

Ulkomaisia luennoitsijoita

Kauppakorkeakoulun kutsumina ovat seuraavat ulkomaalaiset luennoitsijat pitäneet julkisia luentoja ja seminaaritilaisuuksia:

Amanuenssi, cand.merc. *Bent Gram*, Handelshøjskolen i København, 25. 9. 68, ”Danske kreditmarkedsspørgsmål”.

Professori *N. S. Mansurov*, Neuvostoliiton Tiedeakatemia, Moskova, 10. 3. 69, "Automatisoituva yhteiskunta ja ihminen".

Professori *Karl-Erik Wärneryd*, Handelshögskolan i Stockholm, 28. 3. 69, luento aiheesta "Masskommunikationsmodellen" ja seminaaritulaisuus aiheesta "Betydelsen av forskning och utbildning inom marknads-kommunikationsområdet".

Professori *Aaron J. Alton*, University of Rhode Island, 8. 5. 1969, "Marketing Management — The Latest Revolution in Industry".

Kauppakorkeakoulun julkaisusarja

Kauppakorkeakoulun v. 1967 perustettu oma julkaisusarja jakaantuu kolmeen osasarjaan: A-, B- ja C-sarjoihin.

A- ja B-sarjat muodostavat *Acta Academiae Oeconomicae Helsingiensis*-sarjan, C-sarja on nimeltään *Kauppakorkeakoulun julkaisuja*. A-sarjaan kuuluvat tieteelliset tutkimukset, esim. väitöskirjat, B-sarjaan taas lähinnä oppikirjat. C-sarja jakaantuu kolmeen osasarjaan: C I (oppi-kirjat ja luentomonisteet), C II (artikkelikokoelmat) ja C III (monistetut tutkimukset).

Julkaisusarjan toimittamisesta huolehtii julkaisutoimikunta, jonka puheenjohtajana on professori *K. A. Telaranta* ja jäsenenä professorit *Mika Kaskimies* ja *Fedi Vaivio*. Toimikunnan sihteerinä on *KTM Jarmo Granfelt*.

Lukuvuoden 1968—69 aikana ovat seuraavat teokset ilmestyneet julkaisusarjan eri osasarjoissa:

A-sarja:

A: 1 *Eero Artto*: Yrityksen rahoitus — systematiikka ja mukauttamistavat. The Financing of the Firm — Conceptual Framework for Adaptation of the Monetary Financial Process. Summary.

A: 2 *Raimo Keloharju*: Markkinointiin orientoitunut tuotannon-suunnittelu monituoteyrityksessä — informaatiotarpeeltaan erilaisen malliparin vertailu. Marketing Oriented Production Planning in a Multiproduct Firm — A Comparison of Two Models with Different Requirements for Input Information. Summary.

- A: 3 *Eero Pitkänen*: Tuotostavoitteiden operationaalisuus julkisessa hallinnossa. Operational Output Objectives in Public Administration. Summary.

C-sarja:

C: I Oppikirjat ja monisteet:

- C: I: 8 *Tauno Nurmela — Reino Hakamies*: Manuel de français Commercial.
 C: I: 9 *Henrik Virkkunen*: Tcollisen kustannuslaskennan perusteet ja hyväksikäyttö I—II.
 C: I: 10 *Pekka Heinänen — Jukka Jutila*: Tavaraoppi I.

C: II Tutkielmat:

- C: II: 3 *Risto Laulajainen*: Store Size and the Central Place Hierarchy.
 C: II: 4 *Raimo Keloharju*: Idealisoituun konfliktiasetelmaan perustuvan oligopolitilanteen stabiilitetti.

Lahjoitukset

Liikesivistysrahasto 125.860:—, *Oy Stockmann Ab* 300:—, *Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö* 250:—, *Matti Virkkusen 60-v. rahasto* 25.000:—, *Eevi ja Eemil Tannisen säätiö* 2.000:—, *Opintoyhtiö Mainos-Junior* 100:—, *Osuusliike Elanto* 1.000:—, *Kymin Osakeyhtiö* 5.000:— ja *Naisekonomien Kerho* 150:—.

Stipendivarat

Seuraavassa esitetään rahastojen pääomat 1. 1. 1969 siihen saakka kertyneine korkoineen. Miten korkovaroja on stipendeinä jaettu vuonna 1969, selostetaan jäljempänä luvussa VII.

Oskari Aromaan säätiön pääoma oli 100.275:— ja korot 8.709:92, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 8.700:—.

Professori W. Bonsdorffin rahaston pääoma oli 105.330:35 ja korot 4.844:57. Rahastosta julistettiin haettavaksi 4.800:— ja jaettiin 3.800:—.

Vakuutusosakeyhtiö Fennian rahaston pääoma oli korkoineen 14.536:50.

Herman Otto Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 503:57 ja korot 198:91.

Rudolf Geselliuksen stipendirahaston pääoma oli 340:35 ja korkovarot 173:98.

Hanna ja Eino Haapalan lahjoitusrahaston pääoma oli 136.680:25 ja korot 11.990:30, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 11.990:—.

Helsingin yleisen Ravintoyhdistyksen rahaston pääoma oli 1.031:— ja kertyneet korot 284:79, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 280:—.

Donovan Hjelmmannin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 133:36.

Kauppaneuvos Osk. Huttusen stipendirahaston pääoma oli 1.909:36 ja kertyneet korot 372:58.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahaston pääoma oli 65.000:—. Rahaston korkovarot olivat 4.624:78, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 3.500:—.

Kalle Kaupin muistorahasto, pääoma 18.082:19 ja korko 1.574:—, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 1.570:—.

Kalle Kaupin erikoisrahasto, pääoma korkoineen oli 77.967:29. Rahastosta annettiin apurahoja 7.544:23.

Kauppakorkeakoulun keräyksen Naistoimikunnan stipendirahasto, pääoma 20.000:—. Rahaston korkovarot olivat 2.311:33, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.310:—.

Kauppakorkeakoulun opettajien rouvien lahjoitus 2.000:— julistettiin haettavaksi ja jaettiin.

Kauppakorkeakoulun opettajien stipendirahaston pääoma oli 1.109:67 ja korkovarot olivat 99:77.

Kauppaliiketoimien Kandidaattiyhdistys r.y. Stipendirahasto, pääoma oli 9.134:20 ja korko 476:81, mistä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 470:—.

Kilpiä Oy:n rahaston pääoma 12.046:12 ja korot 932:09, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 930:—.

Aleksanteri Konkosen lahjoitusrahaston pääoma oli 2.000:—. Korot liitetty pääomaan.

Konttoritekniikan palkintorahaston pääoma oli 172:06 ja kertyneet korot 63:73.

Maanviljelysneuvos Alfred Kordelinin stipendirahaston pääoma oli 3.914:29 ja korot olivat 363:90, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi ja jaettiin 270:—.

Kauppaneuvos Juho Lallukan muistorahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 1.001:05 ja korot 270:80.

Kauppaneuvos K. H. Lehtisen stipendirahaston pääoma oli 2.777:57 ja korot 411:29. Rahastosta julistettiin tänä keväänä stipendinä haettavaksi ja jaettiin 410:—.

Kauppaneuvos I. Lindforsin rahasto, pääoma 20.000:— ja korot 2.318:—, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.310:—.

Kauppaneuvos P. A. Luostarisen stipendirahaston pääoma oli 5.283:85 ja korkovarot 465:26, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi ja jaettiin 460:—.

Opintoyhtiö Mainos-Juniorin lahjoitus 200:— annettiin palkintoina.

Kauppaneuvos Otto A. Malmin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 311:41 ja korot 97:46.

Oy Mars Ab:n stipendirahaston pääoma oli 2.526:33. Rahaston korot olivat 236:79, joista tänä keväänä julistettiin stipendeinä haettavaksi 230:—.

Sirkka ja Jussi Monosen säätiön lahjoitus 36.800:— jaettiin stipendeinä.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahaston pääoma oli 13.170:74 ja korkovarot 1.019:25, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 1.010:—.

Naisekonomit r.y:n lahjoitus 300:— annettiin palkintoina.

Maija ja Lauri Niiniojan rahaston lahjoituksesta 3.000:— julistettiin haettavaksi ja jaettiin 2.250:—.

Olga ja J. Nissisen stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 1.026:22.

V. P. Nurmilahden muistorahaston pääoma oli 10.568:30 ja korot 923:17, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 920:—.

Anni ja Samuli Pajarisen rahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 646:19 ja korot 120:31.

Gustav Pauligin stipendirahaston pääoma oli 14.096:74 ja korot 1.101:31. Julistettiin stipendinä haettavaksi ja jaettiin 1.200:—.

Pohjolan stipendirahaston pääoma oli 2.463:96 ja korot 217:67, joista tänä keväänä julistettiin haettavaksi 210:—.

Ekonomi L. Y. Sailen rahaston pääoma oli vuoden lopussa korkoineen 212.135:58.

Kauppaneuvos Juhani Santaholman rahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 702:20 ja korkovarot 188:04.

Elin ja Evert Viktor Sellgrenin stipendirahaston pääoma oli 1.700:01 ja kertyneet korot 179:16, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 140:—.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendirahaston pääoma oli 37.260:49 ja korot 5.733:42, joista julistettiin haettavaksi ja jaettiin 5.700:—.

Oy G. W. Sohlberg Ab:n stipendirahaston pääoma oli 5.666:52 ja korkovarot 814:70, josta julistettiin haettavaksi 810:—.

Senaattori Otto Stenrothin rahaston pääoma oli 225.000:— ja stipendeinä käytettävät voittovarot 61.350:—. Hakemusten perusteella jaettiin 4.500:—.

Oy Stockmann Ab:n 100-vuotisrahaston pääoma oli 69.153:96 ja korot 5.993:25, josta julistettiin haettavaksi ja jaettiin 5.390:—.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahaston pääoma oli 31.200:50 ja korko-
varat 2.186:87. Rahastosta julistettiin tänä keväänä matkastipendinä
haettavaksi ja jaettiin 2.180:—.

Talous-Osakekaupan stipendirahaston pääoma oli 5.437:91 ja käytettä-
vissä olevat korot 473:04. Koroista julistettiin haettavaksi 370:—, mikä
summa jaettiin.

Eevi ja Eemil Tannisen Säätiön lahjoitus 2.000:— julistettiin haettavaksi
ja jaettiin.

Knut Wallinin stipendirahaston pääoma oli vuoden vaihteessa 343:71
ja korot 68:37.

Pankinjohtaja Birger Wegeliuksen rahasto oli vuoden vaihteessa 1.454:16
ja korot 301:62.

Weilin+Göösin stipendirahasto oli vuoden vaihteessa 83.505:55 ja korko-
varat 7.374:74. Rahastosta jaettiin palkintoina seminaarikirjoituksista
ja laudaturtutkielmista 7.370:—.

Professori Henrik Virkkusen muistorahaston pääoma oli 52.112:— ja ko-
rot 4.557:48, mistä julistettiin haettavaksi 1.250:— ja jaettiin 4.550:—.

Kirjasto

(1968)

Kirjaston kokoelmat karttuivat vuoden kuluessa 4.902 nidoksella,
joista ostamalla saatiin 2.933 ja vaihtoina tai lahjoituksina 1.962 nidosta.
Näiden lisäksi vietiin hankintakirjaan 764 nidosta aikakauslehtiä. Vuoden
lopussa oli kirjaston nidosmäärä 75.792. Varsinaisten teosten ohella
kirjastossa luokiteltiin ja luetteloiitiin myös kokoomateoksiin, juhla-
kirjoihin ja vastaaviin sisältyviä artikkeleita n. 200.

Kirjasto on solmittujen vaihtosuhteitten perusteella saanut ulkomaisista
kauppakorkeakouluista ja yliopistojen taloustieteellisistä tiedekunnista
väitöskirjoja, joita kuluneena vuonna on luetteloitu 113.

Lahjoittajista mainittakoon seuraavat, joista useimmat jatkuvasti
lähettävät julkaisunsa Kauppakorkeakoulun kirjastolle:

Akateeminen kirjakauppa; Oy Alkoholiliike Ab; Eduskunnan kirjasto;
Ekonomiliitto; Ekonomiska forskningsinstitutet vid Handelshögskolan
i Stockholm; European Free Trade Association, Genève; Geologinen
tutkimuslaitos; Göteborgs universitet; Handelshögskolan i Göteborg;
Handelshögskolan i Stockholm; Handelshögskolan vid Åbo akademi;
Handelshøjskolen i København; Helsingin yliopiston eri laitokset ja

Yliopiston kirjasto; Hitotsubashi University, Tokyo; Hochschule für Welthandel in Wien; Hochschule für Wirtschafts- und Sozialwissenschaften Nürnberg; Hochschule St. Gallen für Wirtschafts- und Sozialwissenschaften; Instituto Ibero-Americano Gotemburgo; International Finance Corporation; Jyväskylän Yliopisto; Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunta; Liiketaloustieteellinen tutkimuslaitos; London School of Economics and Political Science; Lunds Universitet; Metsäntutkimuslaitos; Neuvostoliittoinstituutti; Nordiska Afrikainstitutet, Uppsala; Norges Handeshøyskole; Osuuskassojen Keskus Oy; Pellervo-Seura; Pohjoismaiden neuvosto; Polska Akademia Nauk; Princeton University; Rand Corporation; Schweizerische Bankgesellschaft; seutusuunnitteluelimet; Suomen Metsätieteellinen Seura; Suomen Pankin Taloustieteellinen Tutkimuslaitos; Suomen Ulkomaankauppaliitto; Svenska Bankföreningen; Svenska Handelshögskolan; Szkoly Glówniej Planowania i Statystyki, Warszawa; Taloudellinen Tutkimuskeskus; Talousneuvosto; Tampereen yliopisto; Tasavallan Presidentin Kanslia; Turun Yliopisto; Universitetet i Oslo; Universität Erlangen-Nürnberg; Universität Wien; Universität zu Köln; Valtakunnansuunnittelutoimisto; Valtion Julkaisutoimisto; Vientikoulutussäätiö; Wirtschaftshochschule Mannheim; Väestöliitto; Åbo Akademi.

Kuluneenakin vuonna on kirjastoon hankittu lähinnä Yhdysvalloista runsaasti vapaakappaleina jaettavia tilastollisia katsauksia, markkinatutkimuksia, erilaisia tutkimusraportteja ym. vaikeasti saatavaa materiaalia. Lisäksi ovat lukuisat tutkimus- ja oppilaitokset, liikeyritykset, pankit ja vakuutuslaitokset lahjoittaneet kirjastolle toimintakertomuksensa ja muita julkaisujaan. Kirjasto esittää kaikille lahjoittajille parhaat kiitoksensa.

Vuoden kuluessa annettiin korkeakoulun pääkirjastosta 33.891 kotilainaa, mikä kurssikirjaosastosta annettujen lainojen kanssa teki yht. 53.586 kotilainaa. Näistä oli lyhytaikaisia käsikirjastolainoja 5.607. Lisäksi lainattiin 17.707 nidosta lukusaliin. Kaukolainoja annettiin 449 nidosta ja saatiin 14. Vuoden aikana oli päiväkirjaan merkittyjä lukusalikäyntejä 24.866. Aikakauslehtikiertoon osallistui 76 korkeakoulun opettajaa ja toimihenkilöä, joilla kiersi yht. 4.350 aikakauslehden numeroa. Kirjastoon tuli kaikkiaan 647 aikakauslehteä, joista 506 ulkomaista. Xero-jäljenteitä otettiin omia kokoelmia varten 3.846 sivua ja välitettiin asiakkaille 3.319 sivua.

Kirjaston hankinnoista ilmestyi vuoden aikana 10 uutuustiedotusta, joita jaettiin n. 340 laitokselle tai yksityiselle henkilölle. Koristojen, hakuteosten ja muiden tiedonlähteiden käytössä on eri aineiden seminaariryhmille annettu opetusta ja kirjastoa on eri yhteyksissä esitelty koti-

ja ulkomaisille vierailijoille. Korkeakoulun uudet tutkintovaatimukset on kirjasto toimittanut keväällä 1969.

Kotimaisten talous- ja yhteiskuntatieteellisten aikakauslehtien indeksointia on jatkettu entiseen tapaan ja n. 1.000 artikkelia on luokiteltu, luetteloitu ja osa korteista varustettu lyhyin referaatein omaa kortistoa varten. Näistä on valittu n. 370 tärkeintä viitettä, joista on monistettu 3 korttisarjaa ja jaettu 20 koti- ja ulkomaiselle kirjastolle. Valikoima mainituista artikkeleista varustettuna englanninkielisin otsikkokäännösin on toimitettu julkaistavaksi teoksessa "International bibliography of the Social sciences: Economics; Sociology", Paris.

Kirjastossa ovat toimineet tuntiapulaisina HuK *Helly Kiviholma-Haikara* koko kertomusvuoden ja HuK *Marjatta Katajisto* 1. 1. 1968—14. 9. 1968. HuK *Helka Mälkki* on toiminut tuntiapulaisena 1. 6. 1968 lähtien. HuK *Marja Pirilä* 16. 9. 1969 alkaen ja LuK *Marjatta Heinänen* 1. 11. 1968 lähtien. Harjoittelijoista yo. *Marjatta Hjerp* ja *Marjatta Saarikoski* päättivät harjoittelunsa 29. 2. 1968 ja yo. *Tauno Etelä* sekä valtiot. yo. *Pentti Rautiainen* suorittivat harjoittelunsa 21. 2. 1968—31. 8. 1968 ja 16. 2. 1968—15. 9. 1968 välisenä aikana.

Kirjasto ja lukusali ovat kertomusvuonna olleet avoinna klo 9—20, lauantaisin klo 9—14 sekä kesä- ja elokuussa klo 15—20 (lauantaisin ja heinäkuussa kiinni).

Kurssikirjaosasto

Kauppakorkeakoulun ja Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan yhteisen kurssikirjaosaston toiminta vuoden 1968 aikana on ollut varsin vilkasta. Kirjavarasto oli vuoden lopussa 2.968 nidettä (lisäys vuoden aikana 589 nidettä). Kurssikirjaosaston hoitajana on 1. 1. 1968—31. 8. 1968 toiminut HuK *Ritva Melkas* ja 1. 9.—31. 12. 1968 kauppat. yo. *Seppo Koivula*.

Kurssikirjastotoimikuntaan, joka on kokoontunut 4 kertaa, ovat kuuluneet leht. *Meeri Saarsalmi* Kauppakorkeakoulun edustajana, HOK *Erkki Vaisto* Kauppakorkeakoulun kirjaston sekä kauppat. yo. *Kari Makkonen* Kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan edustajana. Toimikunnan sihteerinä on toiminut kurssikirjaosaston hoitaja. Toimikunnan kokouksissa on ollut läsnä kirjastonhoitaja *Lempi Nurkkala* asiantuntijana.

Kurssikirjaosaston on todettu huomattavasti keventäneen painetta pääkirjaston lainaustoimistossa, jossa on voitu keskittyä opiskelijoiden palvelemiseen seminaari- ja laudaturtöiden aineiston etsimisessä. Edelleen

on voitu todeta kurssikirjaosaston lisähankintojen keventäneen painetta lukusalikappaleiden lukemisen osalta.

Kurssikirjaosasto on ollut avoinna klo 10—14, lauantaisin klo 10—13 sekä kesä- ja elokuussa klo 16—19 (lauantaisin ja heinäkuussa kiinni).

III Luennot ja harjoitukset kertomuskautena 1968–69

A. KAUPPATIETEIDEN LSENSIAATIN JA KANDIDAATIN TUTKINTOJA VARTEN OPISKELEVILLE PIDETYT LUENNOT JA HARJOITUKSET

Metodiopetus

Lukuvuoden aikana ovat professorit *Veikko Leivo* ja *Arvi Leponiemi*, apulaisprofessori *Jouko Manninen*, VTT *Aarni Nyberg* ja KTT *Raimo Keloharju* luennoineet väitöskirja- tai linsensiaattitutkimusvaiheessa oleville tutkijoille ja korkeakoulun opettajille tarkoitettuna ns. metodiopetuksena 2 vt. lähinnä taloustieteiden kvantitatiivisista tutkimusmenetelmistä, mm. monimuuttuja- ja optimointimenetelmistä.

Liiketaloustiede I

Kauppätieteiden linsensiaatin tutkintoa suorittaville tarkoitetuissa seminaaritilaisuuksissa, joita ovat johtaneet professorit *Martti Saario* ja *Jaakko Honko*, on pidetty seuraavat esitelmät:

Arvola, Ilkka, Laskentatoimi liikkeenjohdon päätösprosessissa; *Kemppinen, Veikko*, Toimialarationalisointi yleisesti sekä erityisesti maamme kalanviljelyalalla; *Kousa, Asko*, ATK:n vaikutukset tilintarkastuksessa erityisesti Suomen olojen kannalta katsottuna; *Larmola, Eero*, Vaihtoehtokalkyyleistä sairaalahallinnossa; *Leppilahti, Aaro*, Verotuksen vaikutus teollisuuden sijaintipaikan valintaan; *Linnainmaa, Pekka*, Tunnusluvut liikkeenjohdon työvälineinä yrityksen toiminnan suunnittelussa ja tarkkailussa; *Majala, Reino*, Rahoituskustannuksista; *Rantanen, Esko*, Vaihtoehtojen vertailu taloudellisessa päätöksenteossa; *Virtanen, Kalervo*, Epävarmuuden huomioon ottamisesta yrityksen arvoa määritettäessä.

Professori *Jaakko Honko* on luennoinut syyslukukauden aikana 2 vt. yrityksen talouden suunnittelun ja valvonnan (yrityksen talouden hallinnon) erikoiskysymyksistä kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville.

Professori *Martti Saario* on luennoinut kevätlukukauden aikana 2 vt. verotus- ja rahoituskysymyksistä cum laude approbatur-arvosanaa suorittaville.

Lehtori *Jouko Lehtovuori* on luennoinut kevätlukukaudella 1 vt. budjetoinnin teoriasta cum laude approbatur -arvosanaa suorittaville.

KTL *Pertti Kettunen* on luennoinut kevätlukukaudella 1 vt. rahoituksen teoriasta kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville.

Kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville tarkoitetuissa seminaariharjoituksissa, joita ovat johtaneet professorit *Martti Saario* ja *Jaakko Honko*, on pidetty seuraavat esitelmät:

Heikkurinen, Aino, Sanomalehden kannattavuudesta; *Hyttiäinen, Reino*, Yrityksen rahanlähteet ja niiden mukauttaminen sen eri kehitysvaiheissa; *Kauppinen, Kare*, Yrityksen likviditeettisuunnittelu; *Koljonen, Oiva*, Helsingin kaupungin rakennusviraston katu- ja viemäritöiden kustannuslaskenta; *Kyläkoski, Kalevi*, Yrityksen lyhyen tähtäyksen tulosbudjetointi; *Mäkinen, Vesa*, Velkasuhteen vaikutuksista pääomanrakentamiseen; *Sipponen, Tapio*, Lineaarinen ohjelmointi ja budjetointi; *Saini, Timo*, Sairaalan osto- ja varastointitoiminnan taloudellisuus ja siihen vaikuttavat tekijät; *Stenhäll, Turo*, Verotettavan tulon poikkeamat totaalitylösestä; *Säde, Matti*, Taseanalyysi kirjanpidon ja taseiden laatimisperusteiden valossa; *Telaranta, Kaiju*, Kirjanpito mittaushetkessä; *Tetri, Risto*, Tukkuliikkeen henkilökunnan tuottavuuden mittaushetkessä; *Varvio, Tero-Paavo*, Pääoman tuotto-% yrityksen osastokohtaisessa kannattavuuslaskennassa ja sen sovellutus eräiseen suomalaisen yritykseen.

Liiketaloustiede II

Kauppatieteiden lisensiaatin tutkintoa suorittaville tarkoitetuissa seminaaritalaisuuksissa, joita professorit *Mika Kaskimies* ja *Veikko Leivo* ovat johtaneet syys- ja kevätlukukaudella, on pidetty seuraavat alustukset:

Ahlstedt, Leo, Uusien toimintaprojektien suunnitteluprosessin ohjausjärjestelmän tutkiminen yrityksessä; *Gustafsson, Kaj*, Yrityksen markkinointialueen muodostaminen segmentointiongelmalla tarkasteltuna pientalojen lämmitysinstallaatioita markkinoivan yrityksen kannalta;

Granfelt, Jarmo, Kuljetusmuodon valintaan vaikuttavat tekijät; *Laulajainen, Risto*, Alueellisten tekijöiden merkityksestä liikkuvan toiminnan tehokkuudelle; *Lehtinen, Uolevi*, Ostopäätöksiin vaikuttavista tekijöistä sekä ostajaa kuvaavien muuttujien ja kysymysten ryhmittelymahdollisuuksista korrelaatioiden ja faktorianalyysin avulla (2 alustuskertaa); *Luostarinen, Reijo*, Yrityksen toiminnan integroidusta kokonaissuunnittelusta; *Pulkkinen, Kyösti*, Asenteiden ja kommunikaation mittaukseen perustuvien ilmaisinten soveltaminen yrityksen organisaatiotutkimukseen; *Saarsalmi, Meeri*, Kuluttajan sijoituskäyttäytyminen: kesto- ja kassavarojen käyttö ja rahoitussäästäminen (2 alustuskertaa); *Siimestö, Orvo*, Markovin ketjujen avulla tapahtuva myynninennakointi. — *Elektroniikka-alan ennakointitutkimus* (2 eri alustusta); *Urmes, Heikki*, Työehtosopimusten heijastusilmiö; *Urrila, Matti*, Yrityksen tavoitefunktio ja budjetointi.

Professori *Mika Kaskimies* on luennoinut kevätlukukaudella 2 vt. joka toinen viikko markkinoinnin erikoiskysymyksistä ja kurssikirjallisuudesta kauppatieteiden kandidaatin tutkinnossa liiketaloustiede II:ssa vähintään cum laude approbatur -arvosanan suorittaville.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Mika Kaskimies* on johtanut assistentti *Liisa Takalan* avustamana laudatur-arvosanaa suorittaville kevätlukukaudella 2 vt. joka viikko, on pidetty seuraavat esitelmät:

Ainamo, Matti, Kilpailukeinojen mitoituksista pyrittäessä suomalaisten teollisuustuotteiden kansainväliseen markkinointiin; *Alhava, Markku*, Suurempiin itsepalveluyksiköihin siirtymisen syistä Suomen elintarvikevähittäiskaupassa; *Heikkilä, Markku*, Tuotesuunnittelusta ja sen menekintekijäluonteesta vientiä harjoittavassa valmisvaateyrityksessä; *Joutsenniemi, Juhani*, Palveluvastuun lisääntymisen vaikutus asiointisuuntautumisen muuttumiseen; *Laine, Arja*, Vuorotyöhön liittyviä ongelmia; *Palmroos, Tauno*, Yrityshahmo ja sen tutkiminen erityisesti vähittäiskaupan kannalta tarkasteltuna; *Pirinen, Olavi*, Markkinoinnin opetus Suomen alemmissa kaupallisissa oppilaitoksissa; *Pohjonen, Aulikki*, Markkinointiprosessin suunnittelu budjettijärjestelmän avulla; *Saarinen, Tapio*, Yrityksen tietojenkäsittelyn suunnittelu — haaste liikkeenjohdolle; *Tarkiainen, Veikko*, Kohti pankkimarkkinoinnin parametriteoriaa; *Wartiovaara, Tapio*, Tiedon saannin ongelma markkinoita kartoitettaessa; *Wessman, Rauno*, Suomen selluloosan vienti 1960-luvulla ja tulevaisuuden vientimahdollisuuksien ennakointia.

Professori *Veikko Leivo* on luennoinut syyslukukaudella 2 vt. markkinoinnin kvantitatiivisesta suunnittelusta cum laude approbatur-arvosanaa suorittaville ja kevätlukukaudella 2 vt. mikroteoriaa laudatur-arvosanaa suorittaville.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Veikko Leivo* on johtanut vt. assistentti *Jussi Saarikosken* avustamana laudatur-arvosanaa suorittaville syyslukukaudella 2 vt. joka viikko, on pidetty seuraavat esitelmät:

Harju, Raija, Motivaatio ostokäyttäytymisen selittäjänä; *Jouhki, Juhani*, Laivanvarustamojemme kilpailukykyyn kehitys lähinnä organisatoriselta kannalta tarkasteltuna; *Lönnqvist, Frank*, Vertikaalinen hintasidonnaisuus tarkasteltuna kaupan kannalta; *Mitro, Erkki*, Johdon informaatio pienissä ja keskiuurissa yrityksissä; *Takala, Liisa*, Normit ja kulutuskäyttäytyminen; *Tam-*

misto, Katriina, Sisäisen tiedotustoiminnan tarve rakennusalan yrityksessä; *Varjonen, Matti*, Vähittäiskaupan viimeaikainen kehitys Skandinaviassa; *Voutilainen, Eero*, Yrityksen henkilösuunnittelu ja sen systematiikka.

Kansantaloustiede

Professori *Fedi Vaivio* on luennoinut syyslukukaudella 2 vt. kansainvälisen talouden kysymyksistä cum laude approbatur-arvosanaa opiskeleville.

Professori *Jouko Paakkanen* on luennoinut kevätlukukaudella 1 vt. taloustieteen metodologiasta sekä julkisista hyödykkeistä lähinnä laudatur-arvosanaa opiskeleville.

Dosentti *Jaakko Lassila* on luennoinut kevätlukukaudella 3 vt. rahaja luottolaitoksista sekä rahoitusmarkkinakysymyksistä cum laude approbatur-arvosanaa suorittaville.

Seminaariharjoituksissa, joita prof. *Fedi Vaivio* on pitänyt kauppateiden kandidaatin tutkintoa suorittaville lukuvuoden aikana 2 vt. joka toinen viikko, on pidetty seuraavat alustukset:

Harjula, Markku, Neuvostoliitto Suomen potentiaalisena tuontimaana; *Koivula, Seppo*, Kansainvälisistä teollisuustoimialavertailuista tunnuslukujen avulla; *Kosunen, Reijo*, Erilaisista viennin esteistä (non tariff barriers) kansainvälisessä kaupassa; *Piironen, Esko*, Integraatioteoriasta ja sen dynamiikasta; *Poutsari, Heikki*, Kansainvälisen valuuttajärjestelmän uudistamisyrityksistä; *Seppälä, Matti*, Suomen sähköteknillisen teollisuuden kilpailukyvyn mittaamisongelmista; *Wiksten, Matti*, Sähkönkulutuksessa havaittavista trendeistä eri maissa.

Seminaariharjoituksissa, joita prof. *Jouko Paakkanen* on pitänyt kauppateiden kandidaatin tutkintoa suorittaville lukuvuoden aikana 2 vt. joka toinen viikko, on pidetty seuraavat alustukset:

Haavisto, Kari, Kollektiivisten hyödykkeiden teoria; *Koskinen, Olle*, Kustannus—hyöty—analyysi ja resurssien allokaatio; *Laaksonen, Ulp*, Ulkoiset vaikutukset ja investointien arviointi kustannus—hyöty—analyysin avulla; *Puputti, Lauri*, Työllisyystyöt kokonaistaloudellisessa mallissa; *Sillberg, Olavi*, Yrityksen optimikoko; *Vasama, Veli-Pekka*, Yrityksen ulkoinen kasvu.

Oikeustiede

Professori *K. A. Telaranta* on syyslukukaudella luennoinut 2 vt. valituista kauppaoikeudellisista kysymyksistä oikeustapausten valossa sekä kevätlukukaudella johtanut joka toinen viikko 2 vt. laudatur-arvosanaa suorittaville tarkoitettua yksityisoikeuden seminaaria.

Professori *P. J. Muukkonen* on luennoinut kevätlukukaudella 2 vt. valituista perhe- ja perintöoikeudellisista kysymyksistä oikeustapausten valossa.

Talousmaantiede

FT *Seppo Siirilä* on luennoinut 2 vt. sovelletun maantieteen perusteista, FT *Kai-Veikko Vuoristo* kevätlukukaudella 2 vt. kaupunki- ja vaikutusaluemaantiedettä, FL *Jaakko Havukkala* kevätlukukaudella 2 vt. Afrikan aluemaantiedettä, KTL *Risto Laulajainen* syyslukukaudella 2 vt. keskushierarkiasta ja kevätlukukaudella 2 vt. liikennemaantiedettä sekä *Donald Fields, MA.*, syyslukukaudella 2 vt. Itä-Euroopan talousmaantiedettä ja kevätlukukaudella 2 vt. poliittista maantiedettä. Luennot on pidetty erikoisluentokursseina kauppatieteiden kandidaatin tutkinnossa talousmaantiedettä eri arvosanoina opiskeleville.

Seminaariharjoituksissa, joita ovat johtaneet FT *Seppo Siirilä* ja FT *Kai-Veikko Vuoristo*, on pidetty kevätlukukaudella seuraavat esitelmät:

Ahola, Eero, Muutoksen vyöhykkeen käsite kaupunkimaantieteessä; *Heikkonen, Ritva*, Länsi-Afrikan talousmaantieteellisen kehityksen ongelmia; *Heinonen, Esko*, Tanskan väestö 1960—65; *Honkasalo, Liisa*, Eräitä pluraalisen yhteiskunnan maantieteellisiä piirteitä: Apartheid Etelä-Afrikassa; *Hutri, Liisa*, Unkarin maatalouden rationalisointi; *Johansson, Inkeri*, Saksan viininviljelyalueiden kehitys 1949—1960; *Joutsenniemi, Juhani*, Asumalähiön palveluvarustuksen lisääntymisen vaikutus kuluttajien asiointisuuntautumiseen; *Karppila, Aini*, Kuntauudistuksesta Suomessa; *Kataja, Martti*, Huoltamo polttonesteiden myyntipisteinä Keski-Suomessa; *Koivula, Seppo*, Pikkukaupunkien sentraliteettiin vaikuttavista tekijöistä; *Kärki, Esko*, Vesi ja kaupunki: ongelmia ja näköaloja; *Laitinen, Marjaterä*, Myymäläkokko ja keskushierarkia; *Leskinen, Veli-Mikko*, Comecon-maat; *Linnoila, Matti*, Skotlannin uudet kaupungit; *Malmberg, Harry*, Maapallon energiaraaka-aineiden esiintymät ja niiden maailmantaloudellinen käyttö; *Mattila, Jussi*, Innovaatioiden maantieteellisestä leviämisestä; *Mikkonen, Ansa*, Skotlannin kalastuksen nykykehityksestä; *Niemi, Marja-Leena*, Afrikan sisämaavaltioiden maantieteellisiä piirteitä; *Pajusalo, Matti*, Intian kansainvälisen kaupan kehitys; *Palonen, Kari*, Uusimaa 2010; *Riutta, Kari*, Helsingin seudun liikennesuunnitelma; *Romppainen, Aune*, Yrityksen muuttuva ympäristö: "Case study" laivanrakennuskonsernista; *Saari, Pirkko*, Turistikohteen vaikutus takamaahansa; *Saarinen, Tapio*, Kuljetusjärjestelmän muutokset Norjan rannikkoalueella Mören ja Romsdalin maakunnassa; *Sipilä, Kari*, Sosiaalisesta kesannosta USA:n itäosassa; *Steuer, Outi*, Näkökohtia Kuuban maataloudesta ja v. 1959 maareformista; *Suonio, Kerttu*, Japanin kivihiilen tuotantoalueet sekä katsaus valtion suorittamiin toimenpiteisiin näiden alueiden kehittämiseksi; *Sörensen, Peter*, Näkökohtia Tynen kivihiilen kauppaan vaikuttaneista tekijöistä; *Talvitie, Ilkka*, "Case study" erään maanviljelyksestä vapautuvan alueen uusista käyttömahdollisuuksista Suur-Helsingin alueella; *Tilly, Mirja*, Lapin matkailututkimus; *Toivanen, Arto*, Karachi — Pakistanin portti maailmaan; *Tuorila, Kalevi*, Terveystieteelliset olot maantieteellisenä probleemana; *Walden, Lauri*, Teollinen vallankumous ja Bostonin CBD:n kehitys v. 1800—1920; *Walden, Maija*, Markkina-alueiden tutkiminen kartta-transformaatioiden avulla; *Valkki, Pertti*, Australian petrokemiallinen teollisuus.

Talousmatematiikka ja tilastotiede

Professori *Sakari Mattila* on luennoinut kevätlukukaudella 2 vt. differenssi- ja differentiaaliyhtälöiden teoriaa taloustieteellisin sovelluksin. Luentoihin on liittynyt 1 vt. laskuharjoituksia.

Apulaisprofessori *Jouko Manninen* on luennoinut syyslukukaudella 2 vt. pelien ja päätöksenteon teoriaa.

Tavaraoppi ja teknologia

Dosentti *Erkki Aaltio* on luennoinut cum laude approbatur-arvosanaa varten syyslukukaudella 2 vt. sellu- ja paperiteknologiaa sekä kevätlukukaudella 2 vt. aiheesta ”Paperi ja muovit pakkauskasvatina”.

Sosiologia

Professori *Paavo Seppänen* on lukuvuoden aikana johtanut tutkimus-seminaaria cum laude vaiheen opiskelijoille — lähinnä kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville. Seminaarin yhteydessä on pidetty seuraavat esitelmät ja suoritettu niihin liittyvät harjoitustyöt:

Harkki, Paula ja *Leskinen, Olli*, Poliittinen kanta kauppaoppilaitoksissa; *Henttonen, Liisa* ja *Hirvensalo, Inkeri*, Talouselämää koskevat yleisasetteet kauppaoppilaitoksissa; *Hälvä, Hannu* ja *Härkönen, Kaarina*, Rationaalisuus ja aikaorientoituminen opiskelija-asenteissa; *Joutsenniemi, Juhani* ja *Tuokko, Seija*, Omien, vanhempien ja opettajien taloudellisten asenteiden koordinoituminen; *Karanko, Kari* ja *Lönnqvist, Frank*, Kauppaoppilaitosten opiskelijoiden asennoituminen; *Lahdenpää, Markku* ja *Viitanen, Jorma*, Asennoituminen eräisiin TV-mainoksissa ilmenneisiin asioihin.

Professori *Paavo Seppänen* on johtanut kevätlukukaudella laudatur-seminaaria kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville. Seminaarin yhteydessä on pidetty seuraava esitelmä:

Viitanen, Jorma, Uimahalli sosiaalisena instituutiona.

Taloushistoria

Dosentti *Keijo Alho* on johtanut proseminaari- ja kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittaville tarkoitettuja seminaariharjoituksia 1 vt.

Englannin kieli

Apulaisprofessori *Erkki Penttilä* on lukuvuoden aikana luennoinut peruskurssin englannin kielen kehityksestä 1 vt., kääntämistekniikkaa 1 vt., laudatur-kurssin vanhempien kielikausien tekstejä 2 vt., seman-

tiikan kurssin 1 vt.; johtanut proseminariharjoituksia cum laude approbatur-arvosanaa varten 4 vt. sekä seminaariharjoituksia laudatur-arvosanaa varten 2 vt. joka toinen viikko.

Lehtori *Philip Binham* on luennoinut englannin kirjallisuuden historiaa 1 vt., Shakespearen draamoja 1 vt. ja johtanut suullisia ja kirjallisia käännösharjoituksia korkeampia arvosanoja varten 2 vt.

Ranskan kieli

Apulaisprofessori *Reino Hakamies* on luennoinut syyslukukaudella 2 vt. ranskan kielen historiaa ja kevätlukukaudella 2 vt. ranskan kirjallisuushistoriaa.

Ruotsin kieli

Professori *Ake Granlund* on johtanut kevätlukukaudella joka viikko 2 vt. seminaariharjoituksia, luennoinut syys- ja kevätlukukaudella ruotsin kielen historiasta 2 vt. sekä syyslukukaudella yleisestä fonetiikasta 2 vt. ja kevätlukukaudella yleisestä kielitieteestä 2 vt.

HuK *Kristian Slotte* on pitänyt käännösharjoituksia 2 vt. cum laude approbatur-arvosanaa suorittaville sekä käännösharjoituksia 2 vt. approbatur-arvosanaa suorittaville.

Saksan kieli

Professori *Erich Kunze* on luennoinut syyslukukaudella peruskurssin saksan kielen kehityksestä 2 vt., kevätlukukaudella stilistiikkaa 2 vt. ja ylimääräisenä luentona oppilaiden toivomuksesta saksan kirjallisuuden historiaa 2 vt., lukuvuoden aikana kääntämisteoriaa ja -metodiikkaa joka toinen viikko 2 vt. sekä johtanut proseminariharjoituksia 2 vt. ja laudatur-seminariharjoituksia 2 vt. joka toinen viikko.

Professori *Kaj B. Lindgren* on luennoinut saksan kielihistoriaa syys- ja kevätlukukaudella 2 vt.

FT *F. M. O. Nikolowski* on pitänyt saksan kielen fonetiikan kurssin ääntämisharjoituksineen 1 vt., ohjannut keskusteluharjoituksia 1 vt. ja tyyliharjoituksia 1 vt.

Lehtori *C.-A. v. Willebrand* on johtanut käännösharjoituksia 3 vt.

Suomen kieli ja tyylioppi

Apulaisprofessori *Jarl Louhija* on syys- ja kevätlukukaudella luennoinut suomen kielen kehityksestä, kantasuomesta ja eri murteista 4 vt. sekä sanojen etymologiasta 1 vt. ja lauseoppia 1 vt.

B. EKONOMIN, AKATEEMISTA SIHTEERIN JA KIRJEEN- VAIHTAJAN TUTKINTOA VARTEN OPISKELEVILLE PIDE- TYT LUENNOT JA HARJOITUKSET

Koska pidetyt luennot ja harjoitukset on yksityiskohtaisesti selostettu lukuvuoden 1968—69 opetusohjelmassa, on tässä vuosikertomuksessa mainittu vain oleelliset poikkeukset vahvistetusta opetusohjelmasta sekä eri oppiaineissa pidetyt seminaariharjoitukset.

Liiketaloustiede I

Prof. *Martti Saarion* johtamissa ja vt.assistentti *Kaiju Telarannan* avustamissa seminaaritulaisuuksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Korolainen, Reima, Optimaalisesta rahoitusrakenteesta; *Korteala, Pirjo*, Verotusarvo liikevaihtoverotuksessa; *Koskimäki, Erkki*, Osakepääomarahoituksesta uusi liikeverotuslaki huomioonottaen; *Närhi, Heikki*, Arvopaperisalkun valinta H. Markowitzin teorian kannalta tarkasteltuna; *Ohtonen, Pentti J.*, Aatteellisten yhteisöjen verotus; *Olava, Matti*, Varastovaraukset ja uusi liikeverotuslaki; *Olkkonen, Timo*, Tavara liikevaihtoverotuksessa; *Pajunen, Markku*, Yrityksen luottokelpoisuus; *Salovaara, Seppo*, Tie- ja vesirakennuslaitoksen laskentajärjestelmästä; *Savela, Annikki*, Maanviljelijän kirjanpito ja verotettava tulo; *Seuna, Auli*, Käyttöomaisuus uudessa clinkeinoverolaissa; *Virtanen, Salli*, Yritysmuoto ja verotus; *Vuorinen, Hannu*, Rahoitusbudjetti.

Professori *Jaakko Hongon* johtamissa ja assistentti *Aatto Prihdin* avustamissa seminaaritulaisuuksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Elolampi, Martti, Yrityksen laskutus ja ATK; *Fagerlund, Markku*, Voiton maksimointi yrityksen teorian lähtökohtana; *Hara, Jorma*, Julkisen vallan investointien kriteerit ja edullisuuden arvostelu; *Harju, Pekka*, Vaneriteollisuuden kustannuslaskennasta; *Heikinaro, Leijo*, Yrityksen optimikoko; *Ilmonen, Pentti*, ATK:n käyttö puunjalostusteollisuudessa tuotannon suunnittelussa; *Järvi, Pentti*, Ravintolan kannattavuuden ja kustannusten suunnittelu ja valvonta; *Järvinen, Marja-Liisa*, Päätöksenteko ja subjektiivinen todennäköisyys; *Korhonen, Antti*, Operaatioanalyysin käyttö valmistuserän optimaalisen koon määrittämisessä; *Lahdelma, Sakari*, Korvausprobleema; *Ollonqvist, Pekka*, Varaston suunnittelu ja tarkkailu vastualueittain VR:n organisaatiossa; *Räsänen, Pirjo*, Uuden tuotteen hinnanasetanta; *Seppänen, Tapani*, Hurwiczin kriteeri ja sen soveltaminen; *Taurén, Timo*, Ideoiden esintä ja kehittäminen yrityksissä.

KT *Eero Arton* ja KTL *Reijo Ruuhelan* johtamissa sekä vt. assistentti *Kaiju Telarannan* avustamissa seminaaritilaisuuksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Helesuo, Juhani, Uusien autojen ja traktoreiden osamaksukaupan kannattavuus asiakkaan ja jälleenmyyjän näkökulmasta; *Hänninen, Eeva*, Oy ALKO Ab:n myymälöiden taloudellisuuteen vaikuttavien tekijöiden tarkastelua; *Kallio, Markku*, Tuotannonsuunnittelu eräissä sanomalehtipaperia valmistavassa tehtaassa; *Koillinen, Päivi*, Mainonnan tuottojen mittaamisesta; *Kuusinen, Jorma*, Ajankäyttötutkimus rationalisoinnin suunnittelun apuna; *Kuusla, Markku*, Varastolaskenta erään tukkukaupan ATK-järjestelmässä; *Luoma, Pentti*, Yrityksen hintapolitiikan päätösmalleja; *Palonen, Risto*, Jonoteoria ja pankin asiakaspalvelu; *Piha, Risto*, ATK:n hyödyistä ja sen mittaamisperusteista; *Puolanne, Arto*, Henkilöauton osto vai vuokraus; *Schoultz, Martin*, Koneen optimaalinen pitoaika; *Tikkanen, Taisto*, Lisäarvonverojärjestelmä ja piilevä liikevaihtovero; *Virkkunen, Inkeri*, Mainonta kustannuksena ja investointina.

KT *Eero Arton* johtamissa ja vt. assistentti *Eero Prepulan* avustamissa seminaaritilaisuuksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Ahonen, Jukka, Henkivakuutusyhtiöiden kannattavuus taseista tarkasteltuna; *Akkanen, Pekka*, Amerikkalaisten kaupallisten ja teollisten osakeyhtiöiden tasekäytäntö ja kassavirta-analyysi; *Anttonen, Eino*, Valtionrautateiden reproduoidut kassavirrat; *Hurmanen, Pauli*, Kassavirta- ja tuloslaskelmien vertailua; *Koskivaara, Ari*, Länsisaksalaisten osakeyhtiöiden tasekäytäntö ja kassavirrat; *Lepistö, Martti*, Kirjanpidon konventiot ja niiden vaikutus taseisiin; *Muujärvi, Vilho*, Rahastointi sekä rahastojen ja eräiden kassajäämien korrelaatio; *Mäkinen, Matti*, EVL:n vaihto-omaisuuskäsite ja varastohamstrauksen kannattavuus tilinpäätöstä varten; *Siikala, Hannu*, Autoliikkeitten kannattavuus piirimyyjien taseista tarkasteltuna; *Soveri, Pekka*, Rahalaitosten kannattavuus taseista tarkasteltuna vuosina 1958—1966; *Takala, Risto*, Realisointipoisto verollisessa taloudessa ja rakennusten poistot EVL:n mukaan; *Toppinen, Erkki*, Yritysten veronmaksupolitiikka lähinnä taseista tarkasteltuna; *Varis, Jukka*, Kassavirrat ja yrityksen koko; *Vihervaara, Olavi*, Erään yrityksen kannattavuus ja kassavirrat; *Vihma, Ari*, Asunto-osakeyhtiön verotus ja rahoitus; *Väliaho, Sirpa*, Likviditeetti ja sen mittaaminen taseista.

Lehtori *Veijo Riistaman* ja KTL *Aarno Kuosan* johtamissa ja assistentti *Timo Hallamaan* avustamissa seminaaritilaisuuksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Ahtiainen, Juhani, Tavoitebudjetointi lineaarisen ohjelmoinnin avulla; *Alho, Olavi*, Ns. Gutenbergin tuotantofunktion perusteet; *Heino, Kaarina*, Automaation vaikutus yrityksen organisatioon; *Isaksson, Jorma*, Vähenevän rajatuoton laki kustannusteorian perustana; *Kaltea, Reijo*, Yhteiskustannusten jaettavuus suunnittelu- ja tarkkailulaskelmissa; *Lassila, Touko*, Varaston optimaalinen suuruus; *Lautimo, Tuula*, Standardikustannuslaskennan hyväksikäytöstä kustannustarkkailussa; *Loponen, Aulis*, Empiirisistä kustannusfunktioista; *Miilunpohja, Markus*, Kertatilauksen optimaalinen suuruus; *Mäkeläinen, Risto*, Kustannusstruktuuri ja toimintajoustavuus; *Niemelä, Anna Maija*, Luottoarvostelun tärkeimmät kohdat; *Posti, Ulla*, Katetuottolaskenta verrattuna omakustannuslaskentaan suunnittelulaskelmissa; *Simpanen, Satu*, Valtion virastojen ja laitosten suoritteet ja niiden mittaaminen; *Tilli, Ritva*, Yrityksen tulossuunnittelu ja sen tekijät; *Valonen, Outi*, Budjettipohjainen kustannustarkkailu vähittäiskauppaliikkeissä; *Vesänen, Hannu*, Lyhyen tähtäyksen minimihinta; *Vitikainen, Eero*, Palkkausjärjestelmistä.

KTL *Risto Järvisen* johtamissa ja KTL *Reijo Ruuhelan* avustamissa seminaaritulaisuuksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Ahveninen, Marja, Yrityksen luottokelpoisuuden tutkiminen Teollistamisrahasto Oy:ssä; *Alaluusua, Seppo*, Taseinformaation lisäämispyrkimyksiä eräissä maissa; *Heikkilä, Marja*, Kiinteistö-osaakeyhtiöiden verotus; *Kontula, Ilkka*, Ammattimainen kiinteistömyynti verotuksessa; *Lipsanen, Kirsti*, Uusi maatilatalouden tuloverolaki liiketaloudelliselta kannalta tarkasteltuna; *Mäkelä, Ilkka*, Liiketaloustieteen historialliset kehityspiirteet; *Nissi, Anja*, Perintö, lahja vai kauppa: verotuksen kannalta tarkasteltuna; *Paakkinen, Ritva*, Elinkeinotuloverolain jaksottamissäännökset; *Peitola, Pauli*, Hajautetun tulosvastuun ongelma; *Pohjonen, Aulikki*, Markkinahyödyn mittaaminen lyhyellä tähtäyksellä; *Rysä, Olli*, Työajan pituus ja yrityksen tuottovaatimuksen toteutuminen; *Saari, Eila*, Valtion tulo- ja menoarvion laadintaprosessi ja sen puutteet; *Tilli, Veikko*, Yrityksen juridinen organisaatio verotuksen kannalta; *Vasarla, Johanna*, Verotuksen harmonisointi EEC- ja EFTA-maissa; *Vita, Erkki*, Verotus kehitysaluepolitiikan osana.

Lukuvuonna 1968—69 järjestettiin liiketaloustieteen ns. yrityspeli-seminaariryhmä, jota johtivat lehtorit *Leo Ahlstedt* ja *Eero Larmola*. Ryhmän osanottajat muodostivat keskenään kilpailevien yritysten johtoportaat, joiden tekemät päätökset käsiteltiin tietokoneella. Työskentely lukuvuoden ajan yrityspeliryhmässä vastasi osallistumista normaaleihin seminaariharjoituksiin. Yrityspeliryhmän jäseninä olivat seuraavat 60 opiskelijaa:

Ahtiainen, Juhani; *Alaluusua, Seppo*; *Arteva, Seppo*; *Haavisto, Raimo*; *Hakuni, Heikki*; *Harju, Pekka*; *Hartikainen, Sakari*; *Helle, Timo*; *Hurskainen, Arvi*; *Hämäläinen, Erkki*; *Härmälä, Jukka*; *Ilmonen, Pentti*; *Jokinen, Martti*; *Junttila, Yrjö*; *Jylhä, Antero*; *Kaipainen, Raija*; *Karvonen, Raimo*; *Korolainen, Reima*; *Korvenranta, Marja*; *Kukkonen, Pekka*; *Kumlander, Virpi*; *Kurkinen, Pirkko*; *Kärki, Esko*; *Lassila, Kari*; *Lautala, Pirjo*; *Lehto, Pertti*; *Leskinen, Veli-Mikko*; *Lipponen, Tapio*; *Malmberg, Harry*; *Mäkeläinen, Risto*; *Mäntylä, Maire*; *Nikkinen, Taimo*; *Nurminen, Juha*; *Nygård, Birgit*; *Nyman, Reima*; *Närhi, Heikki*; *Pajusalo, Matti*; *Palonen, Kari*; *Pursiainen, Juha*; *Ruusunen, Aimo*; *Salmi, Timo*; *Savolainen, Erkki*; *Simola, Heikki*; *Simpanen, Satu*; *Sonny, Irmeli*; *Sorsa, Pekka*; *Sorsa, Raija*; *Suomela, Kari*; *Suominen, Antti*; *Suuronen, Pekka*; *Tietäväinen, Erkki*; *Tiilikainen, Pertti*; *Uotinen, Veijo*; *Vainio, Risto*; *Vakiala, Markku*; *Walden, Lauri*; *Vepsäläinen, Vuokko*; *Viitaniemi, Jaakko*; *Vintola, Raili*; *Åkerberg, Pertti*.

Liiketaloustiede II

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Mika Kaskimies* on johtanut vt. assistentti *Markku Heikkilän* avustamana, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Alanne, Matti, Designviennistämme Iso-Britannian laajentuville markkinoille ja sen kehityksestä tarkasteltuna lähinnä muiden pohjoismaiden kilpailun kannalta; *Bäckström, Ann-Mari*, Suomen ja Jugoslavian välinen kauppa ja sen kehittämismahdollisuuksista; *Eklöf, Leif*, Televisioiden markkinoinnin tämänhetkistä piirteistä Suomessa; *Gröhn, Ritva*, Suomalaisen kirjallisuuden viennistä viejätyypeittäin; *Hyttinen, Pekka*, Kuluttajavalistuksen tavoitteet, muodot ja tulok-

set; *Jouttimäki, Antero*, Viennin aloittavan kenkätehtaan jakelutievalinnan erikoispiirteitä; *Jussila, Ahti*, Suomen laivan rakennusteollisuudesta ja sen viennistä; *Järvinen, Marja-Liisa*, Markkinointiparametrien käytöstä designtuotteidemme vientimarkkinoinnissa USA:han; *Kaipainen, Kaisu*, Kotimaisen matkailun edistämiskampanja vuosina 1966–1967; *Kemiläinen, Kaarina*, Suomen vientimahdollisuuksista Afrikan markkinoilla; *Koksalo, Ritva*, Farmaseuttisten erikoisvalmisteiden markkinoinnin keskeiset tekijät yrityksen kannalta; *Koli, Kari*, Lentoyhtiön markkinointitoimenpiteistä; *Korhonen, Raija*, Suomen viennistä Latinalaiseen Amerikkaan ja sen erikoispiirteistä; *Korkeaoja, Kaarina*, Suomalaisten kustantajien kirjojen markkinoinnista; *Koskivaara, Ari*, Vientitoiminnan aloittamiseen johtaneista tekijöistä; *Kuisma, Jouko*, Finnfocus -68 vientinäyttelyn analysointia; *Lankinen, Tapani*, Suomalaisten kotitalousjääkaappien viennistä Efta-maihin; *Laukkanen, Pertti*, Suomalaisten autorenkaiden vientimahdollisuudet; *Lehto, Pertti*, Konserttimusiikin markkinoinnista Suomessa; *Linnamäki, Kalervo*, Metalliteollisuustuotteitamme vientimarkkinoinnista; *Lähelmä, Markku*, Sähköenergian markkinointi Suomessa; *Maaheimo, Airi*, Hinnan ja laadun suhteellinen merkitys jalkineitamme vientimarkkinoinnissa; *Maukonen, Seppo*, Yrityksen tuotesuunnittelusta; *Naarvala, Juhani*, Maamme matkailun mainonta ja sen suuntautuminen erityisesti USA:han; *Niemi, Maija-Leena*, Suomen ulkomaille suuntautuvan matkailun mainonta tarkasteltuna markkinoinnin osana; *Polesoff, Georg*, Ulkomaille suuntautuvien lentäen suoritettavien seuramatkojen markkinointi Suomessa; *Rannikko, Seija*, Autolautan tarjoamien palvelusten markkinomisesta matkustajille Itämeren ns. pitkillä reiteillä; *Ryöppö, Sirkka*, Neuvostoliittolaisten henkilöautojen ja elintarvikkeiden tuonti ja markkinointi Suomessa; *Siitari, Tuula*, Kauppakamarilaitoksen vienninedistämistoiminta; *Sipilä, Jorma*, Suomalaisten yritysten ulkomaiset myyntikonttorit, niiden perustamisen syyt ja edellytykset; *Somersalmi, Aune*, Vientinäyttelytoiminnan tarkastelua yksittäisen yrityksen kannalta; *Tähtinen, Irja*, Suomalaisten design-vaatteiden vientimarkkinoinnista; *Viherlehto, Marjatta*, Neuvostoliittoon suuntautuvan vientimme erikoispiirteitä sekä tekstiili- ja vaatetusteollisuuden viennistä käytännön esimerkkinä; *Vitikainen, Matti*, Finnair-tavaramerkin sisäänajo; *Välkki, Pertti*, Nigerian markkinoilla vaikuttavista tekijöistä ja suomalaisten tuotteiden vientimarkkinoinnista Nigeriaan; *Ylilammi, Marjatta*, Tuotteen markkinointivaiheen vaikutus sen mainontaan.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Veikko Leivo* on johtanut vt. assistentti *Matti Varjosen* avustamana, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Enkovaara, Juhani, Toimialarationalisointi ja kahvila-ravintola-ala; *Hakkarainen, Kari*, Talletukset pankkitoiminnan rationalisoinnissa; *Harmanen, Kari*, ATK valtion hallinnossa; *Harrinlehto, Eeva*, Maataloustuotteiden viennistä; *Heikura, Raimo*, Radioiden ja televisioiden markkinointi Suomessa; *Heinonen, Urpo*, Markkinointitutkimusmenetelmän valintaan vaikuttavat tekijät; *Ikävalko, Sirkka*, Paperikoneiden vienti; *Kaltea, Reijo*, Tekstiilivarastojen rationalisointi tukkukaupan portaassa; *Koponen, Paavo*, Tietojen keruu yrityksen johdolle; *Koskenjaakko, Katri*, Asianajotoimisto rationalisoinnin kohteena; *Kulkki, Seija*, Suomen puunjalostusteollisuuden muuttuvat kasvot; *Kuparinen, Veli-Matti*, Radiomainonta ja sen mahdollisuudet Suomessa; *Kuusla, Markku*, ATK:n hyväksikäyttö tukkukaupassa; *Laitinen, Marja-Terttu*, Markkinointikonsulttien käyttö Suomessa; *Launomaa, Marja-Liisa*, Kuluttajien tarpeiden huomioonottaminen mainonnan suunnittelussa; *Lehto, Ahti*, Kuljetusalan kilpailutilanne Suomessa; *Luoto, Laila*, Toimintaverkkotekniikan käyttö markkinoinnin optimoinnissa; *Mero, Jaakko*, Merenkulkutonniston rakennemuutokset; *Nyholm, Eva*, Suomalainen henkilöauto ja sen vientimahdollisuudet; *Ojares, Else*, Maisemakonttori konttoritöiden rationalisoinnin tuloksena; *Olenius,*

Hellevi, ATA-Carnet-järjestelmän rakenne ja merkitys; *Paasikoski, Teppo*, Rakennusalan rationaalinen kehittyminen; *Pakarinen, Asta*, Vakuutuslaitosten toiminnan kehittyminen; *Pottonen, Heikki*, Vähittäiskaupan kehittämispyrkimykset Suomessa; *Pönkänen, Eero*, Luottokorttien käyttö kilpailuparametrinä; *Pöyhönen, Liisa*, Vientimainonnan suunnittelu; *Reponen, Erkki*, Asuntotuotannon markkinointi Suomessa; *Saari, Pirkko*, Pikatukkukauppa Suomessa; *Saini, Timo*, Päätöksenteon simulointi; *Salo, Jorma*, Toimintaverkko ja sen käyttö Suomessa; *Seppälä, Raija*, Kaupallisten sihteerien toimenkuvaus; *Seppänen, Esko*, Suomen matkailun markkinointi ulkomaille; *Sikström, Matti*, Keskeytysvakuutus; *Siikavirta, Kaisa*, Naisten synteettisten sukien markkinointi; *Siukonen, Harri*, Lastulevyn markkinointi; *Suonio, Kristiina*, Farmaseuttisten erikoisvalmisteiden markkinointi Suomessa; *Sääskilä, Kalle*, Joulumaata koskevien suunnitelmien tarkastelua; *Tarkkonen, Liisa*, Selluloosan vienti; *Voutilainen, Eero*, Hallinnon rationalisoinnin viimeaikainen kehitys ja sen nykyiset päämuodot; *Voutilainen, Pertti*, Kokemuksia toimintaverkkomenetelmän käytöstä Outokumpu Oy:ssä.

Seminaaritulaisuuksissa, joita on johtanut professori *Huugo Raninen* vt. assistentti *Antero Huhtalan* avustamana, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Aaltio, Leena, Maamme kauppakamarilaitoksen kehitys ja toiminta elinkeinoelämän etujen valvojana; *Arala, Pekka*, Osakeyhtiö fuusio; *Ask, Anneli*, Liiketoiminnan valvontatoiminnasta; *Asposalo, Lea*, Linja-sivuelinperiaatteiden problematiikasta; *Dahlberg, Pirkko*, Fuusiot ja erään suomalaisen teollisuusyhtiön synty ja kasvu; *Heinimäki, Heikki*, Palkkausjärjestelmät; *Hintsanen, Anneli*, Ulkopuolisia asiantuntijoita liikkeenjohdon apuna; *Hoikkala, Kari*, Osuuskunta-fuusio; *Huuskonen, Ritva*, SOK-laisten tavaratalojen johdon organisaatio; *Jokinen, Marjatta*, Yrityksen koordinointi; *Kaitila, Pentti*, Johtajalle asetettavista vaatimuksista; *Klemola, Marketta*, Yrityksen ylin johto erikoisesti osakeyhtiötä ajatellen; *Koivula, Matti*, Koulutustoiminta osuuskassajärjestössä; *Lampén, Eeva*, Fuusiosopimus; *Lehtimäki, Ritva*, Näkökohtia osamaksukaupasta autojen myynnissä; *Leppänen, Vuokko*, Siirtyminen toimintokohtaisesta organisaatiosta pääyksikkö-organisaatioon; *Lähdesmäki, Marja-Leena*, Fuusiokäsitteet ja fuusiotyypit; *Malmipohja, Marjatta*, Sanomalehtipaperin viennin organisaatio; *Määttä, Hilka*, Yrityksen luottokelpoisuuden määrittämisestä; *Nyback, Ulla*, Fuusioitumisen syyt; *Olava, Matti*, Komiteamuodon soveltuvuudesta liikeyritykseen; *Paavola, Marja-Leena*, Huolitsijan tehtävät ja vastuu; *Pellosniemi, Jorma*, Erään liikepankin fuusioituminnasta ja organisaatiosta; *Peltola, Heta*, Liikepankkien perustamat rahoitusyhtiöt osamaksukaupan rahoittajana; *Pirttilä, Soili*, Fuusion valmistelu; *Rajamäki, Eija*, Delegointi liikkeenjohdon ongelmana; *Räsänen, Auli*, Teollisuusyrityksen ostotehtävän suorittaminen; *Saarimäki, Rauno*, Informaatiotoiminta erikoisesti erästä kotimaista öljyalan yritystä tarkastellen; *Sinisalo, Pirjo*, Osamaksukaupan säännöstely Suomessa; *Sipilä, Erkki*, Yksilön tarpeet ja tavoitteet organisaatiossa; *Sirkä, Ahti*, Kommunikointi yrityksessä; *Summa, Orvokki*, Suomen suurimman lehtijakeluyrityksen toiminnasta; *Suomela, Leena*, Liikkeenjohdon koulutuksen tarve ja merkitys; *Temmes, Airi*, Posti- ja lennätinlaitoksen organisaatio; *Tilly, Mirja*, Sairasvakuutuksen organisaatio; *Uski, Hannu*, Tuotannon ja markkinoinnin väliset suhteet organisatoriselta kannalta tarkasteltuna; *Viitanen, Matti*, Fuusioiden yleisyys Suomessa.

YTT *Osmo A. Wiio* on luennoinut kevätlukukaudella aiheesta ”Liike-elämä ja viestintä” liiketaloustiede II:n lyhyen oppijakson valinnaisena kurssina yht. 14 tuntia.

Vt. ap. prof. *Martti Särkisillan* mainonnan suunnittelua ja toteuttamista koskeneeseen III vuosikurssin erikoisluentosarjaan on kehitetyssä muodossa liitetty luentosarjaa havainnollistava 10 luentotunnin laajuinen korokekeskusteluohjelma. Ohjelman suunnittelu on tapahtunut Kauppa-korkeakoulun ja Mainostoimistojen Liiton yhteistyönä ja viimeksi mainitun taloudellisella tuella. Case-pohjaisen ohjelman toteuttamiseen on osallistunut 12 ulkopuolista asiantuntijaa. Korokekeskustelun puheenjohtajana on toiminut ekonomi *Eero Helme*.

Ekonomi *Asko Siukosaari* on luennoinut niinkään mainonnan luentosarjaan liittyen 1 vt. mainostoimisto-organisaatiosta sekä mainostajan ja mainostoimiston yhteistyökysymyksistä.

Vt. ap. prof. *Martti Särkisillan* ekonomi *Matti Uuspään* avustamana johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Akkanen, Pekka, Budjetoinnin tarjoamat mahdollisuudet markkinoinnin ja yrityksen muiden suunnittelualueiden koordinoinnissa; *Hara, Jorma*, Markkinointiorientoituneen ajattelutavan soveltaminen henkivakuutustoimintaan; *Iivari, Tapani*, Mediavalinnasta mainonnassa; *Härkönen, Kaarina*, Mainonnan tavoitteet ja funktiot; *Kataja, Martti*, Jakelutien eri portaiden välisistä painopistemuutoksista kokonaismarkkinointitehtävän suorittamisessa; *Kärki, Esko*, Mainonta tarpeita luovana voimana; *Lindroos, Matti*, Valvonta-aspektin toteuttaminen erään yrityksen markkinoinnin suunnittelun kentässä; *Linnoila, Matti*, Institutionaalisten tekijöiden vaikutus pankkien markkinointiin; *Luhtala, Matti*, Tuotesuunnittelun prosessi yrityksen ongelmana; *Mäkelä, Ilkka*, Vaakaspuoran yhteistyön tarve ja muodot yrityksessä markkinointiorganisaation kannalta; *Möller, Kristian*, Markkinointikommunikaatio; *Penttilä, Jussi*, Tunne värit — mainosta tehokkaasti; *Pölonen, Erkki*, Mainonta autojen markkinoinnissa; *Riikonen, Esko*, Markkinointistrategian valinnasta laivamatkojen markkinoinnissa; *Ryynänen, Juha*, Radiomainonta; *Sarvikivi, Kalevi*, Tuotantohyödykkeiden markkinoinnin erikoispiirteitä; *Ström, Hannu*, Autolauttapalvelusten markkinointi; *Sulanto, Helena*, Markkinointiajattelun mahdollisuuksista puhelinalaitosten toiminnassa; *Suomi, Helinä*, Asiakaspalvelun kehittämiseen liittyvät mahdollisuudet autoliikkeen markkinointistrategisessa ratkaisussa; *Tuomi, Kari*, Yrityksen toiminta-ajatus, päämäärät ja strategia markkinoinnin kokonaissuunnittelun lähtökohtana; *Tuorila, Kalevi*, Tavaratalomuodon peruspiirteet ja asema Suomen vähittäiskaupassa; *Viitanen, Jorma*, Tutkimus erilaisista TV-mainonnassa esitettäviin asioihin kohdistuvista asenteista II; Kohde-ryhmän asenteiden ja mainostoimistojen käsitysten vastaavuus.

Seminaariharjoituksissa, joita VTT *Oiva Laaksonen* on johtanut vt. assistentti *Matti Varjosen* avustamana, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Airas, Pirkko, Ostotoiminnan keskittämisen ongelma; *Eskola, Leena*, Työpaikkakoulutuksesta; *Glückert, Anna-Lena*, Osa-aikatyö ja akateemiset naiset; *Haapio, Marjatta*, Akateemisen nais-työvoiman palkkaus; *Holopainen, Sirpa*, Erikoisasiantuntijoiden ja ylimmän johdon palkkaus;

Honkasalo, Liisa, Yritysten luottokelpoisuuden tutkimisesta; *Huoponen, Tuula*, Pitkän tähtäyksen koulutussuunnittelu; *Hurme, Markku*, Yritysdemokratia ja liikelaitosten eturyhmät; *Hymminen, Ritva*, Henkilöstösuunnittelu yrityksen kokonaissuunnittelun osana; *Jormalainen, Asta*, Osuustoiminnan kehitys Suomessa; *Karppinen, Kari*, Attwood paneeli ja myymäläinventaaritutkimukset Suomessa; *Karuvuori, Marjatta*, Eri rahalaitosryhmät ja niiden luotonannon vertailu; *Kleinberg, Katriina*, Organisaation ja yksilön tavoitteista; *Kröger, Saara*, Testit valinnan apuvälineinä; *Kuittinen, Hilka*, Ihmisen elämänjaksot ja työ; *Kumlander, Virpi*, Glacier-palkkausjärjestelmä; *Laaksonen, Seija*, Työnantajajärjestöjen kehitys Suomessa; *Lamminen, Leena*, Ryhmätyö opetusmenetelmänä; *Maukonen, Marja-Leena*, Henkilöstön koulutus ja valvonta tavaratiloissa; *Paakkulainen, Liisa*, Henkilökunnanpäällikön tehtävät ja asema organisaatioissa; *Pekonen, Helena*, Työntutkimus ja henkilöhallinto; *Pulkkanen, Sinikka*, Lyhyen ja pitkän tähtäyksen miehityssuunnittelu; *Pylväs, Anneli*, Suomen työmarkkinajärjestöt; *Rantakari, Birgitta*, Ekonomien sijoittuminen rahalaitoksiin; *Rautvuori, Kirsti*, Henkilöstön valvonta; *Rinnankoski, Salme*, Kasvun vaikutus yrityksen organisaatioon; *Saarinen, Kyllikki*, Työnjohtajan asema yrityksessä; *Salminen, Leena*, Ammattiyhdistysliikkeen kehitys Suomessa; *Schmidt, Marja-Liisa*, Johtajuus erityyppisissä organisaatioissa; *Sorkkala, Marja-Leena*, Myyntihenkilöstön palkkaus; *Suuronen, Pekka*, Yrityksen palkkausjärjestelmän luominen; *Tiihonen, Pirjo*, Ohjelmoitu opetus; *Toivanen, Ritva*, Johtaja-aineksen hankinta; *Tupala, Maija*, Oppimistapahtuman luonne; *Törmälä, Seija*, Naiset Suomen työvoimareservinä; *Valli, Ritva*, Uudistuva sihteerikoulutus ja työmarkkinat.

Seminaaritulaisuuksissa, joita on johtanut lehtori *Leo Ahlstedt* vt. assistentti *Antero Huhtalan* avustamana, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Aalto, Hilka, Pitkän tähtäimen suunnittelun tuotekehittely- ja tutkimustoiminta; *Haantola, Tuula*, Operaatiotutkimus; *Hannula, Leena*, Markkinoinnin pitkän tähtäyksen suunnittelu; *Harri, Riitta*, Tullivarastot; *Helin, Marja*, Pikatukut Suomen elintarvikealan tukkukauppojen toimintamuotona; *Holmgren, Aune*, Rajoittavat tekijät suunnittelussa; *Hänninen, Eeva*, Nainen esimiehenä; *Järvinen, Juha*, Organisaation suunnittelu pitkällä tähtäyksellä; *Karhos, Seija*, PTS:a asiakkaan mainonnan suunnittelussa mainostoimistossa; *Kaukola, Matti*, Suunnittelun luonne ja tarkoitus; *Kauppinen, Markku*, Suomen edellytyksistä turistimaaksi ja niiden kehittämisestä; *Kumara, Kristiina*, Tietokone suunnittelun apuna; *Kupari, Liisa*, Pitkän tähtäimen henkilökuntasuunnittelu; *Lehti, Matti*, Ruotsin keskiolutmarkkinat Suomen panimoteollisuuden ”aluevaltauksena”; *Lindroos, Satu*, Tekijöitä, jotka vaikuttavat pitkän tähtäimen suunnitteluun kemian teollisuudessa; *Lipsanen, Lea*, Esso Motor Hotel — öljy-yhtiön uusi kilpailuväline; *Livson, Dennis*, Kannatusilmoittelu — mainontaa vai suhdetoimintaa; *Louhio, Yrjö*, Uusien toimipisteiden perustamiseen ja pitkän tähtäimen suunnitteluun vaikuttavista tekijöistä tavaratalotoiminnassa; *Mattila, Ulla-Maria*, Pitkän tähtäimen suunnittelun organisointi; *Mäkynen, Leena*, Myynnin edistämiseen erikoistuneen yrityksen toiminnasta; *Ollinmäki, Pirkko*, Yritysten työhönottotoiminnasta; *Palmu, Raili*, Postilähetysliikkeiden toimintapolitiikka; *Peltonen, Airi*, Lämpö-, vesijohto- ja ilmastointialan (LVI-alan) tulevaisuuden näkymiä; *Peltonen, Kirsti*, Pitkän tähtäimen suunnittelu yrityksen kokonaissuunnittelussa; *Posti, Ulla*, Liikeyritysvakoilu; *Pulkkanen, Sirpa*, Uuden tuotteen markkinointistrategia; *Saari, Eila*, Tuonnin maksuliike; *Saari, Jarmo*, Karjala III/Tuborg III — Mainoskampanjaverailua; *Salmenkangas, Heikki*, Hirsitalomarkkinat ja niiden kehitys; *Salonja, Ulla*, Liikennepalvelujen markkinoinnista; *Satuli, Markku*, Erään keskusliikkeen tavarantoimitusvirheet; *Suvilehto, Seija*, Joulumaa osakeyhtiöstä

ja sen tuotteiden ja palvelusten markkinoinnista; *Talvitie, Jaakko*, Huoltoasema ja sen sortimentti; *Varhama, Timo*, Yrityksen koko ja kasvu pitkän tähtäimen suunnittelussa; *Vintola, Raili*, Pitkän tähtäyksen suunnittelua aikakauslehtialalla.

Lehtori *Meeri Saarsalmen* syyslukukaudella johtamissa seminaariharjoituksissa, joissa ovat avustaneet vt. assistentti *Markku Heikkilä* ja ekonomi *Matti Uuspää*, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat laatineet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Grandell, Marita, Jalkineiden vientimarkkinoinnissa käytetyt jakelutiet; *Heikkilä, Marja*, Suomalaisen kuluttajan asuntomenot; *Heikkonen, Ritva*, Metalliteollisuustuotteidemme markkinointi Espanjaan; *Hyysalo, Jorma*, Maaseutusähkölaitoksen toiminnan tarkastelua; *Lehmonen, Kaija*, Mitä ja miten Suomi vie Puolaan; *Levonen, Anna-Liisa*, Innovaatioiden leviämisestä kuluttajien keskuudessa; *Lipsanen, Kirsti*, Osa-aikatyövoiman käyttö yrityksen kannalta tarkasteltuna; *Makkinen, Kari*, Suomalaisten liköörien vienti; *Mitro, Ilkka*, Suomen kemian teollisuuden viennin kehitys 1960-luvulla; *Mutttilainen, Pirkko*, Tuotemielikuva; *Nykyri, Reijo*, Vanerin vientimarkkinointi; *Paakkinen, Ritva*, Tutkimus leipomotuotevalikoiman laajuudesta helsinkiläisissä vähittäismyymälöissä; *Rautapää, Jukka*, Markkinointiajattelun soveltaminen pankkialalla; *Soveri, Pekka*, Valintamyymälän henkilökunnan tehtävät ja tarve; *Stude, Veikko*, Miten kulutus muuttuu tulojen noustessa; *Toivanen, Arto*, Lomakylän palvelusten markkinointi ulkomaalaisille; *Virtanen, Olavi*, Myymäläauto vähittäiskaupan liikemuotona; *Virtanen, Pentti*, Miesten paitojen markkinointi; *Wuolle, Marianna*, Lomakylän palvelusten kaupallinen ja sosiaalinen markkinointi.

Vt. lehtori *Kaj Gustafssonin* kevätlukukaudella johtamissa seminaariharjoituksissa, joissa ovat avustaneet vt. assistentti *Markku Heikkilä* ja ekonomi *Matti Uuspää*, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat laatineet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Kirjavainen, Olli, Julistemainonta, sen välineet ja käyttö; *Koivula, Helka*, Kauppiastavaratalo vähittäiskaupan liikemuotona; *Lindström, Kunto*, Väritelevisiion käytöstä mainonnassa mainostoimiston kannalta tarkasteltuna; *Nissi, Anja*, Vientisihteerin koulutus ja tehtävät; *Nisula, Marja-Liisa*, Kestokulutushyödykkeen tuotekehittely; *Ojala, Kirsti*, Myynninedistämistoiminta; *Pusa, Eeva*, Lihatuotteiden kulutus ja markkinointi; *Pärssinen, Irma*, Varaston valvonta ja sen soveltaminen elintarvikealan vähittäiskauppayrityksessä; *Sirkkiä, Ritva*, Finn fritid—kampanjan suunnittelu ja toteutus; *Vuojolahti, Anja*, Ostomerkkijärjestelmä yrittäjän kannalta tarkasteltuna; *Gustafsson, Ritva*, Ruokaperunan markkinointi; *Kalela, Satu*, Otavan suuren keittokirjan uuden laitoksen markkinoille saattaminen; *Keskinen, Sirpa-Liisa*, Ihminen hyvinvointivaltiossa; *Mustonen, Lauri*, Vähittäiskauppiaiden keskustukkuliikkeen tilausjärjestelmä; *Pykälä, Mikko*, Noutotukun toiminnasta; *Rysä, Mikko*, Raakapuun yhteismarkkinoinnit; *Simpanen, Yrjö*, Materiaali-toimintojen rationalisoinnista kulutustavarain tukkukaupassa; *Simula, Markku*, Tuotesuunnitteluun liittyvä päätöksenteko.

Lehtori *Kyösti Pulkkinen* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat laatineet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Backas, Riitta ja *Pernaa, Pirkko*, Empiirinen osatutkimus KY:n organisaation työhalukkuudesta; *Kivelä, Leila*, Arkiston merkitys yrityksen tiedonvälitykselle; *Koivula, Marjaterthu*, Byrokratia; *Kostiainen, Terhikki*, Toimi (Aufgabe) ja sen johdannaiskäsitteet; *Kotonen, Anneli*, Fayol organisaatioteorian kehittäjänä; *Laaksonen, Pentti*, Virheellisen organisaatorakenteen aiheuttamat jännitystilat; *Lahikainen, Riitta*, Ns. Hawthorne Studies; *Lauanne, Liisa*, Organisaatioperiaatteet organisaatiota muodostettaessa ja muutettaessa; *Löfström, Markus*, ATK:n vaikutuksesta yrityksen organisaation kehitykseen; *Löfström, Tuula*, Kommunikaation sisältö; *Melanen, Aila*, Osuuskassajärjestön toiminnasta Suomessa; *Meriluoto, Mervi*, Migrosin virallisen organisaation tarkastelua; *Mättö, Marjut*, Toimivalta; *Otranen, Ritva*, Lomake yrityksen organisaatiossa; *Porthan, Eva-Pia*, Apteekin organisaatio Suomessa ja Englannissa; *Ranta, Ritva*, Pörssi arvopaperikaupan tekijänä; *Rautiainen, Helena*, Rembursi ulkomaankaupan maksuvälineenä; *Remes, Risto*, Partisipaation mittaamisesta; *Saksi, Veikko*, Yritysdemokratia; *Viinikainen, Marjatta*, Erään yrityksen organisaation mukautuminen maantieteellisiin tekijöihin.

Lehtori *Kyösti Pulkkinen* ekonomi *Kari Liljan* avustamana johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Ahveninen, Marja ja *Valonen, Outi*, Empiirinen osatutkimus tiedoitustoiminnasta ja kommunikaatiosuhteista yritys X:ssä; *Haikonen, Pirkko*, Tehtävän määrittäminen; *Hämäläinen, Anja*, Sihteerin toimistoetikettiä; *Lind, Irja*, Funktio ja eräitä sen tulkintoja organisaatioteoriassa; *Lintala, Tuula*, Indeksiehto talletuksissa; *Lintunen, Anni*, Työnmittaus konttoritöiden rationalisoinnissa; *Mattila, Maija-Leena*, Automaattinen tietojenkäsittely konttoritöiden apuna; *Melamies, Anneli*, Vaikuttaminen yrityksessä; *Mesiäinen, Pirkko-Liisa*, Koordinointi ja sen merkitys; *Mesiäinen, Riitta*, Toimi (Aufgabe) organisatorisena perustana linjasivuelinsuhteissa; *Nokela, Raimi*, Sihteeri arkistonhoitajana; *Poti, Sylvi*, Lomakepinnan tehokas käyttö; *Sivonen, Pirkko*, Eräitä tulkintoja yrityksen organisaation rakentumisesta; *Utriainen, Marjatta*, Taylor organisaatioteorian kehittäjänä; *Virkkunen, Marjaana*, Liikepankki sijoitustoiminnan välittäjänä; *Virta, Marja-Liisa*, Sivuelimet liikepankin organisaatiossa.

Lehtori *Iiro Jahnukaisen* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat laatineet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Aalto, Ulla-Marja, Tietojen siirron ongelmat yrityksessä; *Ahokas, Olavi*, Organisaatiokartta yrityksen organisaatorakenteen täsmentämisen välineenä; *Aspara, Hannele*, Piirteitä yrityksen suhdetoiminnasta; *Autio, Marketta*, Tilauslennot Suomen olosuhteissa; *Björkman, Anja*, Toiminta-ajatus ja päämäärät sekä niiden käytöstä liikkeenjohdon apuvälineinä; *Campbell, Clay*, Suomalaisesta ja ulkomaisesta luottotietotoiminnasta; *Hallila, Marja*, Henkilöosaston asema ja tehtävät yrityksessä; *Heinonen, Marja-Leena*, Toimintaperiaatteiden laadinnasta; *Heinänen, Kari*, Toimitusjohtajan seuraajan valinnasta ja koulutuksesta; *Hietaniemi, Taisto*, Henkilökunnan tarpeen suunnittelu ja siihen vaikuttavat tekijät; *Huovinen, Tuula*, Johtamistavoista ja niiden vaikutuksesta; *Järveläinen, Esa*, Työnantajajärjestöt; *Kaikkonen, Marja-Leena*, Suomen työntekijäjärjestöjen yhteisestä toiminnasta ja eheyttämispyrkimyksistä; *Kallio, Eila*, Henkilöarviointi henkilösuunnittelun apuna; *Karppila, Aini*, SOK-järjestön sisäinen koulutustoiminta; *Karppinen, Maija*, Kirjapainoteknikoiden ja faktoreiden koulutus ja sijoittuminen työnjohtotehtäviin kirjapainossa; *Koppanen, Helka*, Johtajan sihteerin tehtävistä ja asemasta organisaatiossa; *Kovasin, Leena*, Johtajan ajankäyttö ongelmana; *Kumpulainen, Raimi*, Teollisuusyrityksen

sosiaalitoiminta ja sen kehitys maassamme 1940-luvun loppupuolelta lähtien; *Kumpulainen, Tuula*, Yleisten postimyyntiliikkeiden toiminta Suomessa ja siihen liittyvät käytännön ongelmat; *Kämäräinen, Veijo*, Frekvenssitutkimus työntutkimuksen osana konttoreissa; *Laurila, Erkki*, Paikanhakulomake, haastattelut ja testi henkilökunnan valintaprosessissa; *Lempiäinen, Heikki*, Palkkapoliittikka yrityksen toiminnan kokonaissuunnittelussa; *Marttinen, Timo*, Aloitetoiminta; *Mikkonen, Ansa*, Liikkeenjohdon ajankäytöstä; *Monto, Ilkka*, Liikkeenjohtajalle asetettavista laatuvaatimuksista; *Nissilä, Hilka*, Yrityksessä esiintyvät konfliktit ja niiden tasoitamismahdollisuudet; *Ovaska, Kalevi*, Yrityksen valvontamenetelmistä ja niiden soveltuvuudesta; *Pekkala, Viljo*, Kasvavan yrityksen henkilöhallinnolliset ja organisatoriset pulmat; *Pesonen, Ossi*, ATK:n vaikutus yrityksen organisaatioon ja henkilökuntaan; *Raasu, Seppo*, Syyt viihtymättömyyteen työpaikalla; *Raulo, Hannu*, Soveltuvuustestit työhönotossa; *Ristola, Anneli*, Päätöksenteon prosessi; *Siivonen, Jouko*, Uudistukset ja yrityksen henkilökunta; *Sulamaa, Olli*, Kieli muiden symbolijärjestelmien perustana ja toiminnallisena ilmiönä; *Talasmaa, Tuula*, Henkilökunnan vaihtuvuus ja sen mittaaminen.

Seminaariharjoituksissa, joita KTM *Jarmo Granfelt* on johtanut ekonomi *Mai Anttilan* avustamana, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Becker, Leena, Matkustajalentoliikenteen kehitys; *Eerikäinen, Heikki*, Ulkomaankaupassamme käytettävät rahtikirjat; *Holopainen, Pekka*, Erään paperituotteita valmistavan yrityksen kuljetustavan valinta; *Johansson, Tarja*, Valtionrautateiden henkilöliikenteen kehitys ja asema muiden liikennemuotojen rinnalla v. 1950—1966; *Juononen, Ilkka*, Teräslevyjen synnystä ja jakeluteistä Suomessa; *Koillinen, Päivi*, Matkailuliikenteen rakenne ja sen merkitys maamme kokonaisliikenteessä; *Korhonen, Antti*, Operaatioanalyysin käyttö optimaalisen kuljetusohjelman etsimisessä; *Kuoppamäki, Sirkku*, Helsingin metrosuunnitelma; *Kyytsönen, Kalervo*, Linjaliikenteestä Etelä-Amerikan itärannikolle; *Lepistö, Martti*, Satama ja sille asetettavat vaatimukset; *Meuronen, Heljä*, Mikkelin lentokenttähanke; *Niemi, Ilkka*, Perustietoja lentokuljetuksesta ja lentorahdista; *Puttonen, Antti*, Henkilöauton ostomotiiveista; *Salo, Anja*, Verotuksen merkitys henkilöautoliikenteen kustannuksissa; *Seppälä, Juhani*, Yksikkölastijärjestelmät Suomen meriliikenteessä; *Smedman, Kaj*, Suomen sokeriteollisuuden kuljetukset; *Suvikrouvi, Maria*, Selluloosateollisuutemme vientikuljetukset ja niiden viimeaikainen kehitys; *Toppinen, Erkki*, Pakkaus teknokemiallisen teollisuuden kustannustekijänä; *Turunen, Anja*, Pääkaupunkimme julkisen liikenteen viimeaikainen kehitys ja kannattavuus; *Väliaho, Sirpa*, Valtionrautateiden tavaraliikenteen viimeaikainen kehitys ja tulevaisuuden näkymät.

Kansantaloustiede

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Fedi Vaivio* on KTK *Tapio Riikosen* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

(Aihepiiri: EEC-ongelmat) *Eväsoja, Marjatta*, Tähänastiset liittymiset EEC:hen; *Holopainen, Pekka*, Britain ja the EEC; *Järvinen, Juha*, Pohjoismaat ja EEC; *Kulkki, Seija*, EEC:n tähänastinen kehitys; *Kurkinen, Pirkko*, Suomi ja EEC; *Lariola, Martti*, EEC:n vaihtoehtoiset kehityssuunnat tulevaisuudessa; *Lautala, Pirjo*, EEC maailmanpolitiikan kentässä; *Löfström, Markus*, EEC:n yleinen rakenne; *Naarvala, Juhani*, Miksi Ranska on päässyt määräämään EEC:ssä?; *Rannisto, Olli*, Itävallan pyrkimykset liittyä EEC:hen; *Rautapää, Jukka*, EEC:n pääomamarkki-

nat; *Sorsa, Raija*, EEC verrattuna EFTAan; *Stolpe, Harry*, The European Economic Community and the Underdeveloped Countries; *Taurén, Timo*, USA:n asema EEC:hen; *Uski, Hannu*, Euroopan Hiili- ja Teräsyhteisön ja Euratomin sulautuminen EEC:hen; *Vakiala, Markku*, EEC:n päätöksentekoprosessi; *Vintola, Raili*, Miten pitkälle EEC on kehittynyt taloudellisenä yhteenliittymänä?; *Åkerberg, Pertti*, EEC:n maatalouspolitiikka ja sen yleismaailmalliset vaikutukset.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Jouko Paakkanen* on assistentti *Kari Haaviston* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

(Aihepiiri: Tuotantovoimien allokaatio) *Asposalo, Lea*, Hintasäännöstelyn ongelmia; *Haantola, Tuula*, Economics of patent protection; *Hyttinen, Pekka*, Taloudellinen tehokkuus ja talouden optimi; *Hyysalo, Jorma*, Oligopolistinen kilpailu; *Joutsenniemi, Kalevi*, Talouden allokaation yleiset ongelmat; *Junttila, Yrjö*, Ulkoiset vaikutukset; *Kaipainen, Raija*, Julkiset hyödykkeet; *Korhonen, Raija*, Galbraith: "The new industrial state"; *Lempiäinen, Heikki*, Kokonaistasapainomalli; *Myllyniemi, Jorma*, Hintamekanismin puutteet ja sen optimaalisen toiminnan esteet; *Nykyri, Reijo*, Economics of performing arts; *Pekkala, Viljo*, Tullisuoja ja taloudellinen kehitys; *Saari, Jorma*, Ammattiyhdistysliikkeen osa talouselämässä; *Tuuminen, Martti*, "Profits and progress"; *Tyynelä, Hannu*, Miten kuluttaja jakaa tulonsa.

Seminaariharjoituksissa, joita dosentti *Reino Rossi* on ekonomi *Erkki Tikkasen* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

(Aihepiiri: Kansainvälinen talous) *Harmanen, Kari*, Markkinayhdistymät ja kansainvälinen kauppa; *Hoikkala, Kari*, EEC ja COMECON; *Jokinen, Marjatta*, Eurodollarijärjestelmästä; *Leikkanen, Seppo*, Suomi ja EFTA; *Makkonen, Kari*, Vientiluotto ja vientitakuuongelmat; *Marttinen, Timo*, Keskuspankkien välinen yhteistyö; *Peitola, Pauli*, Gatt ja maailmankauppa; *Puttonen, Antti*, UNCTAD; *Satuli, Markku*, Maailmanpankki; *Seppänen, Esko*, "Special Drawing Rights"; *Siikala, Hannu*, Kullan merkitys kansainvälisessä maksujärjestelmässä; *Sipilä, Erkki*, Punta ja dollari kansainvälisinä varantovaluuttoina; *Sääskilähti, Kalle*, The Group of Ten; *Virkkunen, Inkeri*, Kansainvälinen liikepankkitoiminta; *Vita, Erkki*, Kansainvälinen Valuuttarahasto; *Vitikainen, Matti*, Idän ja lännen välinen kauppa.

Seminaariharjoituksissa, joita professori *Arvi Leponiemi* on KTM *Asko Korpelan* ja ekonomi *Veikko Saarisen* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

(Aihepiiri: Tuotanto- ja kustannusfunktiot) *Alho, Olavi*, Empiirinen tutkimus sähkön tuotannosta Suomessa; *Fagerlund, Markku*, Cobb-Douglas-tuotantofunktiot; *Heikinaro, Leijo*, Yrityksen optimikoko ekonometrisen tutkimuksen ongelmana; *Isaksson, Jorma*, CES-tuotantofunktiot; *Jokinen, Martti*, Niittamon ja Aukrustin tuotantofunktiot; *Jormalainen, Asta*, Kustannusfunktioista; *Lassila, Touko*, Marginalistinen analyysi ja empiirinen tutkimus; *Meuronen, Heljä*, Johansenin tuotantofunktiot; *Miilunpohja, Markku*, Aggregointiongelma tuotantofunktioiden yhteydessä; *Ollonqvist, Pekka*, Panos-tuotos-malli kokonaistuotannon kuvaajana; *Parkkari, Eeva-*

Liisa, Berndtssonin tuotantofunktio; *Rysä, Mikko*, Tuottavuuden kehitys Suomen metsätaloudessa; *Saarimäki, Rauno*, Rautateiden tuotanto, tuottavuus ja tuotantofunktio; *Salo, Jorma*, Pankkien tuottavuuden kehitys Suomen kansantaloudessa; *Seuna, Aili*, Tuotantofunktioiden mittaamisongelmia; *Simula, Markku*, Poikkileikkaus- ja aikasarjatutkimusten vertailua.

Seminaariharjoituksissa, joita dosentti *Jaakko Lassila* on vt.assistentti *Jyrki Malmion* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

(Aihepiiri: Rahoitusmarkkinakysymyksiä) *Alaluusua, Seppo*, Rahapolitiikka kehittyneillä rahoitusmarkkinoilla; *Heikura, Raimo*, Suomen arvopaperimarkkinat; *Hämäläinen, Erkki*, Pääomamarkkinoittemme kehittymättömyys; *Janhunen, Kari*, Suomen ulkomainen luotonotto; *Kuisma, Jouko*, Erityisluottolaitokset Suomessa; *Laurila, Erkki*, Suomen Pankin talouspoliittinen voima; *Luoma, Ossi*, Neuvostoliiton pankkijärjestelmä; *Mauranen, Kiira*, Suomen rahoitusmarkkinoiden institutionaalinen rakenne; *Männistö, Leena*, Sveitsin raha- ja pääomamarkkinat; *Niemi, Ilkka*, Luotonsaataavuusteoria; *Nurminen, Juha*, Korkoteorioista ja niiden kehityksestä; *Pottonen, Heikki*, Lainakorko investointipäätöksissä; *Reponen, Erkki*, Kansainvälisen likviditeetin ongelmia; *Salmenkangas, Heikki*, Teollisuuden rahoitusrakenne meillä ja muualla; *Ström, Hannu*, Indeksisidonnaisuuden ongelmat; *Sulanto, Helena*, Rahalaitoksen toiminnan päämäärät; *Suomela, Kari*, Rahalaitosten välinen kilpailu Suomessa; *Temmes, Airi*, Liikepankkien luotonannon kriteerit; *Virtanen, Olavi*, Rahapolitiikan eri muotojen soveltuvuus Suomessa.

Seminaariharjoituksissa, joita KTM *Reino Airikkala* on vt. assistentti *Olavi Sillbergin* avustamana johtanut, on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

(Aihepiiri: Ulkomaankauppa ja maksutase) *Aalto, Hilikka*, Ulkomaankauppa ja tulonmuodostus; *Aminoff, Kari*, Maksutaseen tasapaino talouspolitiikan tavoitteena; *Arteva, Seppo*, Devalvaatiosta devalvaatioon — suomalainen suhdannekiertoko; *Autio, Marketta*, Ulkomaankaupan hintamekanismi; *Eerikäinen, Heikki*, Maksutaseen sopeutuminen; *Eskelä, Markku*, Maksutaseen tasapainokäsitteet; *Hallila, Marja*, Suomen tullipolitiikka sotien jälkeen; *Hamilo, Esko*, Maailmankaupan empiiriset mallit; *Hurnanen, Pauli*, Kansainvälisten pääomaliikkeiden teoria; *Kaitila, Pentti*, Hinnanmuodostus valuuttamarkkinoilla; *Laukkanen, Pertti*, Ulkomaankaupan kysyntäjoustot; *Lehmonen, Kaija*, Ostovoimapariteettiteoria; *Mero, Jarkko*, Ulkomaankauppa ja sen hyöty; Tavara vai valuutta; *Pekonen, Helena*, Devalvaation vaikutus maksutaseeseen; *Sepälä, Juhani*, Valuuttakurssijärjestelmät; *Seppänen, Tapani*, Tullin vaikutukset; *Ylilampi, Marjatta*, Suomen maksutaseongelma.

Oikeustiede

Professori *K. A. Telarannan* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Aspara, Hannele, Viivatut shekit; *Hartikainen, Sakari*, Edustajan antama shekkisitoumus; *Kauppinen, Pekka*, Shekin muoto ja sisällys; *Koksalo, Ritva*, Blankoshekki; *Kemppainen, Matti*, Shekki ja sen oikeudellinen luonne; *Korhonen, Urmas*, Lunastajaosakkaan oikeudellinen asema; *Kor-*

keaoja, Kaarina, Shekin varmentaminen; Moilanen, Tuula, Tavallinen velkakirja; Mäkinen, Vesa, Velkakirjan käsite; Mättö, Marjut, Juoksevat velkakirjat; Pölönen, Erkki, Shekin siirtäminen; Pönkänen, Eero, Shekin haltijaa koskeva oletamus; Rantakari, Birgitta, Lahjanlupaus; Ristola, Anneli, Shekin prokura- ja panttausindossamentti; Ruusunen, Aimo, Shekkivelallisten vastuun itsenäisyys; Somersalmi, Aune, Shekkivelallisen väiteoikeus; Yliluoma, Ilkka, Perusvekseli.

Professori *Pertti Muukkosen* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Eskola, Leena, Kiinteistön maksamattoman kauppahinnan panttioikeus; Heinänen, Kari, Osakeyhtiön antamat takaussitoumukset; Huittinen, Hilikka, Kiinnityskelpoiset etuudet KiinA:n mukaan; Jylhä, Antero, Kiinnityksen oikeusvaikutukset; Kalela, Satu, Täytetakauksesta sekä päävelasta annetun panttivakuuden menetyksestä; Kirjavainen, Olli, Takaussitoumuksen vanhentumisesta; Kleinberg, Katriina, Päävelan uudistaminen ja takaus; Koponen, Paavo, Irttaimen pantin realisointi; Kämäräinen, Veijo, Kiinnityksen uudistaminen ja kuolettaminen; Laakkonen, Veikko, Kiinnitysten etuoikeusjärjestyksen muuttamisesta; Lupari, Rolf, Alueperiaate IrtKiinL:n mukaan; Niemelä, Eeva, Pidätysoikeudesta; Riikonen, Esko, Takauksen ero lähikäsitteistä erityisesti silmälläpitäen luottotietoja ja vakavaraisuustodistusta; Savela, Annikki, Päävelalliselle myönnetyn maksun lykkäyksen vaikutus takaukseen; Sikström, Matti, Kääre- ja panttivelkakirja; Swilehto, Seija, Laitoskiinnitys; Tietäväinen, Erkki, Omistajankiinnityksestä, Vuolle, Marianna, Takaus velkojan tappiosta.

Vt. professori *Lassi Kilven* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Ahonen, Jukka, Vastuu toisen verovelvollisen verosta; Anttonen, Eino, Veronkorotuksesta verotuslain mukaan; Arteva, Seppo, Vähittäisverovelvollisen asemasta liikevaihtoverotuksessa; Fredrikson, Timo, Osakkeiden siirtolaimavero; Haavisto, Raimo, Maksuunpanon oikaisu verotuslain mukaan; Hakkarainen, Kari, Liikevaihtoverovelvollisuudesta rakennustoiminnassa; Helesuo, Juhani, Koron vähennettävyys tulosta; Helle, Timo, Muiden osto- ja myyntihyvitysten kuin ylijäämänpalautusten käsittelystä tuloverotuksessa; Helsilä, Timo, Arvopaperit käyttöomaisuutena tuloverotuksessa; Järvi, Pentti, Käyttöomaisuuden myynnin asema maatilatalouden tuloverolain mukaan; Kauhanen, Juhani, Itsenäisen yrittäjän käsitteestä ennakoperintälain 4 §:n mukaan; Koivula, Matti, Verolain käsitteestä; Kolo, Toivo, Osakkeiden lunastaminen ja tuloverotus; Korteala, Pirjo, Veron maksuunpano verotuslain mukaan ja siinä tapahtuneen virheen oikaisumahdollisuudet; Kukkonen, Pekka, Koko verotuksen kumoaminen; Lehto, Ahti, Liikkeenharjoittajan yksityiskäyttö ja verotus; Lopenen, Aulis, Ilmoitusvelvollisuuden yleispiirteet verotuslain mukaan; Luhtala, Matti, Verovelvollisen ilmoittamisvelvollisuudesta verotuslain mukaan; Monto, Ilkka, Tutkijalautakunta; Mustonen, Lauri, Käsitteestä liikevaihto ja sen merkityksestä välittömässä verotuksessa; Muujärvi, Vilho, Eläkkeen ja elinkoron veronalaisuus tuloverotuksessa; Ohtonen, Pentti, Seuraukset veroilmoituksen antamatta jättämisestä ja virheellisesti veroilmoituksesta; Pajunen, Markku, Missä määrin verotus pohjautuu kirjanpitoon?; Pakarinen, Asta, Palkka- ja tantiemitulon verotusajankohdasta ja siitä, milloin ennakonpidätys näistä on suoritettava; Pesonen, Ossi, Liiketoiminnan käsite liikevaihtoverotuksessa; Rannisto, Olli, Ketä verotetaan konkurssivelallisen omaisuuden realisoinnissa?; Ruuth, Risto, Tukku-

verovelvollisen asemasta liikevaihtoverotuksessa; *Salonen, Kari*, Ulkomailta saadun työtulon verottamisesta Suomessa; *Sorsa, Pekka*, Kirkollinen verotus; *Tiilikainen, Pertti*, Ulkomaalaisen, jolla ei ole Suomessa kiinteää toimipaikkaa, verovelvollisuudesta Suomessa elinkeinotuloistaan; *Tikkanen, Taisto*, Kuolemantapauksen verotuksellisesta merkityksestä verotuslain mukaan; *Tilli, Veikko*, Luottotappion vähennyskelpoisuus tuloverotuksessa; *Torkko, Pauli*, Luottotappiovarauksen vähennyskelpoisuus tuloverotuksessa; *Vepsäläinen, Vuokko*, Lainsäädännön mukaiset mahdollisuudet saada viranomaisilta sitova ennakkotieto verotuksesta; *Virrankoski, Risto*, Tavaran myynti liikevaihtoverotuksessa, *Väisänen, Markku*, Milloin vero on maksettava.

Professori *Juhani Kyläkallion* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Hannus, Eva, Osakepääoman korottaminen yhtiön omin varoin; *Holopainen, Sirpa*, Kilpailijan halventaminen (VilpKilpL 10 §); *Jussila, Ahti*, Nokkiminen — Orjallinen jäljittely; *Juonon, Ilkka*, Hallituksen kokous osakeyhtiössä; *Karppinen, Kari*, Osakeyhtiön vapaaehtoinen purkaminen; *Kontula, Ilkka*, Osakeyhtiölain Yleislauseke (OYL 30 § 4 mom.); *Kuronen, Leena-Marjatta*, Kommandiittiyhtiön yhtiösopimus; *Kurvinen, Martti*, Yhtiökokouksen kokouskutsu; *Lähelmä, Markku*, Osuuskunnan jäsenen erottaminen; *Nisula, Marja-Liisa*, Osakeyhtiölain säännökset, jotka turvaavat osakepääoman maksun; *Raasu, Seppo*, Hallintoneuvoston tehtävät osakeyhtiössä; *Varhama, Timo*, Osakkeenomistajan lunastusoikeus osakeyhtiön ulkopuoliselle luovutettuun osakkeeseen; *Virtanen, Pentti*, Avoimen yhtiön yhtiömiesten väliset suhteet.

OTT *Antero Jyrängin* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Heinonen, Urpo, Lakiehdotuksen lepäämään jättäminen ja vahvistamatta jättäminen; *Jalkanen, Lauri*, Erivapaus virkakelpoisuushdoista; *Karvonen, Raimo*, Eduskunta Suomen Pankin toiminnan valvojana; *Koskimäki, Erkki*, Valtiovallan vaikutus valtionenemmistöisiin osakeyhtiöihin; *Olkkonen, Timo*, Sairaalahallinnon organisaatio Suomessa; *Olsson, Eeva*, Pakollinen sairausvakuutusjärjestelmä pääpiirteittäin; *Pekkanen, Aulis*, Omistusoikeuden perustuslainsuojaja; *Pykälä, Mikko*, Kansanedustajan aloiteoikeus; *Rinkama, Riku*, Opiskelijan oikeusturva Kauppa- ja korkeakoulussa; *Sarmaala, Esa*, Valtion virkamiehen virkavastuusta; *Schoultz, Martin*, Tasavallan presidentin vaali; *Seilola, Risto*, Lainsäädäntötoimenpitein erityisiä tarkoituksia varten järjestetyt yhdistykset; *Sihvonon, Eeva*, Valtion tulo- ja menoarvio; *Simpanen, Tjrö*, Väkijuomien valmistuksen ja myynnin valvonta; *Uotinen, Veijo*, Määräenemmistövaatimukset kunnallishallinnossa; *Vainio, Risto*, Valtion tilapäisen virkamiehen oikeusasema; *Vuorinen, Hannu*, Hallinto-oikeudellinen ja rikosoikeudellinen virkamieskäsite.

Talousmaantiede

Ennalta ilmoitetusta ohjelmasta poiketen on FT *Seppo Siirilä* luennoinut kevätlukukaudella aluesuunnittelun maantieteellisistä perusteista.

FT *Kai-Veikko Vuoriston* (syyslukukaudella) ja FT *Seppo Siirilän* (kevätlukukaudella) johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia

aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Becker, Leena, Suomen lentoliikenneverkko ja Etelä-Savon lentokenttäkysymys; *Heinimäki, Heikki*, Rautateiden matkustajaliikenne Suomessa lähinnä sotien jälkeen; *Iivari, Tapani*, Urbaniisaatio, luonto ja ihminen; *Karhos, Seija*, Kaupunkisuunnittelu ja sen ongelmat mustassa Afrikassa; *Kataja, Martti*, Uudenmaan rannikon uudet teollisuusalueet; *Keskinen, Sirpa-Liisa*, Suomalaisista lomakohteista ja niiden suunnittelusta; *Laitinen, Marjaterstu*, Äänekoski palvelukeskuksena; *Lindström, Seppo*, Maailman kahvikauppa Suomen kahvintuonnin kannalta tarkasteltuna; *Melanen, Aila*, Gotlannin matkailu; *Nygård, Birgit*, Helsingin kaupungin lääkäripalvelu ja sen kehitys 1939–1966; *Paasikoski, Teppo*, Metsäojitus Suomessa; *Pajusalo, Matti*, Kalifornian teollisuus; *Palonen, Kari*, Ostoskeskus — Shopping Center; *Pulkkanen, Sirpa*, Suomen minkkitarhaus; *Saari, Pirkko*, Tapiolan sisäinen erilaistuminen; *Savolainen, Erkki*, Kalifornia matkailualueena; *Sirkkiä, Ritva*, Yhdysvaltain Tyynen meren rannikon kaupunkien kehitys tällä vuosisadalla; *Ström, Hannu*, Suomenlinna — kuollut museoalue vai elävä yhdyskunta; *Tilly, Mirja*, Helsingin jätevedet ja niiden puhdistus; *Walden, Lauri*, Suomen sanomalehtipaperiteollisuuden sijainnista; *Viitanen, Matti*, Helsingin satama — osatekijät ja kokonaisuus.

FT *Kai-Veikko Vuoriston* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Arala, Pekka, Citrus-hedelmien tuotanto ja kauppa; *Backas* (o.s. *Salminen*), *Riitta*, Maapallon meijeritalousalueet; *Heikkonen, Ritva*, Espanjan teolliset ydinalueet; *Järveläinen, Esa*, Iran; *Kaipainen, Kaisu*, Portugalin teollisuus; *Karppila, Aini*, Lounais-Aasian maatalous ja sen kehittämismahdollisuudet; *Koivula, Helka*, Kreikka; *Kyytsönen, Kalervo*, Brasilian kauppamerenkulku; *Leskinen, Veli-Mikko*, Lounais-Aasian öljyvaltiot; *Luoto, Laila*, Lounais-Aasia matkailualueena; *Malmberg, Harry*, Etelä-Pohjanmaan pienteollisuus; *Mikkonen, Ansa*, Lounais-Aasian liikenneoloista; *Mutttilainen, Pirkko*, Oliivien tuotanto ja kauppa; *Ojala* (o.s. *Leppänen*), *Kirsti*, Suomen matkailualueet ja -keskukset; *Pellosniemi, Jorma*, Lähi-Itä, poliittismaantieteellinen katsaus; *Pernaa, Pirkko*, Välimeren saarivaltiot Kypros ja Malta; *Siivonen, Jouko*, Maapallon tärkeimmät kalastusalueet ja -valtiot; *Suikrouvi, Maria*, Välimerenmaat matkailualueena; *Varis, Jukka*, Maailman laivanrakennusteollisuus 1960-luvulla; *Vihervaara, Olavi*, Neuvostoliiton maanviljelytalous.

Lehtori *Jaakko Havukkalan* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Ahokas, Olavi, Suomen, Ruotsin ja Norjan paperiteollisuus; *Enkovaara, Juhani*, Nestemäisten polttoainoiden tuonti ja tuotanto Suomessa; *Hietaniemi, Taisto*, Etiopian talouselämä; *Honkasalo, Liisa*, Öljykasvit; *Johansson, Tarja*, Lounais-Afrikka; *Jouttimäki, Antero*, Chilen kaivosteollisuus; *Karuvuori, Marjatta*, Suomen viennin rakenne ja kehitys; *Koli, Kari*, Nigeria; *Koskenjaakko, Katri*, Marokon ulkomaankauppa; *Laine, Eero*, Taiwan; *Levonen, Anna-Liisa*, Ala-Itävalta ja Wienin alue; *Lindroos, Satu*, Keski-Amerikka; *Linnoila, Matti*, Televisioverkko Euroopassa; *Niemi, Marja-Leena*, Italian luonnonvarat ja niiden hyväksikäyttö; *Polesoff, Georg*, Liba-

non; *Pusa, Eeva*, Tansania; *Pärssinen, Irma*, Irlannin ulkomaankauppa; *Toivanen, Arto*, Etelä-Afrikan kullantuotanto ja tuotantoalueet; *Vuojolahti, Anja*, Mäntän tehtaat; *Välkki, Pertti*, Tampere teollisuuskaupunkina.

Talousmatematiikka

Apulaisprofessori *Jouko Mannisen* johtamissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Elolampi, Martti, Differentiaaliyhtälön numeerinen ratkaiseminen; *Hurskainen, Arvi*, Perheen huoltajan vakuutustarpeen arviointi; *Hynninen, Ossi*, Yhtälön numeerinen ratkaiseminen; *Härmälä, Jukka*, Määrätyn integraalin numeerinen ratkaiseminen; *Ikäheimonen, Jouko*, Lineaarisen suunnittelun duaaliset ominaisuudet ja niiden merkitys sovellutusten yhteydessä; *Kallio, Markku*, Lineaarisen yhtälöryhmän numeerinen ratkaiseminen; *Lahdelma, Sakari*, Riski taloudellisessa päätöksenteossa; *Leppänen, Raimo*, Esimerkki kauppamatkustajan probleemin ratkaisemisesta tietokoneella; *Linnamäki, Kalervo*, "Lot Size Scheduling"-probleemi; *Luoma, Pentti*, Uusinta-investointien optimointi; *Nikkinen, Taimo*, Verkkoanalyysiin perustuvat koordinaatioprobleemien ratkaisumenetelmät; *Nyman, Reima*, Järjestysprobleemit; *Palonen, Risto*, Kokonaisu-lukusuunnittelusta; *Puolanne, Arto*, Dynaamisen suunnittelun periaate ja sovellutuksia eräisiin taloustieteen problemeihin; *Ryynänen, Juha*, Matemaattisista metodeista mediaalinnassa; *Vesänen, Hannu*, Tarjouskilpailumalleista.

Tavaraoppi ja teknologia

Dosentti *Erkki Aaltion* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Cairenius, Anneli, Kasviöljyt; *Harrinlehto, Tuulikki*, Sulatejuustot; *Heino, Kaarina*, Portlandsementin valmistus; *Jarma, Jukka*, Keinotekoisien kivennäisvesien valmistuksessa käytettävän veden puhdistamisesta; *Korvenranta, Marja*, Miedot rypäleviinit; *Kuoppamäki, Sirkku*, Margariini; *Kuparinen, Veli-Matti*, Lastulevy; *Lautimo, Tuula*, Elintarvikevalvonta Suomessa; *Lyyrönen, Tuula*, Huovike; *Niemelä, Anna Maija*, Kasvimausteet; *Ojares, Margit*, Raakatupakka ja sen jalostus; *Remes, Risto*, Leivontahiivan valmistus; *Siikavirta, Kaisa*, Oluen valmistus; *Sonny, Irmeli*, Kahvin paahdo ja pakkaus; *Suonio, Kristiina*, Askorbiinihappo; *Vasarla, Johanna*, Elintarvikkeiden tavaraselostetoiminta Suomessa; *Viitaniemi, Jaakko*, Dieselöljy.

Tilastotiede

Professori *Sakari Mattilan* johtamissa seminaariharjoituksissa on käsitelty seuraavia aiheita, joista osanottajat ovat kirjoittaneet tutkielman ja pitäneet esitelmän:

Castrén, Lauri, Ositetun otannan suunnittelunäkökohtia; *Tilli, Ritva*, Asenteiden mittauksen tilastolliset menetelmät; *Vanhanen, Veli*, Eksponentiaalinen tasoitus ennakkointimenetelmänä; *Virtanen, Salli*, TV-lupahankintojen kehitys: analyysi v. 1961–67.

Sosiologia

Opetusohjelmasta on poikettu seuraavasti: professori *Paavo Seppänen* on luennoinut kevätlukukaudella suomalaisesta yhteiskunnasta lyhyttä oppijaksoa suorittaville. VTL *Tapani Valkonen* on luennoinut kevätlukukaudella 1 vt. kaupunkisosiologiasta ja kaupunkisuunnittelun sosiologisista perusteista sekä 1 vt. tiedon ja uudistusten leviämisestä. FL *Kari Lampikoski* on luennoinut kevätlukukaudella 1 vt. kulutuskäyttämisenestä ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittaville.

VTL *Tapani Valkosen* johtamissa seminaariharjoituksissa on esitetty ja käsitelty seuraavat esitelmät:

Fredriksson, Leena, Suomalaisen kirjallisuuden sosiologiaa; *Hyppönen, Anneli*, Yrityksen käsitys ihmisestä ja ihmisen perustarpeet; *Jouhki, Lea*, Kehitysavun funktiot; *Kemppainen, Riitta*, Työn valintaan vaikuttavia tekijöitä; *Ketola, Mirja*, Teatteriharrastuksen sosiaaliset edellytykset Suomessa; *Kilpi-Poranen, Liisa Maria*, Joukkotiedotusvälineiden vaikutus ihmisten aktiivisuuteen ja passiivisuuteen; *Laakso, Markku*, Pankin tarkastelua sosiologian kannalta; *Leino, Anneli*, Sensuuri sosiologisena ongelmana; *Leppiniemi, Jarmo*, Osuustoimintaliikkeen byrokratisoituminen; *Nyberg, Ritva*, Rotusyrjintä sosiologisena ongelmana; *Olkkola, Tuula*, Televisiomainonta kommunikaationa; *Ruuska, Leena-Mari*, Suomenruotsalaiset kielellisenä vähemmistönä; *Saarelna, Kirsi*, Pornografijulkaisut Suomessa ja Ruotsissa; *Saarinen, Anna-Maija*, Ylioppilaskodin normit ja normiristiiriidat; *Salovaara, Seija*, Paniikki ja villitys joukkoliikkeinä; *Turunen, Tuula*, Naisten osallistuminen järjestötoimintaan Suomessa; *Vanhala, Sinikka*, Työstä poissaolon sosiaaliset seuraukset; *Vanhanen, Veli*, Asenteet ja elokuva; *Vilarmo, Arja*, Vapaa-ajan viettomuodon valintaan vaikuttavia tekijöitä.

FL *Kari Lampikosken* johtamissa seminaariharjoituksissa on esitetty ja käsitelty seuraavat esitelmät:

Grandell, Marita, Kehitysmaiden nuoriso-ongelmat; *Hujanen, Rauni*, Etniset vähemmistöt ja niiden asema Suomessa; *Inkeroinen, Esa*, Sosiologian käyttö suunnittelussa; *Jokinen, Marja*, Eräiden kaupallisten oppilaitosten image; *Kaajamo, Leena*, Vapaa-aika ja yhteiskunnan toimenpiteet; *Kalliomäki, Annikki*, Uskonto ja vapaa-aika; *Kaukola, Marjatta*, Vapaa-ajan käyttö Suomessa ja muissa maissa; *Koppa, Vuokko*, Englantilaisena Suomessa; *Korpinen, Rauni*, Aliteollistuneiden alueiden kehittymistä ehkäisevät tekijät; *Laurila, Tuulikki*, Ryhmät ja työelämä; *Liila, Marikki*, Suomalaisesta TV-katselusta; *Perttula, Kaarina*, Uskonto ja talouselämä; *Raita, Raili*, Naistenlehtien erikoispiirteet; *Rautio, Matti*, Opintodemokratia; *Riihelä, Leila*, Eräiden aikakauslehtien levikki ja sisältö; *Saarelainen, Sinikka*, Kieli sosiaalisena ilmiönä; *Salonen, Ulla*, Television vaikutus lapsiin; *Saraste, Leena*, Radio, televisio ja sanomalehdet joukkotiedotusvälineinä.

KK *Vesa Seppälän* johtamissa seminaariharjoituksissa on esitetty ja käsitelty seuraavat esitelmät:

Hakola, Marita, Muoti sosiologisesta näkökulmasta; *Harkki, Paula*, Televisio ja väkivalta; *Jokinen, Marjatta*, Nuorten sosiaaliset järjestelmät; *Kalenius, Riitta*, Eskapistinen tiedonvälitys;

Kangas, Ulla, Asenteet ja niiden muuttaminen sosiaalitutkimuksen valossa; *Karimo, Kaija*, Kulutuskäyttäytyminen sosiologian valossa; *Kaukiainen, Risto*, Joukkotiedotusteoriat; *Kivinen, Irene*, Vapaa-aika ja harrastukset; *Lavonen, Marjatta*, Vaatetuksen funktioita naistenlehtien perusteella arvioituna; *Luoto, Marja*, Vapaa lauantai sosiaalisena ongelmana; *Paajanen, Ulla*, Naisen roolin muuttuminen iän mukana; *Rajakari, Heli*, Latinalaisen Amerikan sosiaaliset ongelmat; *Rumpunen, Marja-Leena*, Suomen kehitysalueet sosiaalisena ongelmana; *Ryti, Liisa*, Lehdistön asennoituminen yhteiskunnan perusprosesseihin; *Seppänen, Esko*, Kauppakorkeakoulussa opiskelevien yhteiskunnallinen tietämys eräällä luennolla mitattuna; *Sirén, Ritva*, Suomalainen anniskeluravintola Alkon luottamustoimena; *Tienaho, Raija*, Perheen roolijako; *Torvinen, Elina*, Koulutetun naisen kaksi roolia; *Winter, Kaarina*, Matkailun edellytykset Suomessa.

Taloushistoria

Dosentti *Keijo Alhon* johtamissa seminaariharjoituksissa on pidetty seuraavat esitelmät:

Forssell, Bengt, Valkeakosken kanavan rakentaminen 1869; *von Herten, Markku*, Lakkovakuutuskysymys ja työnantajat 1900-luvun alussa; *Huttunen, Jussi*, Kymin Oy:n suuri työtaistelu v. 1908; *Hyttinen, Teppo*, Oulujoen talousalueen tervantuotanto; *Inkeroinen, Esa*, Suomen Yleisen Työnantajaliiton perustaminen vuonna 1906; *Kiikka, Antti*, Walkiakoski Aktiebolag autonomian aikana; *Olsson, Eeva*, Ammattiyhdistysliikkeen ja poliittisen työväenliikkeen väliset suhteet vuosisadan vaihteessa; *Palonen, Kari*, Nurmen selluloosatehdas; *Parmi, Jarkko*, Suomen rautateollisuus toisen maailmansodan jälkeen; *Peitsala, Osmo*, Suomen liikennelennon alkuvaiheet talvisotaan saakka; *Pirinen, Olavi*, Kaupallisen opetuksen alkuvaiheet Suomessa 1800-luvulla; *Saarinen, Tarja*, Taistelu työehtosopimuksista; *Varhala, Johannes*, Selluloosan valmistusmenetelmän keksiminen; *Vuojolahti, Anja*, Syyt Suomen ammattiyhdistysliikkeen syntymiseen; *Yrjänen, Harri*, Suomen kenkäteollisuuden vaiheita vuosisadan alusta 1930-luvun loppuun; *Åberg, Leif*, "Suomalaisen Työväenliiton" asema ja merkitys suomalaisessa ammattiyhdistysliikkeessä.

C. LIIKKEENJOHDON TÄYDENNYSKOULUTUS

Liikkeenjohdon Täydennyskoulutuskurssi järjestettiin kuluneena lukuvuotena kahdennentoista ja kolmannentoista kerran. Kurssin järjestäjänä toimi tämän alan koulutusta varten perustettu Liikkeenjohdon Instituutti, jonka kannatusyhdistyksen varsinaiseksi jäseneksi Kauppakorkeakoulu liittyi välittömästi yhdistyksen perustamisen jälkeen syyskuussa 1964.

Molemmat kahdeksan viikon pituiset internaattikurssit oli jaettu kolmeen jaksoon. Kurseille osallistui 57 käytännön liike-elämässä johtajakokemusta saanutta henkilöä, joilla useimmilla oli jokin akateeminen loppututkinto takanaan. Syksyllä kurssit pidettiin Leppilammen

Matkailuhotellissa, talvijaksot Aavarannan kurssikeskuksessa Kirkkonummella sekä keväällä Joutsenlammen Lomahotellissa Joutsassa.

Lisäksi Liikkeenjohdon Instituutti on lukuvuoden aikana järjestänyt yhden viikon pituisen jakson Keski- ja Pohjois-Suomen 3-viikkoisella liikkeenjohdon täydennyskoulutuskurssilla Joutsenlammen Lomahotellissa sekä aikaisempien kurssien osanottajille tarkoitettua 3-päiväisen kertausseminaarin sekä "Perspektiivi -68" luentopäivän.

Kurssien tavoitteena on:

- osanottajien ohjaaminen liikkeenjohdolliseen ajatteluun ja pulmien käsittelyyn yrityksen kokonaisuuden kannalta,
- osanottajien johtamismenetelmien tuntemuksen lisääminen,
- yrityksen toiminnan eri osien ja näiden yhteistoiminnan selvittäminen osanottajille,
- yrityksen ulkopuolisten taloudellisten ja sosiaalisten tekijöiden merkityksen selvittäminen sekä näiden tekijöiden tarkastelu yrityksen johtamisen kannalta.

Opetusohjelma sisälsi jaksojen puitteissa seuraavat osat:

I jakso

1. Liikkeenjohdon tehtävät ja yrityksen tavoitteet
2. Yrityksen organisaatio
3. Henkilöhallinto

II jakso

4. Liiketoiminnan suuntaaminen ja markkinoinnin johto

III jakso

5. Valmistuksen johto
6. Taloudellinen suunnittelu ja valvonta
7. Liikkeenjohto ja muuttuva yhteiskunta

Kurssien opettajina toimi Kauppakorkeakoulun opettajien lisäksi useita käytännön liike-elämän johtohenkilöitä ja liikkeenjohdon asiantuntijoita, kaikkiaan yli 70 henkilöä.

Kurssitoiminta jatkuu lukuvuonna 1969—70.

D. LIIKETALOUSTIETEELLINEN TUTKIMUSLAITOS (LTT) (1968)

Korkeakoulun piirissä harjoitettu instituuttimuotoinen liiketaloustieteellinen tutkimus on kuluneenakin vuonna pääosiltaan tapahtunut korkeakoulun yhteydessä toimivassa Liiketaloustieteellisessä Tutkimuslaitoksessa. Kaikkiaan on vuoden aikana tutkimusohjelmaan sisältynyt 30 erillistä tutkimusprojektia, joista huomattava osa on ollut varsin laajamittaisia. Teoreettisluontoisten perustutkimusten ohella on tutkimusohjelmaan kuluvanakin vuonna kuulunut joukko talouselämää välittömästi palvelevia sovellettuja tutkimuksia.

Tutkimusvuoden ohjelmaan sisältyneistä, perustutkimuksen piiriin kuuluvista tutkimuksista mainittakoon ostopäätöksiin liittyviä tekijöitä koskeva tutkimus, tutkimus päätöksenteosta ja sen apuna käytettävistä menetelmistä, Markovin prosesseja käsittelevä tutkimus sekä innovaatioiden omaksumisprosessia koskeva tutkimus.

Sovelletun tutkimuksen piiriin kuuluneista tutkimuksista mainittakoon organisaation henkilökustannusrakennetta koskeva tutkimus, anniskeluravintoloiden kannattavuustutkimus, tutkimus eräiden lentokenttä-hankkeiden liikennevolyymin ja kannattavuudesta, Suomen Neuvostoliitosta tapahtuvan tuonnin laajentamismahdollisuuksia koskeva tutkimus sekä suomalaisen teollisuuden kilpailukykyä koskeva tutkimus.

Tutkimuslautakuntaan ovat kertomusvuonna kuuluneet professori *Mika Kaskimies* puheenjohtajana sekä jäseninä professorit *Pekka Heinänen*, *Jaakko Honko*, *Sakari Mattila* ja *Fedi Vaivio* sekä VTT *Aarni Nyberg*.

Tutkimuslaitoksen johtajana on toiminut professori *Mika Kaskimies* ja vt. hallinnollisena johtajana KTM *Jarmo Granfelt*.

Laitoksen eri osastojen johtajina ovat toimineet:

A-osasto, organisaatio- ja henkilökuntakysymykset: KTL *Leo Ahlstedt*

C-osasto, kannattavuus- ja kustannuskysymykset: Professori *Jaakko Honko*

D-osasto, kotimaan jakelutaloudelliset kysymykset: KTM *Jarmo Granfelt* (vt.os.joht.)

E-osasto, ulkomaankauppakysymykset: Professori *Fedi Vaivio*

S-osasto, menekinedistämisskysymykset: Dosentti *Martti Särkisilta*

Laitoksen organisaatiota ja toimintaa selostetaan lähemmin sen omassa toimintakertomuksessa.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen perustamisesta oli 19. 10. 1968 kulunut 30 vuotta. Tutkimuslaitos järjesti merkkipäivänsä johdosta Kauppakorkeakoululla 18. 10. 1968 tiedotus- ja vastaanottotilaisuuden, johon oli kutsuttu arvovaltainen joukko valtiovallan, elinkeinoelämän, taloudellisen tutkimuksen ja eri järjestöjen edustajia.

IV Opettajain ja virkailijain kirjallinen tuotanto sekä toiminta korkeakoulun ulkopuolella

Toiminnastaan korkeakoulun ulkopuolella, luottamustehtävistään, saamistaan huomion- ja kunnianosoituksista ja kirjallisesta tuotannostaan ovat opettajat ja virkailijat antaneet vuosikertomusta varten seuraavat tiedot:

AALTIO, ERKKI A:

Lohjan kaupungin vesilautakunnan varapuheenjohtaja. Teknillisen korkeakoulun paperikemian dosentti. Sellu- ja paperiteknologian erikoisopettaja.

Toiminut asiantuntijatehtävissä prosessiosastolla insinööritoimistossa Jaakko Pöyry & Co, Ky.

Luennoinut Teknillisessä korkeakoulussa paperikemiaa 2 vt syys- ja kevätlukukaudella sekä sellu- ja paperiteknologiaa 2 vt syyslukukaudella. Luennoinut Kirjallisuuspalvelukursseilla aiheesta Paperiteollisuuden tiedonlähteet.

Saanut Suomen Paperi-insinöörien Yhdistyksen Stenbäck-plaketin.

Julkaisu:

Toimittanut valmiiksi Suomen Paperi-insinöörien käsi- ja oppikirjan "Puumassan valmistus" 1200 s. Hki 1968.

AHLSTEDT, LEO:

Liikkeenjohdon Instituutin sivutoiminen johtaja. Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen A-osaston johtaja. Ekonomia-lehden toimituskunnan jäsen. KY:n Upseerit-kerhon kuraattori. International University Contact for Management Education (IUC) järjestön Council'in jäsen. Suomen johtajakoulutuksen kartoitusta ja suunnittelua johtavan projektiryhmän sihteeri.

Osallistunut IUC-järjestön vuosikongressiin Helsingissä 25–29. 8. 1968 sekä mainitun kongressin järjestelytehtäviin Liikkeenjohdon Instituutin edustajana.

Tehnyt toukokuussa 1968 British Council'in myöntämän apurahan turvin opintomatkan Englantiin, jossa tutustunut liikkeenjohdon perus- ja täydennyskoulutukseen.

Luennoinut Liikkeenjohdon Instituutin, Vientikoulutussäätiön ym. yhteisöjen ja yritysten erilaisissa koulutustilaisuuksissa. Osallistunut liikkeenjohdon peruskysymysten opetukseen Ulkoasiainministeriön Kansainvälisen kehitysavun toimiston järjestämässä International Se-

minar for Co-operative Development-seminaarissa kesällä 1968. Toiminut erilaisissa konsultointitehtävissä.

Julkaisu:

Näkökohtia insinöörien liikkeenjohdollisesta koulutuksesta, Teknillinen Aikakauslehti 1969.

ALHO, KEIJO:

Toiminut Therapie-säätiön hallituksen jäsenenä vuodesta 1968. Os.-avd. Alho/SFK:n puheenjohtaja vuodesta 1965 lähtien.

Julkaisu:

Suomen Paperin- ja Kartonginjalostajain Yhdistys 1944—1969, Hki 1969.

ARTTO, EERO:

Teknillisen Korkeakoulun Teollisuustalous IV:n erikoisopettaja.

Toiminut virallisena vastaväittäjänä kauppat. lis. Eero Pitkäsén väitöskirjan ”Tuotostavoitteiden operationaalisuus julkisessa hallinnossa” julkisessa tarkastustilaisuudessa Kauppakorkeakoulussa 23. 5. 1969.

Vuosittelintarkastajana, valvontatarkastajana ja neuvottelevana asiantuntijana eräissä yhteisöissä.

Esitelmöinyt: Vientikoulutussäätiön Vientipäällikköseminaarissa syksyllä 1968 aiheista: Katetuottoajattelun periaatteet; Katetuottoajattelu ja kannattavuustarkkailu ja Katetuottoajattelun sovellutuksia vientiin. Vientikoulutussäätiön Vientiteknillisellä kurssilla syksyllä 1968 ja keväällä 1969 aiheista: Kannattavuuslaskelmat ja vientihinnoittelu; Vientikoulutussäätiön Vientimarkkinojakurssilla liiketaloudellisista aiheista; Tasearvostelusta, rahoituksesta ja kassavirta-analyysistä eri paikoissa.

Julkaisu:

Yrityksen rahoitus, Systematiikka ja mukauttamistavat. (Väitöskirja). 141 s. Hki 1968. — Yrityksen rahoitustutkimuksesta. 5 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja III/1968, Hki 1968. — Tasetutkimus valtion osakeyhtiöistä vuosilta 1958—1967. 110 s. (Offset). Hki 1968. — Kassavirta-analyysin tunnusluvut. 3 s. Talouselämä 12/1969, Hki 1969. — Kirjanpito ja kassavirta-analyysit I. 15 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969, Hki 1969. — Tasearvosteluja (noin 50 kpl), Talouselämä 1968—69.

BINHAM, PHILIP:

Toiminut Vientikoulutussäätiön englanninkielen opettajana.

Osallistunut Finnfocus -68 vientinäyttelyyn englanninkielen opettajana ja asiantuntijana, myös näyttelyn aikana Lontoossa 7—11. 10. 1968.

Julkaisu:

Executive English Book 1, nauhoineen. 120 s. London 1968. — How to Say It, (globaalinen painos), nauhoineen. 96 s. London 1968. — English for Export, (James Murrayn kanssa), nauhoineen. Hki 1969. — The Young and Their Education. 12 s. Finland Creation and Construction, London 1968.

GRANFELT, JARMO:

Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos, vt. hallinnollinen johtaja, D-osaston vt. johtaja. Kauppakorkeakoulun julkaisu-toimikunnan sihteeri. Lapin teollisuustoimikunnan sihteeri v:sta 1959 alkaen.

GUSTAFSSON, KAJ:

Teollisuustalouden assistentti Teknillisessä korkeakoulussa kevätlukukaudella. Asiantuntijaryhmän jäsen puutuotteiden loppukäyttöä selvittelevässä komiteassa. Hakalehdon Yhteiskoulun johtokunnan jäsen. Tilintarkastajana muutamissa yhteisöissä.

Osallistunut International Marketing Federationin 18—21. 3. 1969 Pariisissa järjestämään "Market Segmentation" -aiheiseen markkinointiseminaariin.

Luennoinut Kansainvälisessä Osuustoimintaseminaarissa Espoossa 16. 8. 1968 aiheesta Management Planning ja 21. 8. 1968 aiheesta Marketing Strategy, Yrittäjäkurssilla Kuopiossa 6. 3. 1969 aiheesta Markkinoinnin vaikutus yrityksen kannattavuuteen, Vientikoulutussäätiön vientikaupan peruskurssilla aiheesta Markkinointikeinot viennissä. Toiminut luennoitsijana yritysten erilaisissa koulutustilaisuuksissa.

Julkaisu:

Markkinoiden segmentoinnista ja sen vertailua tuotedifferointiin markkinointistrategiana, 12 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969, Hki 1969.

HAAVISTO, KARI:

Toiminut kauppa- ja teollisuusministeriön organisaation uudistamista tutkivan komitean sihteerinä.

Toiminut Contact Group for European Economists-konferenssin sihteerinä 29. 8—31. 8. 1968 ja pitänyt mainitussa tilaisuudessa esitelmän aiheesta What Associations of Economists have done and can do to develop the economic policy of their country.

Toiminut Aamulehden talouspoliittisena avustajana.

Saanut Suomen Uimaliiton hopeisen plaketin.

Julkaisu:

Taloussuunnittelu ja yritysten toiminta. 3 s. Liiketalous 5/1968, Hki 1968. — Kokonaistaloudellisen suunnittelun ja yritysten suunnittelun keskinäinen koordinointi. 31 s. Talousneuvoston asettaman taloudellisen suunnittelun työryhmän mietintö, Liiteosa I. Hki 1968. — Kuinka ekonomit voivat vaikuttaa yhteiskunnan päätöksentekoprosessiin. 3 s. Ekonomiutiset 3/1968. — Kirja-arvostelu Kansantaloudellisessa Aikakauskirjassa.

HAKAMIES, REINO:

Edelleen Romanistisches Jahrbuchin toimituskunnan jäsen.

Julkaisu:

Manuel de Français Commercial à l'Usage des Finlandais. IIIe édition, Hki 1969.

HALLAMAA, TIMO:

Luennoinut ja kuulustellut kirjanpidon peruskurssin Länsi-Suomen Kesäyliopistossa Porissa 24. 6.—12. 7. 1968.

Luennoinut Rationalisointiliitto ry:n, Suomen Kemistiliiton Kaupallisten Kemistien ja Insinöörijärjestöjen Koulutuskeskus ry:n järjestämällä kursseilla.

Julkaisuut:

Riskin huomioon ottaminen investointipäätöstä tehtäessä. 109 s. Monistettu laudatur-tutkielma. Hki 1969.

HEIKKILÄ, MARKKU:

Vatevan leninkijaoston hallituksen jäsen.

Toiminut vientimarkkinointiin liittyvissä konsulttitehtävissä eräissä yrityksissä.

HEINÄNEN, PEKKA:

Lääkintöhallituksen tieteellisen neuvoston jäsen, Valtion kielitutkintolautakunnan apujäsen, Matemaattisten aineiden aikakauskirjan toimituskunnan jäsen, Suomen Kemistiliiton neuvottelukunnan puheenjohtaja, Suomalais-Itävaltalaisen yhdistyksen puheenjohtaja, Lvv-tavaratoimikunnan puheenjohtaja, KY:n kunniavaltuuskunnan jäsen.

Suomalaisen Liikesivistysrahaston hallituksen jäsen, Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen Säätiön hallintoneuvoston ja tutkimuslautakunnan jäsen. Niilo Helanderin Säätiönhallituksen jäsen, Tavaraselosteliiton ja sen hallituksen puheenjohtaja, Keskinäisen Eläkevakuutusyhtiön Kalervon hallintoneuvoston puheenjohtaja, Keskinäisen Vakuutusyhtiön Kalevan hallintoneuvoston jäsen, Noiro Oy:n johtokunnan jäsen 11. 4. 1969 saakka, Regulus Oy:n hallintoneuvoston jäsen 11. 4. 1969 alkaen.

Wihurin kansainvälisten palkintojen rahaston v. 1968 jakoa varten asetetun asiantuntijalautakunnan jäsen.

Osallistunut Kauppakorkeakoulussa 9. 10. 1968 (puheenjoht.) ja Turun Kauppakorkeakoulussa 5. 2. 1969 pidettyihin maamme kauppakorkeakoulujen rehtorien kokouksiin sekä Eläinlääketieteellisessä korkeakoulussa 21. 2. 1969 ja Helsingin yliopistossa 8. 3. 1969 pidettyihin Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien kokouksiin.

Pitänyt Kauppatieteiden kandidaattiyhdistyksen kokouksessa 2. 10. 1968 esitelmän Kauppakorkeakoulun perustutkinnon uudistamisesta.

Edustanut Kauppakorkeakoulua Lundin yliopiston 300-vuotisjuhlassa 12—14. 6. 1968, Vaasan kauppakorkeakoulun vihkiäisissä 20. 9. 1968, Aarhusin kauppakorkeakoulun uuden toimitalon vihkiäisjuhlassa 17—18. 10. 1968 ja Hochschule für Welthandel in Wien nimisen kauppakorkeakoulun 70-vuotisjuhlassa 12—14. 5. 1969.

Muotokuva korkeakoulun hallituksen maalauttamana paljastettu 10. 12. 1968.

Kutsuttu Ekonomiliiton kunniajäseneksi 28. 9. 1968.

Saanut Suomalaisten Kemistien Seuran hopeisen Gadd-mitalin 18. 4. 1969.

Julkaisuut:

Ekonomin tutkinto jälleen valinkauhassa. Kauppakorkeakoulun avajaisissa 12. 9. 1968 pidetty puhe. Eripainos tämän vuosikertomuksen liitteestä. 15 s. Tapiola 1968.

(& Niilo Kallio) Matematiikan esimerkkikirja IV. Ylioppilastehtävät 1947—1968. Seitsemäs painos, 329 s. Hki—Porvoo 1969.

Korkeimman kauppaopetuksen uranuurtaja. Uusi Suomi 30. 3. 1969, alakerta, 8 p. Hki 1969.

Toimittanut: Kauppakorkeakoulu. Kertomus lukuvuodesta 1968—1969.

HONKO, JAAKKO:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen tutkimuslautakunnan jäsen ja C-osaston johtaja. International University Contact for Management Education'in neuvoston (Council) jäsen 31. 8. 1969 asti. Liikkeenjohdon Instituutin kannatusyhdistys r.y:n hallituksen puheenjohtaja. Suomalais-amerikkalaisen stipenditoimikunnan kauppakorkeakouluja edustava jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Arkadian Yhteislyseon Ystävät r.y:n puheenjohtaja. Kalliolan Kannatusyhdistys r.y:n johtokunnan jäsen. Tietokoneyhdistys r.y:n tieteellisen neuvottelukunnan jäsen. Korkeakouluneuvoston kauppatieteiden jaoston jäsen. Valtioneuvoston organisaatiokomitean sekä kirjanpitolakikomitean jäsen.

Aikakauskirjan The Swedish Journal of Economics (Stockholm) Corresponding Editorial Committee'n jäsen.

Suomalaisen Tiedekatemian varsinainen jäsen vuodesta 1966.

Oy Pohjoismaiden Yhdyspankin ja Rautaruukki Oy:n hallintoneuvoston jäsen. Eräiden yhteisöjen tilintarkastaja.

Ruotsin Kuninkaallisen Tiedekatemian pyynnöstä antanut ehdotuksen perusteluineen Alfred Nobelin muistoksi myönnettävän palkinnon saajaksi taloustieteissä v. 1969.

Antanut asiantuntijalausannon dosentti Reginald Jägerhornin kelpoisuudesta Svenska Handelshögskolanin liiketaloustieteen professorin virkaan.

Osallistunut International Association of Agricultural Economists -nimisen järjestön seminaariin Varsovassa 26. 5—29. 5. 1968 ja Verband der Hochschullehrer für Betriebswirtschaftslehre -nimisen yhdistyksen kokoukseen Wienissä 4. 6—6. 6. 1968.

Toiminut International University Contact for Management Education -nimisen järjestön 15. vuosikonferenssin puheenjohtajana Helsingissä 25. 8—29. 8. 1968.

Edellä mainitussa seminaarissa Varsovassa pitänyt 27. 5. 1968 esitelmän aiheesta Some basic problems and future trends in management. Luennoinut Svenska Civilekonomföreningens Institut för Vidareutbildning (SCIV) -nimisen instituutin kursseilla Ronnebyssä aihepiiristä Investeringsplanering och dess samordning med finansiell planering 23. 9—24. 9. 1968, yht. n. 10 luentoa.

Kotimaassa pitänyt G. A. Serlachius Oy:n 100-vuotisjuhlissa juhlaesitelmän aiheesta Teollisuusyritys eilen, tänään ja huomenna 17. 9. 1968. Edelleen esitelmöinyt mm. SOK:n liikkeenjohtajien kokouksessa aiheesta Yrityksen päätösprosessi 22. 10. 1968, Työnantajain Yleisessä Ryhmässä Johdon koulutuksesta 1. 12. 1968, Suomen Liikemiesyhdistyksessä Johdon koulutus meillä ja muualla 30. 12. 1968 ja Tuottavuuden päivillä Päätöksenteon työkaluista 11. 2. 1969. Edelleen luennoinut Liikkeenjohdon Instituutin täydennyskoulutuskursseilla, Vienti-Instituutin vientipäällikköseminaarissa sekä eräiden yritysten järjestämällä kursseilla.

Julkaisu:

Liiketaloustiede. 204 s. Hki 1969. — Kauppakorkeakoulun kehittämisen päälinjoja. 9 p. *Ekonomia* 3/1968. — Teollisuusyritys eilen, tänään ja huomenna. 8 p. *Ekonomia* 5/1968. — Johdon koulutus meillä ja muualla. 4 s. Suomen Liikemiesyhdistyksen vuosikirja 1968. — Yrityksissä suoritettava suunnittelu ja sen eräitä kosketuskohtia valtion toimenpiteisiin ja sen suorittamaan suunnitteluun. 25. s. Kokoomamonteissa Kokonaistaloudellinen suunnittelu ja sen kehittäminen Suomessa I. Hki 1968. — Artikkeleita päivälehdissä.

HUHTALA, ANTERO:

Toiminut Helsingin Kauppiaitten Kauppaopiston liikkeenhoidon tuntiopettajana lukuvuonna 1968—69. Kauppatieteellisen Yhdistyksen sihteeri. Toiminut asiantuntijatehtävissä ja tilintarkastajana eräissä yrityksissä.

JAATINEN, STIG:

Helsingin yliopiston maantieteen ruotsinkielisenä professorina 1. 9. 1969 alkaen.

Toiminut Helsingin yliopiston filosofisen tiedekunnan määräämänä vastaväittäjänä FL Seppo Siirilän väitöstilaisuudessa 19. 10. 1968 (Die funktionale Struktur der Stadt Tampere).

Suomen Maantieteellisen Seuran hallituksen jäsen ja saman seuran julkaisusarjojen toimittaja. Suomen Maantieteellisen Seuran kirjastonhoitaja ja varajäsen Tieteellisten seurain valtuuskunnassa. Nordenskiöld-samfundet i Finland'in puheenjohtaja.

JAHNUKAINEN, IIRO:

Henkilöhallinto- ja organisaatio-opin lehtori Tampereen yliopistossa 1. 11. 1968 lähtien. Kauppateieteellisen yhdistyksen sihtööri vuonna 1968.

Esitelmöinyt eräiden yritysten, järjestöjen ja yhdistysten koulutustilaisuuksissa.

Julkaisut:

Yrityksen pitkän tähtäyksen henkilöstösuunnittelu. Merkonomi 6/1968. — Yrityspelin johtamisen ongelmia. Merkonomi 4/1969.

Suomentanut yhdessä toisen henkilön kanssa teoksen Gorpe, Peter, Tämän päivän liikkeenjohtoa (Modern administration), Tapiola 1969.

JUTILA, HELMI:

Toiminut englannin- ja saksankielen kirjeenvaihtajana ja sihteerinä Rautakonttori Oy:ssä 10. 9. 1968 saakka.

Käännöksiä:

Commercial English, äänitettyjen oppituntien suomennos, 67 s, Visaphon GmbH, Freiburg/Breisgau, 1968.

Deutsch für Kaufleute, äänitettyjen oppituntien suomennos, 85 s, Visaphon GmbH, Freiburg/Breisgau, 1969.

JUTILA, JUKKA:

Julkaisut:

(& Pekka Heinänen) Tavaraoppi I. 138 s. Kauppakorkeakoulun julkaisuja, sarja C:I:10. Hki 1968. — Tavaraopin laboratoriotyöt I. Uudistettu painos. 29 s. Hki 1969.

JYRÄNKI, ANTERO:

Tampereen yliopiston julkisoikeuden vt. professori.

Amnesty Internationalin Suomen osaston puheenjohtaja. Sos.dem. Yhteiskuntapoliittisen Yhdistyksen puheenjohtaja.

Osallistunut Pohjoismaiden oikeussosiologisen yhdistyksen tutkimuskonferenssiin Saltsjöbadenissa 29. 11—1. 12. 1968.

Esitelmöinyt Jyväskylän Yliopiston Ylioppilaskunnan järjestämässä perustuslaki-forumissa 18—20. 4. 1969 Suomen perustuslakien synnystä ja muuttamismahdollisuuksista.

Julkaisut:

Valtionvalvonta ja sananvapaus yleisradiotoiminnassa. Tampereen yliopiston oikeustieteen laitoksen monistesarja 3. 1968. 234 s.

Näkökohtia Suomen perusoikeusjärjestelmästä. 26 s. Lakimies 1968.

Valta, valtio ja kansalainen (yhdessä J. Perttusen ja E. Vilkkosen kanssa). 164 s. Hki 1969.

Valtiovalta, radio ja sananvapaus. 5 s. Suomalainen Suomi 2/1969.

JÄRVINEN, RISTO:

Tilintarkastajana muutamissa yhteisöissä. Esitelmiä yritysten ja järjestöjen tilaisuuksissa. Kirjanpitolakikomitean sihteeri. Ekonomian erikoistoimittaja.

Julkaisut:

Tuloslaskenta yrityksen menestymisen kuvaajana. 17 s. Suomen Lakimiesliiton XIX lakimiespäivien pöytäkirja/1968. — Liikeverotus uudistui. 3 s. Liiketalous 5/1968. — Verotusnäkökohtia maatalan luovutuksessa. 3 s. — Maatalousyrittäjien välitilinpäätös. 3 s. Pellervot 8/1968 ja 19—20/1969. — Maanviljelijän vero-oppi yritystaloudelliselta kannalta. 141 s. 2. painos. Hki 1968. 3. painos. Hki 1969. — Elinkeinoverolain vaikutuksista yrityksen toimintaan. 4 s. Ekonomia 8/1968. — Välitön hankintameno. 10 s. Tilinpäätäjänpäivä n:o 17. — Yrityksen ongelmia elinkeinotuloverolakiin siirryttäessä. 3 s. Sähköurakoitsija 2/1969. — Kirjanpitolainsäädännön uudistaminen. 2 s. Rakentava talouspolitiikka 1969. — Kirjanpitolakiehdotuksen keskeiset kohdat. 3 s. Tekstiilikauppias 5/1969. — Ehdotus uudeksi kirjanpitolaki. 2 s. Kauppalehti 72/1969. — Tuloslaskelma ja tase. 5 s. Ekonomia 4/1969.

JÄÄSKELÄINEN, VEIKKO:

Vieraileva professori, Virginia Polytechnic Institute, College of Business, Blacksburg, Virginia, USA.

Julkaisut:

Tuotannonohjaus ja budjetointi. 138 s. Hki 1968. — Accounting and Mathematical Programming. 110 s. Hki 1969. — A Goal Programming Model of Aggregate Production Planning. 14 s. The Swedish Journal of Economics 1/1969. Traditional and Ex Post Variance Analysis: A Reconciliation. 17 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 1/1969.

KAREOJA, SIRKKA-LIISA:

Ranskan valtion stipendi. Opintomatka Ranskaan, 5 viikkoa kesällä 1968. Opettajana Vientikoulutussäätiön vientikaupallisella ranskan kielen kursilla. Italian kielen opetusta Helsingin yliopiston hist.-kielit. osastossa. Italian kielen televisiokurssi; suomenkieliset käsikirjotukset ja opetusjaksot. Dante Alighieri-seuran sihteeri.

KASKIMIES, MIKA:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen johtaja, tutkimuslautakunnan puheenjohtaja ja johtokunnan jäsen. Valtion yhteiskuntatieteellisen toimikunnan jäsen. Kauppa- ja teollisuusministeriön asettaman pienteollisuusneuvottelukunnan markkinointijaoston puheenjohtaja. Helsingin Kauppakamarin III varapuheenjohtaja, hallituksen ja työvaliokunnan jäsen sekä aluesuunnitteluvaliokunnan puheenjohtaja. Kauppakorkeakoulun edustaja yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutuksen neuvottelukunnassa. Liiketyönantajain Keskusliiton koulutusvaliokunnan neuvotteleva jäsen. Vientikoulutussäätiön hallituksen puheenjohtaja ja valtuuskunnan jäsen. Suomen Teollisuusliiton liiketaloudellisen toimikunnan jäsen. Helsingin Arvopaperipörssin pörssikomitean jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimitussihteeri ja toimitusvalio-

kunnan jäsen. Sinisen Kirjan toimitusneuvoston puheenjohtaja. Oy STB Mainos Ab:n johtokunnan puheenjohtaja. Radioliikkeiden TVX-tarkkailulautakunnan jäsen. International Marketing Federation'in (IMF) Suomen edustaja. International Association — Town-Planning and Distribution'in hallituksen Suomen edustaja. Valvojana avoimena olevaa taloustieteen professuuria hoidettaessa Jyväskylän Yliopistossa.

Luennoin Liikkeenjohdon Instituutin, Vientikoulutussäätiön, Liiketyöntajien Keskusliiton ja eräiden liikeyritysten koulutustilaisuuksissa.

Antanut asiantuntijalausunnon ekon.lic. Bengt Sandkullin tieteellisestä pätevyydestä hakeensa liiketaloustieteen professorin virkaan Svenska Handelshögskolan'issa syksyllä 1968, samoin kauppat.tri Jorma Pasasen pätevyydestä vastaavanlaiseen virkaan Turun Kauppakorkeakoulussa syksyllä 1968 sekä samoin kauppat.tri Martti Särkisillan pätevyydestä hakemaasna liiketaloustieteen dosentin toimeen Kauppakorkeakoulussa keväällä 1969.

Esitelmöinyt VI CECIOS-kongressissa aiheesta The Product Life Pattern as a mean of sales forecasting Cannes'issa 27. 11. 1968. Puhe Sortavalan Lyseon 75-vuotisjuhlissa Helsingissä 10. 11. 1968.

Retken johtajana Helsingin Kauppakamarin järjestämässä opintomatassa Tukholmaan eräisiin ostoskeskuksiin tutustumiseksi 28. 10. 1968. Osallistunut VI CECIOS-kongressiin Cannes'issa 24.—27. 11. 1968. Osallistunut EMC:n seminaareihin yritysten tutkimus- ja kehittämistoiminnan organisaatiosta ja kansainvälisestä markkinoinnista Lontoossa. Osallistunut IMF:n hallituksen kokoukseen Milanossa 13.—15. 9. 1968. Osallistunut IUC:n kongressiin Helsingissä 26.—29. 8. 1968.

Saanut Tie- ja Vesirakennushallituksen lyöttämän Saimaan kanavan mitalin sekä Helsingin Kauppakamarin antaman kunniapaketin.

Julkaisu:

Tavarakauppa pitkälle kehittynyt maassamme. 1 s. Suomenmaa 28. 11. 1968. Menestyksellinen liikkeenjohto = hyvin hoidetut henkilökontaktit. 1 s. Liikemies 3/1968. Rahoitustukea tarvitaan, ei riippuvuutta valtiosta. 1 s. Kauppalehti 25. 2. 1969.

KELOHARJU, RAIMO:

Toiminut toisena virallisena vastaväittäjänä tekn.lis. Hans E. Andersinin väitöskirjan "Simulation and Design of Quota Setting Procedures in Sales Organizations" julkisessa tarkastustilaisuudessa Teknillisessä korkeakoulussa 20. 5. 1969.

Julkaisu:

Markkinointiin orientoitunut tuotannonsuunnittelu monituoteyrityksessä; Informaatiotarpeeltaan erilaisen malliparin vertailu. 90 s.+57 s. liitteitä. (Väitöskirja.) Hki 1968.

Idealisoituun konfliktiasetelmaan perustuvan oligopolitilanteen stabiliteetti. 57 s.+29 s. liitteitä. Hki 1969.

KETTUNEN, PERTTI:

Tampereen yliopiston yrityksen laskentatoimen vt. apulaisprofessori.

Taloustieteellisen seuran johtokunnan jäsen. Valvonta- ja vuositilintarkastajana muutamissa yhteisöissä. Luennoin mm. Ekonomiliiton, Insinöörijärjestöjen koulutuskeskuksen ja Suomen lakimiesliiton järjestämissä tilaisuuksissa.

Julkaisuut:

Tasearvostelun perusteet ja menetelmät. 12 s. Suomen Lakimiesliiton XIX Lakimiespäivät. Pöytäkirja. Hki 1968.

Ravintola-alan rakenteen muuttuminen vuosina 1962—1966. 25 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1968. Hki 1968.

Rahoitus. 118 s. Tampereen yliopisto, yrityksen taloustieteen laitos. Tampere 1968. (Moniste).

KILPI, LASSI:

Hallintoneuvos Korkeimmassa Hallinto-oikeudessa.

Toiminut eräiden yhteisöjen tilintarkastajana. Antanut asiantuntijalausunnon OTT Antero Jyrängin ja OTT Jaakko Voipion kelpoisuudesta Kauppakorkeakoulun julkisoikeuden professorin virkaan.

Laatinut Suomea koskevan raportin International Fiscal Association (I.F.A.) XXIII kongressiin 1969 mahdollisuuksista soveltaa kansallisia verohelpotuksia ulkomaisiin tieteellisiin, kasvatuksellisiin ja yleishyödyllisiin yhteisöihin sekä tästä ehkä aiheutuvista epäkohdista.

Pitänyt lääninoikeuksien neuvottelupäivillä 13. 3. 1969 esitelmän: Uuden verolainsäädännön välillisistä vaikutuksista verolakien tulkintaan.

Julkaisuut:

Oikeustiede ja tuomioistuinkäytäntö. Korkein hallinto-oikeus 1918—1968 Högsta Förvaltningsdomstolen. 10 s. Hki 1968.

Kiinteistöverotus XIII+308 s. Porvoo 1968.

Tulo-käsite nykyisessä tuloverolainsäädännössämme, 10 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969. Hki 1969.

Lakimies-aikakauslehdessä oikeustapausselostuksia.

KONTTINEN, RAIJA:

Valittu Liikesivistysrahaston järjestämän kirjoituskilpailun kilpailulautakunnan jäseneksi.

Luennoin kauppakirjeenvaihdosta Rastorin sihteerinkursseilla marraskuussa 1968.

Pyydetty lausunto Oy Wärtsilä Ab:n vuoden 1967 toimintakertomuksesta (Kielen ja ulkoasun luettavuus).

KORPELA, ASKO:

Aamulehden talouspoliittinen avustaja ja Ekonomian toimituskunnan jäsen. World Association of World Federalists, Committee of Economic Development jäsen. Osallistunut Econometric Society'n Euroopan kokoukseen Amsterdamissa 2—7. 9. 1968.

Luennot ja esitelmät: Seminar for Canadian Students in Finland 5. 6. 1968 The Finnish Economy, Helsingin Myyntimiehet 4. 10. 1968 Onko kapitalismin ja sosialismin avioliitto mahdollinen?, Kirjallisuuspalvelukurssi 11. 10. 1968 Kirjastotiedon jäsentyminen kansantaloustieteilijän kannalta, Helsingin Ekonomit 27. 2. 1969 Kansantalouden lähikehitys — ennustaen vai ennakoiden?. Osallistunut 18. 10. 1968 KY:n yhteiskunnallisen kerhon järjestämään keskusteluun Taloudellinen suunnittelu Suomessa. Alustus KY:n yhteiskunnallisen kerhon keskustelutilaisuudessa 24. 3. 1969 aiheesta Maatalous.

Julkaisut:

'Punaisen Erhardin' pulmat, Aamulehti 30. 8. 1968, Kansantaloutemme näkymät liiton täyttässä 50 vuotta, Kunnallisevrykamies 11—12/1968, Ranska pinteessä, Aamulehti 10. 12. 1968, Kasvatuksen arvopäämäärät, puheenvuoro Kasvatus ja koulu 4/1968. Ekonomian suuntaviitat, Ekonomia 1—8/1968.

KUNZE, ERICH:

Helsingin yliopiston saksalaisen ja vertailevan kirjallisuuden historian dosentti.

Luennoinut uusfilologisessa yhdistyksessä aiheesta Finnisch 'sauna' im deutschen Wortschatz Helsingissä 28. 11. 1968 sekä Hampurin yliopiston suomalais-ugrilaisen seminaarin kutsumana aiheesta Zur Übersetzungstechnik finnischer Balladen ins Deutsche Hampurissa 21. 1. 1969 ja Göttingenin yliopiston suomalais-ugrilaisen seminaarin kutsumana aiheesta Finnisch 'sauna'. Wort und Sache in Mitteleuropa Göttingenissa 23. 1. 1969.

Tehnyt opintomatkan Göttingeniin elokuussa 1968 ja esitelmämatkan Hampuriin ja Göttingeniin tammikuussa 1969.

KUOSA, AARNO:

Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan kirjanpidon opettaja. Pitänyt liiketaloustieteen tukikurssin Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa.

Julkaisut:

Liikeryityksen tulo-, omaisuus- ja liikevaihtoverotuksen oppikirja. Kolmas, täysin uusittu painos, 156 s., Hki 1969.

KYLÄKALLIO, JUHANI:

Turun yliopiston siviilioikeuden professori.

Toiminut virallisena vastaväittäjänä LL Juha-Veikko Hiekkarannan väitöskirjan "Toimeksisaajan velvollisuuksista eräissä kaupallisissa toimeksiantosopimuksissa" julkisessa tarkastustilaisuudessa Turun yliopistossa 29. 3. 1969.

Luennoinut siviili- ja kauppaoikeuden kurssin Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa ja oikeustieteen peruskurssin Turun Kauppakorkeakoulussa.

Julkaisut:

Surrogaattiomaisuudesta vanhoissa avioliitoissa. Defensor Legis 1968, ss. 171—195. — Pesänselvittäjän ja -jakajan määrääminen samanaikaisesti. Defensor Legis 1968, ss. 354—361.

KYTÖHONKA, SIRKKA:

Kauppakorkeakoulun Assistentit ry:n johtokunnan jäsen.

Tehnyt opintomatkan elokuussa 1968 Ruotsiin.

Julkaisut:

Yhdessä KTK Stefan Håkansin kanssa Paljonko ulkomaat sijoittavat Suomeen. Uusi Suomi 14. 7. 1968.

Kirja-arvostelu Liiketaloudellisessa Aikakauskirjassa.

LAAKSONEN, OIVA:

Valtioneuvoston asettaman korkeakoulujen sisäisen hallinnon kehittämiskomitean varapuheenjohtaja. Pohjoismaiden Yhdyspankin koulutuskeskuksen, Unitas-opiston, johtaja.

Luennoinut Helsingin kaupungin, Liikkeenjohdon Instituutin, Teollisuuden Työnjohto-opiston, valtiovarainministeriön ym. yhteisöjen valmennustilaisuuksissa.

Julkaisu:

Uudelleenkouluksen ongelma, Tehostaja 8/1968.

LAINE, NAIMI:

Markkinointi-instituutin saksan ja englannin kielen opettaja. Osallistunut SIEC'in kongressiin Helsingissä 4—10. 8. 1968 kongressitoimikunnan jäsenenä.

LARMOLA, EERO:

Toiminut apulaistilintarkastajana. Kauppätieteellisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen ja rahastonhoitaja. Teknillisen korkeakoulun teollisuustalouden assistentti. Hoitanut osaa laskentatoimen apulaisprofessorin virasta Tampereen Yliopistossa. Ekonomiliiton tilintarkastaja. Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistyksen, Sairaaliiton tutkimustoimikunnan ja TYK Seniorien jäsen.

Eräitä artikkeleita ammattialan julkaisuissa.

Esitelmäni useita kertoja eri koulutustilaisuuksissa kotimaassa ja Ruotsissa.

LAULAJAINEN, RISTO:

Laatinut pyynnöstä muistion Ammattikasvatushallitukselle oppikirjasta Hilka S. Leino, Yleinen Talousmaantieto.

Julkaisu:

Store Size and the Central Place Hierarchy. 59 s. The Helsinki School of Economics, Series C:II:3. Hki 1968.

Huoltamo poltonesteiden myyntipisteinä Keski-Suomessa vv. 1963—1965. 49 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II—III/1968, Hki 1968.

Kivihiilen ja bensiinin kuljetusten optimointi Suomessa 1959. 11 s. Terra n:o 3/1968.

LAUTSILA, ERKKI:

Ylioppilastutkintolautakunnan apujäsen.

Toiminut opettajana Karlsruheessa 12. 6—14. 7. 1968 Pädagogischer Austauschdienstin ja Koulumatkailutoimiston järjestämällä saksan kielen kursseilla.

LEHTOVUORI, JOUKO:

Avustanut liiketaloustieteen apulaisprofessorinviran hoidossa Turun Kauppakorkeakoulussa. Työkennellyt Tukholman kauppakorkeakoulun taloudellisessa tutkimuslaitoksessa syyslukukauden 1968.

LEIVO, VEIKKO:

Hoitanut Vaasan kauppakorkeakoulun liiketaloustiede I:n ja II:n professorin virkoja ilman opetusvelvollisuutta.

Toiminut virallisena vastaväittäjänä KTL Raimo Keloharjun väitöskirjan "Markkinointiin orientoitunut tuotannonsuunnittelu monituoteyrityksessä, informaatiotarpeeltaan erilaisen malliparin vertailu" julkisessa tarkastustilaisuudessa Kauppakorkeakoulussa 14. 12. 1968.

International University Contact for Management Education'in jäsen. Rationalisointiliiton tutkintolautakunnan puheenjohtaja. Rationalisointiliiton rationalisointitutkintoon sisältyvän sovelletun matematiikan ja tutkimustekniikkojen osan tenttaattori. Taloustieteellisen Seuran, Suomen Teknillisen Seuran ja Kuljetustaloudellisen Yhdistyksen jäsen. Pohjoismaiden Yhdyspankin Keski-Töölön konttorin valvoja.

Pitänyt virkaanastujaisesityksen Kauppakorkeakoulussa 4. 12. 1968 aiheesta Taloudellinen kasvu — haaste markkinoinnin opetukselle ja tutkimukselle. Pitänyt KY:n vuosijuhlassa Kauppakorkeakoulussa 26. 2. 1969 aiheesta Korkeakoulu uuden ajan kynnyksellä. Alustanut Kansantaloustieteen Opiskelijat r.y:n kokouksessa Helsingin yliopistolla 31. 1. 1969 aiheesta Suomen taloudellinen suunnittelu. Alustanut Elektroniikkainsinöörien Yhdistyksen neuvottelupäivillä Dipolissa 31. 1. 1969 aiheesta Elektroniikan mahdollisuudet Suomessa. Luennoin Liikkeenjohdon Instituutin täydennyskoulutuskursseilla, Vientikoulutussäätiön vientipääliikköseminaarissa, Ekonomiliiton materiaalitiloudellisissa seminaarissa ja eräiden yritysten neuvottelu- ja koulutustilaisuuksissa.

Kirjoittanut muutamia artikkeleita sanomalehtiin.

Toiminut eräiden yritysten konsulttina.

LINDGREN, KAJ B:

Helsingin yliopiston germaanisen filologian professori. Saksan kielen tutkintolautakunnan puheenjohtaja. Ylioppilastutkintolautakunnan ja kieli-instituuttien neuvottelukunnan jäsen. Aikakauslehti Germanistikin (Tübingen) avustaja. Saksan kielen tutkimuslaitoksen (Mannheim) tieteellisen neuvoston kirjeenvaihtajajäsen.

Toiminut asiantuntijana Vaasan kauppakorkeakoulun saksan kielen lehtorin virkaa täytettäessä.

Julkaisu:

Nochmals neuhochdeutsche Diphthongierung. Eine Präzisierung. 5 s., Zeitschrift für Mundartforschung 35:3/4, Wiesbaden.

Arvosteluja Germanistik'issa (Tübingen) ja Neuphilologische Mitteilungen'issa.

LOUHIJA, JARL:

Turun Kauppakorkeakoulun suomen kielen ja tyylipiiri vt. professori lukuvuonna 1968—69. Kirjallisuuden tutkijain Seuran työjäsen. Suomen Näytelmäkirjailijaliiton puheenjohtaja v. 1969, josta alkaen kunniapuheenjohtaja. Niit'ahon Jussin Seuran puheenjohtaja. Suomi-Seuran hallituksen jäsen. Tiedotusmiehet r.y:n jäsen.

Toiminut Liikesivistysrahaston järjestämän kirjoituskilpailulautakunnan puheenjohtajana. Toiminut Suomen Myynti- ja Mainosyhdistyksen syksyllä 1968 järjestämän "Kultajyvä-" kilpailun arvostelulautakunnan jäsenenä.

Luennoin Merkonomiliitto — Merkonomförbundet ry:n ja Rastor Oy:n järjestämällä sihteerikursseilla aiheesta Liikekirjeen tyyliin vaikuttavat tekijät. Pitänyt syyslukukaudella Pohja-yhtymälle luennon reklamaatioihin laadittavista vastauksista.

LUOSTARINEN, REIJO:

Pohjois-Pohjalaisen Osakunnan tutkimusneuvoston varapuheenjohtaja. Kauppakorkeakoulun Assistentit ry:n hallituksen jäsen ja edustaja Assistenttiliitossa. Asiantuntija ja tilintarkastaja eräissä yhteisöissä.

Luennoinut 20 tuntia Kauppakorkeakoulun toimesta järjestetyillä Export Trade Promotion/GATT -kurseilla aiheista: Integrated total planning of the firm, Planning of international operations of the firm, Direct foreign investments of the firm.

Esitelmöinyt Kauppa- ja Teollisuusministeriön Pienteollisuustoimiston järjestämällä vietikursseilla Porissa, Turussa, Kuopiossa ja Kokkolassa aiheista Vientipäätöstä edeltävä suunnittelu yrityksessä, Vientituotteen hinnoittelu. Maatilatalouden johtajakoulutusseminaarissa Tuusulassa ja Lepolammilla aiheesta Yrityksen toiminnan kokonaissuunnittelu. Vientikoulutussäätiön vientipäällikköseminaarissa aiheesta Yrityksen ulkomaiset operaatiot ja vientimarkkinointikursseilla aiheesta Yrityksen ulkomaisten investointien suunnittelu. Rautakaupan johtajaseminaarissa Aulangolla aiheesta Yrityksen kokonaissuunnittelun puitteet.

Julkaisu:

Ulkomaisten tytäryrityksen perustaminen, 290 s. Kauppakorkeakoulun julkaisuja C:II:1, Hki 1968.

MANNINEN, JOUKO:

Toiminut asiantuntijana täytettäessä talousmatematiikan ja tilastotieteen lehtorin virkaa Tampereen yliopiston taloudellis-hallinnollisessa tiedekunnassa.

Osallistunut pohjoismaiseen tietokonekonferenssiin NordDATA -68 Otaniemessä 6—8. 6. 1968. Osallistunut matemaattisen tilastotieteen, operaatiotutkimuksen ja ekonometrian alan seurojen IMS, TIMS, ES ja IASPS yhteiseen Euroopan kokoukseen Amsterdamissa 2—7. 9. 1968.

MATTILA, SAKARI:

Matematiikan ja tilastotieteen opettaja Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisessä tiedekunnassa. Länsi-Suomen korkeakoulu yhdistys ry:n hallituksen jäsen.

Toiminut asiantuntijana Turun Kauppakorkeakoulun talousmatematiikan ja tilastotieteen varsinaisen professorin virkaa täytettäessä. Toiminut asiantuntijana Tampereen yliopiston taloudellis-hallinnollisessa tiedekunnassa talousmatematiikan ja tilastotieteen lehtorin virkaa täytettäessä. Toiminut virallisena vastaväittäjänä MML Yrjö Kankaan väitöskirjan "Beschreibung des Wachstums der Bäume als Funktion ihres Alters" julkisessa tarkastustilaisuudessa Helsingin yliopistossa 15. 3. 1969. Valittu International Statistical Institute'n (ISI) jäseneksi v. 1969.

Osallistunut ESOMAR'in (European Society for Opinion Surveys and Market Research) kongressiin Opatijassa Jugoslaviassa 8—12. 9. 1968.

Julkaisu:

Tilastotiede I. 3. uudistettu painos. 272 s. Hki 1969.

MOISIO, TEUVO:

Markkinointi-instituutin suullisen esittämisen ja neuvottelutaidon opettaja sekä kaupan ja teollisuuden konsulenttikurssin johtaja. Nuorisoseura Pihka ry:n puheenjohtaja.

Tehnyt markkinointikommunikaatiotutkimuksen aiheesta: Ostojen suunnittelu, tuotetietojen hankinta ja suhtautuminen tuotetietojen tarjontaan eri sosioekonomisissa ryhmissä. 80 s. Käsikirjoitus.

Osallistunut SMMY:n ja Myynninjohtoryhmän XXI luentopäiville Dipolissa 24—25. 10. 1968.

Luennoin suullisesta esittämisestä ja neuvottelutapahtumasta eräiden liikeyritysten järjestämällä kursseilla.

MURRAY, JAMES:

Opettanut teknillistä kieltä kielilaboratoriossa Teknillisen korkeakoulun opiskelijoille 1968—69. Järjestänyt vientienglannin kielikursseja 1969. Antanut idean Finnfocus-projektille ja ottanut osaa näyttelymatkaan Lontooseen lokakuussa 1968 toimien opettajana.

Antanut Vientikoulutussäätiön vientimarkkinoidjakoulutuksessa englannin kielen opetusta. Tehnyt opintomatkan Englantiin kesällä 1968.

Julkaisut:

The Thoughts of Chairman Jaska. 45 s. Hki 1968.

(& Philip Bingham) Finnfocus English. 26 s. Hki 1968.

(& Philip Bingham) English for Export. 75 s. Hki 1969.

English for Engineers. 25 s. Hki 1969.

MUUKKONEN, PERTTI:

Hoitanut puolta Turun yliopiston toisen siviilioikeuden professorin virasta. Siviilioikeuden dosentti Helsingin yliopistossa.

Suomen Lakimiesliiton koulutustoimikunnan jäsen. Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen yleisen kerhon puheenjohtaja sekä Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen esitelmien välittäjä paikallisosastoille. KOP:n Keski-Töölön konttorin valvoja. "Maaliskuun 25 päivän rahasto"-nimisen säätiön hallituksen jäsen.

Pitänyt esitelmää eri aiheista mm. Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen eräissä paikallisosastoissa, Vientipäällikköseminaarissa sekä eräissä muissa Vientikoulutussäätiön, Ekonomiliiton ja Insinöörijärjestöjen Koulutuskeskuksen tilaisuuksissa.

Julkaisut:

Kaupan tekemiseen liittyviä oikeudellisia näkökohtia. 4 s. Insinöörijärjestöjen Koulutuskeskuksen julkaisuja 23—68. Hki 1968. — Talouselämän lakikirja, 2. painos 560+XI s. Toimittanut Aimo O. Aaltosen ja K. A. Telarannan kanssa. Hki 1968. — Maa- ja vesioikeudellisia artikkeleita. 230 s. Toimittanut Juha Tolosen kanssa oppikirjana käytettävän monisteen. Turku 1969.

NENONEN, A. V:

Suomen Pankin ulkomaan kirjeenvaihto-osaston päällikkö.

NIKOLOWSKI, FERODORO:

Helsingin yliopiston saksan kielen lehtori. Ylioppilastutkintolautakunnan apujäsen v:sta 1968.

Käännöksiä:

Knut Drake: Die Burg Hämeenlinna im Mittelalter. Eine baugeschichtliche Untersuchung. 175 s. Hki 1968.

NURKKALA, LEMPI:

Tieteellisten Kirjastojen Virkailijat r.y.:n hallituksen jäsen.

Suomen Kirjastonhoitajain Liiton Helsingin seudun osasto r.y.:n sihteeri.

Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran UDK-jaoston työvaliokunnan jäsen.

Ottanut osaa Yleisen kymmenluokittelujärjestelmän (UDK) lyhennetyin laitoksen 2. p:n muutosten ja sanaston toimittamiseen yhteiskunta- ja taloustieteiden osalta.

Osallistunut Suomen tieteellisen kirjastoseuran Tukholman ja Upsalan tieteellisiin kirjastoisiin 5—8. 12. 1968 järjestämään opintomatkaan.

Tieteellisten kirjastojen lautakunnan jäsen 15. 4. 1969 lukien.

OJANEN, ILMARI:

Suomen suunnistusliiton sääntövaliokunnan jäsen. Lakimies-lehden toimitussihteeri.

Esitelmöinyt Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen Porin paikallisosastossa 27. 9. 1968 ja Lahden paikallisosastossa 14. 2. 1969 sekä Vammalan kaupungintalolla 13. 10. 1968 aiheesta Ulkoiluun liittyvistä oikeuskysymyksistä maanomistajan ja ulkoilijan näkökulmasta.

Julkaisut:

Jokamiehen oikeus ja maanomistajan oikeussuoja. 23 s. Lakimies 4/1969. Vammala 1969.

PAAKKANEN, JOUKO:

Kehitysapuasiain neuvottelukunnan puheenjohtaja. Yritysdemokratiakomitean puheenjohtaja 1. 2. 1969—. Kauppa- ja teollisuusministeriön uudistamiskomitean kauppahallinnon jaoston puheenjohtaja. Liikeverotuksen uudistamistoimikunnan jäsen. Suomen YK-neuvottelukunnan jäsen.

Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan inspehtori. Jenny ja Antti Wihurin Rahaston sekä Yrjö Jahnssonin Säätiön hallitusten jäsen. Suomen Kulttuurirahaston kannatusyhdistyksen johtokunnan jäsen. Suomen Liikemies-Yhdistyksen puheenjohtaja. Markkinointi-Instituutin kannatusyhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja.

Kansallis-Osake-Pankin hallintoneuvoston jäsen. Puuvillatehtaitten Myyntikonttorin johtokunnan puheenjohtaja.

Toiminut virallisena vastaväittäjänä kauppat.lis. Eero Pitkäsen väitöskirjan "Tuotostavoitteiden operationaalisuus julkisessa hallinnossa" julkisessa tarkastustilaisuudessa Kauppakorkeakoulussa 23. 5. 1969. Osallistunut Institute for International Studies-nimisen laitoksen kutsusta Euroopan integraatio-ongelmia käsitelleeseen seminaariin Brysselissä 14—16. 1. 1969 sekä European Free Trade Association'in kutsusta "Economic Division of Europe"-nimiseen seminaariin Genevessä 25—27. 4. 1969. Tutustunut Saksan Liittotasavallan hallituksen vierana eräisiin saksalaisiin yliopistoihin ja Saksan Liittotasavallan kehitysaputoimintaan 1—15. 12. 1968.

Esitelmöinyt kotimaassa mm. Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä 17. 12. 1968 aiheesta Vaikutelmia kehitysmaiden tilanteesta ja kehitysavusta sekä useissa muissa koulutus- ym. tilaisuuksissa. Ollut luennoitsijana mm. Liikkeenjohdon Instituutin ja Vientikoulutussäätiön kursseilla ja seminaareilla. Haastateltu TV:ssä aiheesta Kahiseeko iloisesti, kun kansantulo kasvaa sekä Suomen kehitysapupolitiikkaan liittyvistä kysymyksistä. Antanut Veckans Affärer-leh-

delle haastattelun Suomen ja Neuvostoliiton välisen kaupan merkityksestä Suomen kansantaloudelle.

Toiminut puheenjohtajana Liikesivistysrahaston järjestämällä neuvottelupäivillä Raumalla 3. 10. 1968, International University Contact for Management Education-nimisen yhdistyksen kongressissa Helsingissä 26. 8. 1968 sekä Contact Group of European Economists-yhdistyksen kongressissa Helsingissä 29. 8. 1968.

Julkaisu:

Vaikutelmia kehitysmaiden tilanteesta ja kehitysavusta. 10 s. Kansantaloudellinen Aikakauskirja 1/1969. Hki 1969.

PEITSO, JUKKA:

PYP:n ulkomaanosaston prokuristi. Suomalais-amerikkalaisen stipenditoimikunnan asian-tuntijajäsen.

Antanut portugalin kielen opetusta Suomen Ibero-amerikkalaisen Instituutin järjestämällä kielikursseilla. Opintomatka Portugaliin toukokuussa 1968. Toiminut opetusministeriön määräyksestä valantehneistä kielenkääntäjistä annetun asetuksen edellyttämän portugalin kielen tutkintolautakunnan puheenjohtajana.

PENTTILÄ, ERKKI:

Helsingin yliopiston englantilaisen filologian dosentti. Ylioppilastutkintolautakunnan jäsen. Keskuskauppakamarin kielenkääntäjälautakunnan jäsen ja puheenjohtaja.

PITKÄNEN, EERO:

Päätoimi: Valtiontalouden laskentatoimen suunnittelu, kustannusanalyysi- ja budjetointitoimiston päällikkö.

Tieteen ja taiteen työedellytyskomitean jäsen. Koulukustannustoimikunnan puheenjohtaja. Luennoin talouden suunnitteluun ja valvontaan liittyvistä kysymyksistä lukuisissa valtionhallinnon koulutustilaisuuksissa.

Julkaisu:

Tuotostavoitteiden operationaalisuus julkisessa hallinnossa. 205 s. (Väitöskirja). Hki 1969.

PITKÄNEN, HANNU:

Ylioppilastutkintolautakunnan apujäsen. Kadettikoulun englannin ja saksan kielen lehtori. Johtanut kansakoulun opettajille tarkoitettua englannin kielen tuntiopettajakurssia Helsingin seudun kesäyliopistossa ja englannin kielen opetusta Joensuun Kulttuuriseminaarissa.

Suomen korkeakoulujen kieltenopettajat r.y:n sihteeri. Uusfilologisen Yhdistyksen soveltavan kielitieteen yhdistyksen. Opetusministeriön nimittämä uusien kielten kansallinen kirjeenvaihtaja.

Opintomatka Saksaan 1968. Tutkimusmatka Englantiin 1968.

Opetusministeriön määräämänä Suomea edustavana huomioitsijana Euroopan Neuvoston Yleisen ja teknisen kasvatuksen komitean uusien kielten kansallisten kirjeenvaihtajien kokouksessa Frascatissa, Italiassa, toukokuussa 1968.

Ulkoministeriön lähettämänä tutustunut Pohjoismaiden kehitysapujoukkojen kieltenopetuksessa käytettäviin opetus- ja testausmenetelmiin Västeråsin koulutuskeskuksessa marraskuussa 1968.

Osallistunut Yleisradion englannin kielen kurssien 'Time for English I ja II' tekemiseen.

PORKO, LEENA:

Kauppakorkeakoulun keräyksen Naistoimikunnan jäsen ja työvaliokunnan varapuheenjohtaja.

Osallistunut sihteeriseminaariin Tukholmassa 8—10. 12. 1968.

Toiminut luennoitsijana useilla sihteerikursseilla Helsingissä ja Kemissä.

Saanut Ekonomiliiton ansiomerkin 28. 9. 1968.

POUTANEN, KIRSTI:

Tehnyt Kauppakorkeakoulun kanslerin myöntämän matka-apurahan turvin opintomatkan Ranskaan v. 1968. Suorittanut kaupallisen ranskan kurssin Alliance Française'issa.

PREPULA, EERO:

Helsingin yliopiston farmasian laitoksen apteekkialan liiketalouden opettaja.

PRIHTI, AATTO:

Pitänyt kirjanpidon ja kustannuslaskennan kurssin faktorikoulussa. Luennoinut kassavirta-analyysin käyttömahdollisuuksista erilaisissa koulutustilaisuuksissa.

Julkaisu:

Pankkien tasearvostelu ja kassavirta-analyysi. 3 s. Talouselämä 16/1969. — Tasearvosteluja. Talouselämä 1968.

PULKKINEN, KYÖSTI:

Liikearkistoyhdistys r.y:n koulutustoimikunnan puheenjohtaja ja hallituksen jäsen. Eräiden yhteisöjen tilintarkastaja.

Luennoinut konttoriseminaarissa Lappeenrannan Kesäyliopistossa 5.—6. 7. 1968 ja sihteeriseminaarissa Savonlinnan Kesäyliopistossa 8—11. 7. 1968 sekä toiminut kummankin seminaarin johtajana. Pitänyt Savonlinnan Kesäyliopistossa yleisöluennon 8. 7. 1968 aiheesta Henkilökunnan osallistumisesta yhteisön päätöksiin. Esitelmöinyt Rationalisointiliitto r.y:n Opintopäivillä aiheesta Hallinnon rationalisointi suomalaisessa yrityksessä. Esitelmöinyt Helsingin Ekonomit r.y:n Liiketeknillisen kerhon kokouksessa 3. 10. 1968 aiheesta Yrityksen kommunikaatio-ongelmat. Luennoinut valtiovarainministeriön järjestelyosaston hallinto-rationalisoinnin peruskursseilla 16. 12. 1968. Toiminut Liikearkistoyhdistys r.y:n Liikearkistoseminaarin johtajana ja luennoitsijana 5—6. 5. 1969.

Julkaisu:

Näkökohtia hallinnon rationalisoinnista suomalaisessa yrityksessä. 11 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja III/1968. Hki 1968. — Asiakspiirin vaikutus markkinointitoimen hajautukseen. 11 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969. Hki 1969.

RANINEN, HUUGO:

Hoitanut Turun Kauppakorkeakoulun liiketaloustiede II:n professorinvirkaa. Savonlinnan kesäyliopiston rehtori ja saman yliopiston johtokunnan puheenjohtaja vuoden 1968 loppuun.

Antanut asiantuntijalausunnot Kauppakorkeakoulun opettajaneuvostolle KTT Martti Sakari Särkisillan tieteellisestä kelpoisuudesta markkinoinnin yksityisdosentin toimeen, Turun

Kauppakorkeakoulun opettajaneuvostolle FT Kallis Kalevi Pihan kelpoisuudesta mainonnan ja markkinoinnin yksityisdosentin toimeen sekä Tampereen yliopiston taloudellis-hallinnolliselle tiedekunnalle VTT Oiva Johan Laaksosen kelpoisuudesta yrityksen hallinnon apulaisprofessorin virkaan.

Seurakuntien Talousneuvoston, Kauppatieteellinen Yhdistys r.y:n, Kaatuneiden Vanhemmat r.y:n, Helsingin Savonlinna-Seura r.y:n ja Liikearkistoyhdistys r.y:n puheenjohtaja; Sirkka ja Jussi Monosen Säätiön ja Kolmirannan Invaliidien Ammattioppilaitoksen johtokunnan varapuheenjohtaja; Kaatuneiden Omaisten Liitto r.y:n ja Itä-Suomen Instituutin hallituksen jäsen.

Liiketaloudellisen Aikakauskirjan päätoimittaja ja toimituskunnan puheenjohtaja sekä Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen hallintoneuvoston jäsen.

Maa- ja Teollisuusihteistöpankki OY:n hallintoneuvoston sekä eräiden muiden yhtiöiden johtokuntien tai hallintoneuvostojen jäsen tahi tilintarkastaja. Kansallis-Osake-Pankin Bulevardin konttorin valvoja, Keskuskauppakamarin opetuslautakunnan jäsen sekä Erik Akselinpoika Tottin muistomerkkitoimikunnan puheenjohtaja.

Tehnyt tutkimusmatkan Saksaan ja Itävaltaan toukokuussa 1968. Osallistunut Verband der Hochschullehrer für Betriebswirtschaft -nimisen järjestön kongressiin Wienissä 4–8. 6. 1968 ja saman järjestön kongressiin Karlsruhessa 27–31. 5. 1969. Luennoinut Mannheimin yliopiston kutsumana sanotussa yliopistossa 23. 5. 1969 Suomen palkkajärjestelmistä kaupan alalla.

Esitelmöinyt 10. 6. 1968 Savonlinnassa kesäyliopistotoiminnan kehittämisestä ja 4. 7. 1968 samassa kaupungissa yritysdemokratiasta, Helsingissä 4. 10. 1968 osakeyhtiöfuusion eduista, Forssassa 25. 11. 1968 Seurakuntien Talousneuvoston toiminnan tehostamissuunnitelmista sekä Savonlinnassa 19. 4. 1969 Olavin kylpylaitoksen perustamisesta ja sen loistoajasta.

Pienhköjä esityksiä eri tilaisuuksissa Kotkassa ja Helsingissä fuusiosta, kaatuneiden omaisten huollosta ja rotarytietoudesta.

Julkaisu:

Yhdessä Y. J. Hakulisen kanssa Osamaksukauppa. Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja N:o 144. 154 s. Tampere 1968.

Eräitä osakeyhtiöfuusion etuja ja haittoja. 29 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV/1968. Hki 1968.

Professori Reinhold Henzler in memoriam. 4 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja IV/1968. Hki 1968.

Professori Mika Kaskimies 50 vuotta. 5 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969. Hki 1969.

Über die betriebswirtschaftlichen Vor- und Nachteile der Fusion von Aktiengesellschaften. Professori Erich Kosiolin 70-vuotisjuhlajulkaisu.

Beiträge zur Bestimmung von Lieferquoten in gemeinschaftlichen Verkaufskartellen. Professori O. P. Schnutenhausin 75-vuotisjuhlajulkaisu.

Kauppaopetuksen uranuurtaja. Helsingin Sanomat 31. 3. 1969.

Olavin kylpylaitoksen perustaminen ja sen loisto aika. Itä-Savo 22. ja 23. 4. 1969.

Arviointi teoksesta Karl Alewell, Betriebswirtschaftliche Strukturfragen. 9 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja III/1968. Hki 1968.

RIISTAMA, VEIJO:

Eräiden yhteisöjen tilintarkastaja.

1. 1. 1969 alkaen Ekonomiliiton koulutuksen johtoryhmän jäsen.

Luennoinut yrityksen talouden suunnitteluun ja valvontaan liittyvistä kysymyksistä eri koulutustilaisuuksissa.

Julkaisuut:

Calculating Profitability, The International Economic Course in Finland 1968 of the International Society for Business Education, Addresses and Lectures. 6 s. Hki 1969.

Osingot, sijoittaminen ja verotus. 8 s. Kansantaloudellinen Aikakauskirja 3/1968. Hki 1968.
Tekstiilitukkuliikkeen kannattavuuden suunnittelusta. 3 s. Suomen Tukkukauppa 5—6/1968.

Yhteiskustannukset ja johtaminen. 3 s. Ekonomia 4/1968.

Kirja-arvostelu Liiketaloudellisessa Aikakauskirjassa 1968.

RUOKONEN, KYLLIKKI:

Opintomatka Tallinnan ja Tarton tieteellisiin kirjastoihin 12—15. 5. 1969.

Toiminut asiantuntijana Suomen Tukkukauppiaiden Liiton kirjaston uudelleenjärjestelyssä.

Toimittanut Taloustieteellisiä aikakauslehtiä. Valikoitu yhteisluettelo, 1969. 79 s. Hki 1969.

Laatinut lyhyitä kirjallisuusluetteloita ATK:n Tietosanomiiin.

RUUHELA, REIJO:

Osallistunut Taloustieteellisen Seuran työkonferenssiin 8. 3. 1969, jossa esittänyt alustuksen aiheesta Suunnittelun asema yritystutkimuksen kokonaiskentässä.

Julkaisuut:

Neuvon antaminen ja sen vastaanottaminen. Ekonomia 2/1969.

Johdatus dynaamiseen optimointiin ja laajennusinvestoinnin dynaaminen tarkastelu. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969. Hki 1969.

Tasearvosteluja Liiketalous-lehdessä.

SAARIO, HILKKA:

Pitänyt Lappeenrannan kesäyliopistossa englannin kielen pro-exercitiokurssin harjoitukseen kesäk.—heinäk. 1968.

SAARIO, MARTTI:

Hoitanut osaa Turun Kauppakorkeakoulun liiketaloustiede I:n professorin virasta.

Antanut asiantuntijalausunnon Jyväskylän yliopiston ja Vaasan Kauppakorkeakoulun liiketaloustieteen professorin viran hakijan tieteellisestä pätevyydestä sekä KTT Eero Arton kelpoisuudesta dosentiksi aineeseen liiketaloustiede: laskentatoimi, rahoitus.

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen hallintoneuvoston ja johtokunnan jäsen. Viipurin Taloudellinen Korkeakouluseura r.y.:n sekä Sirkka ja Jussi Monosen Säätiön hallituksen jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Suomen kielen tutkintolautakunnan apujäsen. Keskuskauppakamarin tilintarkastajatutkintovaliokunnan jäsen. Kauppateieteellisen yhdistyksen varapuheenjohtaja. Useiden yhteisöjen tilintarkastaja.

Luennoinut 27—28. 1. 1969 Handelshögskolan vid Åbo Akademiassa Veroista investointilaskelmissa. Esitelmöinyt Ekonomiliiton veroekonomian seminaareissa 19. 9., 14. 11. ja 21. 11. 1968 Käyttöomaisuuden hankintameno jaksoittamisesta sekä 20. 1. 1969 Osakepääomarahoituksesta sekä TTT:n tilinpäätäjäin päivillä 29. 11. ja 4. 12. 1968 aiheesta Osakepääomarahoitusta ja elinkeinoverolaki. Luennoinut Rastorin seminaareissa 18. 10. ja 14. 12. 1968 sekä 18. 1. 1969 Verojen huomioonotosta eräissä päätöksenteon perustana olevissa laskelmissa. Osallistunut Suomen verotarkastajain Yhdistyksen EVL-panelikeskusteluun 13. 3. 1969.

SAARSALMI, MEERI:

Osallistunut Nordiska kommittén för konsumentfrågor-nimisen komitean Håsselbyssä Ruotsissa 18—22. 11. 1968 järjestämään tutkijaseminaariin, jossa esittänyt valmistellun puheenvuoron ja ollut keskustelun toisena alustajana.

Luennoinut Vientikoulutussäätiön vientimarkkinoijakoulutusohjelmassa.

Alustus "Mainonta ja kuluttaja" Kuluttajat — Konsumenterna ry:n seminaarissa Helsingissä 4. 9. 1968.

Liiketaloudellisen Aikakauskirjan numeron II/1969 vt. toimitussihteeri (prof. Mika Kaskimiehen 50-vuotisjuhlanumero, 184 s.).

Suorittanut Kauppakorkeakoulun järjestämän FORTRAN-kielen ATK-kurssin 4—14. 6. 1968.

Opetusministeriön asettaman englannin kielen tutkintolautakunnan talouselämän tuntijan varamies.

Helsingin Akateemiset Naiset ry:n neuvottelukunnan jäsen.

Julkaisuut:

Kuluttajan käyttäytymisen tutkiminen markkinoinnin päätöksenteon kannalta tarkasteltuna. Liiketaloudellinen Aikakauskirja 18(1969):2, s. 220—232, Hki 1969.

SALO, ALPO:

Päätoimi: Helsingin kaupunginhallituksen järjestelytoimiston päällikkö.

Valtion virastoasiain neuvottelukunnan jäsen 1968. Helsingin kaupunginhallituksen koulutustoimikunnan jäsen. Useiden Helsingin kaupunginhallituksen asettamien komiteoiden ja toimikuntien puheenjohtaja tai jäsen.

Työtehovaltuuskunnan hallituksen jäsen. Rationalisointiliiton varapuheenjohtaja 1968. European Work Study Federation-nimisen järjestön vuoden 1970 rationalisointikonferenssin konferenssitoimikunnan sekä sen ohjelmajaoston jäsen.

Osallistunut European Work Study Federation-nimisen järjestön rationalisointikonferenssiin Dublinissa 21—24. 5. 1968. Esitelmöinyt OTK:n johtoportaan informaatiotilaisuudessa 2. 4. 1969 aiheesta Mitä hallinnon rationalisoinnilla tarkoitetaan. Luennoinut Ekonomiliiton järjestämässä tuloksen ja rahoituksen seminaarissa ja Helsingin kaupungin järjestämässä toimistopäällikköseminaarissa sekä useilla kaupungin kursseilla.

Julkaisuut:

Yhteistyöryhmät organisaatiossa. 4 s. Rakennusvalvonta 2/1968. Hki 1968.

Mitä lyhennetty työviikko kunnilta vaatii. 3 s. Suomen Kunnallislehti 5/1968. Hki 1968.

SALO, EIJA:

Helsingin Akateemiset Naiset r.y:n johtokunnan jäsen.

Toimii Oy Stockmann Ab:n palveluksessa englannin ja suomen kielen opettajana.

Toiminut englannin kielen opettajana Vientikoulutussäätiön kurssilla 1968—1969.

Opintomatka Englantiin kesällä 1968. Osallistunut British Councilin järjestämään erikoiskurssiin korkeakoulun kanslerin myöntämän apurahan turvin.

SARAKONTU, MATTI:

Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistys r.y:n hallituksen jäsen.

Luennoinut Suomen Työnantajain Keskusliiton ja Historianopettajat r.y:n luento- ja neuvottelupäivillä Aavarannan kurssikeskuksessa 19—21. 8. 1968.

Luennoinut Vientikoulutussäätiön vientimarkkinoijakoulutusohjelmassa aiheesta Suomen talouselämä — teoreettinen tausta syyskuussa 1968 ja vientiteknillisillä kursseilla marraskuussa 1968 ja helmikuussa 1969 aiheesta Ulkomaankauppa ja Suomen talouselämä.

Osallistunut Helsingin seudun kesäyliopistossa 6—8. 6. 1968 järjestettyyn korkeakoulu-poliittiseen seminaariin "Akateeminen koulutus suomalaisessa yhteiskunnassa".

Osallistunut Suomen Ylioppilaskuntien Liiton ja Oulun yliopiston järjestämiin opetuksen teknologian neuvottelupäiviin Oulussa 25—27. 10. 1968.

SAVINEN, SEPPO:

Maalaiskuntien Liiton Kunnallispainon konttoripäällikkö.

Luennoinut Kunnallisopistolla Tuusulassa konttoritekniikasta kunnallisväelle.

Julkaisu:

Miten sanellaan? 21 s. Hki 1968.

SEPPÄNEN, PAAVO:

Valtion liikuntatieteellisen toimikunnan ja sen työvaliokunnan jäsen, valtioneuvoston asettaman yritysdemokratiakomitean jäsen, opetusministeriön alaisen Neuvostoliittoinstituutin neuvottelukunnan jäsen, Suomen Unesco-toimikunnan stipendijaoston jäsen, Suomen Unesco-toimikunnan kasvatusjaoston jäsen ja Suomen Unesco-toimikunnan lisäjäsen.

Nimitetty Tampereen yliopiston sosiologian professorin virkaan 1. 6. 1968 ja Helsingin yliopiston sosiologian professorin virkaan 1. 1. 1969 alkaen.

The Westermarck Societyn varapuheenjohtaja.

Osallistunut kongressiin "The Second World Congress of Rural Sociology", Drienerlossa Hollannissa 5—10. 8. 1968, pitänyt esitelmän Revolution as a Social Problem, Luterilaisen maailmanliiton teologisen komission seminaarissa 16. 8. 1968 ja osallistunut Unescon järjestämään 'Nation Building' -seminariin Göteborgissa 29. 8—1. 9. 1968 — esitelmä Nation-building Statistics in Scandinavian Countries.

Julkaisu:

Itä-Suomen väestönkehitys vuoteen 2001. 10 s. Etelä-Karjala tänään, Lappeenranta 1968.
Revolution as Social Problem/Die Revolution als soziales Problem. 12 s. Lutheran World/Lutherische Rundschau 1, 1969.

Sosiologi ja yhteiskunta. 8 s. Sociologia 1, 1969.

SIIMESTÖ, ORVO:

Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos, vanhempi tutkija.

SIIRILÄ, SEPPO:

Toiminut Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen assistenttina sekä Teknillisen korkeakoulun sovelletun maantieteen erikoisopettajana.

Toiminut kehitysalueiden neuvottelukunnan II jaoston asiantuntijajäsenenä.

Kutsuttu Suomen Maantieteellisen Seuran työjäseneksi 10. 12. 1968.

Julkaisu:

Die funktionale Struktur der Stadt Tampere. (Väitöskirja). 97 s. Fennia 98:1, 1968.

Yhdessä Lauri Hautamäen ja Matti Sippolan kanssa: Communal Reform and Spheres of

Influence at the Town Level in Finnish-Speaking Southern Ostrobothnia. 48 s. Fennia 97:9. 1968.

Yhdessä Lauri Hautamäen kanssa: On the Future Development of Recreational Facilities in Finnish-Speaking Etelä-Pohjanmaa, Finland. 43 s. Fennia 98:2, 1968.

Heilurimainen työssäkäynti ja eräiden teollisuuslaitosten rekrytointialueet. 11 s. Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen julkaisuja, Sarja B, N:o 3:III. 1969.

Keskusten sentraliteetin kehitys Suomessa kaudella 1953—1964. 50 s. Helsingin yliopiston maantieteen laitoksen julkaisuja, Sarja B, N:o 3:VI. 1969.

Yhdessä Lauri Hautamäen kanssa: Delimiting the CBD in Finland. N. 40 s. Fennia (painossa). 1969.

SILLBERG, OLAVI:

Helsingin Kauppakoulu ja -Opisto Helsingfors Handelsskolan kansantalouden ja yhteiskuntaopin tuntiopettaja.

SIUKOSAARI, ASKO:

Suomen Myynti- ja Mainosyhdistyksen varapuheenjohtaja, Mainostoimistojen Liiton Koulutustoimikunnan varapuheenjohtaja, Pohjoismaisen Markkinointiliiton Presidiumin ja työryhmän jäsen.

Mainostoimisto Lintas Oy:n asiakaspalveluosaston johtaja.

Esitelmäinyt Talousopettajien luontopäivillä jouluk. 1968 tuotekehittelystä.

Julkaisut:

Yhdessä Soile Karjalaisen ja Einari Ylisen kanssa "Miten työskentelen mainostoimistossa", 34 s. Otava. Hki 1968.

"Nainen yhteysmiehenä", Mainosuutiset 9/1968.

SÄRKISILTA, MARTTI:

Tampereen Yliopiston yrityksen taloustieteen vt. professori sekä 1. 1. 1969 lukien saman yliopiston yrityksen taloustieteen laitoksen vt. esimies. Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen S-osaston johtaja. Suomen Myynti- ja Mainosyhdistys ry:n hallituksen jäsen sekä varapuheenjohtaja v. 1968. Markkinointiseura ry:n varapuheenjohtaja ja hallituksen jäsen. Liikesivistysrahaston stipendivaliokunnan sihteeri. Valtioneuvoston asettaman maataloustuotteiden hinnanmuodostusta tutkivan komitean jäsen. Puheenjohtaja tai jäsen eräiden yritysten ja yhteisöjen markkinointitoimikunnissa.

Esitelmäinyt Liikkeenjohdon instituutin täydennyskoulutuksen markkinointijaksolla, Vientikoulutussäätiön vientiteknillisillä kursseilla, vientipäällikköseminaarissa sekä vientimarkkinoidjakoulutuksen myyntityön jaksolla samoin kuin useiden yritysten ja järjestöjen koulutus-tilaisuuksissa markkinointiin, markkinatutkimukseen sekä mainontaan liittyvistä kysymyksistä.

Julkaisut:

Toiminta-ajatus ja päämäärät liikkeenjohdon apuvälineinä. 10 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1968. Hki 1968.

Markkinointistrategian valinta suunnittelu- ja päätöksentekotapahtumana. 10 s. Liiketaloudellinen Aikakauskirja II/1969. Hki 1969.

TAMMINEN, KAISA:

Ollut asiantuntijana Vaasan Kauppakorkeakoulun kirjastoa perustettaessa 1. 7. 1968—1. 2. 1969.

Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran DK-kerhon työvaliokunnan jäsen.

Opintomatka Tallinan ja Tarton tieteellisiin kirjastoihin 12—15. 5. 1969.

TARKIAINEN, TUTTU:

Valtiotieteellisen Yhdistyksen puheenjohtaja. Eduskunnan historiakomitean jäsen. Valtioneuvoston historiatoimikunnan jäsen.

TELARANTA, K. A:

Vaasan kauppakorkeakoulun opettajaneuvoston jäsen. Siviilioikeuden dosentti Helsingin yliopistossa (luentovapaa koko lukuvuoden). Akatemialautakunnan sihteeri.

Antanut asiantuntijana lausunnon Turun yliopiston siviilioikeuden ensimmäisen ja kolmannen professorin viran hakijoiden kelpoisuudesta.

Kaupallista edustusta koskevaa yhteispohjoismaista lainsäädäntöä valmistelemaan asetetun Suomen komitean puheenjohtaja. Lainvalmistelukunnan erityinen asiantuntija ja oikeusministeriön edustaja pohjoismaisessa lakiyhteistyössä oikeustoimilain osittaista uudistamista varten. Opetusministeriön asettaman, valantehneistä kielenkääntäjistä annetussa laissa tarkoitettua ranskan kielen tutkintolautakunnan lakimiesjäsen. Vakuutusalan liiketapaneuvoston jäsen. Lääkemainonnan valvontakunnan varapuheenjohtaja. Teknokemian liikekilpailun valvontakunnan puheenjohtaja. KOP:n Erottajan konttorin valvoja. Pelastakaa Lapset r.y.:n hallintoneuvoston puheenjohtaja. Mannerheimin lastensuojeluliiton liittoneuvoston jäsen. Lasten Päivän säätiön valtuuskunnan jäsen. Lapin Jokos r.y.:n varapuheenjohtaja. Genevessä kotipaikan omaavan Service social international'in hallituksen jäsen.

Osallistunut ulkoasiainministeriön määräämänä Suomen edustajana pohjoismaista lakiyhteistyötä koskevaan neuvotteluun Kööpenhaminassa 25—26. 11. 1968 ja 28—29. 1. 1969 sekä Oslolla 8—9. 5. 1969 ja Göteborgissa 21—22. 5. 1969.

Pitänyt Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen vuosikokouksessa 19. 3. 1969 ja saman yhdistyksen Lapin osaston vuosikokouksessa 25. 4. 1969 esitelmän Blankovekselistä sekä Insinööri-järjestöjen Koulutuskeskuksen järjestämällä, "Käytännön sopimuspolitiikkaa ja -juridiikkaa" koskevilla luentopäivillä 14. 3. ja 2. 4. 1969 aiheesta Uutta agenttisopimuskäytännöstä.

Julkaisu:

Toimittanut yhdessä Aimo O. Aaltosen ja P. J. Muukkosen kanssa Talouselämän lakikirja, 2. p. 560+XI s. Hki 1968.

TERÄS, HANNU:

Ylioppilastutkintolautakunnan jäsen. Vieraiden kielten tutkijalautakunnan jäsen. Toiminut saksan kielen opettajana Vientikoulutussäätiön kursilla 1968—69.

Asiantuntijana Turun Kauppakorkeakoulun saksan kielen toista lehtorin virkaa täytettäessä.

Suomen Kulttuurirahaston apurahan turvin suoritettu opintomatka Itä-Saksaan, Tšekko-slovakiaan ja Itävaltaan toukokuussa 1968.

TURUNEN, KARI:

Espoon kauppalan Tapiolan kirjastonhoitaja. Toiminut Helsingin yliopiston teoreettisen filosofian vapaaehtoisena assistenttina syysl. 1968 sekä vt. assistenttina (osa) kevätl. 1969. Luennoin kirjastoalan ammattijärjestöistä Tampereen yliopistossa kevätl. 1969.

Kirjastonhoitajien Keskusliiton pääsihteeri. AKAVAn hallituksen varajäsen. AKAVAn kunnallisasiain jaoston jäsen. Kirjastolehden neuvottelukunnan jäsen.

Julkaisu:

Kirjastonhoito ammattina. Akateeminen 6/1968 s. 15. — Kirjastolehden asema ja tehtävät. Kirjastolehti 2/1969 s. 53. — Filosofiaa koskevia artikkeleita Suuri luonnontieto -teoksessa (IV osa, Weilin+Göös 1969). — Kirjoituksia ja arvosteluja Kirjastolehdessä.

VAISTO, ERKKI:

Luotsikirjaston kirjastonhoitaja. Suomen Tieteellisen Kirjastoseuran hallituksen varajäsen sekä seuran asettaman vuoden 1968 luentopäivien järjestelytoimikunnan jäsen.

Osallistunut Suomen Tieteellisen Kirjastoseuran järjestämään ”Tieteellinen kirjasto organisatorisena ongelmana” -seminaariin.

Aihefilatelisti- ja Signum-lehtien toimituskunnan jäsen.

Artikkeleita Aihefilatelisti- ja Luotsi- ja majakka-lehdessä.

VAIVIO, FEDI:

Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen E-osaston johtaja ja laitoksen tutkimuslautakunnan jäsen. Ekonomia-lehden toimitusvaliokunnan jäsen. Liiketaloudellisen Aikakauskirjan ja Kansantaloudellisen Aikakauskirjan toimituskunnan jäsen. Vientikoulutussäätiön hoitokunnan varajäsen. Kansantaloudellisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen ja esimies.

Pitänyt luentoja ja esitelmiä mm. International University Contact for Management Education -järjestön XV kongressissa 25–29. 8. 1968 Helsingissä aiheesta Management education and development — its contribution to productivity and economic growth in various national systems, ”Norden i atomäldern” -aiheisilla yhteispohjoismaisilla oppikoulunopettajakursseilla, Tampereen merkonomit r.y:n liikkeenjohdollisilla päivillä, SOK:n valtakunnallisessa liikkeenjohtoseminaarissa, Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä ja edelleen mm. Liikkeenjohdon Instituutin, Liikesivistysrahaston ja Vientikoulutussäätiön tilaisuuksissa sekä Liikkeenjohdon tutkimusryhmän järjestämissä tilaisuuksissa. Toiminut alustajana nuorison valtakunnallisessa talousseminaarissa 30. 8. 1968 ja ollut sitä valmistelevassa työryhmässä.

Julkaisu:

Den ekonomiska integrationen i Norden. Historian opettajien vuosikirja IX. 12 s. Hki 1969. — Tavoitejohtaminen — yritys on kokonaisratkaisu. IBM-Katsaus III/1968. 3 s. — Keskitetty ja hajautettu organisaatio. Helsingin Sanomat 23. 10. 1969. — ”Taloudellisen kasvun yhteiskunta”. Kokoomateoksessa Nuorison valtakunnallinen talousseminaari 29–31. 8. 1968. 5 s. — Ajatuksia Euroopan integraatiokehityksestä ja suomalaisten yritysten strategiasta, Kansantaloudellinen Aikakauskirja II/1969. 9 s.

VALKONEN, TAPANI:

Helsingin yliopiston sosiologian assistentti. Pohjoismaisen Kesäakatemian tulevaisuuden tutkimuksen menetelmiä käsittelevän ryhmän puheenjohtaja. Osallistunut 30. 6–26. 7. 1968 Unescon Kölnissä järjestämään seminaariin Mathematical Models in the Social Sciences.

Luennoinut 10. 9. 1968 yhdyskuntasuunnittelun jatkokoulutuskursseilla Teknillisessä korkeakoulussa aiheesta Sosiologin rooli yhdyskuntasuunnittelussa ja Turun yliopistossa 28—29. 3. aiheesta Tulevaisuuden tutkimus ja sen menetelmät.

Julkaisut:

Kyvyt vaihtoon, yhdenmukaisuuden paine ja vieraantuminen Ristiinassa. 10 s. Sosiologia 4/1968. Hki 1968.

Viihtyvyys ja yhdyskuntasuunnittelu. 4 s. Asuntoreformi 3/1968. Hki 1968.

Puoluekanta ja poliittiset pienalueet. Poliitikka 1/1969. Hki 1969.

Individual and structural effects in ecological research. 16 s. teoksessa Quantitative Ecological Analysis in the Social Sciences. Cambridge, Mass. 1969.

WEGELIUS, PIRKKO:

Suorittanut Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran järjestämän kirjallisuuspalvelun kurssin ajalla 25. 4. 1968—25. 1. 1969. Toiminut opettajana mainitulla kurssilla luennoiden UDK-luokituksista ja taloustieteellisistä tiedonlähteistä. Toisen informaatiopalvelun kurssin opettajaneuvoston jäsen 3. 9. 1968 lähtien ja sen sihteeri 28. 2. 1969 lähtien.

Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran UDK-jaoston työvaliokunnan jäsen ja yhteiskuntatieteellisen työryhmän kokoonkutsuja. Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran standardivaliokunnan kokoonkutsujajäsen 18. 3. 1969 lähtien.

Alustanut Suomen tieteellisen kirjastoseuran opintopäivillä 24. 11. 1968 keskustelun aiheesta Kirjastorationalisointi. Toiminut puheenjohtajana ja alustajana Suomen Kirjallisuuspalvelun Seuran seminaaritilaisuudessa 'Tiedonvälityksen suunnittelu' 18. 3. 1969.

Toimittanut yhdessä maist. Lempi Nurkkalan kanssa sanaston yhteiskunta- ja taloustieteiden osalta Yleisen kymmenluokittelun (UDK) suomalaisen lyhennetyt laitoksen 2. painosta varten.

Osallistunut pohjoismaiseen kirjastokokoukseen Bergenissä, Norjassa 30. 6—3. 7. 1968.

Julkaisut:

Oppikirjamonisteissa 'Tieteellinen ja teknillinen informaatio' artikkelit: Liiketaloustieteelliset tiedonlähteet ja Ihmisen toiminnallista osuutta ilmaisevat lisäluvut. Hki 1968.

Kirjastorationalisointi. Signum 1969:3, s. 48—51.

VENTO, REINO:

Tilintarkastajana useissa yhteisöissä. Keskuskauppakamarin tilintarkastajalautakunnan jäsen. Tilintarkastajatutkintovaliokunnan varapuheenjohtaja. KHT-yhdistyksen varapuheenjohtaja. Nordiska Revisor Förbundetin jäsen. Kustannusosakeyhtiö Otavan johtokunnan puheenjohtaja. Koulutarpeiden Keskusliike Oy johtokunnan puheenjohtaja. Yhtyneet Kuvalehdet Oy johtokunnan jäsen. PYP-Kulosaaren konttorin valvojen puheenjohtaja.

Osallistunut European Taxation Seminar-tilaisuuteen Brysselissä huhtikuussa 1968 ja Nordiska Revisor Förbundetin kokoukseen Kööpenhaminassa syyskuussa 1968.

Esitelmöinyt: 19. 9. 1968 Ekonomiliiton veropäivänä aiheista: Vaihto-omaisuuden käsite ja jaksottaminen sekä Uusi osakeyhtiölaki ja sen eräitä sovellutuksia. 11. 11. 1968 Herttoniemen Teollisuusyhdistyksen kokouksessa: Uusi elinkeinotuloverolaki. 24. 4. 1969 Ekonomiliiton kirjanpitolakipäivänä: Mitä on hyvä kirjanpitolapa. 2. 5. 1969 Suomen Kiinteistönvälittäjän Liiton kurssitilaisuudessa: Kiinteistönvälittäjän verotus.

VIERIKKO, ERKKI:

Toiminut edelleen Ylioppilastutkintolautakunnan apujäsenenä. Toiminut edelleen Keskus-kauppakamarin kielenkääntäjälautakunnan jäsenenä. Toiminut Vientikoulutussäätiön toimeenpanemien espanjan kielen kaupallisten kurssien opettajana. Toiminut edelleen Suomen Ibero-amerikkalaisen instituutin johtajana. Toiminut edelleen Suomen korkeakoulujen kielten opettajat r.y:n puheenjohtajana. Toiminut edelleen Suomi-Espanja-Seura r.y:n kieli- ja kirjallisuusjaoston puheenjohtajana.

Toiminut edelleen Pohjoismaiden kulttuuritoimikunnan 1. jaoston latinalaisen Amerikan asioiden yhdysmiehenä Suomea varten.

Toiminut edelleen Opetusministeriön alaisen, valantehneistä kielenkääntäjistä annetun lain edellyttämän espanjan kielen tutkintolautakunnan varapuheenjohtajana.

Toiminut Jyväskylän Kesä 69:n neuvottelukunnan puheenjohtajana.

WIIO, OSMO A:

Helsingin seudun kesäyliopiston valtuuskunnan jäsen.

Valtion yritysdemokratiakomitean neuvottelukunnan jäsen.

Vakituista luentotoimintaa STK:n koulutustoiminnassa liike-elämästä ja viestinnästä, henkilöhallinnasta, suhdetoiminnasta ja yritysdemokratiasta. Esitelmiä em. aiheista eri puolilla maata. Useita radio- ja televisio-ohjelmia.

Julkaisut:

Readability, Comprehension and Readership. 162 s. (väitöskirja). Vammala 1968.

Luettavuus ja ymmärrettävyys, Aamulehti 12. 12. 1968.

Puhutun kielen ymmärrettävyydestä (yhdessä Kaarle Nordenstrengin kanssa), Virittäjä 3/1968.

Tuhlattuja iltoja, Suomen Kuvalehti 20. 9. 1968.

Ymmärsittekö? Erva 1/1969.

Suomi vuonna 2000, Helsingin Sanomat 23. 4. 1969.

WILENIUS, REIJO:

Helsingin yliopiston dosentti, käytännöllisen filosofian v.t. professori 1. 1—31. 5. 1969. Rudolf Steiner-koulun opettaja.

Suomen filosofisen yhdistyksen hallituksen jäsen ja vuosikirja "Ajatuksen" toimittaja. Suomen kasvatusopillisen yhdistyksen hallituksen jäsen. Suomen UNESCO-toimikunnan lisäjäsen. Lukionuudistuskomitean jäsen. Suomen Teiniliiton kuraattori. Aikakauslehti "Katsauksen" päätoimittaja.

Julkaisut:

Nuorison kapina. 109 s. Hki 1969.

VON WILLEBRAND, CARL-AUGUST:

Edelleen valtioneuvoston asettaman Kansainvälisten kulttuurisuhteiden toimikunnan jäsen saksankielisiä maita varten. Edelleen toiminut Radio Bremenin kirjeenvaihtajana Suomessa. Toiminut puheenjohtajana opetusministeriön asettamassa korkeakoulujen kielistudio-opetuksen tehostamistoimikunnassa. Laatinut toimeksiannosta Lappeenrantaan perustettavan Teknillisen korkeakoulun kielistudio-opetuksen yleispiirteet ja saksan kielen ohjelmaluonnoksen.

Antanut Vientikoulutussäätiön vientimarkkinoijakoulutuksessa saksan kielen opetusta 3 vt. syys- ja kevätlukukaudella.

Kielistudio-Yhdistyksen perustajajäsen ja hallituksen jäsen. Suomalais-Saksalaisen Yhdistyksen johtokunnan jäsen.

Tehnyt opintomatkan Länsi-Saksaan ja Sveitsiin toukokuussa 1968.

Julkaisuut:

Wie bitte? Ein Deutschkurs für das Sprachlabor, Hki 1969.

Kääntänyt useita taloustieteellisiä artikkeleita.

VIRTANEN, KALERVO:

Toiminut valvonta- ja vuositilintarkastajana eräissä yrityksissä.

Luennoin verotus- ja investointikysymyksistä eri yhteisöiden koulutustilaisuuksissa.

WOIVALIN, PENTTI:

Osallistunut Amsterdamissa 2—7. 9. 1968 pidettyyn kongressiin nimeltä "European Meeting 1968 on Statistics, Econometrics and Management Science".

VON VOLBORTH, DOROTHEA:

Kieli-instituuttien valvontalautakunnan määräämänä toisena asiantuntijana Tampereen kieli-instituutin loppukokeiden venäjänkielen suullisissa kuulusteluissa keväällä 1969.

VUORISTO, KAI-VEIKKO:

Helsingin Yliopiston Maantieteen laitoksen yp. assistentti.

Teossarjan "Suomenmaa" (WSOY) neuvottelukunnan jäsen.

Johtanut apul.prof. M. Palomäen kanssa Helsingin Yliopiston Maantieteen laitoksen laudatur-retkeilyn Englantiin, Skotlantiin ja Walesiin 28. 6—11. 7. 1968.

Esitelmöinyt leirintämatkailun luontopäivillä leirintämatkailun alueellisista piirteistä 3. 3. 1969.

Julkaisuut:

On the language structure of the Finnish countryside with a Swedish-speaking majority. 24 s. Acta Geographica 20:25. 1968. — Finnlands Städte (teoksessa "Finnland — Modernes Land im hohen Norden"). 5 s. Bern 1968. — Forstwirtschaft (teoksessa "Finnland — Modernes Land im hohen Norden"). 5 s. Bern 1968. — Fluctuations in the movement of summer tourists in Finland according to camping statistics. 43 s. Fennia 98:4. 1969. — On the geographical features of tourism in Finland. Fennia 99:3. 1969.

V Tilastollisia tietoja oppilaista

Korkeakoulun oppilaat voivat olla:

1. *varsinaisia oppilaita*, jotka opiskelevat suorittaakseen ekonomin tutkinnon tai akateemisen sihteerin tutkinnon;
2. ekonomin tutkinnon tai muiden korkeakoulujen loppututkinnon suorittaneita, jotka harjoittavat opintoja *kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa* varten;
3. *ylimääräisiä* tai *kuuntelijaoppilaita*, jotka harjoittavat opintoja erinäisissä aineissa.

Varsinaisiksi oppilaiksi haki 1968 1681 henkilöä, joista hyväksyttiin ekonomin tutkintoa suorittamaan 410 ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittamaan 205 sekä varalle 23. Hyväksytyistä aloitti ekonomin tutkinnon opinnot 367 ja akateemisen sihteerin tutkinnon opinnot 167 eli yhteensä 534 opiskelijaa.

Kertomusvuonna on korkeakoulussa syyslukukauden alussa ollut yhteensä 2633 opiskelijaa, joista

	I vsk. v. 1968 al.	II vsk. v. 1967 al.	III vsk. v. 1966 al.	Yht.	Aikais. aloitt.	Kaik- kiaan
Ekon. tutk. suor.	367	363	346	1076	408	1484
Kirj.vaiht. tutk. suor. ..	—	—	—	—	109	109
Akat. siht. tutk. suor. ..	167	155	123	445	77	522
	534	518	469	1521	594	2115
Kand. tutk. suor.						518
						2633

**Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien
oppilaiden lukumäärä lukuvuoden alussa**

	I v. kurssi 1968		II v. kurssi 1967		III v. kurssi 1966		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
Miehiä	274	51,3	211	40,7	226	48,2	711	46,7
Naisia	260	48,7	307	59,3	243	51,8	810	53,3
Yhteensä	534	100	518	100	469	100	1521	100

**Ekonomin, kirjeenvaihtajan ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien
oppilaiden lukumäärä**

	I vsk. 1968		II vsk. 1967		III vsk. 1966		Aikaisemmin aloittaneet			Yhteensä			Yh- teensä
	ek	aks	ek	aks	ek	aks	ek	kv	aks	ek	kv	aks	
Syyslukukausi	367	167	363	155	346	123	408	77	109	1484	77	554	2115
Keskeyttäneet./.	- 1	-	- 3	- 8	- 5	- 1	- 12	- 8	- 1	- 21	- 8	- 10	- 39
*)	+ 22	- 22	+ 7	- 7	+ 1	- 1	+ 1	-	- 1	+ 31	-	- 31	-
Valmistuneet./.	-	-	-	-	- 2	-	- 90	- 12	- 26	- 92	- 12	- 26	- 130
Kevätlukukausi	388	145	367	140	340	121	307	57	81	1402	57	487	1946
Keskeyttäneet./.	- 5	- 3	- 7	- 2	- 5	- 1	- 17	- 6	-	- 34	- 6	- 6	- 46
*)	+ 11	- 11	+ 2	- 2	+ 2	- 2	+ 4	- 1	- 3	+ 19	- 1	- 18	-
Valmistuneet./.	-	-	- 2	-	- 123	- 18	- 82	- 16	- 32	- 209	- 16	- 50	- 275
** —, —							** 2			** 2			** 2
Lukuv. lopussa	394	131	360	136	214	100	212	34	46	1178	34	413	1625

*) akateemisen sihteerin tutkintoa suorittavat siirtyneet suorittamaan ekonomin tutkintoa

**) Suorittaneet ekon. tutkinnon kauppat. kand. lukujen yhteydessä, joten eivät vähennä aikaisemmin aloittaneiden lukumäärää

Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien oppilaiden kotipaikka

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%	Luku- määrä	%
	1968		1967		1966			
Helsingistä	197	36,9	193	37,2	191	40,7	581	38,2
Muualta Uudenmaan l:stä	76	14,2	61	11,8	61	13,0	198	13,0
Turun ja Porin l:stä	27	5,1	25	4,8	22	4,7	74	4,9
Hämeen l:stä	73	13,7	75	14,5	51	10,9	199	13,0
Kymen „	49	9,2	38	7,3	25	5,3	112	7,4
Mikkelin „	18	3,4	19	3,7	28	6,0	65	4,3
Kuopion „	15	2,8	18	3,5	17	3,6	50	3,3
Vaasan „	21	3,9	35	6,8	20	4,3	76	5,0
Oulun „	20	3,7	14	2,7	11	2,4	45	3,0
Lapin „	7	1,3	4	0,8	8	1,7	19	1,2
Keski-Suomen l:stä	14	2,6	25	4,8	26	5,5	65	4,3
Pohjois-Karjalan l:stä	17	3,2	11	2,1	9	1,9	37	2,4
Yhteensä	534	100	518	100	469	100	1521	100

Akateemista sihteerin tutkintoa suorittavat

	I vsk. v. 1968 aloittaneet						II vsk. v. 1967 aloittaneet						III vsk. v. 1966 aloittaneet						Kaikkiaan					
	P	%	T	%	Yht.		P	%	T	%	Yht.		P	%	T	%	Yht.		P	%	T	%	Yht.	
Syyslukukausi	—	—	167	100	167		—	—	155	100	155		—	—	123	100	123		—	—	445	100	445	
Keskeyttäneet./..			—		—				—8		—8				—1		—1				—9		—9	
*)			—22		—22				—7		—7				—1		—1				—30		—30	
Kevätlukukausi	—	—	145	100	145		—	—	140	100	140		—	—	121		121		—	—	406	100	406	
Keskeyttäneet./..			—3		—3				—2		—2				—1		—1				—6		—6	
*)			—11		—11				—2		—2				—2		—2				—15		—15	
Valmistuneet./..	—	—	131	100	131		—	—	136	100	136		—	—	118	100	118		—	—	385	100	385	
			—		—				—		—				—18		—18				—18		—18	
	—	—	131	100	131		—	—	136	100	136		—	—	100	100	100		—	—	367	100	367	

*) akat.siht. siirryneet suorittamaan ekonomin tutkintoa

**Ekonomin ja akateemista sihteerin tutkintoa suorittavien
oppilaiden vanhempien ammatti**
Elinkeinon mukaan

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku-		Luku-		Luku-		Luku-	
	määrä	%	määrä	%	määrä	%	määrä	%
		1968		1967		1966		
1. Maa- ja metsätalous sivuelinkeinoineen	84	15,7	76	14,7	66	14,1	226	14,9
2. Teollisuus	146	27,3	167	32,2	120	25,6	433	28,5
3. Rakennustoiminta	44	8,2	31	6,0	31	6,6	106	7,0
4. Kauppa	98	18,4	91	17,6	120	25,6	309	20,3
5. Liikenne	41	7,7	41	7,9	39	8,3	121	7,9
6. Palvelukset	113	21,2	106	20,4	88	18,7	307	20,2
7. Sijoittamattomat ja ei ilmoitetut ammatit	8	1,5	6	1,2	5	1,1	19	1,2
Yhteensä	534	100	518	100	469	100	1521	100

Yhteiskunnallisen aseman mukaan

	I v. kurssi		II v. kurssi		III v. kurssi		Yhteensä	
	Luku-		Luku-		Luku-		Luku-	
	määrä	%	määrä	%	määrä	%	määrä	%
		1968		1967		1966		
1. Itsenäiset yrittäjät: Tehtailijat ja tukkukauppiaat Vähittäiskauppiaat ja muut liikkeenharjoittajat	12	2,2	11	2,1	11	2,4	34	2,2
Maanviljelijät	75	14,1	62	12,0	92	19,6	229	15,1
	76	14,2	69	13,3	57	12,1	202	13,3
2. Kaupan ja teollisuuden palveluksessa olevat: Johtavassa asemassa olevat	61	11,4	74	14,3	47	10,0	182	12,0
Toimihenkilöt	70	13,1	91	17,6	74	15,7	235	15,4
Työntekijät	94	17,7	79	15,2	63	13,4	236	15,5
3. Valtion ja kunnan palveluksessa olevat: Johtavassa asemassa olevat	44	8,2	43	8,3	27	5,8	114	7,5
Virka- ja toimihenkilöt	62	11,6	66	12,7	60	12,8	188	12,4
Työntekijät	27	5,1	10	1,9	12	2,6	49	3,2
4. Vapaiden ammattien harjoittajat	5	0,9	7	1,4	21	4,5	33	2,2
5. Ei ilmoitettu ammattia	8	1,5	6	1,2	5	1,1	19	1,2
Yhteensä	534	100	518	100	469	100	1521	100

Kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavat

	M	N	Yhteensä
Kirjoissa syyslukukauden alussa	372	146	518
Uusia hyväksytty	106	52	158
Uudelleen kirjoihin hyv.	14	1	15
	492	199	691
Valmistunut ./.	10	6	16
Keskeyttänyt ./.	51	14	65
Kevätlukukausi	431	179	610
Uusia hyväksytty	76	20	96
Uudelleen kirjoihin hyv.	11	2	13
	518	201	719
Valmistunut ./.	33	11	44
Keskeyttänyt ./.	41	12	53
Kirjoissa kevätlukukauden lopussa	444	178	622

Opiskelijain lukumäärä

Heinäkuun 31 p:nä 1968 päättyneen hakuajan kuluessa korkeakoulun varsinaisiksi oppilaiksi pyrki 1681 ylioppilasta (edellisenä vuonna 1506), joista ensisijaisesti ekonomin tutkinnon suorittajiksi 1095 (miehiä 678, naisia 417) ja akateemisen sihteerin tutkinnon suorittajiksi 586 (kaikki naisia). Hakijoista hyväksyttiin yhteensä 615 eli 36,6 %. Hyväksytyistä oli ekonomin tutkintoa opiskelevia 410, niistä miehiä 199 ja naisia 111, sekä akateemista sihteerin tutkintoa opiskelevia 205 (kaikki naisia). Hyväksytyistä aloitti opiskelun 534 henkilöä. Kertomusvuoden päättyessä oli korkeakoulussa ensimmäistä loppututkintoa varten opintoja harjoittavia oppilaita yhteensä 1625, edellisen vuoden vastaavan luvun oltua 1581.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon suorittajiksi on kertomusvuoden aikana hyväksytty 254 henkilöä, joista ekonomeja 187, kirjeenvaihtajan tutkinnon suorittaneita 16, dipl.insinöörejä 14, valtiotieteen kandidaatteja 15. Lisäksi on hyväksytty kauppat. kandidaatin tutkintoa suorittamaan 3 oikeust. kandidaattia, 5 fil. maisteria, 1 fil. lisensiaatti, 2 maat.-metsät. kandidaattia, 1 yhteiskuntat. maisteri sekä 10 akateemisen sihteerin tutkinnon suorittanutta henkilöä. Ekonomin, akateemista sihteerin, kirjeenvaihtajan ja kauppat. kandidaatin tutkintoa varten opiskelevia oli lukuvuoden lopussa yhteensä 2247. Lukuvuoden päättyessä oli kauppat. kandidaatin tutkintoa varten opiskelevia 622, edellisen lukuvuoden päättyessä vastaava luku oli 518.

Ylimääräiseksi tai kuuntelijaoppilaaksi on hyväksytty 29 henkilöä.

Kertomusvuoden aikana on ekonomin tutkinnon suorittanut 301, kirjeenvaihtajan tutkinnon 28, akateemisen sihteerin tutkinnon 76 sekä kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon 60 opiskelijaa.

VI Oppiarvot ja tutkinnot

Kauppätieteiden tohtorin opinnäytteet

Kauppätieteiden tohtorin arvoon oikeuttavat opinnäytteet ovat suorittaneet kauppätieteiden lisensiaatit *Eero Veikko Artto* 13. 12. 1968 ja *Raimo Jyrki Juhani Keloharju* 14. 3. 1969.

KTt *Eero Arton* väitöskirja "Yrityksen rahoitus; systematiikka ja mukauttamistavat" tarkastettiin julkisesti syyskuun 26 päivänä 1968. Korkeakoulun opettajaneuvoston määräämänä vastaväittäjänä oli dosentti *Jaakko Lassila* ja kustoksena professori *Martti Saario*.

KTt *Raimo Keloharjun* väitöskirja "Markkinointiin orientoitunut tuotannonsuunnittelu monituoteyrityksessä; informaatiotarpeeltaan erilaisen malliparin vertailu" tarkastettiin julkisesti joulukuun 14 päivänä 1968. Korkeakoulun opettajaneuvoston määräämänä vastaväittäjänä oli professori *Veikko Leivo* ja kustoksena professori *Sakari Mattila*.

KTL *Eero Pitkäsen* väitöskirja "Tuotostavoitteiden operationaalisuus julkisessa hallinnossa" tarkastettiin julkisesti toukokuun 23 päivänä 1969. Korkeakoulun opettajaneuvoston määrääminä vastaväittäjinä olivat professori *Jouko Paakkanen* ja KTt *Eero Artto* ja kustoksena professori *Jaakko Honko*.

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto

Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinnon on suorittanut

Ruuhela, Reijo Tuomas, *20. 1. 35, KTL 4. 2. 1969, liiketaloustiede I: "Voiton maksimointi ja vaatimustaso"; KTK 25. 9. 64, liiketaloustiede I; ekonom 1959.

Lukuvuonna 1968—69 on hyväksytty seuraavat lisensiaattitutkimukset:

KTM *Sirkka Hämäläinen*, kansantaloustiede, Kotitalouksien säästämiseen vaikuttavista psykologisista tekijöistä ja niiden mittaamismahdollisuuksista; KTM *Aaro Leppilähti*, liiketaloustiede I, Verotuksen vaikutus teollisuuslaitoksen sijaintipaikan valintaan; KTK *Kari Puumanen*, kansantaloustiede, Indeksivaateet valintakohteina; KTM *Jouko Sivander*, kansantaloustiede, Suomen kansainvälinen kilpailukyky reallokointiongelman; KTM *Heikki Urmas*, liiketaloustiede II, Työehtosopimusten heijastusilmiö.

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto

Kauppätieteiden kandidaatin tutkinnon ovat kuluneen lukuvuoden aikana suorittaneet:

Syyslukukaudella:

Chydenius, Björn Alvar, *10. 4. 41, KTK 29. 12. 68, Ltt I; ekonomi 1963

Haapala, Panu Jouni, *5. 11. 35, KTK 18. 11. 68, kansantaloustiede; ekonomi 1962

- Haataja, Tauno Rikhard*, *8. 9. 38, KTK 11. 6. 68, Ltt I; ekonomi 1962
Harju, Ahti Paavo Pellervo, *27. 10. 32, KTK 12. 12. 68, Ltt I; ekonomi 1967
Home, Niilo Antero Herman, *8. 1. 40, KTK 13. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1964
Järvinen (nyt Järvikare), Pentti Einari, *23. 9. 41, KTK 15. 11. 68, oikeustiede; ekonomi 1965
Jääsalo, Esko Antero, *21. 3. 42, KTK 14. 12. 68, taloushistoria; ekonomi 1965
Kehusmaa, Saara Tellervo, *25. 11. 41, KTK 7. 12. 68, talousmaantiede; ekonomi 1966
Koskinen, Kurt Olle Ossian, *2. 3. 42, KTK 15. 11. 68, kansantaloustiede; ekonomi 1965
Kukkonen, Pekka Tapio, *15. 7. 40, KTK 13. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1965
Kuoppala, Kari Leo Olavi, *27. 6. 40, KTK 17. 11. 68, Ltt II; ekonomi 1965
Malmberg, Aila Kaarina, *17. 11. 33, KTK 26. 9. 68, englannin kieli; ekonomi Turun Kaup-
 pakorkeakoulusta 1955
Martela, Matti Tapio Sakari, *14. 1. 39, KTK 18. 10. 68, Ltt II; ekonomi 1961
Näsänen, Mauri Olavi, *3. 5. 34, KTK 20. 9. 68, Ltt II; ekonomi Turun Kauppakorkeakou-
 lusta 1959
Pihlström, Ulla Maija, *9. 7. 43, KTK 19. 7. 68, Ltt I; ekonomi 1965
Pöllänen, Kirsti Kaarina, *6. 9. 44, KTK 16. 12. 68, Ltt I; ekonomi 1967
Riikonen, Veli Tapio Juhani, *18. 6. 44, KTK 31. 5. 68, kansantaloustiede; ekonomi 1967
Rissanen, Erkki Pentti Juhani, *11. 6. 43, KTK 10. 12. 68, kansantaloustiede; ekonomi 1966
Saari, Kirsti Kaarina, *17. 1. 42, KTK 22. 8. 68, ruotsin kieli; kirjeenvaihtajan tutkinto 1964
Seppälä, Jorma Kalevi, *5. 10. 41, KTK 12. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1967
Siniharju, Hannu Sakari, *26. 8. 42, KTK 11. 12. 68, oikeustiede; ekonomi 1966
Takala, Liisa Anneli, *8. 4. 44, KTK 13. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1966
Tiitola, Seppo Veli, *16. 4. 43, KTK 13. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1966
Timonen, Heikki Antti Tapio, *10. 5. 43, KTK 13. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1966
Toivanen, Tuire Marja, *12. 8. 44, KTK 13. 12. 68, Ltt II; ekonomi 1967

Kevätlukukaudella:

- Aalto, Matti Jalmari*, *20. 8. 41, KTK 28. 5. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1965
Hallamaa, Timo Uolevi, *31. 10. 43, KTK 19. 2. 69, Ltt I; ekonomi 1966
Harju, Raija Kaarina, *7. 7. 43, KTK 12. 5. 69, Ltt II; ekonomi 1967
Harjula, Markku Sakari, *12. 2. 43, KTK 31. 1. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1965
Harlio, Helka Elina, *2. 2. 41, KTK 19. 2. 69, ruotsin kieli; kirjeenvaihtajan tutkinto 1962
Heiskanen, Seppo Juhani, *19. 11. 42, KTK 25. 4. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1968
Helomaa, Kauko Antero, *18. 5. 43, KTK 23. 5. 69, tavaraooppi ja teknologia; ekonomi 1965
Jouhki, Lauri Juhani, *21. 2. 44, KTK 10. 4. 69, Ltt II; ekonomi 1965
Keskisaari, Matti Aarne Juhani, *13. 5. 39, KTK 28. 4. 69, talousmaantiede; ekonomi 1965
Kiiskinen, Riitta Marja, *27. 7. 42, KTK 24. 3. 69, englannin kieli; kirjeenvaihtajan tutkinto
 Turun Kauppakorkeakoulusta 1964
Koskela, Timo Martti, *28. 8. 40, KTK 20. 3. 69, Ltt I; ekonomi 1963
Lahdenpää, Markku Juhani, *20. 9. 43, KTK 30. 4. 69, Ltt II; ekonomi 1968
Lappi, Unto Yrjö Mikko, *27. 1. 24, KTK 22. 5. 69, Ltt II; valtiotieteen kandidaatin tutkinto
 1951
Nirvi, Kerttu Annikki, *1. 4. 39, KTK 27. 5. 69, englannin kieli; kirjeenvaihtajan tutkinto 1963
Oukari-Hannonen, Tytti Tellervo, *29. 7. 43, KTK 20. 5. 69, talousmaantiede; ekonomi 1966
Paananen, Kari Tapani, *29. 11. 42, KTK 14. 5. 69, Ltt II; ekonomi 1965
Pettersson, Harri, *5. 1. 41, KTK 30. 4. 69, Ltt II; ekonomi 1965
Prihti, Aatto Eero Matias, *27. 12. 39, KTK 23. 5. 69, Ltt I; ekonomi 1966
Pyykkö, Onerva Orvokki, *5. 10. 32, KTK 7. 3. 69, talousmaantiede; ekonomi 1965; farma-
 seutin tutkinto 1955

Rajala, Pirkko Anneli, *28. 8. 42, KTK 23. 5. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1965
Reinikka, Alpo Antero, *1. 8. 43, KTK 9. 5. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1967
Rouhiainen, Reino Tapani, *21. 4. 44, KTK 7. 2. 69, Ltt I; ekonomi 1967
Saastamoinen, Erkki Tapani, *24. 11. 39, KTK 23. 5. 69, Ltt I; ekonomi 1964
Sallinen, Pekka Kaarlo Ilmari, *12. 11. 44, KTK 25. 4. 69, oikeustiede; ekonomi 1968
Siimestö, Orvo Kalervo, *3. 8. 43, KTK 31. 1. 69, tilastotiede; ekonomi 1966
Stenhäll, Turo Uolevi, *6. 12. 42, KTK 30. 5. 69, Ltt I; ekonomi 1967
Stähle, Eeva Kaarina, *18. 4. 37, KTK 14. 3. 69, englannin kieli; ekonomi 1969; kirjeenvaihtajan tutkinto 1966

Särkkä, Seppo Ilmari, *20. 9. 43, KTK 31. 3. 69, Ltt II; ekonomi 1964
Talvitie, Timo Kalle-Jaakko, *27. 3. 40, KTK 14. 3. 69, Ltt I; ekonomi 1964
Telaranta, Kaiju Katriina, *21. 12. 44, KTK 30. 5. 69, Ltt I; ekonomi 1966
Walden, Maija Kaarina, *17. 8. 41, KTK 23. 5. 69, talousmaantiede; ekonomi 1965
Wartiovaara, Jouko Tapio, *12. 10. 42, KTK 19. 5. 69, Ltt II; ekonomi 1968
Wartiovaara, Risto Kustaa, *9.11. 42, KTK 9. 5. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1964
Vasama, Veli-Pekka Tauno, *24. 12. 39, KTK 30. 5. 69, kansantaloustiede; ekonomi 1964
Wuorenjuuri, Antti Kustaa, *4. 8. 42, KTK 9. 5. 69, Ltt II; ekonomi 1966

Kauppätieteiden maisterin arvon ovat ilman juhlallista vihkimistä saaneet kauppätieteiden kandidaatit:

Aro, Elina Marjatta; Haapala, Panu Jouni; Haataja, Tauno Rikhard; Hallamaa, Timo Uolevi; Harju, Ahti Paavo Pellervo; Harju, Raija Kaarina; Hellstén, Hemmo Juha Yrjö; Home, Niilo Antero Herman; Juuranto, Leena Inkeri s. Laxell; Järvikare, Pentti Einari (ent. Järvinen); Kehusmaa, Saara Tellervo; Kukkonen, Pekka Tapio; Kuoppala, Kari Leo Olavi; Linnainmaa, Pekka Tapio; Malmberg, Aila Kaarina; Näsänen, Mauri Olavi; Pettersson, Harri; Puraajoki, Matti Heimo Juhani; Pyykkö, Onerva Orvokki; Pöllänen, Kirsti Kaarina; Sallinen, Pekka Kaarlo Ilmari; Siniharju, Hannu Sakari; Sukselainen, Kaarlo Eljas; Syrjänen, Kari Erkki Jalmari; Toivo, Hjärdís Adèle; Virtanen, Viljo Einar.

Pro gradu -kokeen

ovat lukuvuonna 1968—69 suorittaneet seuraavat kauppätieteiden kandidaatin tutkintoa varten opiskelevat, jotka ovat tutkimuksissaan käsitelleet allamainittuja aiheita:

Liiketaloustiede I

Chydenius, Björn, Lineaarisen suunnittelun hyväksikäytöstä öljyteollisuuden varastosiirtojen optimoinnissa; *Hallamaa, Timo*, Riskin huomioonottaminen investointipäätöstä tehtäessä; *Huttunen, Martti*, Kuljetusten suunnittelu ja tarkkailu; *Koskela, Timo*, ATK:n mahdollisuuksista myynnin suunnittelun ja valvonnan apuvälineenä eräissä puunjalostusteollisuuden yrityksissä; *Prihti, Aatto*, Rahavirtalaskelmat yrityksen kannattavuuden mittaamisessa; *Pöllänen, Kirsti*, Osakepääoman kustannuksiin vaikuttavista tekijöistä yrityksessä; *Rouhiainen, Reino*, Investointien tehokkuuden kriteereistä ja rahoituksesta Neuvostoliitossa; *Saastamoinen, Tapani*, Varovaisuus tilinpäätöksen teossa ja raportoinnissa; *Stenhäll, Turo*, Verotettavan tulon poikkeamat totaalitylöksestä; *Talvitie, Timo*, ATK-systeemit johdon apuna; *Telaranta, Kaiju*, Kirjanpidon mittausteoreettisesta luonteesta; *Vartiainen, Ilkka*, MAPI-menetelmä ja sen käyttö suomalaisessa yrityksessä.

Lisäksi on Kauppakorkeakoulussa tarkastettu seuraavat Tampereen yliopiston taloudellis-hallinnollisen tiedekunnan opiskelijoiden yrityksen taloustieteen pro gradu-tutkielmat:

Kuuluvainen, Antero, Verotuksessa hyväksyttävien poistojen vaikutuksista yrityksissä erityisesti investointitoimintaa silmälläpitäen; *Mäkinen, Vesa*, Optimaalisen pääomarakenteen ongelmasta; *Varvio, Tero-Paavo*, Pääomantuottoprosentti yrityksen osa-alueiden kannattavuuden mittaamisessa ja sen soveltaminen erääseen suomalaiseen yritykseen.

Liiketaloustiede II

Harju, Raija, Motivaatio ja kuluttajan ostokäyttäytyminen; *Home, Niilo*, Markkinointi-ajattelu ja sen kehittyminen Suomessa; *Jouhki, Lauri*, Kauppamerenkulkumme ja varustamojemme kehityksestä ja kilpailukyvyyn kohottamisesta kansainvälistä taustaa vasten; *Kukkonen, Tapio*, Pankkien palvelukilpailu liiketaloudelliselta kannalta katsoen; *Kuoppala, Kari*, Empiirinen tutkimus Helsingin kaupungin sähkölaitoksen informaatiojärjestelmien kehittämisestä; *Lahdenpää, Markku*, Innovaation leviämisprosessi; *Lappi, Unto*, Kirja-alan kilpailunrajoitukset Suomessa; *Martela, Matti*, Tuotekehittely liikkeenjohdollisena prosessina erityisesti tarkasteltuna konttorikalusteita valmistavan yrityksen näkökulmasta; *Paananen, Tapani*, Varastoitavan tavarantoimittajan sijoittamisen uudelleenjärjestely tavaratalossa; *Pettersson, Harri*, Moottoriöljyjen markkinoinnin tarkastelua McInnes'in markkinointiteorian valossa; *Seppälä, Jorma*, Kuluttajan valintakäyttäytyminen selitettynä teoreettisten alkeismallien avulla; *Särkkä, Seppo*, Vientituotteittemme jalostusasteen kohottaminen ja siihen liittyvä markkinointiproblematiikka erityisesti puunjalostusteollisuuden viennin kannalta; *Takala, Liisa*, Kulutuskäyttäytymisen riippuvuus normeista; *Tiitola, Seppo*, Kansainvälisen markkinoinnin opetus eri maissa; *Timonen, Heikki*, Machinery OY:n organisaation kehittäminen ottaen huomioon lajitelman muutokset ja ATK:yn siirtymisen vaikutukset; *Toivanen, Tuire*, Perhe ja sen sisäinen ostopäätösten teko; *Wartiovaara, Tapio*, Vientimarkkinoinnissa tarvittavaan tietoon erikoistuneen informaatiopalvelukeskuksen järjestäminen; *Wuorenjuuri, Antti*, Empiiriseen aineistoon perustuva analyysi Finnfocus -68 vientinäyttelystä.

Kansantaloustiede

Aalto, Matti, "Uusi" rahapolitiikan teoria ja maamme arvopaperimarkkinat; *Haapala, Panu*, Kuluttajanvalistuksen peruspiirteitä; *Harjula, Markku*, Neuvostoliitto Suomen potentiaalisena tuontimaana — tarjonta ja tuontikaupan ongelmat; *Heiskanen, Seppo*, Valtion allokointeja uusiin kohteisiin 1960-luvulla ja tarkastelun talouspoliittinen tausta; *Koskinen, Olle*, Kustannus-hyöty-analyysi ja tuotantovoimien allokointi; *Poutsaari, Heikki*, Kansainvälisen maksujärjestelmän uudistamissuunnitelmat vv. 1957—68; *Rajala, Pirkko*, Ulkomainen lainaaminen ja taloudellinen kasvu; *Reinikka, Alpo*, Huomioonotettavat tekijät luottopäätöksiä tehtäessä; *Riikonen, Tapio*, Amerikkalaisten suorat investoinnit Euroopassa; *Rissanen, Erkki*, Ruotsi ja Euroopan integraatio; *Tuominen, Rauno*, Yrityksen kasvun sisäiset edellytykset; *Vasama, Veli-Pekka*, Yrityksen ulkoinen kasvu.

Oikeustiede

Järvinen, Pentti, Osuuskunnan fuusio tuloverotuksessa; *Sallinen, Pekka*, Velkakirjan panttaamisesta ja varsinkin siihen liittyvästä realisoinnista.

Talousmaantiede

Kehusmaa, Saara, Ohlin'in ulkomaankauppamalli tarkasteltuna lähinnä talousmaantieteen näkökulmasta; *Keskisaari, Matti*, Neuvostoliiton yleinen talousaluejako; *Oukari-Hannonen, Tytti*, Väestön nettomuutokset Suomessa vv. 1951—66; *Pyykkö, Onerva*, Pohjoisen pallonpuoliskon havumetsät, puun tuotanto ja käyttö; *Walden, Maija*, Keskushierarkiateoria vähittäiskaupan sijaintiteorianä.

Tilastotiede

Siimestö, Orvo, Markovin ketjuista myynnin ennakkointimenetelmänä.

Tavaraoppi ja teknologia

Baibulat, Muassäs, Polyamidi- ja raionkuitujen käyttö huovikkeiden valmistuksessa märkämenetelmällä; *Helomaa, Kauko*, Valtion Rautateiden veturikaluston käyttämä diesel-polttoneste ja sen sopeuttaminen talviolosuhteisiin lisäaineiden avulla; *Kärkönen, Kalevi*, Epoksi-hartsit valumassoina sähköteollisuuden käytössä.

Taloushistoria

Jääsalo, Esko, Valtion jäänmurtaja-avustuksen kehityksestä toisen maailmansodan jälkeen erityisesti.

Valtio-oppi

Forsman, Erik, Ystävyys-, yhteistyö- ja avunantosopimus, sopimuksen syntyvaiheet ja sen myöhempi tulkinta.

Englannin kieli

Anttikoski, Sirkka, A Comparison between Friedrich Dürrenmatt's "Das Versprechen" and its English Version "The Pledge"; *Hyttinen, Paula*, "Felix Onnellinen" by Mika Waltari and its English Version "The Tongue of Fire"; *Kiiskinen, Riitta*, Terms Relating to Cyclical Economic Fluctuations; *Nirvi, Annikki*, A Comparison of Iris Murdoch's Novel "The Sandcastle" and its Finnish Translation "Hiekkalinna"; *Tiainen, Anja*, The Use of Tenses to Denote Futurity in Contemporary British English.

Ruotsin kieli

Harlio, Helka, Det polemiska inslaget i två finlandssvenska tidningars ledarspråk; *Saari, Kirsti*, Ordvalet, meningsbyggnaden och bildspråket i kvinno- och i manspråk.

Saksan kieli

Malmberg, Kaarina, Die deutschen Entsprechungen des finnischen Kasus Elativ.

Hyväksytyt laudaturtutkimukset sivuaineessa

Auvinen, Eero, kansantaloustiede, Maahamme suunniteltujen uusien lentokenttien kannattavuus- ja sijaintiongelmien infrastruktuurin taustaa vasten tarkasteltuina; *Haavisto, Kari*, liiketaloustiede I, Kokonaistaloudellisen suunnittelun ja yritysten suunnittelun keskinäinen koordinointi sekä kansantalouden että yrityksen kannalta; *Ruuhela, Reijo*, talousmatematiikka, Johdatus dynaamiseen optimointiin ja laajennusinvestoinnin dynaaminen tarkastelu; *Sivander, Jouko*, liiketaloustiede I, Suomalaisen yrityksen kilpailukykyyn kansainvälisistä puitteista; *Urrila, Matti*, liiketaloustiede I, Yrityksen päämäärät ja budjetointi.

Ekonomin tutkinto

Ekonomin tutkinnon ovat lukuvuonna 1968—1969 suorittaneet seuraavat ylioppilaat, yhteensä 295, sekä 4 oikeustieteen kandidaattia ja 2 metsänhoitajaa.

Syyslukukaudella 18. 9. 1968

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	M
Airikkala, Kirsti Elisabet, s. Joughki	26. 12. 1945	1965		Pekkala, Pirkko Elina	2. 7. 1946	1965	
Hinttula, Taneli Kustaa	13. 6. 1941	1964		Riutankoski, Heikki Oskari	30. 5. 1942	1965	me
Huhanantti, Leena Kristina	26. 10. 1940	1964		Sarenti, Marja-Leena Orvokki	22. 9. 1943	1964	
Ivakko, Paavo Niilo	4. 5. 1944	1963		Seeck, Ossi Raimo	10. 5. 1941	1965	me
Kuortti, Pentti Päiviö	26. 9. 1944	1965		Seppänen, Heikki Juhani	8. 8. 1943	1966	al. oik.
Laajakallio, Erkki Tapani	26. 12. 1943	1965		Simola, Heikki Kalevi	7. 3. 1944	1965	
Luoma, Pekka Hannu	18. 1. 1946	1965		Sjöblom, Karl Olof	12. 7. 1942	1965	mer
Luoto, Pertti Antero	23. 1. 1941	1965	merkon.	Sohlberg, Klaus Toivo	21. 2. 1943	1964	
Matilainen, Tuomo Aukusti	2. 10. 1944	1965		Sulosaari, Jaakko Juhani	18. 1. 1943	1963	
Nyman, Seppo Kullervo	14. 8. 1939	1965		Tikka, Kari Sulo	21. 8. 1944	1965	lain kand.; oi
Orispää, Lauri Yrjö Johannes	2. 10. 1940	1965		Timonen, Risto Antero	30. 4. 1941	1964	

14. 10. 1968

Alanko, Varpu Kaarina, s. Korvenkari	13. 1. 1945	1965	merkon.	Mäki, Marja Tuulikki, s. Vuorinen	27. 10. 1946	1965	
Apponen, Olli Antero	28. 5. 1943	1964		Mäki, Timo Kustaa	30. 1. 1945	1965	
Dahlstedt, Roy Claes Gunnar	19. 5. 1945	1965		Mäkinen, Airi Anneli	29. 1. 1944	1963	
Haveri, Heikki Jussi Ilari	16. 3. 1945	1964		Mäkinen, Leila Kyllikki	15. 12. 1933	1962	mer
Huhtanen, Yrjö Markku Antero	3. 2. 1945	1965		Mäki-Ranta, Erkki Johannes	25. 5. 1941	1965	mer
Järvensivu, Lauri Veikko	13. 1. 1944	1965		Nieminen, Antti Ilmo Juhani	1. 1. 1943	1964	
Kairinen, Antti Jussi	6. 4. 1943	1965		Nieminen, Arja Anneli	23. 9. 1944	1963	
Kallama, Ilkka Markku	30. 10. 1941	1965		Nummelin, Juhani Antero	27. 4. 1943	1965	
Kallinen, Liisa Mirjami	8. 9. 1944	1964		Nyman, Lars Theodor	16. 4. 1939	1964	
Kallio, Kari Veikko Antero	16. 11. 1945	1964		Partanen, Hannu Matti Juhani	24. 2. 1945	1965	
Kanerva, Erkki Ilmari	14. 10. 1943	1965		Penttinen, Jyrki Tapio	14. 9. 1945	1965	
Kangas, Juhani Anders	5. 3. 1940	1962		Puupponen, Ilkka Juhani	16. 12. 1944	1965	
Koivisto, Jorma Ensio	13. 4. 1946	1965		Rinne, Taina Irmeli	4. 5. 1946	1965	
Kokkola, Hannu Taisto Kalervo	29. 8. 1946	1965		Salonen, Hannu Jalmari	10. 4. 1946	1965	
Korhonen, Veikko Tapani	4. 2. 1946	1965		Seppä, Pekka Juhani	8. 6. 1943	1964	merk
Korpela, Maj-Lis	7. 3. 1944	1965		Sillanpää, Heikki Juhani	21. 1. 1944	1964	
Krogius, Kaisa, s. Koivuniemi	25. 3. 1944	1965		Sinko, Mikko Martti	15. 1. 1945	1965	
Laukka, Eila Marjatta	3. 11. 1946	1965		Suila, Keijo Jaakko Kalervo	3. 9. 1945	1965	
Lehtonen, Pekka Anttoni	29. 6. 1946	1965		Timonen, Pirkko Kaarina	2. 8. 1945	1965	
Lindqvist, Arja Tuulikki, s. Hintzell	22. 2. 1944	1964	merkon.	Valpola, Vesa Aarne Juhani	16. 2. 1945	1964	
Manninen, Lauri Antero	22. 12. 1942	1964		Westerlund, Leila Tuulikki, s. Laurila	23. 3. 1946	1965	

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	Muu tutk.
na, Ari Seppo Kyösti	12. 6. 1935	1966	merkon.	Viitala, Antti Kauko Matias	28. 12. 1945	1965	
15. 11. 1968							
nainen, Ilkka Olavi	5. 9. 1941	1962		Lilja, Kari Tapio	31. 8. 1945	1965	
p, Irma Liisa	3. 2. 1946	1965		Mela, Jorma Viljo			
man, Leena Marita	9. 6. 1945	1965		Kalervo	9. 7. 1943	1965	
akymi, Jukka Antero	14. 5. 1938	1962		Peitsala, Osmo Kalevi	15. 4. 1943	1965	
iola, Matti Tapio	4. 4. 1940	1963		Rytilahti, Jarmo Eelis	11. 9. 1944	1965	
sson, Ari Juhani	8. 11. 1944	1965		Salo, Helvi Helena	4. 6. 1943	1965	merkon.
järvi, Satu Hillervo	16. 12. 1942	1963		Salo, Tuire Elina	3. 3. 1946	1965	
kinen, Seppo Kalervo	12. 1. 1943	1965		Sartio, Ritva Leena	14. 10. 1945	1965	
13. 12. 1968							
nbärj, Klaus Herman	3. 2. 1946	1965		Mattila, Outi Onerva	31. 7. 1945	1965	
s, Jukka Veli	25. 3. 1945	1965		Naskali, Osmo Olavi	28. 3. 1945	1965	
nonen, Harri Sakari	13. 10. 1944	1965	merkon.	Partanen, Esko Martti			
ri, Pirkko Tellervo,				Topias	17. 8. 1945	1965	
Kotilainen	31. 1. 1945	1965		Ranki, Kari Hannes	10. 2. 1943	1964	
inen, Paula Hannele	7. 8. 1946	1965		Rysä, Olli Veikko Antero	2. 2. 1945	1966	
ti, Taisto Antero	4. 2. 1945	1965					
Kevätlukukaudella 31. 1. 1969							
hiniemi, Pekka Olavi	28. 7. 1943	1965	metsän- hoitaja	Oksanen, Jorma	2. 10. 1941	1964	merkon.
ola, Eeva Katrina	30. 4. 1946	1965		Pakkanen, Outi Päivikki	27. 1. 1946	1965	
hunen, Kari Kaarlo				Palovaara, Juha Tapio	4. 5. 1947	1965	
Kristian	4. 3. 1947	1965		Reinamo, Seppo Kalevi	23. 11. 1941	1965	
ksanen, Pentti Kalervo	17. 1. 1946	1966		Ruponen, Terttu Liisa	30. 10. 1946	1965	
risto, Marja Liisa	2. 6. 1944	1964		Rämö, Kari Mauno			
nonen, Jorma Kalevi	13. 11. 1940	1962		Antero	3. 3. 1945	1964	
inner, Kari Johannes	22. 3. 1941	1965	merkon.	Syväranta, Jorma Olavi	22. 1. 1944	1965	
rhinen, Ritva Eija				Kiviranta, Ulla Katriina,			
Anneli	4. 1. 1938	1966		s. Turunen	4. 9. 1940	1963	kirjeen- vaihtajan
14. 2. 1969							
dauf, Kai Erik Ilmari	4. 1. 1941	1965	farmas.	Kankkunen, Markku			
Anne-Maj	7. 12. 1943	1963		Juhani	13. 11. 1942	1964	
lander, Rolf Timo	31. 7. 1945	1965		Karake, Risto Olavi	29. 9. 1945	1965	
nttonen, Liisa				Koivisto, Pentti Olavi	7. 12. 1941	1963	
Marjatta, s. Hillu	6. 3. 1946	1965		Korkkula, Aila Marjatta,			
ttunen, Maija-Liisa	31. 12. 1944	1965		s. Nyman	4. 12. 1942	1962	
mäläinen, Esko Aleks	11. 12. 1933	1965	lento- perämiest.	Lindén, Bror Krister	27. 1. 1936	1961	
				Numminen, Erkki Veli	7. 1. 1942	1964	

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	N t
Pitkänen, Erkki Antti- Jussi	10.	3. 1932	1953	Varpula, Risto Heikki	13.	2. 1945	1965
Saksi, Yrjö Veikko Juhani	30.	10. 1945	1966	Vartiainen, Keijo Veikko Edward	27.	6. 1942	1965
Schakir, Ildar	19.	4. 1942	1963	Wesamaa, Kaarlo Olavi	13.	9. 1945	1965
Temmes, Markku Juha Tapani	30.	1. 1943	1965 oikeust. kand.	Vitikainen, Eero Olavi	22.	5. 1944	1966 me
				Vuorinen, Hannu Leo	27.	12. 1945	1966

27. 2. 1969

Haave, Signe Orvokki	2.	4. 1924	1965	Paloheimo, Raisa Maria Carmela, s. Soininen	3.	9. 1945	1965
Huhtanen, Heikki Veli Kalevi	29.	6. 1944	1965	Peltola, Markku Juhani Valtteri	2.	4. 1944	1965
Karvinen, Matti Jaakko Juhani	14.	10. 1942	1965	Saini, Timo Olavi	30.	7. 1945	1966
Muujärvi, Vilho	3.	7. 1935	1966 merkon.	Salmu, Raija Helinä, s. Laine	1.	5. 1944	1964
Neuvonen, Jarmo Kalervo	21.	11. 1945	1965	Virkki, Eila Tuulikki	9.	8. 1946	1965
Närhi, Risto Juhani	5.	6. 1942	1965				

14. 3. 1969

Lindblom, Heidi Maria	6.	12. 1944	1965	Tuunanen, Marja Tuulikki, s. Vesterinen	26.	11. 1945	1965
Tammivuori, Pirkko Tuulikki	14.	5. 1946	1966				

28. 3. 1969

Koivula, Seppo Lauri Uolevi	8.	10. 1945	1965	Salmi, Timo Yrjö	6.	7. 1945	1966 oiva
Kupari, Liisa Tuulikki	1.	8. 1946	1966	Savolainen, Erkki Seppo Johannes	12.	9. 1941	1966 mer
Melanen, Aila Maija- Leena	15.	11. 1946	1966	Tietäväinen, Erkki Olavi	2.	5. 1946	1966

11. 4. 1969

Alho, Olavi Juhani	5.	8. 1944	1966	Pärssinen, Irma Annikki	18.	5. 1946	1966 mer
Hurskainen, Arvi Eero Kullervo	10.	12. 1945	1966	Räikkönen, Yrjö Eino Kalevi	29.	7. 1943	1964
Koskenjaakko, Katri Liisa	6.	8. 1947	1966	Somersalmi, Aune Anneli	27.	9. 1947	1966 oiva
Niemi, Heikki Pellervo	19.	1. 1943	1964	Walden, Lauri Severus	9.	8. 1945	1966
Ohtonen, Pentti Johannes	3.	3. 1924	1966 merkon.	Viitanen, Jorma Tapio Juhani	7.	2. 1947	1966
Olava, Veli Matti	20.	9. 1947	1966				
Olkkonen, Timo Tapani	11.	5. 1941	1966 merkon.				

25. 4. 1969

Ahola, Eero Antero	20.	2. 1943	1965	Harrinlehto, Eeva Tuulikki	3.	1. 1947	1966
Ekholm, Sirkka-Liisa	29.	9. 1946	1965				

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.	Mönkkönen, Harri Väinö	
				Tapio	14. 7. 1944 1965
anen, Marja-Terttu	24. 8. 1945	1965		Nurminen, Juha Matti	28. 4. 1946 1966
enniemi, Kalevi	24. 9. 1944	1966		Ollonqvist, Pekka Heikki	27. 7. 1944 1966
anko, Kari Juhani	12. 3. 1941	1965	kansak. opettaja	Saarimäki, Rauno	
				Rikhard	21. 6. 1945 1966
onen, Tapio Ilmari	13. 12. 1947	1966		Stude, Veikko Gert	
ttinen, Timo Olavi	20. 3. 1945	1966	merkon.	Friedrich	16. 2. 1944 1966 merkon.
i, Raimo Lauri				Suomela, Kari Tapio	25. 4. 1946 1966
alevi	18. 3. 1947	1965		Vainio, Risto Juhani	16. 9. 1946 1966
inen, Vesa Fredrik	10. 6. 1945	1965			

30. 5. 1969

uni, Heikki Oskari	10. 2. 1942	1966	oikeust. kand.	Räisänen, Pekka Hannu	18. 9. 1945 1965
nius, Eero Ragnar				Sammalkorpi, Kyösti	
abian	8. 11. 1942	1965	met- sänhoitaja	Juhani	5. 7. 1937 1963 ali- perämiehen
malainen, Asta Aira				Sammalkorpi, Marita	
nnikki	28. 6. 1947	1966		Inkeri, s. Laurén	26. 8. 1943 1963
tunen, Jaakko Olavi	12. 8. 1942	1965	merkon.	Savolainen, Sinikka Seija	
mäki, Kirsti Helena	22. 7. 1944	1964	merkon.	Marjatta, s. Sippola	26. 12. 1945 1965
vunen, Heikki	27. 5. 1944	1965		Sjöman, Timo	20. 7. 1942 1964
ppi, Arto Ensio Mikael	9. 6. 1943	1965		Sorsa, Pekka Ilkka	14. 3. 1945 1966
ksonen, Ritva Sinikka	18. 2. 1941	1962		Stähle, Eeva Kaarina,	
kinen, Olli Johannes	30. 7. 1944	1965		s. Virkkunen	18. 4. 1937 1966 kirjeen- vaihtajan
ilanen, Kari Juhani	26. 8. 1946	1965		Suomi, Ruth Helinä	
yrinmaa, Kari Juhani	5. 8. 1942	1964		Orvokki	6. 12. 1944 1965
ola, Irene Anneli,				Tuomi, Heli Anneli	20. 12. 1945 1965
Remes	19. 11. 1942	1965	farmas.	Vartiainen, Veli Heikki	
man, Pirkko Marjatta				Juhani	19. 1. 1945 1965
Kristiina, s. Saukkonen	28. 11. 1946	1965			

31. 5. 1969

aiainen, Martti Matti				Heikkilä, Marja Kirsti	23. 9. 1947 1966
uhani	27. 8. 1945	1966		Heikkonen, Ritva	
veninen, Marja Leena	23. 4. 1947	1966		Marjatta	6. 12. 1947 1966
kanen, Pekka Sakari	9. 12. 1943	1966	oivall.	Heinimäki, Heikki Reijo	
luusua, Seppo Ilmari	16. 1. 1946	1966		Viljam	20. 1. 1945 1966
ckas, Riitta Liisa,				Heino, Kaarina,	
, Salminen	9. 5. 1946	1966		s. Vanonen	8. 12. 1944 1965
kovaara, Juhani Ensio	4. 8. 1945	1966		Helesuo, Seppo Juhani	29. 8. 1942 1966 merkon.
gerlund, Markku Juhani	27. 3. 1946	1966		Hietaniemi, Taisto Akseli	28. 11. 1936 1966
avisto, Tauno Raimo				Honkasalo, Liisa Aulikki	29. 4. 1944 1966
Kalevi	24. 1. 1945	1966		Hämäläinen, Erkki Tapani	25. 12. 1945 1966
llamaa, Kari Valto	13. 9. 1941	1964	merkon.	Ilmonen, Pentti Kalervo	27. 11. 1946 1966
rju, Pekka Juhani	17. 12. 1945	1966			

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	M
Jalkanen, Lauri Tapio	14.	2. 1942	1966 merkon. ja farmas.	Pulkkanen, Sirpa Riitta, s. Haaksiala	23.	12. 1946	1966
Jouttimäki, Yrjö Antero	30.	12. 1943	1966 merkon.	Pursiainen, Juha Ilmari	5.	7. 1945	1966 mer
Junttila, Yrjö Einari	25.	11. 1946	1966	Pusa, Eeva Katri Hannele	20.	11. 1947	1966
Järvinen, Juha Kaarlo	26.	6. 1946	1966	Pykälä, Mikko Veikko			
Järvinen, Marja Liisa	3.	1. 1947	1966	Antero	10.	11. 1943	1966 mer
Kaipainen, Raija Sisko				Pölönen, Erkki Lauri	17.	5. 1943	1966
Kyllikki	21.	12. 1945	1966 merkon.	Raasu, Seppo Kalevi	25.	6. 1946	1967
Kalte, Reijo Sakari	10.	8. 1946	1966	Rantala, Veli-Pekka	10.	5. 1932	1956 mer
Karvonen, Raimo Kalevi	13.	3. 1945	1966	Remes, Risto Jalmari	4.	1. 1945	1966
Koivula, Matti Johannes	11.	8. 1945	1966	Ryynänen, Pertti Juha- Pekka	4.	4. 1947	1966
Kolo, Toivo Juhani	23.	11. 1941	1965 merkon.	Salo, Jorma Kalevi	8.	11. 1944	1966
Kontula, Ilkka Kullervo	16.	4. 1945	1967 oikeust.k oivall.	Salonen, Reijo Ilmari	18.	9. 1943	1964
Korhonen, Raija Kyllikki	10.	5. 1946	1966	Siikavirta, Kaisa Orvokki	16.	8. 1943	1966
Korteala, Pirjo Irmeli	28.	4. 1945	1966 merkon.	Sikström, Matti Olavi	28.	11. 1947	1966
Kukkonen, Pekka Heino	21.	6. 1945	1966 merkon.	Simpanen, Satu Marja			
Kurki, Laila Anneli	11.	3. 1932	1965 merkon.	Kaarina	10.	4. 1947	1966
Kurkinen, Pirkko Tuulikki	25.	2. 1946	1966 merkon.	Simpanen, Yrjö Aapeli	22.	11. 1942	1966 mer
Kärki, Esko Matti Tapio	21.	2. 1945	1966	Sipilä, Erkki Risto Juhani	29.	5. 1946	1966
Lassila, Kari Tuomo	16.	8. 1946	1966	Sirkiä, Ritva Kyllikki	23.	3. 1946	1966
Lassila, Touko Juhani	10.	9. 1945	1966 merkon.	Sistonen, Leila Marjatta, s. Salonen	25.	2. 1942	1961
Laurila, Erkki Ilmari	28.	9. 1945	1966	Siukonen, Harri Jukka	8.	10. 1946	1966
Lautala, Pirjo Marjatta	1.	11. 1946	1966	Sorsa, Raija Annikki	23.	2. 1946	1966
Lautimo, Tuula Sinikka	1.	12. 1946	1966 merkon. oivall.	Soveri, Pekka Sakari	28.	11. 1945	1966 mer
Leskinen, Veli-Mikko				Suihkonen, Riitta Aino			
Ilmari	28.	10. 1945	1966	Anneli	10.	5. 1943	1965 farm
Levonen, Anna Liisa	20.	3. 1947	1966	Sulanto, Aili Helena	23.	3. 1942	1966
Lindström, Seppo Jalmari	28.	8. 1937	1965 merkon.	Suonio, Anna Kristiina	8.	6. 1943	1966 farm
Lipsanen, Kirsti Annikki	7.	4. 1946	1966	Suvilehto, Seija Sisko	10.	1. 1948	1966
Malmberg, Harry Herbert	15.	8. 1945	1966	Tarpila, Lauri Osmo	3.	9. 1943	1965
Mustonen, Lauri Juhani	12.	9. 1943	1966	Taurén, Timo Kalevi	18.	2. 1946	1966
Naarvala, Leo Juhani	9.	6. 1945	1966	Tiilikainen, Pertti Kalevi	25.	4. 1943	1966 merko
Niemelä, Anna Maija	6.	10. 1946	1966	Tikkanen, Taisto Johannes	30.	1. 1940	1966 merko
Niemi, Ilkka Juhani	14.	6. 1946	1966	Tilli, Ritva Kyllikki	18.	10. 1942	1966
Nikkinen, Taimo Kalervo	5.	2. 1944	1966	Tilli, Veikko Armas	9.	3. 1946	1966
Nissi, Anja Pirkko Hannele	25.	9. 1946	1966 merkon.	Uotila, Kristiina	9.	10. 1944	1964
Nyman, Reima Tapio	23.	7. 1947	1966	Vakiala, Markku Juhani	17.	6. 1947	1966
Ojares, Else Margit, s. Ojakoski	3.	9. 1946	1966	Vepsäläinen, Vuokko			
Pajusalo, Matti Juhani	28.	10. 1946	1966	Tuulikki, s. Mutanen	7.	4. 1944	1966 merko
Palonen, Kari Niilo Kalevi	1.	7. 1943	1966	Vesanen, Hannu Juhani	4.	9. 1944	1966 merko
Palonen, Risto Eino Juhani	19.	4. 1948	1966	Virtanen, Olavi Kaarlo			
Penttilä, Köysti Tapani	2.	10. 1944	1966	Artturi	29.	1. 1947	1966
Pohjonen, Airi Sisko Aulikki	23.	11. 1944	1966 merkon.	Virtanen, Pentti Juhani	27.	9. 1944	1966
				Virtanen, Salli Dagmar	7.	9. 1947	1966

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	Muu tutk.
inen, Eila Olga				Väliaho, Sirpa Leena	22. 7. 1947	1966	
aria, s. Saari	29. 4. 1944	1966		Åkerberg, Pertti Oskar	24. 12. 1944	1966	merkon.

Kirjeenvaihtajan tutkinto

Kirjeenvaihtajan tutkinnon ovat suorittaneet seuraavat ylioppilaat, yhteensä 28.

Syyslukukaudella 18. 9. 1968

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	Muu tutk.
onen, Kirsti Liisa				Järvi, Marja Anneli	3. 4. 1943	1964	farmas.
Artimo	17. 8. 1945	1964		Olli, Eeva Helena,			
inen, Mirja Elina,				s. Hallberg	16. 7. 1943	1962	
Hinkkanen	21. 10. 1942	1962		Vento, Seija Heli Päivikki	28. 7. 1941	1962	

14. 10. 1968

änen, Raija Liisa				Tossavainen, Raija Liisa	5. 2. 1945	1964	
nneli	20. 8. 1944	1963					

13. 12. 1968

inen, Sirkka-Liisa	5. 3. 1943	1962		Könönen, Anna Liisa,			
ala, Eeva-Maria	23. 12. 1944	1964		s. Joki-Huuki	15. 10. 1941	1962	
inen, Hilikka Helena	11. 5. 1943	1962		Mäenpää, Aino Kaarina	16. 5. 1942	1963	

Kevätlukukaudella 14. 2. 1969

to, Riitta Johanna	11. 8. 1945	1964		Tanskanen, Aino Sirkku			
mster, Aila Tuulikki,				Anni, s. Hirvenlahti	27. 8. 1944	1963	
Mäntyoja	25. 5. 1945	1964		Vuoristo, Kirsti Esteri	25. 9. 1945	1964	
kinen, Mirja Kaarina	30. 4. 1943	1964					

30. 5. 1969

ne, Eila Marjatta	13. 12. 1944	1964		Parman, Ritva Anneli	6. 8. 1942	1963	
ntinen, Sirkka-Leena,				Ravilo, Raija Aulikki,			
s. Helsilä	6. 10. 1940	1960		s. Ranta	20. 9. 1942	1963	
ula, Virpi Leena,				Stigell, Marja-Liisa Esteri	5. 9. 1945	1964	
. Aholainen	4. 3. 1942	1962	merkon.	Wessman, Sirkka Liisa	9. 5. 1943	1962	

31. 5. 1969

ström, Raija Kaarina	21. 4. 1944	1964		Lagus, Marja-Leena,			
imberger, Sinikka				s. Lehti	6. 5. 1944	1964	
Hellevi, s. Kettunen	8. 3. 1943	1963		Laitinen, Maija-Leena			
				Irmeli, s. Tikkanen	2. 9. 1945	1964	

Akateeminen sihteerin tutkinto

Akateemisen sihteerin tutkinnon ovat suorittaneet seuraavat ylioppilaat, yhteensä 76.

Syyllukukaudella 18. 9. 1968

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	Mu tut
Ahonen, Ritva Marjatta, s. Kaurela	19. 10. 1943	1965		Salmelin, Maila Hellevi	8. 10. 1946	1965	

14. 10. 1968

Arola, Kaarina	3. 4. 1942	1965		Niklander, Raija Kristina	19. 2. 1946	1965	
Ellilä, Arja Aulikki	17. 9. 1943	1965		Pauli, Leila Anneli	9. 3. 1946	1965	oival
Jäämaa, Leena Tellervo	12. 4. 1945	1965		Salo, Eeva Kaisa,			
Kohonen, Salli Anelma	19. 4. 1946	1965		s. Kankainen	28. 11. 1946	1965	
Käyhkö, Ritva Ingeborg	23. 7. 1946	1965	oivall.	Sihvo, Martta Helena	16. 9. 1946	1965	
Lassila, Irma Meri				Siira, Eeva Maria	2. 10. 1946	1965	
Tuulikki	13. 9. 1946	1965		Vaalu, Seija Anna Hellevi	31. 1. 1947	1965	
Marte, Riitta Liisa Helena	15. 2. 1945	1965		Vuorinen, Sirkka-Liisa	4. 2. 1946	1965	

15. 11. 1968

Karjalainen, Pirkko Anneli, s. Alikylä	9. 11. 1946	1965		Lehtivuori, Irma Liisa	16. 5. 1945	1965	
---	-------------	------	--	------------------------	-------------	------	--

13. 12. 1968

Forsström, Soili Hellevi, s. Martikainen	15. 7. 1946	1965		Luolama, Raija Sinikka	17. 1. 1946	1965	
Ingman, Eeva Elisabeth	22. 6. 1946	1965		Norppa-Rahkola, Raija Kaarina, s. Törmä	9. 9. 1945	1965	
Jungell, Pirjo Mariitta	12. 8. 1946	1965		Pöytäkivi, Airi Marketta	20. 3. 1946	1965	
Kelonen, Marja Leena, s. Tapanila	22. 3. 1946	1965		Saikkonen, Irja Helena, s. Elomaa	17. 8. 1946	1965	

Kevätlukukaudella 31. 1. 1969

Mäkinen, Leena Kaarina	19. 8. 1945	1965		Vauhkonen, Riitta-Liisa Annikki, s. Toiviainen	13. 6. 1946	1965	
Rasinperä, Leena-Maija	31. 5. 1946	1965					

14. 2. 1969

Heino, Heli Aulikki	18. 11. 1945	1965		Sipinen, Marja-Leena	1. 9. 1947	1965	
---------------------	--------------	------	--	----------------------	------------	------	--

27. 2. 1969

Laurell, Tuula Anna Catharina	9. 5. 1946	1965		Melkko, Hanna Maria, s. Kujala	7. 7. 1946	1965	
----------------------------------	------------	------	--	-----------------------------------	------------	------	--

	Synt.	Al.v.	Muu tutk.		Synt.	Al.v.	Muu tutk.
sänen, Eila Tellervo	8. 12. 1946	1965		Rauman, Raija Tuulikki, s. Juvani	18. 1. 1945	1965	
			14. 3. 1969				
ntala, Tea Marita	11. 1. 1946	1965		Mäkelä, Kirsti Maria	24. 12. 1945	1965	
a, Sinikka Marja Leena	12. 10. 1945	1965					
			28. 3. 1969				
elinen, Tuula Sinikka	20. 10. 1946	1965		Päiväkumpu, Kyllikki Hillevi	12. 12. 1945	1965	
			25. 4. 1969				
kulinen, Terttu-Liisa Heinikki	21. 2. 1945	1965		Sihvola, Arja Sinikka, s. Kilpeläinen	28. 11. 1946	1965	
			30. 5. 1969				
nninen, Helka Marjatta	7. 11. 1944	1965		Ravander, Marja-Liisa Irmeli, s. Nokelainen	14. 9. 1945	1964	
nninen, Tarja Anneli, s. Poikonen	24. 5. 1946	1965		Vihmo, Marja-Leena Annikki	28. 2. 1943	1965	
kkarinen, Hilikka Maria	23. 9. 1942	1965	merkon.	Väistö, Helmi Liisa, s. Hakala	25. 7. 1946	1965	
ultanen, Marja-Leena	12. 3. 1946	1965					
			31. 5. 1969				
ldauf, Irmeli Irja-Lea	17. 4. 1946	1965		Pulkkanen, Sinikka Hannele, s. Vuorinen	24. 10. 1947	1966	
Bonsdorff, Ulla-Maija	16. 10. 1944	1965		Pylväs, Aira Anneli	27. 4. 1946	1966	merkon.
Kristiina, s. Poranen	16. 10. 1944	1965		Ranta, Sirkka Liisa	7. 6. 1945	1965	
ampbell, Clay Margaret Camilla	16. 9. 1947	1966		Rasmussen, Lea Marjatta, s. Lipsanen	22. 1. 1947	1966	
einonen, Marja-Leena	12. 5. 1946	1966		Siitari, Tuula Kaarina	27. 7. 1943	1966	merkon.
ntti, Lea Marjatta, s. Paasonen	17. 5. 1946	1965		Sohlberg, Mai Irmeli, s. Markkanen	18. 3. 1947	1965	
alenius, Marja-Leena	15. 9. 1945	1965		Summa, Pirkko Orvokki	16. 5. 1947	1966	
röger, Saara Maija	6. 2. 1946	1966		Temmes, Airi Annikki, s. Käppi	27. 7. 1947	1966	
intunen, Anni Maria	31. 12. 1946	1966		Toivanen, Ritva Marketta, s. Eskelinen	3. 5. 1947	1966	
ähdesmäki, Marja-Leena	17. 8. 1945	1966	merkon.	Tähtinen, Irja Mirjami	12. 7. 1945	1966	
elamies, Sinikka Anneli	3. 5. 1947	1966		Viinikainen, Lea Marjatta	25. 5. 1944	1966	merkon.
esiäinen, Pirkko-Liisa	3. 10. 1947	1966		Vilhunen, Raija Helena	16. 11. 1945	1965	
okela, Rauni Katariina	23. 10. 1947	1966					
uutinen, Anna-Liisa	7. 11. 1945	1965					
yyberg, Ritva Annikki	13. 3. 1947	1966	oivall.				
imiä, Ritva Tuula Anneli	17. 3. 1946	1965					

VII Stipendit

Valtion ylioppilasstipendit

Korkeakoulussa opiskelevien lahjakkaiden, ahkerien ja vähävaraisten ylioppilaiden opintojen tukemiseksi korkeakoulu sai keväällä 1969 145 kokostipendiä määrältään 1.040:—, 145 puolistipendiä määrältään 720:—, 48 opiskeluvälinestipendiä määrältään 170:— ja 10 vieraspaikkakuntalaisen lisää määrältään 300:— eli yhteensä 266.360:—.

Korkeakoulun stipendilautakunnan puheenjohtajana on toiminut professori *Jouko Paakkanen* varamiehenään apulaisprofessori *Erkki Penttilä*, ja jäseninä lehtori *Jaakko Havukkala* sekä lehtori *Hilkka Saario*, Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan edustajina stipendilautakunnassa ovat lukuvuonna 1968—69 olleet kauppat.ylioppilaat *Kari Asp* ja *Ari Koski-vaara*. Sihteerinä on ollut opintosihtööri *Matti Vanhanen*.

Stipendilautakunta julisti maaliskuun 11 p:nä stipendit haettaviksi, jolloin määrääjän kuluessa niitä haki 4 kauppat.kand. tutkintoa opiskelevaa sekä 21 III vuosikurssin, 61 II vuosikurssin ja 93 I vuosikurssin oppilasta.

Kokouksessaan toukokuun 19 p:nä lautakunta päätti jakaa lukuvuoden 1969—1970 opiskelijastipendit seuraavasti:

a) kokostipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän saivat:

Liisa Kaarina Kenttä, Erkki Köntti, Pirjo Irene Heinonen, Eero Olavi Seppänen, Liisa Marjatta Pekkala (5)

b) kokostipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

Antti Kauko Matias Viitala, Kari Tuomo Lassila, Erkki Juhani Mutikainen (3)

c) kokostipendin saivat:

Pentti Veli Teodor Ahnger, Tuula Anneli Ahonen, Pekka Sakari Akkanen, Tuula Anneli Antikainen, Reijo Kalevi Autio, Heljä Tuulikki Berg, Hannu Oskari Erkkilä, Raili Sisko Ervasti, Tauno Raimo Kalevi Haavisto, Mirja Anna Tellervo Haapoja, Leena Marjatta Hannula,

Eero Unto Ilmari Havia, Pirjo Marjatta Heikkilä, Virve Helinä Heikkilä, Heikki Reijo Viljam Heinimäki, Raija Outi Kaarina Heinonen, Pauli Kalervo Heiskanen, Riitta-Liisa Helminen, Sirkka Anna-Liisa Hietanen, Tuula Helena Hietaniemi, Jyrki Tapio Holma, Pertti Jalmary Hyvönen, Kalle Markku Häkämies, Jouko Sakari Ikäheimonen, Anne Katariina Innanen, Olli Veikko Juhani Into, Anita Brita Liisa Jokinen, Tuula Tellervo Jormakka, Teuvo Esko Aaprami Junka, Mirja Arja Juurikkamäki, Riitta Anneli Kalenius, Eeva-Liisa Karhunen, Pekka Erkki Kauppinen, Veijo Kauppinen, Ritva Marjatta Kellokoski, Leena Irmeli Kempainen, Aino Kaisa Klemetti, Anna-Liisa Kontteli, Urmas Sauli Korhonen, Kari Johannes Korkatti, Terttu Anneli Kotilainen, Pirjo Anneli Kumpulainen, Pirkko Heleena Kuronen, Ahti Juhani Kurri, Kirsti Hilikka Anneli Kuusisto, Marjut Regina Kynäslähti, Pentti Tapio Laaninen, Pentti Pellervo Lahtinen, Meri Tuulikki Laitinen, Marja Kaarina Latvala, Maija-Leena Laukkanen, Pertti Olavi Laukkanen, Maire Marketta Lehtimäki, Hilikka Marjatta Lehtinen, Seppo Eino Antero Lehtinen, Sirkka Anneli Leino, Marja-Leena Leinonen, Vilho Eelis Liimatainen, Kristina Margareta Lindblad, Sinikka Marita Lindevall, Pirkko Anneli Lindroos, Marja-Liisa Linna, Anja Marjatta Lippu, Ossi Kalevi Louko, Riitta Sinikka Luotola, Ansa-Helena Mikkonen, Jorma Juhani Mikkonen, Ulla Marjatta Mäkelä, Kaisa Marjatta Mäkinen, Leena Pirketta Männistö, Tuula Kaarina Nieminen, Leena Marjatta Niinivaara, Marja-Leena Nikkinen, Harri Kalle Erkki Nikulainen, Erkki Antti Juhani Nissinen, Asko T. Nokelainen, Ritva Anneli Nyberg s. Uronen, Reijo Sakari Nykyri, Erkki Juhani Oksanen, Ulla Riitta Oksman, Tuula Sinikka Olkkola, Erkki Pentti Matias Ollinmäki, Martti Olavi Partanen, Raili Inkeri Partanen, Köysti Tapani Penttilä, Tellervo Eeva-Liisa Perttu, Ritva Kaarina Pietiläinen, Raimo Juhani Piironen, Kari Jouko Juhani Pitkänen, Keijo Tapani Pitkänen, Pirkko Marjatta Polvikoski, Marjatta Irmeli Pulkkinen, Teuvo Tapani Puntala, Oili Mirjami Puurunen, Tuula Marjatta Pöhlö, Seppo Kalevi Raasu, Marja Elina Ranne, Raija Salme Marjatta Rautiainen, Matti Erkki Ilmari Rautio, Jorma Antero Reinikainen, Sirpa Kaarina Reponen, Leila Kaarina Riihelä, Seija Leena Rinne, Katri Tellervo Roiha, Marja Kristiina Ruuska, Risto Tapio Ruuth, Paavo Fredrik Rönkkö, Osmo Olavi Saarelma, Eeva Kaarina Saramäki, Erkki Juhani Simpanen, Timo Einari Summa, Lea Kyllikki Suominen, Jaakko Ilmari Talvitie, Eeva-Liisa Taskinen, Ulla Raija Helena Terho, Marja Seija Kaarina Tiihonen, Marja-Leena Tikanmäki, Pauli Juhani Torkko, Heikki Olavi Torniainen, Katri Marketta Tuhkalainen, Silja Helena Tuominen, Leena Sirkka Sinikka Turunen, Tuula Paula Irene Turunen, Risto Juhani Vainio, Ulla Pirjo Sinikka Vanhala, Veli Tapani Vanhanen, Jyrki Jaakko Vilhelm Varmo, Salme Helinä Vehviläinen, Eija Marjut Venetkoski, Tuula Irmeli Vesanmaa, Ritva Anneli Vihavainen, Kaija Marjatta Virolainen, Risto Tapio Virrankoski, Ritva Marita Virtala, Maija Helena Voutilainen, Pekka Antero Ylä-Anttila, Eira Taimi Tellervo Yrjämä (137)

d) puolistipendin ja vieraspaikkakuntalaisen lisän saivat:

Raija Anita Luonua, Matti Einari Lappalainen, Tuula Irene Mikkonen, Teuvo Tapio Neuvonen, Kalervo Teemu Robert Haapaniemi (5)

e) puolistipendin ja opiskeluvälinestipendin saivat:

Heikki Tapio Nikunen, Timo Yrjö Salmi, Tuula Sinikka Lautimo, Pentti Juhani Virtanen (4)

f) puolistipendin saivat:

Pasi Veijo Veikko Aalto, Helena Marjatta Aho, Olavi Juhani Alho, Raili Marjatta Anttila, Kari Antero Asp, Aimo Juhani Enqvist, Pentti Olavi Eloranta, Ilkka Henriikki Eskola, Markku

Juhani Fagerlund, Paavo Kaarlo Feirikki, Ulla Pirjo Tellervo Flod, Risto Kauko Emil Haimi, Pirkko Annikki Halli, Kaarina Aino Anneli Hautakangas, Raimo Olavi Heikura, Harry Juhani Helén, Pirjo-Liisa Helin, Seija Irmeli Helle, Eila Inkeri Hirvonen, Irmeli Marjatta Hirvonen, Marja-Leena Hirvonen, Terttu Mirjami Honkala, Sirpa Marjatta Hulkkonen, Seija Sinikka Huttunen, Ossi Ensio Hynninen, Heikki Hyvärinen, Silmu Raili Anneli Hämäläinen, Irja Hännikäinen, Irma Liisa Härkönen, Aino Marjatta Iivonen, Esa Antero Inkeroinen, Esko Antti Pellervo Jaatinen, Marja-Liisa Junnilainen, Anja Kyllikki Juusela, Tuomo Lauri T. Kaipanen, Seidi Annikki Kalliomäki, Matti Tapio Karppanen, Martti Antero Kataja, Timo Tapio Kataja, Helena Marjatta Kattelus, Kirsti Marjatta Kaukola, Markku Heikki Einar Kauppinen, Tuula Kaarina Kauppinen, Helka Kaarina Kemiläinen, Soili Anneli Kettunen, Tuomo Olavi Kokkonen, Kaija Irmeli Kontinen, Olli Veli Juhani Konttinen, Tuula Anneli Kosonen, Tuula Marjatta Kostiaisen, Leena-Marjatta Kuronen, Irja Elisabet Kuusinen, Viljo Uolevi Kärkkäinen, Ritva Kyllikki Lahtinen, Yrjö Tapani Laine, Harri Uolevi Laitinen, Heikki Kalevi Laitinen, Ulla Kristiina Lattunen, Marja Leena Laukkanen, Matti Verneri Lehti, Lea Marjatta Lievo, Pirkko Marja Lindqvist, Eeva Helena Liukkonen, Erkki Antero Luhta, Pentti Veikko Olavi Luoma, Reijo Kalevi Mikkonen, Irma Helena Minkkinen, Sirpa Annikki Munukka, Henrik Otto Johannes Musakka, Sirpa Eliina Muurinen, Tarja Katriina Muukkonen, Tuulikki Katriina Mäkitalo, Raimo Juhani Männikkö, Jouko Teuvo Niemelä, Annikki Kaarina Niiniaro, Raili Helena Nummela, Paula Marjatta Nurmilaikas, Reima Tapio Nyman, Arja Heleena Oivanen, Esa Mikael Ojanen, Leila Marjatta Ollikainen, Ulla Maija Paaajanen, Jussi Matias Penttilä, Aarno Viljo Antero Peura, Riitta Anneli Pietilä, Helena Marja-Liisa Pirhonen, Oili Tuulikki Pohjonen, Raija Marketta Puiro, Keijo Tuomo Juhani Pulli, Seppo Pekka Juhani Puoskari, Ulla Sisko Päkki, Liisa Irmeli Pöyhönen, Liisa Carita Raitio, Raili Helena Rajamäki, Riitta Anneli Ranta-Korpi, Matti Tapio Rantanen, Pirkko Irmeli Rantanen, Marja-Leena Rumpunen, Sirpa Tuulikki Ruokosalmi, Liisa Anne Kaarina Ryti, Liisa Marjatta Räisänen, Taina Helena Hannele Räsänen, Sisko Katriina Saarikoski, Veikko Vilhelm Saarinen, Satu-Marja Salmela, Pirkko Helena Salo, Anneli Kaarina Salonen, Raila Paula Maria Sarankivi, Kalevi Mattias Sarvikivi, Matti Seppänen, Marja-Leena Seuri, Tuula Taina Tellervo Silvennoinen, Monika Ingrid Sköld, Terttu Marja-Liisa Snell, Aimo Erkki Uolevi Sohlman, Marjatta Margareetta Strandén, Tuire Marita Sulonen, Riitta Katariina Säävälä, Paavo Kalevi Teppo, Sirkka-Liisa Tjaga, Matti Olavi Toivonen, Raija Kyllikki Toivonen, Anneli Marjatta Tolvanen, Marja-Liisa Tuononen, Riitta Sisko Helena Vanhala, Sisko Liisa Mirjam Varpula, Sisko Marjut Hannele Vesala, Ulla Helena Vihermaa, Marja-Liisa Tellervo Willström, Airi Kaarina Winter, Mirja Eeva Anneli Virnes, Marja-Liisa Virtanen, Sirkka-Liisa Vuolinko, Synnöve Irma Katarina Vuori, Hannu Leo Vuorinen, Eeva-Maija Irmeli Västinsalo (136)

g) opiskeluvälinestipendin saivat:

Henrik Johannes Gahmberg, Pirkko Maija Anneli Helle, Eila Annikki Hietala, Jorma Antero Hilpinen, Maija-Leena Kristina Hoffman, Kirsti Anneli Hyppönen, Heikki Veli Karjalainen, Kirsti Sinikka Karppinen, Esko Antero Kervinen, Matti Jalmari Koironen, Asta Kaarina Krook, Kari Olavi Lehtovirta, Riitta Maija Lyytinen, Marjatta Kaarina Majander, Ritvaliisa Meriläinen, Markus Matti Juho Miilunpohja, Leena Marjut Hellevi Mikkonen, Esa Anssi Mikael Paavolainen, Marja-Leena Pekkola, Mari Kaarina Perttula, Simo Ahti Antero Pesola, Eila Kaarina Pirkola, Satu Kyllikki Pohjanhovi, Anja Kaarina Pulkkanen, Carl Henrik Christian Rasmussen, Asta Anneli Rautiainen, Sirkka Ronkainen, Eero Markus Ryymin, Airi Helena Saarinen, Kari Tapio Suomela, Marja-Riitta Surakka, Raili Anneli

Toikka, Ulla-Kaisa Marketta Toivola, Elina Inkeri Torvinen, Martti Kalevi Tuuminen, Olli Ilmari Vainio, Ilkka Jyrki Wallenius, Juha Matti Sakari Vatanen, Arja Tuija Aulikki Vento, Viljo Erkki Ilmari Vornanen, Leif Eric Gustav Åberg (41)

Korkeakoulun omat stipendit

Ottaen huomioon stipendirahastojen määräykset stipendien tarkoituksesta on seuraaville korkeakoulun opettajille ja virkailijoille jaettu stipendejä:

Professori Kalle Kaupin erikoisrahasto: vt. lehtori Kaj Gustafsson 1.300 mk, apulaisprofessori Veikko Jääskeläinen 1.500 mk, professori Veikko Leivo 1.500 mk, lehtori Kyösti Pulkkinen 1.500 mk, lehtori Veijo Riistama 1.500 mk, kauppat. lis. Reijo Ruuhela 1.500 mk.

Kauppakorkeakoulun hallituksen käytettäväksi myöntämät varat: lehtori Eero Artto 700 mk, lehtori Martta Homi 700 mk, kauppat. lis. Risto Laulajainen 700 mk, lehtori James Murray 800 mk, fil. tohtori Ferodoro Nikolowski 800 mk, apulaisprofessori Erkki Penttilä 700 mk, fil. maisteri Leena Porko 1.000 mk, vt. assistentti Aatto Prihti 800 mk, amanuenssi Kyllikki Ruokonen 300 mk, lehtori Hilikka Saario 800 mk, fil. maisteri Eija Salo 800 mk, assistentti Liisa Takala 800 mk, amanuenssi Kaisa Tamminen 300 mk, lehtori Tuomo Tevajärvi 800 mk.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahasto: dosentti Arvi Leponiemi 1.000 mk, assistentti Ilmari Ojanen 700 mk, assistentti Liisa Takala 1.000 mk, assistentti Kalervo Virtanen 800 mk.

Stipendien ja matka-apurahojen saajien on aikanaan tehtävä kertomus apurahan käytöstä kirjallisesti kanslerille osoitettuna.

Kauppakorkeakoulun entiset ja nykyiset oppilaat ovat saaneet stipendejä seuraavasti:

Oskari Aromaan rahasto: Anttila, Mai 700 mk, Hirvensalo, Inkeri 700 mk, Huuhka, Heimo 700 mk, Joutsenniemi, Juhani 700 mk, Kivi, Pentti 500 mk, Koho, Heikki 500 mk, Kujala, Jorma 500 mk, Lähelmä, Markku 500 mk, Melamies, Anneli 500 mk, Neuvonen, Anneli 500 mk, Rasmussen, Henrik 500 mk, Rysä, Olli 700 mk, Seppälä, Reijo 700 mk, Timperi, Tuula 500 mk, Voutilainen, Ritva-Liisa 500 mk.

Kansallis-Osake-Pankin 40-vuotismuistorahasto: Karppinen, Kirsti 500 mk, Linnainmaa, Pekka 1.100 mk, Mattila, Pentti 400 mk, Pulkkanen, Anja 500 mk, Virolainen, Kaija 500 mk, Virtanen, Seppo 500 mk.

Kalle Kaupin muistorahasto: Sallinen, Pekka 500 mk, Seppänen, Tapani 500 mk, Siniharju, Hannu 570 mk.

Kauppakorkeakoulun opettajien ja virkailijoiden rouvien rahasto: Lindqvist, Hilikka 1.000 mk, Meisäinen, Riitta 1.000 mk.

Kauppätieteiden Kandidaattiyhdistys ry:n rahasto: Riikonen, Tapio 470 mk.

Kilpiä Oy:n rahasto: Airaksinen, Timo 230 mk, Saini, Timo 700 mk.

Alfred Kordelinin rahasto: Aalto, Leena 270 mk.

K. H. Lehtisen rahasto: Kärki, Esko 410 mk.

P. A. Luostarisen stipendirahasto: Maukonen, Seppo 460 mk.

Oy Mars Ab:n rahasto: Ahonen, Jukka 230 mk.

Tukkukauppias S. Mäntysen rahasto: Hilpinen, Jorma 500 mk, Virtanen, Riitta-Leena 510 mk.
V. P. Nurmilahden muistorahasto: Joutsenniemi, Kalevi 420 mk, Olava, Matti 500 mk.
Gustav Pauligin stipendirahasto: Arteva, Seppo 400 mk, Sikström, Matti 400 mk, Viitanen, Jorma 400 mk.

Elin ja Evert Sellgrenin stipendirahasto: Lindblad, Kristina 140 mk.

Talous-Osakekaupan rahasto: Airaksinen, Timo 370 mk.

Oy Stockmann Ab:n 100-vuotisrahasto: Airaksinen, Timo 100 mk, Heikkilä, Markku 800 mk, Kytöhonka, Sirkka 800 mk, Käyhkö, Ritva 700 mk, Saarinen, Risto 790 mk, Tetri, Risto 700 mk.

Professori Henrik Virkkusen muistorahasto: Närhi, Hannu 450 mk, Tikka, Esko 800 mk.

Hanna ja Eino Haapalan lahjoitusrahasto: Alaluusua, Seppo 700 mk, Heikkilä, Pirjo 500 mk, Helles, Timo 480 mk, Helminen, Riitta 300 mk, Kalenius, Riitta 500 mk, Kervinen, Kauko 500 mk, Koskivaara, Ari 700 mk, Lariola, Martti 700 mk, Lyyränen, Kirsti 300 mk, Mikkonen, Leena 500 mk, Oksanen, Ritva 700 mk, Pakarinen, Kaija 500 mk, Parikka, Lauri 500 mk, Puukilainen, Seppo 500 mk, Rautapää, Jukka 700 mk, Saari, Kaija 500 mk, Sarrivaara, Marja 500 mk, Sipilä, Jorma 510 mk, Suvilehto, Seija 700 mk, Syrjänpää, Sirkkaliisa 700 mk, Valli, Ritva 500 mk, Viitanen, Matti 500 mk.

Helsingin Yleisen Ravintoyhdistyksen rahasto: Lönnqvist, Frank 280 mk.

Kauppakorkeakoulun Keräyksen Naistoimikunnan stipendirahasto: Hyytiäinen, Sirkka-Liisa 700 mk, Kehusmaa, Saara 700 mk, Takala, Liisa 910 mk.

Ivar Lindforsin stipendirahasto: Heikkonen, Ritva 810 mk, Tuominen, Silja 500 mk, Tuuminen, Martti 500 mk, Uimonen, Anu 500 mk.

Maija ja Lauri Niiniojan rahasto: Akkanen, Pekka 750 mk, Lassila, Kari 750 mk, Somersalmi, Aune 750 mk.

Pohjolan stipendirahasto: Helminen, Riitta 210 mk.

Kauppaneuvos A. Sergejeffin stipendirahasto: Ahola, Eero 1.000 mk, Korhonen, Raija 800 mk, Rannikko, Seija 1.000 mk, Miilunpohja, Markus 800 mk, Rännäli, Risto 700 mk, Seppälä, Matti 700 mk, Sierla, Antti 700 mk.

Oy G. W. Sohlberg Ab:n stipendirahasto: Isokotamäki, Reijo 410 mk, Lindström, Kunto 400 mk.

Suomen Yhdyspankin Riemujuhlarahasto: Haapanen, Sirkka-Liisa 700 mk, Järvinen, Raili 600 mk, Karanko, Kari 500 mk, Hartikainen, Seppo 380 mk.

Naisekonomien Kerhon stipendirahasto: Kaipainen, Raija 150 mk, Ristola, Anneli 150 mk.

Osakeyhtiö Mainos Juniorin palkinto on annettu seuraaville: Kärki, Esko 100 mk, Möller, Kristian 100 mk.

Palkintoina seminaarikirjoituksista ovat allamainituissa aineissa saaneet:

Liiketaloustiede I: Akkanen, Pekka 70 mk, Helesuo, Juhani 70 mk, Isaksson, Jorma 80 mk, Kontula, Ilkka 70 mk, Korhonen, Antti 80 mk, Korolainen, Reima 80 mk, Paakkinen, Ritva 70 mk, Palonen, Risto 80 mk, Rysä, Olli 80 mk, Salovaara, Seppo 70 mk, Seppänen, Tapani 70 mk, Soveri, Pekka 80 mk, Tikkanen, Taisto 70 mk, Vesanen, Hannu 80 mk, Vuorinen, Hannu 60 mk.

Liiketaloustiede II: Aalto, Ulla-Marja 50 mk, Ahveninen, Marja 50 mk, Airas, Pirkko 50 mk, Akkanen, Pekka 75 mk, Aspara, Hannele 50 mk, Dahlberg, Pirkko 60 mk, Enkovaara, Juhani 50 mk, Gröhn, Ritva 50 mk, Haantola, Tuula 50 mk, Heikkilä, Marja 50 mk, Heinimäki, Heikki 50 mk, Hietaniemi, Taisto 55 mk, Hyttinen, Pekka 50 mk, Jormalainen, Asta 50 mk, Järvinen, Maija-Liisa 50 mk, Kaltea, Reijo 50 mk, Karppinen, Kari 50 mk, Koponen, Paavo

50 mk, Korhonen, Antti 50 mk, Korkeaaja, Kaarina 50 mk, Kuisma, Jouko 50 mk, Kumlander, Virpi 50 mk, Kupari, Liisa 50 mk, Kämäräinen, Veijo 50 mk, Laaksonen, Pentti 50 mk, Lampén, Eeva 50 mk, Laurila, Erkki 55 mk, Lehmonen, Kaija 50 mk, Lehti, Matti 50 mk, Lempiäinen, Heikki 50 mk, Lindroos, Matti 75 mk, Lipsanen, Kirsti 50 mk, Livson, Dennis 50 mk, Louhio, Yrjö 60 mk, Luoto, Laila 50 mk, Lähdesmäki, Marja-L. 50 mk, Makkonen, Kari 50 mk, Mattila, Maija-Leena 50 mk, Melanen, Aila 50 mk, Mesiäinen, Riitta 50 mk, Määttänen, Hilka 50 mk, Paakkinen, Ritva 50 mk, Palmu, Raili 50 mk, Peltola, Heta 50 mk, Peltonen, Airi 50 mk, Porthan, Eva-Pia 50 mk, Pulkkanen, Sinikka 55 mk, Raasu, Seppo 50 mk, Ranta, Ritva 60 mk, Rantakari, Birgitta 55 mk, Rinnankoski, Salme 50 mk, Salo, Anja 50 mk, Salo, Jorma 50 mk, Satuli, Markku 50 mk, Simula, Markku 55 mk, Seppänen, Esko 55 mk, Sipilä, Jorma 60 mk, Sirkkiä, Ahti 50 mk, Somersalmi, Aune 50 mk, Soveri, P. 55 mk, Suonio, Kristiina 55 mk, Sääskilahti, Kalle 50 mk, Talasmaa, Tuula 50 mk, Tamminen, Marjatta 50 mk, Tuomi, Kari 50 mk, Tupala, Maija 50 mk, Turunen, Anja 50 mk, Uski, Hannu 50 mk, Valonen, Outi 50 mk, Virtanen, P. 50 mk, Väliaho, Sirpa 50 mk.

Kansantaloustiede: Alho, Olavi 75 mk, Arteva, Seppo 75 mk, Eväsoja, Marjatta 50 mk, Jokinen, Marjatta 50 mk, Hyttinen, Pekka 50 mk, Junttila, Yrjö 50 mk, Lempiäinen, Heikki 75 mk, Marttinen, Timo 75 mk, Niemi, Ilkka 75 mk, Pottonen, Heikki 50 mk, Rautapää, Jukka 75 mk, Saarimäki, Rauno 50 mk, Salo, Jorma 50 mk, Seppälä, Juhani 50 mk, Seppänen, Tapani 50 mk, Suomela, Kari 50 mk, Sääskilahti, Kalle 50 mk, Åkerberg, Pentti 50 mk.

Oikeustiede: Arteva, Seppo 75 mk, Kirjavainen, Olli 75 mk, Kleinberg, Katriina 75 mk, Koivula, Matti 75 mk, Kontula, Ilkka 75 mk, Korkeaaja, Kaarina 75 mk, Kuronen, Leena-M. 75 mk, Rannisto, Olli 65 mk, Ruusunen, Aimo 75 mk, Somersalmi, Aune 75 mk, Tietäväinen, Erkki 65 mk, Torkko, Pauli 75 mk.

Tavaraoppi ja teknologia: Harrinlehto, Tuulikki 55 mk, Kuparinen, Veli-Matti 55 mk, Löfström, Tuula 55 mk, Suonio, Kristiina 55 mk, Vasarla, Johanna 55 mk, Viitaniemi, Jaakko 75 mk.

Talousmaantiede: Ahokas, Olavi 70 mk, Hietaniemi, Taisto 50 mk, Karuvuori, Marjatta 50 mk, Kataja, Martti 80 mk, Koivula, Helka 50 mk, Koli, Kari 50 mk, Leskinen, Veli-Mikko 50 mk, Lindström, Seppo 60 mk, Linnoila, Matti 50 mk, Malmberg, Harry 50 mk, Melanen, Aila 60 mk, Mutttilainen, Pirkko 50 mk, Palonen, Kari 60 mk, Pulkkanen, Sirpa 60 mk, Pusa, Eeva 50 mk, Varis, Jukka 70 mk, Vihervaara, Olavi 50 mk.

Talousmatematiikka ja tilastotiede: Hynninen, Ossi 50 mk, Lahdelma, Sakari 50 mk, Ryyänen, Juha 50 mk, Virtanen, Salli 50 mk.

Sosiologia: Hakola, Marita 50 mk, Inkeroinen, Esa 50 mk, Kangas, Ulla 50 mk, Karimo, Kaija 50 mk, Kaukiainen, Risto 75 mk, Laurila, Tuulikki 50 mk, Leppiniemi, Jarmo 80 mk, Liila, Marikki 75 mk, Nevasalo, Leena 50 mk, Rautio, Matti 50 mk, Saarinen, Anna-Maija 50 mk, Vanhala, Sinikka 50 mk.

Taloushistoria: Inkeroinen, Esa 50 mk, Vanhala, Johannes 50 mk, Åberg, Leif 50 mk.

Englannin kieli: Haikonen, Pirkko 75 mk, Eerola, Liisa 100 mk, Otranen, Ritva 75 mk, Räsänen, Kaisa 100 mk.

Espanjan kieli: Korhonen, Raija 50 mk.

Ranskan kieli: Kallio, Eila 50 mk.

Saksan kieli: Glückert, Anna-Lena 30 mk, Karimo, Kaija 40 mk, Kivelä, Leila 40 mk, Nokela, Rauni 30 mk, Porthan, Eva-Pia 30 mk, Ranne, Marja 40 mk, Sarankivi, Raila 30 mk, Tommola, Maire 30 mk.

Venäjän kieli: Lauanne, Liisa 50 mk.

Helsingissä, toukokuun 31 päivänä 1969.

Pekka Heinänen

Puhe,

*jonka rehtori, professori Pekka Heinänen piti
Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1968*

Julkinen sana on viime vuosien kuluessa sangen usein tuonut esiin käsitteen koulutusyhteiskunta. Siitä puhutaan ja kirjoitetaan paljon, mutta vain harvoin sanotaan täsmällisesti, mitä tuolla käsitteellä oikeastaan tarkoitetaan.

Suomen ylioppilaskuntien liiton runsaat kolme vuotta sitten pitämien neuvottelupäivien ohjelmaan kuului koulutusyhteiskuntaa koskeva selvittely, joka luonnollisesti läheltä sivuaa korkeakoulumaailmaa. Päivien painetuissa julkilausumissa on runsaasti erilaisia, osittain varsin realistisia, osittain taas peräti utopistisia toivomuksia ja tulkintoja, mutta koulutusyhteiskunnan määrittelyä en niistä löytänyt. Tuskin silloin minultakaan, kemistiltä, sitä edellytetään. Toteankin vain, että koulutusyhteiskunnassa kaikkien jäsenten täysimittainen koulutus on yhteiskunnan kehittymisen, kasvun ja säilymisen kannalta välttämättömyys. Tuon kehityksen ja kasvun käyttövoimaksi tarvitaan näet yhä enemmän ja enemmän ihmisen henkistä panosta, aivojen energiaa ruumiillisen työn rinnalle ja sen tilalle. Tämän takia jokaiselle tulisi antaa hänen edellytystensä, luontaisten lahjojensa, harrastustensa ja omaksumiskyynsä mukainen koulutus, jotta yhteiskunnan kaikki voimavarat tulisivat käytetyiksi parhaalla mahdollisella tavalla. Eikä koulutus saa pysähtyä vain nuoriin, vaan sen kohteena tulee olla yhteiskunnan koko väestö, sen kaikki ikäryhmät, mikä tietää aikuiskasvatuksen sekä jatko- ja uudelleenkoulutuksen aktualisoitumista.

Edellä sanotun johdonmukaisena seurauksena voidaan oikeastaan pitää vaatimusta, että jokaisen tulisi myös saavuttaa sellainen asema, mikä vastaa hänen kulloistakin koulutustaan. Mutta yhteiskunta ei tässäkään kohdin saa jäädä staattiseksi instituutioksi. Jatko- ja uudelleenkoulutuksen kautta mahdollistetaan ammatin, jopa asemankin vaihtaminen, mikä yhteiskunnan kehittymiseen liittyvän työmarkkinoiden raken-

teen muuttumisen takia saattaa käydä välttämättömäksi. Kaiken tämän joustava hoitaminen edellyttää ajatustottumusten ja asennoitumisen nykyistä ripeämpää muuttumista.

Niin paljon kuin koulutuksen parissa onkin tehty rakentavaa työtä ja saavutettu varsin kunnioitettaviakin tuloksia, täytyy silti todeta, että olemme vielä kaukana koulutusyhteiskunnan ihanteesta. Koulutuksen tehostamiseen on siis aihetta ja siihen tähtäävää toimintaa pidetään yleisesti ensiarvoisen tärkeänä. Menetelmistä kuitenkin kiistellään. Jos voisi uskoa jyrkimpien yhteiskuntaradikaalien esittämiin ajatuksiin, pitäisi ilmeisesti vanha hävittää ja raunioille rakentaa uusi todellinen koulutusyhteiskunta. Tokkopa kauniin tavoitteen saavuttaminen sittenkään edellyttää hävitystä, pikemminkin malttia ja koetellulle pohjalle rakentuvaa uudistusta.

Sanomalehdet ovat tietäneet kertoa eri puolilla maailmaa sattuneista ylioppilaslevottomuuksista, jotka paikoin ovat saaneet kapinankin piirteitä. Näyttää siltä, että tyytymättömyyttä ja perusteellisia muutoksia vaativaa mieltä on eniten siellä, missä ei tiedosteta opiskelua, so. opiskeltavia aineita, tutkintovaatimuksia ja opiskelutapaa mielekkääksi ja konkreettisiin tavoitteisiin suunnitelmallisesti eteneväksi. Tyytymättömät tuovat esiin havaitsemansa tai kokemansa epäkohdat, mutta myös koulutusyhteiskunnan rakentamiseen tai ainakin sen suunnitteluun halutaan ottaa osaa ja mieluummin päätöksen tekijänä kuin huomioitsijana tai neuvottelijana.

Koulutusyhteiskunnan toinenkin tavoite, jokaisen yksilön saattaminen kulloistakin koulutustaan vastaavalle paikalle yhteiskuntaan, näyttää tuottavan vaikeuksia. Levottomuutta tunnetaan eniten siellä, missä on aihetta syystä tai toisesta pelätä tutkinnon suorittamisen jälkeen uhkaavaa työttömyyttä. Erityisen katkeralta täytyy varmaan tuntua joutuesaan toteamaan valinneensa tässä mielessä "väärän" aineyhdistelmän tai suorastaan "väärän" tutkinnon. Valmistuneet, mutta työttömiksi jääneet ovat tämän vuoksi ymmärrettävästi vaatimassa korkeakoulujen oman alansa koulutuskapasiteetin rajoittamista. Ekonomi Matti Vanhanen — todettakoon että hän ei ole jäänyt työttömäksi — ilmaisee viime maaliskuun lopulla Contactorissa käsityksensä asiasta seuraavasti: Ekonomien "tarjontaa tulee olemaan yli kysynnän, mistä syystä Kauppakorkeakoulun on järkevintä lakata ottamasta vuosittain lisää opiskelijoita, joille ei nykyiselläänkään ole riittävästi tiloja eikä opettajia ja joille jo nyt on jouduttu etsimään uuden tyyppisiä tehtävämahdollisuuksia". Määrällisen lisäyksen sijasta hän suosittelee keskittymistä valmistuvan aineksen laadulliseen kehittämiseen.

Uusien ylioppilaiden ajatukset kulkevat vastakkaiseen suuntaan. Hei-

dän lukumääränsä osoittaa jatkuvaa kasvua ja he ovat huolissaan opiskelijapaikan saannista. He tietävät, että vain osa heistä voi saada nimenomaan haluamansa paikan, muut ovat kiitollisia, kunhan pääsevät edes johonkin opiskelemaan. Olisi mielenkiintoista tietää, kuinka moni Kauppakorkeakouluun tänä vuonna pyrkineestä 1661 ylioppilaasta haki ensisijaisesti juuri tänne ja kuinka paljon heitä on opintonsa tänään aloittavien n. 550 ylioppilaan joukossa.

Valtiovalta pyrkii korkeakoululaitoksen kehittämislain (v:lta 1966) mukaisesti lisäämään opiskelijapaikkojen määrää ja näin tasoittamaan uusien ylioppilaitten opin tietä. Opetusministeriön korkeakoulutoimiston päällikkö Jaakko Numminen esitti Helsingin seudun kesäyliopistossa kesäkuun 6 p:nä pitämässään esitelmässä uusille ylioppilaille verraten lohdullisia lukuja opiskelumahdollisuuksista. Sen sijaan mitalin toinen puoli, työhön sijoittumismahdollisuus, jäi selvittämättä. Hän piti tarkkojen työmarkkinaennusteiden laatimista lähes ylivoimaisen vaikeana tehtävänä. Ja kuitenkin juuri työnsaannin mahdollisuuksien luotauksella olisi ratkaisevan tärkeä merkitys, jotta kukin voisi sijoittua koulutusyhteiskunnan tavoitteen mukaisesti koulutustaan vastaavalle paikalle.

Mutta milloin tuo tavoite voidaan katsoa todella saavutetuksi. Onko näin — pari tapausta mainitakseni — esim. silloin, kun kemisti-insinööri toimii pankinjohtajana tai lääkäri suuren elintarvikkeita valmistavan teollisuuslaitoksen toimitusjohtajana. Se, että he ovat suoriutuneet tehtävistään hyvin, osoittaa heidän joko saaneen akateemisen koulutuksensa yhteydessä epäsuorasti valmennusta myös johtamistehtäviin tai kuuluvan luonnonlahjakkuuksien varsin suppeaan piiriin. Heillä ei nähdäkseni ole ollut aihetta valittaa joutumistaan tällaiselle ei-koulutustaan-vastaavalle paikalle. Luulisin, että tämänkaltaisia tapauksia, joissa siis ei ole syytä tyytymättömyyteen, on runsaasti, mutta päinvastaisia vielä paljon enemmän.

Entä milloin ekonomin tai akateemisen sihteerin tutkinnon suorittanut on koulutuksensa mukaisesti sijoittunut? Ennen kuin tähän kysymykseen voidaan antaa vastaus, olisi selvästi määriteltävä ekonomikoulutuksen tavoite — jätän tällä kertaa asian käsittelemättä akateemisen sihteerin tutkinnon kannalta. Tuon määrittelyn laatiminen on välttämättä tehtävä, jos mieliä vastata äsken mainittuun kysymykseen, mutta vielä välttämättömämpää se on ekonomikoulutuksen uudelleen järjestelyä kaavailtaessa. Niin — vaikka viimeksi suoritetusta, nimenomaan korkeakoulumme perustutkintojen uudistamiseen tähtäävästä järjestysääntöjen muutoksesta on kulunut vasta kolme vuotta, ekonomin tutkinto on jälleen joutunut valinkauhaan.

Kauppakorkeakoulun tehtävä on yleispiirteisesti määritelty perus-

säännöissämme, mutta ekonomikoulutuksen tavoitetta on luonnollisesti selvitelty myös yksityiskohtaisemmin, ja tämä on tapahtunut sekä useissa komiteamietinnöissä että yksityisten tutkijoiden kirjoitelmissa. Korkeakoulukomitean mietintö v:lta 1956 toteaa, että ”opiskelijain perehtyminen taloudellisiin ilmiöihin rinnakkain kansantaloudelliselta ja liiketaloudelliselta kannalta, nimenomaan myös liikkeenjohdon näkökulmasta, on tavoite, jota on pidettävä kauppakorkeakouluissa annettavalle opetukselle yleensä tunnusomaisena”. Jo siis tässä määrittelyssä on eksplisiittisesti tuotu esiin opetuksen liikkeenjohdollinen aspekti. Kauppakorkeakoulukomitean mietintöön v:lta 1962 sisältyy kuitenkin asiaa koskeva lausuma selvästi täsmällisempänä: ”Ekonomikoulutuksen tavoitteena on johtajaksi kelpollisen aineksen peruskoulutus ja valmistaminen talouselämän ja sen puitteissa toimivien yritysten käyttöön”. Tämä määritelmä on suora lainaus komitean jäsenen, rehtori Henrik Virkkusen kolme vuotta aikaisemmin julkaisemasta artikkelista.

Äskeisessä sitaatissa on lyhyesti ilmaistuna asian ydin. Se, mitä tämän lisäksi on puhuttu esim. opiskelijan analyyttisen ja itsenäisen ajattelukyvyn kehittämisestä tai opetuksen pitkän tähtäyksen luonteen huomioon ottamisesta, on asiaa ja tuiki tähdellistä asiaa, mutta se soveltuu monen muunkin alan koulutuksen ohjenuoraksi. Liikkeenjohdon näkökulman esillä pitäminen on siis katsottava ekonomikoulutuksessa läpikotaiseksi perusprinsiipiksi. Liikeyrityksen rakenteen ja tehtävien selvittely, suunnittelun ja päätöksenteon teoriain käsittely ym. ovat osatehtäviä tavoitteeseen pyrittäessä. Lienee kuitenkin paikallaan korostaa sitä seikkaa, että ekonomikoulutus merkitsee lähinnä liikkeenjohdollista peruskoulutusta, koska oppilasaineksen kokemuspohja talouselämän ja yritysten konkreettisista ongelmista on vielä varsin vähäinen. Täydennyskoulutus on tällä loholla hoidettu toisten instituutioiden puitteissa. Kauppakorkeakoulussa annettava koulutus pyrkii tekemään ekonomeista taloudellisen tietämyksen ammattimiehiä. Heidän toiminta-alueensa käsittää tätä tietämystä vaativat tehtävät sekä varsinaisessa talouselämässä että myös sen ulkopuolella, järjestöissä, tiedotustoiminnassa ja julkishallinnossa.

Jos nyt edellä sanotun jälkeen palaamme aikaisemmin esittämääni kysymykseen, ovatko ekonomit sijoittuneet yhteiskuntaamme koulutustaan vastaaville paikoille, on vastauksen antaminen siihen todettava sikäli vaikeaksi, että johtaja-aseman käsite on epämääräinen. Eräässä äskettäin suoritetussa tutkielmassa (Kari Syrjänen, Kvantitatiivinen arvio yksityisen sektorin palveluksessa olevien johtohenkilöiden täydennyskoulutustarpeesta. Liikkeenjohdon instituutti 1968) tähän kysymykseen on kuitenkin paneuduttu ja käytetty hyväksi Ekonomiliiton laadi-

tuttaman tutkimuksen aineistoa, joka koskee ekonomien ja kirjeenvaihtajien sijoittumista ja palkkatasoa. Maist. Syrjäsen tutkielman mukaan aineiston yli 3300 vastaajasta 57 % on sijoittunut johtopaikoille, miespuolisista 71 % ja naisista 15 %. Näin ollen täytyy todeta, että sangen huomattava osa ekonomikunnasta ei ole saavuttanut johtajan asemaa ja sen mukana eräänä kriteerinä pidettyä noin 2500 mk:n kuukausipalkkaa. Tällainen tulos on oikeastaan odotusten mukainen. Vastaajista on näet melkoinen osa kirjeenvaihtajia tai nuoria, ekonomin tutkinnon äsken suorittaneita henkilöitä eikä kohtuudella voida olettaa heidän hyvänkään koulutuksen turvin kykenevän kiipeämään korkeakoulun luento- ja tenttosalin kovalta istuimelta suoraa päätä herra tai rouva johtajan pehmustettuun nahkanojatuoliin. Joka tapauksessa ekonomikoulutuksen tehtävänä on mahdollisimman suuressa määrin helpottaa tuota kiipeämistä.

Johtajaksi kelvollisen aineksen kouluttaminen ei kuitenkaan ole mikään yksiselitteinen tehtävä. Nykyaikaisen talouselämän ja koko yhteiskunnan rakenne on hyvin monivivahteinen ja lisäksi alati muuttuva, joten ekonomieihin kohdistuva vaatimustaso tulee olemaan vaihteleva ja ilmeisesti jatkuvasti nousemaan, samalla kun tehtäväkenttäkin monipuolistuu. Kaikki tämä on ekonomikoulutuksessa otettava huomioon, mutta tämä monipuolisuus puolestaan vaatii koulutuksen yleistavoitteen eräänlaista pilkkomista tai sektoreihin jakamista.

Kymmenisen vuotta sitten korkeakoulumme perustutkintojen rakennetta uusittaessa tein sellaisen ehdotuksen, että ekonomin tutkinto voitaisiin suorittaa diplomi-insinöörin tutkinnon tapaan, tarkoin määritellyin, kiintein aineyhdistelmin, jotka opettajaneuvosto vahvistaisi kutakin opintosuuntaa varten. Järjestelyllä olisi tietyt etunsa, ennen kaikkea se, että aineyhdistelmän valinta yksinkertaistuisi ja tämän kautta eräät korkeakoulun hallinnolliset toiminnot voitaisiin pitää järkevissä puitteissa. Toisaalta sillä olisi omat heikkoutensa — sen olen valmis myöntämään — se rajoittaisi akateemista vapautta ja saattaisi jossain määrin kangistaa tutkintoa. Henkilökohtaisesti pidän esittämäni järjestelmän etuja niin merkittävinä, että asiaa olisi mielestäni syytä edelleen harkita.

Ekonomitutkinnon rakenne, jota viimeksi esittämäni ajatus sivuaa, muodostaa ekonomikoulutuksen puitteet, mutta sen lopullisen sisällön määräävät luonnollisestikin kunkin oppiaineen tutkintovaatimukset ja kuulusteluissa käytetty ”riman korkeus”. Näiden osalta aineen professorit ja muut opettajat tekevät ratkaisunsa lähes täysin suvereenisti, kun taas tutkinnon rakenteen ratkaisu on paljon monivaiheisempi ja samalla — sanoisinko — demokraattisempi toimenpide.

Kauppakorkeakoulun pitkän tähtäyksen suunnitelma, joka julkistet-

tiin keväällä 1967, edellytti mm. pysyvän suunnitteluelimen perustamista. Tämä elin, joka kokoontui ensimmäisen kerran 24. 1. 68, on viimeksi kuluneen kevätlukukauden aikana, jopa kesälläkin, käsitellyt ekonomin tutkinnon rakennetta ja tehnyt asiassa jo melko pitkälle ulottuvat periaatepäätöksensä. Kun ratkaistavana on kysymys, jolla on kantavuutta paljonkin yli korkeakoulumme rajojen, on käsitykseni mukaan — ja siihen ovat myös suunnitteluelimen muut jäsenet yhtyneet — tärkeätä saattaa se jo tässä vaiheessa laajemmankin piirin tietoon mahdollisia kannanottoja varten. Haluan kuitenkin korostaa sitä seikkaa, että suunnitelma on vasta varsin suppean piirin käsialaa ja sellaisenaankin toistaiseksi lopullista muotoilua vailla. Se joutuu aikanaan korkeakoulun hallintoelimen lopullisesti päätettäväksi ja siitä pyydetään myös tietyiltä järjestöiltä ja kenties muiltakin instituutioilta lausunnot.

Ennen suunnitelman selostusta lienee paikallaan esittää suppea katsoaus ekonomin tai sitä vastaavan tutkinnon rakenteesta ulkomailla. Rajoitan sanottavani vain muutamiin harvoin maihin, joiden kauppakorkeakouluista tai yliopistojen asianomaisista tiedekunnista olen niille lähettämieni tiedustelujen perusteella tai muuta tietä saanut tarvittavaa asia-aineistoa. Johdannoksi on syytä mainita myös muutama sana oman maamme kauppakorkeakouluista, joita tämän lukukauden alusta lukien on toiminnassa kokonaista viisi ja vielä kuudeskin opinahjo, Tampereen yliopisto, on kuluneen kesän aikana antanut ensimmäiset ekonomin todistuksensa.

Molemmat helsinkiläiset kauppakorkeakoulut, omamme ja naapurimme Svenska Handelshögskolan, ovat kehittyneet korkeakouluiksi kauppapistovaiheen kautta. Tämä historiallinen tosiasia on muodostanut taustan, joka vuosikymmenien ajan on näkynyt ja näkyy osin vieläkin niiden perustutkintojen rakenteessa. Opiskeltavia aineita on varsin runsaasti ja itse opiskelu on — joskaan ei enää aivan koulumaista niin kuitenkin — selvästi kurssimaista, mikä opiskelun tehokkuuden kannalta on ilmeinen etu. Tuollainen lavean rintaman tutkinto, joka pakollisten aineiden lukumäärän puolesta oleellisesti poikkeaa fil.kand.-tyyppisestä tutkinnosta, on talouselämän työmarkkinoilla ollut vahva valtti ja kiistämätön etu. Se on näet tehnyt mahdolliseksi talouselämän ja yritysten ongelmien ja toiminnan tarkastelun monista erilaisista, toisiaan hyvin täydentävistä ja yhtenäisen kokonaiskuvan tarjoavista näkökulmista. Mutta toisaalta lavean ohjelman rasitteeksi on muodostunut tietynlainen opiskelun pinnallisuus, missään oppiaineessa kun ei sen puitteissa ole voitu syventyä perusteellisesti opintoihin.

Pelkistetyn kuvan muodostaminen ulkomaisten kauppakorkeakoulujen ja yliopistojen ekonomin tutkintoa vastaavista tutkinnoista ei ole helppo

tehtävä. Jo Pohjoismaiden piirissä on tutkintojen rakenteessa ja sisällyksessä melkoisia eroavuuksia, mutta yhteistä on niiden voimakas keskittyminen varsinaisten taloustieteiden, so. liiketaloustieteen ja kansantaloustieteen alueelle. Eroa on lähinnä siinä, missä määrin lähiaineita (oikeustiedettä, talousmaantiedettä jne) ja metodiaiaineita (tilastotiedettä ja matematiikkaa) voidaan aineyhdistelmiin hyväksyä. Valinnanvara on selvästi pienempi kuin meillä, kun taas pääaineessa pureudutaan varsin syvälle.

Manner-Euroopan saksalaisella kielialueella ekonomin tutkinnon tunnusomaisena piirteenä on sen kaksivaiheisuus. Ensin on kaikille joko täysin tai ainakin suurelta osalta yhteinen, monia eri aineita ja kursseja sisältävä esi- tai välitutkinto (Vorprüfung tai Zwischenprüfung). Vasta sen suoritettuaan opiskelija on oikeutettu jatkamaan kohti varsinaista loppututkintoa (Diplomprüfung), jossa erikoistutaan harvempiin oppiaineisiin. Esim. sveitsiläisessä Hochschule St. Gallen'issa voi tutkinnon jälkiosassa valita liiketaloustieteen, kansantaloustieteen, talousoikeuden, valtiotieteen tai talouspedagogiikan linjan tai erikoistua tiettyä toimialaa varten (valittavana ovat pankit, vakuutustoiminta, turismi, liikenne ja tilintarkastus).

Myös Pariisin kauppakorkeakoulun diplomitutkinto on rakenteeltaan kaksiosainen, vaikka sitä ei pakollisella välitutkinnolla korostetakaan. Kahden ensimmäisen opiskeluvuoden ohjelma on kaikille samanlainen ja vasta sen jälkeen tapahtuu erikoistuminen. Tuo opiskelun alkuosa on rakennettu loogiseksi ja selväksi kokonaisuudeksi, jossa opitaan rinnakkain yrityksen johtamisen menetelmiä ja keinoja, yrityksen eri funktioita ja yrityksen ympäristötekijöitä. Oppiaineiden tämän mukainen ryhmittely on omiaan sulattamaan ne tiiviimmäksi kokonaisuudeksi sekä auttamaan eri asioista omaksutun tiedon koordinoitua ja synteetin muodostamista.

Itä-Euroopan osalta minulla oli viime keväänä tilaisuus tutustua Prahan taloustieteelliseen korkeakouluun ja Budapestin Karl Marx yliopistoon. Näissä suoritettaville tutkinnoille — Prahassa sitä nimitetään insinööritutkinnoksi — on ominaista verraten runsas oppiaine- ja kurssimäärä. Opiskelija seuraa yleensä valitsemaansa erikoislinjaa tiiviisti alusta loppuun. Budapestissa nämä linjat samaistuvat ko. yliopiston tiedekuntien kanssa. Tosin opiskelu parin ensimmäisen vuoden aikana on ohjelmansa puolesta jokseenkin samanlaista eri linjoilla ja tällöin siihen kuuluu varsinaisten ammattiaineiden ohella myös työväenliikkeen ja kommunistisen puolueen historiaa, marxismin filosofiaa ja tieteellisen kommunismin kurssi. Kolmannesta opiskeluvuodesta lähtien erikoistuminen on selvempää. Todettakoon vielä, että kummankin nyt mainitun korkeakou-

lun tutkintoihin sisältyy melkoisen suuri määrä matemaattisia aineita.

Jos kohta tietynlainen liikkeenjohdollinen valmius voidaan katsoa Euroopan taloustieteellisissä korkeakouluissa tutkinnon tavoitteeksi, se on sitä Yhdysvaltain Business School'issa selvästi korostetummin, mutta myös voimakasta käytäntöön suuntautumista, amerikkalaista pragmatismia, voinee pitää, sanontaa hieman kärjistäen, mainittujen opinahjojen tunnusomaisena piirteenä. Bachelor-tutkintojen nimenomaisena tavoitteena on antaa opiskelijalle tiedot nykyaikaisen yrityksen päätoiminnoista ja taustasta sekä lisäksi riittävä toimintavalmius laskentatoimen, tilastoinnin ja taloudellisen analyysin ammattitaitojen käyttelyssä. Sellaiset aineet kuin johdon talous, ihmissuhteet, operaatioanalyysi, organisaatio-teoria, ohjelmointi ja automaattinen tietojen käsittely ovat jo vuosikau-sia olleet keskeisiä amerikkalaisten ekonomien koulutuksessa. Ja Amerikan kävijät ovat varsin yksimielisesti todenneet tämän koulutuksen sangen tehokkaaksi.

Mitä ekonomin tutkinnon opintoaikaan tulee, se vaihtelee eurooppalaisissa korkeakouluissa yleensä kolmesta neljään, joissakin tapauksissa jopa kuuteenkin vuoteen. Faktillinen opiskeluaika venyy yleensä ohjelmoitua pitemmäksi.

Edellä esittämieni hajamietteiden mukaisesti näyttää eri maiden taloustieteellisten korkeakoulujen tutkinnoissa olevan eräitä yhteisiä piirteitä, mutta runsaasti myös eroavuuksia. Tutkinnot ovat muovautuneet toisistaan poikkeaviksi useistakin eri syistä, joista tärkeimpiä ilmeisesti ovat koulutusjärjestelmien erilaisuudet, talouselämän erilaiset kehitysvaiheet ja niiden kulloinkin sanelemat koulutustarpeet sekä myös vallitsevien yhteiskuntajärjestelmien ja yhteiskuntafilosofioiden erot. Voidaan-kin sanoa, että jonkin maan tiettyä alaa koskevien tutkintojen rakennetta ja sisältöä kehitettäessä ei täysin seurattavaa mallia ole helppo löytää eikä ehkä syytä edes etsiäkään. Kehittämistyössä on sittenkin ratkaisevinta oman maan olosuhteiden, erikoispiirteiden ja tulevaisuuden näkymien huomioon ottaminen.

Viime lukuvuoden avajaispuheessani mainitsin mm.: "Ajatusta nelivuotisesta ekonomin tutkinnosta, joka johdattaa opiskelijan nykyistä selvästi pitemmälle, so. lähes kandidaattitutkinnon tasolle, pitäisin hyvin-kin toteuttamiskelpoisena. Sillä saavutettaisiin monia etuja, joita nykyiseltä ekonomin tutkinnolta puuttuu. Asia pitäisi ottaa uudessa pitkän tähtäyksen komiteassa perusteellisesti harkittavaksi."

Kuten edellä jo olen maininnut, asia on otettu pysyvässä suunnitteluelimessä perusteellisesti harkittavaksi ja tuloksena on lähitulevaisuudessa esitettävä ehdotus ekonomin tutkinnon syventämisestä ja laajentamisesta siten, että se yltää ei vain lähelle kandidaattitutkinnon tasoa vaan to-

della siihen saakka. Opintoaikaa on tässä vaiheessa vielä varsin vaikeata tarkkaan arvioida. Nykyisin ekonomin tutkinnon suorittamiseen kuluu keskimäärin 3,5 vuotta. On varmaa, että uuden tutkinnon voi intensiivisesti opiskellen selvittää tässä ajassa, mutta keskimäärin opiskeluaika ilmeisesti tulee venymään jonkin verran pitemmäksi.

Ekonomitutkinnon syventäminen ja laajentaminen kandidaattitutkinnon tasolle ulottuvaksi näyttää kirjaimellisesti ottaen olevan ristiriidassa Korkeakoululaitoksen suunnittelukomitean neljännen osamietinnön runkoluonnoksessa esitettyjen ajatusten kanssa. Tämä prof. Paavo Suomalaisen puheenjohtodolla toimiva komitea katsoo näet ekonomin tutkinnon ns. perustutkinnoksi eikä akateemiseksi virkatutkinnoksi, ja sen suorittamisajan tulisi olla enintään noin kolme vuotta. Asia ei kuitenkaan ole aivan näin yksinkertainen ja se saa mielenkiintoista lisävalaistusta ns. suorituspistejärjestelmästä, jota komitea suosittelee käytäntöön otettavaksi valtioneuvoston pöytäkirjaan 24. 8. 1966 merkityn lausuman mukaisesti. Pyrkimyksenä on tämän sekä tutkintojen selvän ja yhdenmukaisen kahteen tasoon tapahtuvan porrastuksen kautta päästä tutkintojärjestelmän yksinkertaistamiseen ja yhtenäistämiseen, mikä komitean käsityksen mukaan johtaisi opintojen tehostumiseen ja opintoajan lyhentymiseen.

Suorituspistejärjestelmässä toisiaan vastaaviksi tarkoitetut opinnäytteet olisivat todella työmääriltään saman suuruisia. Suorituspisteeksi lasketaan viisi viikkotuntia opiskelua, tutkielman tekoa, harjoituksia jne. lukukautta kohti. Komitean mietinnön mukaan perustutkinto koostuisi 32:sta ja akateeminen virkatutkinto 44 suorituspisteestä.

Kauppakorkeakoulun nykyisten järjestyssääntöjen mukaiseen ekonomin tutkintoon vaaditaan 19 tutkintopistettä. Jos toisaalta lasketaan Suomalaisen komitean käyttämän kaavan mukaisesti ekonomin tutkintoon vaadittavat suorituspisteet, päädytään varovaisestikin arvioiden n. 38—40 pisteeseen. Tämä osoittaa ekonomin tutkinnon tason asettuvan suunnilleen Suomalaisen komitean mietinnön mukaisen perustutkinnon ja akateemisen virkatutkinnon keskivälille. Edellä sanotusta käy myös ilmi, että yksi nykyinen tutkintopiste vastaa likipitäen kahta suorituspistettä.

Tällaiset laskelmat taustalla Kauppakorkeakoulun suunnitteluelin joutui tekemään ratkaisun kahden vaihtoehdon kesken, joista toinen tietäisi ekonomin tutkinnon tason alentamista noin 20 %:lla, toinen sen nostamista vähintään akateemista virkatutkintoa vastaavaksi. Kolmas mahdollisuus eli tason nykyisellään säilyttäminen ei sovellu edellä mainittuun tutkintojen porrastukseen. Suunnitteluelin päättyi yksimielisesti tutkinnon tason korottamisen kannalle.

Päätöksen perusteluina voidaan edellä jo esitetyn lisäksi mainita mm. seuraavaa:

- Akateemisen työvoiman kysynnän muutoksista Tilastollisessa päätoimistossa suoritettujen kokeiluluonteisten arviointien mukaisesti kauppatieteellisen tutkinnon suorittaneiden kysyntä olisi v. 1980 17,5 % kaikista akateemisen tutkinnon suorittaneiden kysynnästä. Nykyisin vain n. 8 % yliopistojen ja korkeakoulujen opiskelijoista opiskelee kauppakorkeakouluissa, joten paine tällä sektorilla tulee kasvamaan. Lisäksi on aivan ilmeistä, että talouselämän kasvun sekä elinkeino- ja ammattirakenteen muuttumisen mukana erilaiset johto-, tutkimus- ja asiantuntijatehtävät lisääntyvät lukumääräisesti nopeimmin, mikä vuorostaan aiheuttaa tuollaisiin tehtäviin perusteellisesti koulutettujen henkilöiden kysynnän kasvua.
- Ekonomin tutkinto on aiheellista saattaa selvästi vertailukelpoiseksi yhteiskuntatieteiden piirissä olemassa olevien ja myöhemmin kenties perustettavien, kilpailevien tutkintojen kanssa.
- Kuten tunnettua kauppaopistoissa suoritettava merkonomin tutkinto, myös ylioppilaspohjaisena, on suunniteltu laajennettavaksi
 - asiaa koskeva komiteanmietintö on paraikaa ministeriön portaassa käsiteltävänä. On ilmeistä että nykyisestään alennettu ekonomin tutkinto ja laajennettu merkonomin tutkinto olisivat niin lähellä toisiaan, että niiden erillään pitäminen on vähintään kyseenalaista.
- Kuten edellä esitetystä ulkomaisten kauppakorkeakoulujen perustutkintoa koskevasta selvityksestä käy ilmi, nuo tutkinnot ovat kauttaaltaan pikemminkin ekonomin tutkinnon nykyistä tasoa korkeammalla kuin matalammalla.

Lisäksi tulkoon mainituksi, että suunnitteluelimen käsityksen mukaan ekonomin tutkinnon tason nostaminen olisi toteutettava kiireellisesti.

Suunnitteluelimen oli otettava kanta myös ekonomin tutkinnon tason korkeuden suhteen ja tämä ratkaisu olikin edellistä huomattavasti hankalampi. Tehdyn päätöksen mukaan tuo taso olisi nostettava, kuten edellä jo on sanottu, kandidaatin tutkintoa vastaavaksi, mikä suoritusasteissa laskien merkitsisi näennäisesti noin 35 % korotusta nykyisestä, todellisuudessa kuitenkin huomattavasti vähemmän. Tämän selvitykseksi on aiheellista kiinnittää huomiota korkeakoulussamme annettavan opetuksen eräisiin yksityiskohtiin.

Jo nykyinen ekonomin tutkinto cum laude approbatur-mahdollisuuksineen voidaan tulkita tason nousuksi aikaisempaan verrattuna, vaikka se muodollisesti ei sitä olisikaan. Näin siksi, että kaiken tietämyksen lisääntyessä, talouselämän monipuolistuessa ja ulkomailla tapahtuneen vaati-

mustason kohotessa on eri kursseihin ja arvosanoihin sisältyvän kirjallisuuden määrä ikäänkuin huomaamatta kasvanut, lisäluentosarjoja ja erinäisiä "liitännäiskursseja" on tullut ohjelmaan jne. Ehkä selvimmin tämä näkyy korkeakoulumme keskeisimmän oppiaineen, liiketaloustieteen, kohdalla. Ennenkuin cum laude-vaihtoehtoon tarjoavaan ohjelmaan oli siirrytty, täytyi pitkään oppijaksoon eli approbatur-kurssiin mahdollistaa kaikki välttämättömäksi arvioitu liiketalouden tietous. Korkeamman arvosanan mukaantulo ei kuitenkaan keventänyt alempaa, vaan cum laude approbatur otettiin kandidaattivaatimuksista sellaiseen. Näin liiketaloustieteen approbaturit jäivät jatkuvasti sangen mittaviksi. Seminaari-, proseminaari- ym. harjoituksineen ne käsittävät korkeakoulussa annettavaa opetusta määrän, joka on kaksi, jopa kolmekin kertaa niin suuri kuin muissa ammattiaineissa (ei kielissä). Viimeksi mainittujen joukkoon kuuluu sellaisia, jotka sisältyvät myös yliopistojen ohjelmiin. Kun näiden kohdalla tutkintovaatimusten taso on Kauppa-korkeakoulussa ja yliopistoissa suunnilleen sama, on selvä johtopäätös se, että liiketaloustieteen arvosanat yliopistolliseen tasoon verrattuna ovat huomattavasti ylimitoitettut. Tarkoituksena onkin suorittaa tässä kohdin "oikaisu", ei kuitenkaan vähentää ekonomin tutkintoon sisällytettävää liiketaloustieteen vähimmäismäärää, vaan antaa arvosanoille niiden todellista sisältöä vastaavat nimet. Tämän huomioon ottaen ekonomin tutkinnon tason korotus on 8—10 suorituspistettä eli prosentteina edellä mainitun näennäisen prosenttiluvun 35 asemesta vain 20—25 %.

Korkeakoulun suunnitteluelin on kaavaillut ekonomin tutkinnon aineyhdistelmien valintamahdollisuudet sellaisiksi, että ne tyydyttävät sekä "käytännön miehiä" että "teoreetikkoja", tätä itsessään varsin epämielikästä kahtiajakoa käyttäkseni. Eräänlaisina antipodeina olisivat toisaalta yhdestä, so. liiketaloustieteen cum laudesta, viidestä approbaturista ja pakollisista tukikursseista sekä toisaalta laudaturista, cum laudesta, approbaturista ja tukikursseista koostuvat yhdistelmät. Ja näiden väliin mahtuu runsaasti eri vaihtoehtoja. Jokaisesta yhdistelmästä on saatava vähintään tietty määrä suorituspisteitä eli 54 pistettä. Näin kaikki ekonomin tutkinnon erilaiset vaihtoehdot olisivat laskennallisesti samanarvoisia.

Edellä sanotusta käy ilmi samalla, että aineyhdistelmiin sisältyisi myös approbaturia alempia kursseja kuten nykyisinkin. Tällainen mahdollisuushan puuttuu mm. filosofian ja humanististen tieteiden kandidaatin tutkintojen kohdalta, mitä seikkaa on eräissä julkisuudessaakin esitetyissä lausumissa pidetty epäkohtana. Haluaisin lisäksi tässä kohdin esittää, vaikka asia ei ole vielä ollut suunnitteluelimessä käsiteltävänä, että ekonomin ja akateemisen sihteerin tutkinnossa luovuttaisiin arvosanojen,

oppijaksojen ja kurssien nimistä ja puhuttaisiin vain 2, 6, 12, 24:n pisteen suorituksista. Järjestelmä yksinkertaistuisi tuntuvasti.

Kysymys erillisen kauppatieteiden kandidaatin tutkinnon säilyttämisestä ei ehtinyt korkeakoulun suunnitteluelimessä ratkaisuun saakka, vaikka sitä pitkään pohdittiinkin. Siinä sivussa tuli puhutuksi myös juhlallisten maisteripromootioiden kohtalosta. Asiaa harkittuani olen omalta kohdaltani päätenyt sellaiseen tulokseen, että ekonomin tutkinto, johon sisältyy vähintään yksi 24 pisteen suoritus jossakin aineessa — se käsittää silloin myös tieteellisen erikoistutkielman — ja yksi 12 pisteen suoritus toisessa aineessa, oikeuttaisi sen suorittajan saamaan kauppatieteiden maisterin arvon, joka annetaan joko promootiossa tai ilman juhlallista vihkimistä. Tuollainen ekonomin tutkinto vastaisi näet nykyistä kauppatieteiden kandidaatin tutkintoa, mutta mielestäni olisi turhaa antaa sille kaksi eri nimeä. Samalla tulisi toteutetuksi jo aikaisemmin monessakin yhteydessä esitetty ajatus mahdollisuudesta suorittaa suoraan, so. ilman edellä käypää ekonomin tutkintoa, kauppatieteiden kandidaatin tutkinto. Järjestely merkitsisi kaupallisen alan koulutuksessa yhden tutkintoportaan poistamista, mutta jäisihän niitä siitä huolimatta vieläkin viisi, alhaalta ylöspäin lueteltuina: merkantin, merkonomin, ekonomin, kauppatieteiden lisensiaatin ja kauppatieteiden tohtorin tutkinnot. Mielestäni portaita on näinkin aivan riittävästi.

Voidaan kysyä ja varsin aiheellisestikin, onko maamme talouselämä kypsä ottamaan vastaan edellä kaavaillulla tavalla perusteellisemmin koulutetun ekonomijoukon tai onko juuri noin koulutetuista ekonomeista riittävästi kysyntää. Korkeakoulun suunnitteluelimellä ei ole ollut mahdollisuutta kiertokyselyin tai muita menetelmiä käyttäen kuulla talouselämän tämänhetkistä ääntä tässä kysymyksessä. Se on tehnyt ratkaisunsa oman harkintansa mukaisesti, jolloin se kuitenkin on käyttänyt hyväkseen varsin runsasta, sekä kotimaista että ulkomaista asia-aineistoa. Se on ottanut myös huomioon sen tosiasian, että kyseessä on pitkän tähtäyksen koulutusinvestointi, ja että suunniteltu ekonomin tutkinnon kehittäminen on korkeakoulumme jo edellisessä järjestyssääntöjen muutoksessa osoittaman dynaamisen uudistuspolitiikan johdonmukainen seuraus. Lisäksi on syytä korostaa sitä, että vaikka talouselämän ja korkeakoulun yhteistyö yleensä edellyttää vastavuoroisesti toistensa äänen kuulemista, niin tietyissä hyvin kauaskantoisissakin ratkaisuissa korkeakoulu voi ja sen tuleekin olla tien näyttäjä.

Suunnitellun uudistuksen toteuttaminen merkitsee konkreettisena toimenpiteenä korkeakoulun järjestyssääntöjen eräiden pykälien uudelleen kirjoittamista. Nuo pykälät muodostavat sitten aikanaan opiskelun puit-

teet, mutta sen sisältöä ne eivät sanele eivätkä kykene tuomaan siihen välttämätöntä hengen lentoa. Sen voivat tehdä vain ihmiset, opettajat ja opiskelijat. Tärkeätä olisi, että heillä noiden puitteiden määräämissä rajoissa olisi riittävästi väljyyttä aika ajoin irtautua koulutuksen pää-tavoitteesta ja paneutua sellaistenkin aineiden opettamiseen ja opiskeluun, jotka ensi katsannolla näyttävät olevan hyvinkin kaukana tarkoituksenmukaisesta ohjelmalinjasta tai suorastaan hyödyttömiksi leimat-tuja. Berliinin teknillisessä korkeakoulussa on kaksikin musiikin histo-rian professuuria, miksipä silloin Helsingin Kauppakorkeakoulussa ei voisi nauttia opetusta kulttuurihistoriassa, kuunnella taiteen ymmärtä-miseen johdattavia luentoja tai kenties suorittaa jonkin pisteen kurssia kansainvälisistä kysymyksistä. Näin hankittu tieto on omiaan rikastutta-maan ja täydentämään opiskelijan persoonallisuutta, lisäämään hänen yleissivistystään, mutta ennen kaikkea tuomaan korkeakouluopetukseen mukaan luonteenkasvatuksen aspektin, kehittämään eläviä, tuntevia ihmisiä. Päämäärän näköksellä pitäminen on tärkeätä, mutta sittenkin ”henki on se, joka eläväksi tekee”.

LYHENNYKSET

BA	Bachelor of Arts
DBA	Doctor of Business Administration
DI	diplomi-insinööri
ekon.	ekonomi
FK, FL	filosofian kandidaatti, lisensiaatti
FM, FT	filosofian maisteri, tohtori
h.c.	honoris causa
HOK	hallinto-opin kandidaatti
HuK	humanististen tieteiden kandidaatti
HTM	kauppakamarin hyväksymä tilimies
KHT	Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KK	kasvatustieteiden kandidaatti
KTK, KTL	kauppätieteiden kandidaatti, lisensiaatti
KTM, KTT	kauppätieteiden maisteri, tohtori
LaL, LaT	lakitieteen lisensiaatti, tohtori
LF	Licenciada en Filosofia y Letras
LOK	lainopin kandidaatti
LuK	luonnontieteiden kandidaatti
MA	Master of Arts
MH	metsänhoitaja
MMT	maatalous- ja metsätieteiden tohtori
OTK	oikeustieteen kandidaatti
OTT	oikeustieteen tohtori
TkT	tekniikan tohtori
VT	varatuomari
VTM, VTT	valtiotieteen maisteri, tohtori
VTL	valtiotieteen lisensiaatti
YTM, YTT	yhteiskuntatieteiden maisteri, tohtori
YTL	yhteiskuntatieteiden lisensiaatti

SISÄLLYS

I	HALLINTO, OPETTAJAT SEKÄ VIRAN- JA TOI- MENHALTIJAT 31. 5. 1969	7
---	--	---

Hallinto

Kansleri, valtuuskunta	7
Hallitus	9
Rehtori, vararehtori	10

Kauppakorkeakoulun Kannatusosakeyhtiö

Johtokunta	10
------------------	----

Opettajakunta

Varsinaiset professorit	10
Henkilökohtainen ylimääräinen professori	11
Apulaisprofessorit	11
Dosentit	12
Lehtorit	12
Opettajat	13
Assistentit	14
Perustutkimuksen laitoksen tutkijat	15
Eläkkeellä olevat opettajat	15

Virkailijat ja toimenhaltijat

Korkeakoulun sihteeri ja taloudenhoitaja	16
Apulais- ja tiedotussihteeri	16
Opintos sihteeri	16
Kanslerin virasto	16
Kanslia	16
Kirjasto	16
ATK-laitos	17
Tavaraopin ja teknologian laitos	17
Talousmaantieteen laitos	17
Vahtimestarit	17
Puhelinkeskus	17
Konemestari ja talonmies	17
Eläkkeellä olevat virkailijat ja toimenhaltijat	17

II YLEISIÄ TIETOJA

<i>Kanslerin ja rehtorin toimet</i>	18
<i>Kauppakorkeakoulun hallintoa koskevia tapahtumia</i>	18
<i>Virat ja toimet</i>	20
<i>Valtion apurahat tieteenharjoittajille</i>	29
<i>Valtion opintotakaukset ja ylioppilaiden opintolainarahaston lainat</i>	29
<i>Rehtori Pekka Heinäsen muotokuva</i>	31
<i>Kauppakorkeakoulun toimikunnat</i>	33
<i>Lisätilaa Kauppakorkeakoululle</i>	37
<i>Vienninedistämiskurssi kehitysmaiden stipendiaateille</i>	38
<i>Suomen yliopistojen ja korkeakoulujen rehtorien kokous</i>	39
<i>Kauppakorkeakoulujen rehtorien kokoukset</i>	40
<i>Ulkomaisia luennoitsijoita</i>	40
<i>Kauppakorkeakoulun julkaisusarja</i>	41
<i>Lahjoitukset</i>	42
<i>Stipendivarat</i>	42
<i>Kirjasto</i>	45

III LUENNOT JA HARJOITUKSET KERTOMUS- KAUTENA 1968—69

A. <i>Kauppätieteiden lisensiaatin ja kandidaatin tutkintoja varten opiskeleville pidetyt luennot ja harjoitukset</i>	49
Metodiopetus	49
Liiketaloustiede I	49
Liiketaloustiede II	50
Kansantaloustiede	52
Oikeustiede	52
Talousmaantiede	53
Talousmatematiikka ja tilastotiede	54
Tavaraoppi ja teknologia	54
Sosiologia	54
Taloushistoria	54
Englannin kieli	54
Ranskan kieli	55
Ruotsin kieli	55
Saksan kieli	55
Suomen kieli ja tyylioppi	56

B.	<i>Ekonomin, akateemista sihteerin ja kirjeenvaihtajan tutkintoa varten opiskeleville pidetyt luennot ja harjoitukset</i>	
	Liiketaloustiede I	56
	Liiketaloustiede II	58
	Kansantaloustiede	65
	Oikeustiede	67
	Talousmaantiede	69
	Talousmatematiikka	71
	Tavaraoppi ja teknologia	71
	Tilastotiede	71
	Sosiologia	72
	Taloushistoria	73
C.	<i>Liikkeenjohdon täydennyskoulutus</i>	73
D.	<i>Liiketaloustieteellinen Tutkimuslaitos (LTT)</i>	75
IV	OPETTAJAIN JA VIRKAILIJAIN KIRJALLINEN TUOTANTO SEKÄ TOIMINTA KORKEAKOULUN ULKOPUOLELLA	77
V	TILASTOLLISIA TIETOJA OPPILAISTA	104
	Opiskelijain lukumäärä	108
VI	OPPIARVOT JA TUTKINNOT	109
	<i>Kauppätieteiden tohtorin opinnäytteet</i>	109
	<i>Kauppätieteiden lisensiaatin tutkinto</i>	109
	<i>Kauppätieteiden kandidaatin tutkinto</i>	109
	<i>Ekonomin tutkinto</i>	113
	<i>Kirjeenvaihtajan tutkinto</i>	119
	<i>Akateeminen sihteerin tutkinto</i>	120
VII	STIPENDIT	122
	<i>Valtion ylioppilasstipendit</i>	122
	<i>Korkeakoulun omat stipendit</i>	123
	Puhe, jonka rehtori, professori Pekka Heinänen piti Kauppakorkeakoulun lukuvuoden avajaisissa 12. 9. 1968	128
	<i>Lyhennykset</i>	141
	<i>Sisällys</i>	142

KAUPPAKORKEAKOULUN
KIRJASTO

